

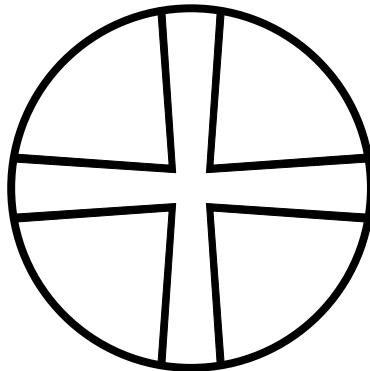
RUOTA GIRKU GIRKOGIEHTAGIRJI
SVIERIGA GIRKKO GIRKKOGIEHTAGIRJE
SVEERJEN GÆRHKOEN GÆRHKOEGIETEGÆRJA

Del I i urval på samiska

Ruoča girku
GIRKOGIEHTAGIRJI

Svieriga girkko
GIRKKOGIEHTAGIRJE

Sveerjen gærhkoen
GÆRHKOEGIETEGÆRJA

DEL I
i urval på samiska

Antagen för Svenska kyrkan av 2017 års kyrkomöte

Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I

© Svenska kyrkan 2019

Bibeltexter återges med tillstånd av Svenska Bibelsällskapet

Formgivning omslag: Anna Larsson Design

Textsättning: Åsa Ulfvebrand

Notsättning: Notsättarna, G och K Lillieström HB

ISBN: 978-91-526-3780-7

Produktion: Verbum AB, Box 22543, 104 22 Stockholm. verbum.se

Tryck: Litopat S.p.A. Industria Grafica, Italien 20

Innehåll

INLEDNING 6

ÖVERGRIPANDE ANVISNINGAR 8

Den allmänna gudstjänsten 8

Huvudgudstjänst 11

Särskilda gudstjänstordningar, gudstjänster med tema
och kortare gudstjänster 11

Lekmannaledd gudstjänst 13

De kyrkliga handlingarna 14

Teckenförklaringar 15

DEN ALLMÄNNA GUDSTJÄNSTEN 17

Högmässa 18

Mässa/Gudstjänst 20

Mässa/Gudstjänst som huvudgudstjänst 22

Anvisningar 24

Samling 24

Ordet 25

Måltiden 27

Sändning 28

Nordsamiska 29

Lulesamiska 171

Sydsamiska 311

Inledning

Gudstjänsten är kyrkolivets centrum, där församlingen möter Gud i Ordet och sakramenten. Gudstjänsten är hela församlingens gåva och uppgift. Alla är kallade att delta i gudstjänsten och komma med sina erfarenheter och livsfrågor till det gemensamma mötet med Gud. Tron får näring genom förkunnelsen av evangeliet, firandet av den heliga måltiden och gemenskapen i bön och lovsång. De som firar gudstjänst sänds ut för att i var-dagen vittna om evangelium och göra kärlekens gärningar, till mission och diakoni. Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan och delar den kristna bekännelsen och lovsången till en treenig Gud.

Kyrkohandbok för Svenska kyrkan har antagits av kyrkomötet. Kyrkohandboken, *Bibeln*, *Den svenska evangelieboken*, *Den svenska psalmboken* och *En liten bönbok* är Svenska kyrkans gudstjänstböcker och uttrycker kyrkans tro, bekännelse och lära.

Kyrkans huvuddag för Den allmänna gudstjänstens firande är söndagen, eftersom Jesus Kristus uppstod på söndagen, Herrens dag. Gudstjänstordningarna för Den allmänna gudstjänsten utgår från en struktur: Samling, Ordet, Måltiden (om nattvard firas) och Sändning. Dessa benämningar för Den allmänna gudstjänstens huvuddelar uttrycker ett gemensamt ekumeniskt grundskeende för gudstjänsten.

Den liturgiska musiken fördjupar gudstjänstens skeende. Den församlingsgemensamma psalmsången har en stark ställning i Svenska kyrkans gudstjänstradition. Körsång och instrumental-musik stödjer församlingssången och förstärker gudstjänstens tema.

Gudstjänstens firande utifrån kyrkohandboken, med dess fasta och fakultativa moment, är utgångspunkt för utformande av det lokala gudstjänstfirandet. Kyrkorådet, församlingsrådet och kyrkoherden har ansvar för gudstjänstlivets utformning och utveckling enligt bestämmelser i *Kyrkoordning för Svenska kyrkan*.

Prästen, kyrkomusikern, kyrkvärdarna och den gudstjänstfirande församlingen gestaltar tillsammans varje enskild gudstjänst. Kyrkoordningen innehåller bestämmelser om gudstjänsten.

Delaktighet eftersträvas i alla gudstjänster – att var och en utifrån sina förutsättningar kan vara delaktig i gudstjänstlivet. I gudstjänsten eftersträvas särskilt barns och ungas delaktighet.

Gudstjänst på andra språk utgör en integrerad del av gudstjänstlivet i Svenska kyrkan. Därför översätts kyrkohandboken nu helt eller i delar till nationella minoritetsspråk, svenska tecken-språk samt vissa andra språk.

Övergripande anvisningar

DEN ALLMÄNNA GUDSTJÄNSTEN

Med Den allmänna gudstjänsten i kyrkohandboken avses gudstjänst som firas utifrån ordning för Högmässa eller Mässa/Gudstjänst där gudstjänstens grundläggande handlingsmönster uttrycks (Samling, Ordet, Måltiden och Sändning). I kyrkohandboken finns ingen särskild ordning för Familjemässa eller Familjegudstjänst. Gudstjänst med alla åldrar formas utifrån ordningarna för Högmässa och Mässa/Gudstjänst.

Utifrån strukturen för Högmässa och Mässa/Gudstjänst med Samling, Ordet, Måltiden, Sändning finns ordningar för Den allmänna gudstjänsten för veckans alla dagar, relaterat till den övergripande strukturen:

- Högmässa: gudstjänst med nattvard med fler fasta moment.
- Mässa: gudstjänst med nattvard med färre fasta moment.
- Gudstjänst: gudstjänst utan nattvard med färre fasta moment.

Den allmänna gudstjänstens alternativa moment, såsom böner och musik, utgör alternativ för både Högmässa och Mässa/Gudstjänst. Den allmänna gudstjänsten leds av den som är behörig att utöva uppdraget som präst. En gudstjänst utan nattvard kan ledas av lekman, enligt bestämmelser i kyrkoordningen (se vidare sid. 13).

Kyrkoåret kommer till uttryck i gudstjänsten i bland annat bibelläsningar, böner och den liturgiska musiken. Kyrkoåret är uppdelat i serier:

Julserien används första söndagen i advent till sjätte söndagen efter trettondedagen samt kyndelsmässodagen och jungfru Marie bebådelsedag.

Fasteserien används fastlagssöndagen (askonsdagen) till långfredagen.

Påskserien används påskdagen (påsknatten) till annandag pingst.

Allmän serie kan användas heliga trefaldighets dag till doms- söndagen samt på söndagarna septuagesima och sexagesima.

Allmän serie kan även användas annan tid under kyrkoåret.

Klockringning kallar samman till gudstjänst och inleder om möjligt allt gudstjänstfirande.

Samtliga gudstjänstordningar innehållar Herrens bön.

Den liturgiska musiken för Kristusrop, Lovsången, Lovsägelsen, Helig, O Guds Lamm och Lovprisning finns samlad i kyrkoårs- serier i huvudmusiken Gudstjänstmusik A, samt i den komplette- rande musiken Gudstjänstmusik B, C, D och E. Se även *Kyrko- handbok för Svenska kyrkan del I Musikvolym* och *Kyrkohandbok för Svenska kyrkan, musikvolym i urval på samiska*.

Till kyrkohandbokens texter kan även annan musik förekom- ma. Beslut om annan musik fattas av kyrkoherden och anmäls till domkapitlet enligt bestämmelser i *Kyrkoordning för Svenska kyr- kan*. Bruk av gudstjänstordning som inte ingår i kyrkohandboken anmäls till domkapitlet enligt kyrkoordningens bestämmelser. Om bruk av annan gudstjänstordning innehåller ändring i måltidens texter krävs medgivande av domkapitlet, se vidare kyrkoordning- ens bestämmelser.

Flera sjungna moment i gudstjänsten kan ledas av försångare eller kör. Liturgiska sånger kan sjungas utan ackompanjemang eller läsas.

Kollekt samlas upp i gudstjänsten eller i samband med gudstjänsten, se bestämmelser i *Kyrkoordning för Svenska kyrkan*.

Placering av eventuella meddelanden i samband med eller i gudstjänsten bestäms i församlingen enligt kyrkoordningens bestämmelser.

Huvudgudstjänst

Huvudgudstjänst firas enligt ordning för Högmässa eller Mässa/Gudstjänst, se vidare kyrkoordningens bestämmelser. *Den svenska evangelieboken* ska användas för bibelläsningarna vid huvudgudstjänster.

För anvisningar och översikt över ordningarna för Högmässa och Mässa/Gudstjänst då dessa firas som huvudgudstjänst, se sid. 20, 22, se även sid. 24–28.

Flera huvudgudstjänster kan firas samma dag i ett pastorat eller en församling. Antalet huvudgudstjänster samt vilka huvudgudstjänster som firas i en församling anges i församlingsinstruktionen som utfärdas enligt bestämmelser i *Kyrkoordning för Svenska kyrkan*. I församlingsinstruktionen anges även det minsta antalet huvudgudstjänster med nattvard som firas i församlingen under ett år.

Särskilda gudstjänstordningar, gudstjänster med tema och kortare gudstjänster

Med utgångspunkt i ordning för Mässa/Gudstjänst finns särskilda ordningar för:

- Julotta (ej översatt till samiska)
- Långfredagsgudstjänst (ej översatt till samiska)
- Påsknattsmässa (ej översatt till samiska)
- Sjukcommunion (sid. 86, 228, 365)

Om sjukcommunion firas vid svåra omständigheter ska läsning av instiftelseorden samt utdelande av det välsignade brödet och vinet alltid ingå, se bestämmelser i *Kyrkoordning för Svenska kyrkan*.

Om Högmässa eller Mässa/Gudstjänst inte firas som huvudgudstjänst och utifrån ett tema som inte är kyrkoårsbestämt följs ändå strukturen för respektive gudstjänstordning. Gudstjänstordningen och dess olika moment kan gestaltas utifrån det valda temat. Momenten i Måltiden följer däremot kyrkohandbokens texter.

I en kortare gudstjänst, som vid Mässa/Gudstjänst i veckan, kan evangelieläsningen ersättas med annan bibelläsning och färre psalmer kan förekomma. Förkunnelselementet kan ske i samband med inledningsord och kan leda vidare till Bön om förålelse och Förlåtelseord/Löftesord, eller Överåltselbönen. Förbönsämnena kan infogas i Nattvardsbönen eller Bön efter kommunionen.

Lekmannaledd gudstjänst

En gudstjänst som leds av lekman utgår från ordning för Guds-tjänst enligt nedan. Kursiverad rubrik anger att momentet är fakultativt.

- *Klockringning*
- Psalm
- Inledningsord
- *Bön om förlåtelse, Löftesord och Tackbön alternativt
Överlåtelsebönen (här eller i samband med Kyrkans förbön)*
- *Dagens bön*
- *Gammaltestamentlig läsning och/eller Epistelläsning*
- *Psalm*
- Evangelium
- Predikan/Betraktelse
- *Trosbekännelsen*
- *Psalm*
- Kyrkans förbön
- Herrens bön
- Välsignelsen ("Herren välsigne/välsignar oss ...")
- Psalm
- *Avslutande musik*
- *Sändningsord*

När Gudstjänst leds av lekman kan den firas som huvudguds-tjänst (se sid. 11, översikt sid. 22 samt kyrkoordningens bestäm-melser). Om Bön om förlåtelse ingår ersätts Förlåtelseord med Löftesord. Välsignelsen sägs enligt ovan, se vidare sid. 84–85, 227, 363.

DE KYRKLIGA HANDLINGARNA

Med De kyrkliga handlingarna i *Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I* avses Dop, Bikt, Konfirmation, Vigsel och Begravning.

De kyrkliga handlingarna Dop, Vigsel och Begravning föregås av samtal mellan den präst som leder gudstjänsten och den/dem som närmast berörs. Dop av unga och vuxna samt Konfirmation föregås av undervisning (se vidare kyrkoordningens bestämmelser). Liksom för Den allmänna gudstjänsten eftersträvas i De kyrkliga handlingarna barns och ungas delaktighet.

I De kyrkliga handlingarna ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

Bibelläsning ska ingå i de kyrkliga handlingarna. I dop- och konfirmationsgudstjänst finns både fasta och föreslagna bibelläsningar. I vigselgudstjänst ska något eller några av de föreslagna bibelorden läsas. Tillkännagivandet i vigselgudstjänsten ska enligt svensk lagstiftning alltid läsas på svenska oavsett vilket språk vigselgudstjänsten hålls på. I ordningen för begravningsgudstjänst finns föreslagna bibelläsningar. Ordningen för Bikt är inte översatt till samiska.

Förbön är ett fast moment med föreslagna eller andra ord vid dop-, konfirmations-, vigsel- och begravningsgudstjänst.

TECKENFÖRKLARINGAR

Följande teckenförklaringar gäller samtliga gudstjänstordningar för Den allmänna gudstjänsten och De kyrkliga handlingarna:

Normal stil i rubrik = fast, obligatoriskt moment.

Kursiverad stil i rubrik = fakultativt moment, kan utelämnas om inte annat anges i särskild anvisning.

Asterisk* = moment under vilka församlingen kan stå upp.

Kursivering i text (*hon/han/dem* etc.) anger att anpassning sker till situationen.

Text inom parentes kan utelämnas.

(+) anger att korstecken kan förekomma.

(...) anger att ord kan infogas.

Förekommande förkortningar:

Nordsamiska:

Präst = **B** Annan gudstjänstledare = **V** Församling = **S**

Lulesamiska:

Präst = **H** Annan gudstjänstledare = **V** Församling = **Tj**

Sydsamiska:

Präst = **H** Annan gudstjänstledare = **L** Församling = **Å**

Med moment avses mindre del i gudstjänsten inom någon av huvuddelarna Samling, Ordet, Måltiden och Sändning i Den allmänna gudstjänsten, samt i De kyrkliga handlingarna. I överskriften till varje moment i Den allmänna gudstjänsten anges samiska benämningar och där så är aktuellt även allmänkyrkliga benämningar, vanligen på latin.

De liturgiska sångerna i Gudstjänstmusik A till E har särskild numrering, exemplifierat enligt följande: Kristusrop 1: A1. Före kolonstrecket anges textens numrering. Efter kolonstrecket anges musiksatsernas numrering. Bokstaven anger Gudstjänstmusik A till E.

För vissa liturgiska sånger samt vissa förböner finns även hänvisningar till *Den svenska psalmboken* (Sv. Ps.).

Den allmänna gudstjänsten

Högmässa

Högmässa firas som huvudgudstjänst enligt nedan, se vidare sid. 11 och bestämmelser i *Kyrkoordning för Svenska kyrkan*.

SAMLING

Klockringning (se sid. 24)

Psalm

Inledningsord

Bön om förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord, Tackbönn
(kan placeras i samband med Kyrkans förbön)

Kristusrop/Kyrie

Lovsången/Gloria och Laudamus

Dagens bön

ORDET

Gammaltestamentlig läsning

Psaltarpsalm

Epistelläsning

Psalm

Evangelium

Hallelujarop

Predikan

Trosbekännelsen/Credo (kan ersättas med trinitarisk psalm)

Psalm

Bön om förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord, Tackbönn (utgår om momentet ingått i Samling eller infogas i Kyrkans förbön)

Kyrkans förbön (kan innefatta bön för döpta, konfirmerade och vigda samt tacksägelse för avlidna) (Bön om förlåtelse och Löftesord kan infogas i Kyrkans förbön)

MÅLTIDEN

Psalm (Tillredelse/Offertorium)

Lovsägelsen/Sursum corda och Prefationen

Helig/Sanctus

Nattvardsbönen

Herrens bön/Pater noster

Brödsbrytelsen/Fractio

Fridshälsningen/Pax

O Guds Lamm/Agnus Dei

Kommunionen/Communio

Bön efter kommunionen

SÄNDNING *Moment i valfri ordning, dock ska en psalm ingå.*

Lovpsalm eller Lovprisning/Benedicamus

Välsignelsen

Sändningsord

Psalm (om inte psalm förekommit vid Lovprisning)

Avslutande musik/Postludium

Mässa/Gudstjänst

SAMLING

Klockringning (se sid. 24)

Psalm

Inledningsord

Bön om förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord, Tackbönn,
alternativt *Överlåtelsebön* (kan placeras i samband med
Kyrkans förbön)

Kristusrop/Kyrie

Lovsången/Gloria och Laudamus

Dagens bön

ORDET

Gammaltestamentlig läsning och/eller Epistelläsning

Psalm (se sid. 12)

Evangelium (se sid. 12)

Hallelujarop

Predikan (se även sid. 12)

Trosbekännelsen/Credo

Psalm

Bön om förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord, Tackbönn

alternativt *Överlåtelsebön* (här eller i Samling)

Kyrkans förbön (kan innefatta bön för döpta, konfirmerade och
vigda samt tacksägelse för avlidna) (Bön om förlåtelse och
Löftesord, eller Överlåtelsebön, kan infogas i Kyrkans förbön)
Herrens bön (när Gudstjänst firas, annars i Måltiden)

MÅLTIDEN

Psalm (Tillredelse/Offertorium)

Lovsägelsen/Sursum corda och Prefationen

Helig/Sanctus

Nattvardsbönen

Herrens bön/Pater noster

Brödsbrytelsen/Fractio

Fridshälsningen/Pax

O Guds Lamm/Agnus Dei

Kommunionen/Communio

Bön efter kommunionen

SÄNDNING *Moment i valfri ordning, dock ska en psalm ingå.*

Lovpsalm eller Lovprisning/Benedicamus

Välsignelsen

Sändningsord

Psalm (om inte psalm förekommit vid Lovprisning)

Avslutande musik/Postludium

Mässa/Gudstjänst som huvudgudstjänst

Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst enligt nedan, se vidare sid. 24 och bestämmelser i *Kyrkoordning för Svenska kyrkan*. Om Gudstjänst leds av lekman och firas som huvudgudstjänst med Bön om förlåtelse ersätts Förlåtelseord av Löftesord. Välsignelsen sägs med alternativet ”Herren välsigne/välsignar oss …”, se vidare sid. 13 och sid. 84–85, 227, 363.

SAMLING

Klockringning (se sid. 24)

Psalm

Inledningsord

Bön om förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord, Tackbön alternativt Överlåtelsebön (kan placeras i samband med Kyrkans förbön)

Kristusrop/Kyrie

Lovsången/Gloria och *Laudamus*

Dagens bön

ORDET

Gammaltestamentlig läsning och/eller *Epistelläsning*

Psalm (se sid. 12)

Evangelium

Hallelujarop

Predikan

Trosbekännelsen/Credo (kan ersättas med trinitarisk psalm)

Psalm

- Bön om förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord, Tackböⁿ
alternativt Överlåtelseböⁿ (här eller i Samling)
- Kyrkans förböⁿ (kan innefatta bön för döpta, konfirmerade och
vigda samt tacksägelse för avlidna) (Bön om förlåtelse och
Löftesord, alternativt Överlåtelseböⁿ, kan infogas i Kyrkans
förböⁿ)
- Herrens bön (när Gudstjänst firas, annars i Måltiden)

MÅLTIDEN

- Psalm (Tillredelse/Offertorium)
- Lovsägelsen/Sursum corda och Prefationen
- Helig/Sanctus
- Nattvardsbönen
- Herrens bön/Pater noster
- Brödsbrytelsen/Fractio
- Fridshälsningen/Pax
- O Guds Lamm/Agnus Dei
- Kommunionen/Communio
- Bön efter kommunionen

SÄNDNING *Moment i valfri ordning, dock ska en psalm ingå.*

- Lovpsalm eller Lovprisning/Benedicamus
- Välsignelsen
- Sändningsord*
- Psalm* (om inte psalm förekommit vid Lovprisning)
- Avslutande musik/Postludium*

Anvisningar

SAMLING

Klockringning. Gudstjänsten inleds om möjligt med klockringning.

Procession kan förekomma i Samlingens inledning. Nattvardsgåvorna kan bäras fram.

Om en kortare Mässa/Gudstjänst firas kan färre psalmer förekomma, se sid. 12. Psalmer kan sjungas eller läsas.

Inledningsord Den trinitariska formeln är ett fast moment i Högmässa och Mässa/Gudstjänst enligt något av alternativen på sidan 31–32, 173–174, 313–314. Inledningsorden kan därefter formuleras med de föreslagna inledningsorden eller med andra ord eller utgöras av Introitus. I Gudstjänst kan Inledningsordet inledas med läst eller sjunget Helig. Inledningsordet kan utgöras av förkunnelse inför Bön om förlåtelse och Förlåtelseord. Inledningsordet leder över till exempelvis Bön om förlåtelse eller Kristusrop. Flera av de föreslagna inledningsorden kan sägas av församlingen gemensamt eller växellässas.

Doppåminnelse kan förekomma i Samling eller i samband med Kyrkans förbön. Inledningsord 15 eller annat inledningsord kan användas. Kristusljus eller dopljus kan tändas och samling kan äga rum vid dopfunten, se vidare sid. 56, 198, 335.

Bön om förlåtelse, Förlåtelseord/Löftesord och Tackbön
alternativt Överlåtelsebön kan förekomma i Samling eller i samband med Kyrkans förbön (se vidare anvisningar för Ordet). Förlåtelseord kan, exempelvis vid lekmannaledd gudstjänst,

ersättas med Löftesord. Tackbön är ett fast moment i Högmässa och fakultativt i Mässa/Gudstjänst. Momentet som helhet är ett fast moment i Högmässa och fakultativt i Mässa/Gudstjänst med de alternativ som finns i kyrkohandboken. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst ska momentet som helhet vara ett fast moment.

Kristusrop, Lovsången och Dagens bön är fasta moment i Högmässa och fakultativa i Mässa/Gudstjänst. Lovsången kan utgå under fastetid. Dagens bön kan inledas med en växelläst eller växelsjungen hälsning (salutation) mellan präst eller ledare och församling.

ORDET

Gudstjänstens bibelläsningar Flera bibelläsningar enligt *Den svenska evangelieboken* kan förekomma. I Högmässa ingår gammaltestamentlig läsning, epistellsäsnig och evangelielänsning. I Mässa/Gudstjänst är den gammaltestamentliga läsningen och epistellsäsnigen fakultativa. I en kortare gudstjänst kan evangelielänsningen ersättas med annan bibelläsning.

Psaltarpsalm är ett fakultativt moment. Psalmen kan hämtas ur *Den svenska evangelieboken* och sjungas, läsas eller växelläses. Om psaltarpsalm förekommer kan gammaltestamentlig läsning utgå. Även bibelvisa kan förekomma.

Hallelujarop är ett fakultativt moment.

Predikan utgår från en eller flera av dagens texter i *Den svenska evangelieboken*. På helgdagar med karaktäristisk text (exempelvis första söndagen i advent, juldagen) kan predikan utläggas särskilt angiven text, läst i samband med predikan. Då utgår den

gammaltestamentliga läsningen eller epistelläsningen. I en kortare gudstjänst kan förkunnelsemomentet ske i samband med inledningsord, se sid. 12. Predikan kan följas av tystnad eller musik som ger rum för eftertanke.

Trosbekännelsen utgörs av den apostoliska eller (den nicenska trosbekännelsen). I Högmässa och vid huvudgudstjänst är trosbekännelsen ett fast moment. Trosbekännelsen kan ersättas med trinitarisk psalm.

Bön för döpta, konfirmerade och dem som ska ingå eller har ingått äktenskap samt tacksägelse för avlidna i församlingen kan förekomma före Kyrkans förbön eller integreras som en del av Kyrkans förbön. Meddelanden om dagens kollekt kan förekomma här eller på annan plats i gudstjänsten (se vidare sid. 10).

Bön om förlåtelse, Förlåtelseord/Löftesord och Tackbön alternativt Överlåtelsebön Fast moment i Högmässa i Samling eller i samband med Kyrkans förbön (se vidare anvisningar för Samling). I Mässa/Gudstjänst är momentet fakultativt och kan ersättas med Överlåtelsebön. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst, ska Bön om förlåtelse, Förlåtelse- eller Löftesord, alternativt Överlåtelsebön vara fasta moment.

Kyrkans förbön är ett fast moment i Högmässa och ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Kyrkans förbön ett fast moment. Om Mässa/Gudstjänst inte firas som huvudgudstjänst bör förbön ingå i annat moment. De föreslagna förbönerna kan ersättas med annan förbön. Bland de föreslagna bönerna finns lästa och sjungna förböner. Församlingssvar i förbönen kan förekomma som förbönnens inledning och avslutning, eller som återkommande svar. I kyrkohandboken föreslås några alternativa svar (sjungna eller lästa). Även andra alternativ kan användas.

Bön för döpta, konfirmerade och dem som ska ingå eller har in-gått äktenskap samt tacksägelse för avlidna i församlingen kan integreras som en del av Kyrkans förbön eller förekomma före Kyrkans förbön.

Herrens bön följer efter Kyrkans förbön om Gudstjänst firas.

MÅLTIDEN

Måltidens samtliga moment är fasta i Högmässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är Måltidens samtliga moment fasta.

Nattvardsgåvorna kan bäras fram i Måltidens inledning.

Lovsägelsen består av Lovsägelsens inledning och Prefationen och kan sjungas eller läsas. Lovsägelsen är ett fast moment i Högmässa med de alternativ som finns i kyrkohandboken, och ett fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Helig är ett fast moment i Högmässa, med de alternativ som finns i kyrkohandboken, och ett fakultativt moment i Mässa.

Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Nattardsbönen är ett fast moment i Högmässa och Mässa med någon av de nattardsböner som finns i kyrkohandboken.

Herrens bön är ett fast moment i Högmässa och Mässa.

Brödsbrytelsen, Fridshälsningen och O Guds Lamm är fasta moment i Högmässa och fakultativa moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momenten fasta.

Bön efter kommunionen är ett fast moment i Högmässa och ett fakultativt moment i Mässa enligt kyrkohandbokens föreslagna ord eller med andra ord. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast. Bönen kan ledas av präst eller annan ledare eller bes av församlingen gemensamt. Flera av de föreslagna bönerna kan växelläsas.

SÄNDNING

Momenten i Sändning kan förekomma i valfri ordning, dock ska en psalm ingå.

Lovprisning kan ske med lovpsalm eller med de lovprisningar som finns i Gudstjänstmusik A till E. Kan utgå under fastetid.

Välsignelsen är ett fast moment i Högmässa och Mässa/Gudstjänst.

Sändningsord är ett fakultativt moment som kan formuleras med föreslagna eller andra ord. Sändningsordet kan (efter Välsignelsen) utgöra en kort växelläst hälsning, eller vara längre och utveckla sändningens tematik (placerad sist).

Gudstjänsten kan avslutas med psalm (om inte psalm förekommit tidigare i Sändning) och/eller Avslutande musik. Utgångsprocession kan förekomma.

RUOTA GIRKU
GIRKO
GIEHTAGIRJI

Nordsamiska

Innehåll

Allameassu, Meassu/Ipmilbálvalus	31
Čoagganeapmi	31
Sátni	50
Mális	63
Vuolggaheapmi	84
Eahkedismállásat buohcci olbmui	86
GIRKOLAŠ DOAIMMAHUSAT	95
Gástaipmilbálvalus	96
Biibbalteavsttat gástaipmilbálvalusas	102
Konfirmašuvdna	114
Konfirmašuvdnnameassu/-ipmilbálvalus	114
Biibbalteavsttat konfirmašuvdnnameassus/-ipmilbálvalusass	119
Náittosvihaheapmi	130
Hávdádanipmilbálvalus	143
Biibbalteavsttat hávdádanipmilbálvalusas	146
Hávdáibidjan/Gutnalihti luoitin	166

Allameassu, Meassu/Ipmilbálvalues

ČOAGGANEAPMI

GIRKOBIELLOČUOJAHEAPMI

Gudstjänsten inleds (om möjligt) med klockringning.

SÁLBMA

Procession kan förekomma. Nattvardsgåvorna kan bäras fram.

ÁLGGAHANSÁNIT

Den trinitariska formeln är ett fast moment i Högmässa och Mässa/Gudstjänst enligt något av alternativen nedan. Inledningsorden kan därefter formuleras med föreslagna ord eller med andra ord eller utgöras av Introitus. I Gudstjänst kan Inledningsordet inledas med läst eller sjunget Helig. Inledningsordet kan utgöras av förkunnelse inför Bön om förlåtelse och Förlåtelseord. Flera av de föreslagna inledningsorden kan sägas av församlingen gemensamt eller växel-lässas.

B/V Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii.

S Ámen.

eller

B/V Ipmila: Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoinjña nammii.
S Ámen.

eller

B/V Ipmila, golbmaoktalačča nammii.
S Ámen.

Fakultativ inledning i Gudstjänst. Fortsätter med Inledningsord enligt nedan.

B/V Bassi, bassi, bassi lea Hearrá Sebaot.
 Oppa eatnama dievva lea du hearvásvuhta.

Kan fortsätta med något av följande Inledningsord eller annat Inledningsord:

Álggahansánit 1

Don guhte leat sivdnidan máilmomi ja buot mii das lea,
 guhte leat almmi ja eatnama Hearrá,
 don it ása tempeliin maid olbmuid giedat leat huksen.
 Albmi velá almmiid almmitge eai gease du.
 Don leat dás – it leat guhkkin eret ovttasge mis.
 Du siste mii eallit, lihkadit ja leat.
 Don leat min álgu ja dus lea min eallima ulbmil.
 Máilmomi buot álbmogiiguin buot áiggiid mii giitit ja
 máidnut du (ja rohkadallat ja dovddastit):

Álggahansánit 3

Mii leat dal ovttas
ja don, Ipmil, leat dás.
Don leat lahka
nugo áibmu man vuognat.
Don oainnát ja veahkehat,
jeððet ja ipmirdat.

Álggahansánit 4

Dál lea Ipmila áigi.
Dáppe viesustis son
váldá min lieggasa ja čuovgasa sisa.
Dál lea Ipmila áigi.
Dál su sátni
láidesta min
ja veahkeha min oskui.
Dál lea Ipmila áigi.
Dál mii dáhttut rohkadallat
ja vuostáiváldit maid Ipmil addá.

Álggahansánit 5 *Meningarna kan sägas i valfri ordning.*

Ipmil lea dás.
Don leat dás.
Mon lean dás.
Mii leat dás ovttas.

Álggahansánit 6

Duoddariid ja viiddes eatnamiid Ipmil,
mehciid ja rikkis máŋgabéalatvuoda Ipmil,
jávrriid, mearaid ja molsašuddi eallima Ipmil,
don guhte leat minguin gos ain eallit ja orrut,
du lahka mii sihtat eallit,
du namas mii sihtat rohkadallat.

Álggahansánit 10

Ipmileamet lea buorre ja son vuostáiváldá min
árbmugasvuodain.

Ipmil ohcá min, go leat su hilgume,
ja son sihtá min arvvosmahttit, go leat unnášeame
eallimeamet.

Dovddastehkot dan dihte suttuideamet ja velggiideamet
ja mannot roahkkatvuodain Ipmila ovdii
luohtedettiin Ipmila fápmui ja árbmu.

Rohkadallot (ja dovddastehkot):

Álggahansánit 13 *(för jul, särskilt Julotta; Inledningsordet kan sjungas, se sid. 84 i musikvolymen)*

B/V Mon muiðan didjiide stuora illusága. Halleluja.

S Illusága oppa álbmogii. Halleluja.

B/V Odne lea riegádan didjii Beasti. Halleluja.

S Son lea Kristus, Hearrá. Halleluja.

B/V Gudni lehkos Áhčái ja Bárdnái ja Bassi Vuigñii.

S Nugo lei álggus ja lea ain dál ja ain galgá leahkit,
nu lehkos álo agálaččat.

Ámen.

Álggahansánit 15 *(särskilt vid doppåminnelse, se vidare sid. 56)*

Mii gásttašuvvot Jesus Kristusa oktavuhtii

ovttas buot daiguin geat áiggiid čađa

ja miehtá máilmimi

bajásčuožžileami doaivvus

dáhttot čuovvut su eallimis ja jápmimis.

Gásttas ii leat erohus olbmuid gaskkas.

Ii oktage leat stuorimus dahje unnimus, vuosttámuš dahje
maŋimuš.

Buohkat leat okta Jesus Kristusis.

ÁNDAGASSIIÁTNUNROHKOS

Bön om Förlätelse är ett fast moment i Högmässa, fakultativt i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Bön om Förlätelse ett fast moment, alternativt kan Överlåtelserbönen användas. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön, se sid. 55.

Ándagassiiátnunrohkos 1

S Mon dovddastan dutnje, bassi ja vanhurkkis Ipmil,
ahte lean suddudan jurdagiiguin, sániiguin ja daguiguin.
In leat ráhkistan du badjel buot,
in lagamuččaidan nugo iehčan.
Suttuidan dihte lean sivalaš eanet bahái go maid ieš
ipmirdan ja lean oktan máilmuiin du hilggodan.
Dan dihte ánuhan dus veahki dovdat suttuidan ja
guođdit daid. Atte munne ándagassii Jesus Kristusa
dihte.

Ándagassiiátnunrohkos 3

S Mon dovddastan dutnje, bassi Ipmil,
ahte dávjá ja máŋgga láhkái
lean suddudan jurdagiiguin, sániiguin ja daguiguin.
Muitte mu váibmoláđisvuodainat
ja atte munne Jesus Kristusa dihte
ándagassii maid lean rihkkon.

B (Gula juohke váimmu jávohis dovddastusa:
...
Jesus, Ipmila Bártni, varra buhtista min buot suttus.

S Dasa dorvvastan ja vuostáiválddán suttuid ándagassii
addojumi Jesus Kristusa dihte.)

Ándagassiiátnunrohkos 4

- S** Jesus Kristus, mon boadán du lusa
ohcalettiin čuoččáldahattojumi.
Mon lean rihkkon du ráhkisuodá vuostái,
sivdnádusaidat vuostái,
lagamuččaidan ja ieš iehčan vuostái.
Atte munne ándagassii.
Vuostáiváldde mu lohpádusat mielde
ahte don vuostáiválddát juohkehačča, guhte ohcá du.

Ándagassiiátnunrohkos 6

- S** Árbmugas Ipmil,
atte munne suttuidan ándagassii (maid jávohaga
dovddastan ...).
B Boađe min lusa árpuinat.
S Jesus Kristusa nammii.

Ándagassiiátnunrohkos 7

- S** Ipmil, don dovddat ja ráhkistat min buohkaid.
Don diedát ahte mii leat suddudan.
Mii eat leat dahkan dan maid don siđat min dahkat.
Atte midjiide ándagassii Jesus Kristusa dihte.

ÁNDAGASSIIADDINSÁNIT

Förlåtelseord eller Löftesord är ett fast moment i Högmässa, ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Förlåtelseord eller Löftesord ett fast moment, alternativt kan Överlåtelsebön användas. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön. Korstecknande (+) kan förekomma.

Ándagassiiaddinsánit 1

- B** Dutnje gií ánut puttuidat ándagassii
dajan mon Jesus Kristusa gohčuma mielde:
Du suttut leat ándagassii addojuvvon.
(Ipmla:) Áhči ja Bártni (+) ja Bassi Vuoiŋŋa nammii.
- S** Ámen.

Ándagassiiaddinsánit 2

- B** Ipmlil (mearehis ráhkisuuođastis)
ráhkista du, lonista du
ja addá dutnje ándagassii.
(Ipmla:) Áhči ja Bártni (+) ja Bassi Vuoiŋŋa nammii.
- S** Ámen.

Ándagassiiaddinsánit 3

- B** (Ipmlila sáni ja lohpádusa mielde, ja Jesus Kristusa
dihte, lea nanus ja vissis ahte Ipmlil árpmus addá
dutnje buot puttuid ándagassii.)
Jesus Kristusa gohčuma mielde dajan dutnje:
du suttut leat dutnje ándagassii addojuvvon (Ipmla:)
Áhči ja Bártni (+) ja bassi Vuoiŋŋa nammii.
- S** Ámen.

LOHPÁDUSSÁNIT

Förlåtelseord eller Löttesord är ett fast moment i Högmässa, ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Förlåtelseord eller Löttesord ett fast moment, alternativt kan Överlåtelsebön användas. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön. Om Gudstjänst leds av lekman och Bön om förlåtelse ingår ersätts Förlåtelseord av Löttesord (se ovan sid. 13, 20 och 22).

Lohpádussánit 1

B/V Ipmil lea árbmugas.

Ipmil diktá muoduidis báitit midjiide
čuoččáldahttojupmin ja eallimin.
Jesusa nammii.

S Ámen.

Lohpádussánit 2

B/V Ipmil (mearehis ráhkisuuođastis)
ráhkista, lonista ja addá midjiide ándagassii.
Jesusa nammii.

S Ámen.

Lohpádussánit 3

B/V Jos mii dovddastit suituideamet,
de Ipmil lea oskkáldas ja vanhurskkis
ja addá midjiide ándagassii
ja buhtista min buot vanhurskkismeahttunvuodas.
Jesusa nammii.

S Ámen.

GIITTUSROHKOS

Tackbön, med föreslagen eller annan bön, är ett fast moment i Högmässa och fakultativt i Mässa/Gudstjänst efter Förlåtelseord eller Löttesord. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Tackbön ett fast moment, alternativt kan Överlåtelsebön användas.

Giittusrohkos 1

S Ipmil, Áhčámet,
 mii giit go geaidnu du lusa
 lea álo rabas Jesus Kristusa bokte.
 Veahket min eallit du ándagassiiaddojumis.
 Nanne min oskku, lasit min doaivvu
 ja nanne min ráhkisuuoða.
 Ámen.

Giittusrohkos 2

S Ipmileamet, giitu go boadát min lusa
 ándagassiiaddojumiin
 ja attát midjiide fámu eallit.
 Jesusa nammii.
 Ámen

Giittusrohkos 3

S Ipmileamet, giitu go du ráhkisuuohta guoddá buot,
 giitu go attát odða eallima ja roahkkatvuodá šaddat
 ja divttát árbmugasvuodat váikkuhit min siste.
 Jesusa nammii.
 Ámen.

GUODDINROHKOS

Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Alternativ till Bön om förlåtelse och Förlåtelseord eller Löftesord. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön, se sid. 55. Momentet ingår inte i Högmässa. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst, ska Överlåtelsebön, alternativt Bön om förlåtelse, Förlåtelse- eller Löftesord samt Tackbön vara fasta moment.

Guodđinrohkos 1

S Árbmugas Ipmil,
 don guhte Kristusa bokte rabat geainnu iežat lusa
 ja jávkadat máilmimi buot suttuid.
 Basa mu vai šattan buhtisin.
 Dálkkot mu vai šattan dearvvašin.
 Gease mu iežat lusa vai váibmu oččošii ráfi.
 Ámen.

Guodđinrohkos 2

S Don guhte sihtet mu eallit
 ja leat sivdnidan mu dáhtot mielde,
 buot mii lea mu siste don dovddat
 ja fátmastat ládisvuodainat,
 dan mii lea rašši sihke dan mii lea nanus,
 dan mii lea buohcci sihke dan mii lea dearvvaš.
 Dan dihte mon guođán iehčan dutnje
 baluid ja eavttuid haga.
 Dego láirelihti
 mon guođán iehčan du gieđaide.
 Deavdde mu du buriinat,
 vai šattan buressivdnádussan.

Mon rámidan du viissisvuoda,
 don guhte vuostáiválddát heajuid ja geahnohemiiid
 ja bijat dávviriiddát rašes láirelihtiide.
 Ámen.

Guoddinrohkos 3

S Ipmilan,
 buot maid lean dahkan ja buot maid jurddašan
 bijan du gieðaide.
 Buot stuorráid sihke smávváid,
 buot baháid sihke buriid:
 váldde háldosat, Ipmilan.
 Ámen.

KRISTUSČUORVVAS/KYRIE

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.

Kristusčuorvvas 1 *Gudstjänstmusik A; Kristusrop 1: A1,*
Sv. Ps. 695:1.

B/V Hearrá, don šaddet min vielljan.

Don dovddat min headji.

Don guddet dan ruossa alde.

Lonis min árpuinat!

S Árpmit min, Hearrá.

B/V Kristus, don leat ealli Hearrá.

Don leat minguin lohpadusaïdat mielde.

Várjal min lagašvuodainat.

S Árpmit min, Kristus.

- B/V** Hearrá, don čohkkát Áhči olgeš gieđa bealde.
 Rohkadala min ovddas ja oskomet nanne.
 Mii geahčadit du boahtima beaiváí.
 Boađe don, Hearrámet.
- S** Árpmit min, Hearrá.

Kristusčuorvvas 2 *Gudstjänstmusik A; Kristusrop 2: A2,
 Sv. Ps. 695:4.*

- B/V** Don iđitbeaivváš agálaš,
 atte ráhkisuodođa.
- S** Hearrá, árpmit min.
- B/V** Don ealli geaidnu eallimii,
 atte oskku, dorvvu.
- S** Kristus, árpmit min.
- B/V** Don rabas uksa almmálaš,
 atte doaivvu, ávu.
- S** Hearrá, árpmit min.

Kristusčuorvvas 3 *Gudstjänstmusik A; Kristusrop 3: A5
 Sv. Ps. 696:4*

- B** Ipmil, don agálaš, Ipmil buotveagalaš,
 Lonisteaddji bassi ja árbmugas, don Ipmil agálaš,
 árpmit min, Hearrámet.
- S** Hearrá, don árpmit min, árpmit min.
 Kristus, don árpmit min, árpmit min.
 Hearrá, don árpmit min, árpmit min.

Kristusčuorvvas 4 *Gudstjänstmusik C; Kristusrop 4: C1.*

B/V, S Árpmit min, Hearrá.

Árpmit min, Kristus.

Árpmit min, Hearrá.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Kristusčuorvvas 7 *Gudstjänstmusik E; Kristusrop 7: E1.*

B/V Kristus, gula čuorvasan.

S Kristus, gula čuorvasan.

B/V Seavdnjadasa čuvge.

S Seavdnjadasa čuvge.

B/V Veahket min du árpuinat.

S Veahket min du árpuinat.

B/V Jorgal muođuid min guvlui.

S Jorgal muođuid min guvlui.

*MÁIDNUNLÁVLLA/GLORIA JA LAUDAMUS

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.
Som Laudamus kan även trinitarisk loupsalm. Kan utgå under fastetid.

Máidnunlávlla 3 *Gudstjänstmusik A; Lovsången 3: Gloria A5 och Laudamus A5, Sv. Ps. 697:6.*

B/V Gudni lehkos Ipmilii almmis ja ráfi eatnamis
su olbmuide geaid son eahccá.

S Mii rámidit ja máidnut du, du daguid ovddas giitalit.
Hearrámet, agálaš Ipmil, min almmálaš Áhčči.
Vielljamet, Ipmila Bárdni, Jesus Kristus.
Eallima ája, bassi Vuoigŋa, min jeđđehus.
Ámen.

Máidnunlávlla 7 *Gudstjänstmusik A; Lovsången 7: Gloria A1
och Laudamus A9, Sv. Ps. 697:8.*

B/V Ipmilii lehkos gudni ja ráfi eatnamis
olbmuide geaid son eahccá.

S Mii rámimidit ja máidnut du,
du daguid ovddas giitalit.

B/V Don, Ipmil, ráðdet visot násttiid duohken
ja oppa eatnan lea du dahku,
don hedjiid leahkái luoitádit
ja don leat min Áhčči, min Áhčči.

S Mii rámimidit ja máidnut du,
du daguid ovddas giitalit.

B/V Jesus Kristus, min givssiid guddet
ja mis min duskkiid váldet.
Leat bajásčuožžilan min luhtte,
rohkadalat min buohkaid ovddas.

S Mii rámimidit ja máidnut du,
du daguid ovddas giitalit.

B/V Ipmila Vuoigŋa, eatnama don oðastuhtát
ja attát eallima.
Min jeððehus eallimis leat,
ja Áhččámet lusa čuovga, min Áhččái.

S Mii rámimidit ja máidnut du,
du daguid ovddas giitalit.
Ámen.

Máidnunlávlla 7 *Gudstjänstmusik A; Lovsången 7: Gloria A7
och Laudamus A10, Sv. Ps. 697:9.*

B/V Ipmilii lehkos gudni ja eatnamis ráfi
su olbmuide geaid son eahccá.

S Mii rámidot ja máidnut du,
du daguid ovddas giitalit.

B/V Don, Ipmil, ráðdet visot násstiid duohken
ja oppa eatnan lea du dahku,
don hedjiid leahkái luoitádit
ja don leat min Áhčči, min Áhčči.

S Mii rámidot ja máidnut du,
du daguid ovddas giitalit.

B/V Jesus Kristus, min givssiid guddet
ja mis min duskkiid váldet.
Leat bajásčuožžilan min luhtte,
rohkadalat min buohkaid ovddas.

S Mii rámidot ja máidnut du,
du daguid ovddas giitalit.

B/V Ipmila Vuoigŋa, eatnama don oðastuhtát
ja attát eallima.
Min jedðehus eallimis leat,
ja Áhččámet lusa čuovga.

S Mii rámidot ja máidnut du,
du daguid ovddas giitalit.
Ámen.

Máidnunlávlla 9 *Gudstjänstmusik A; Gloria A5 och Laudamus A12, Sálbgagirji Ruota Sápmái 12.*

B/V Gudni lehkos Ipmilii almmis ja ráfi eatnamis
su olbmuide geaid son eahccá.

S Beaivvi ja mánu,
násttiid ja balvvaid,
biekkaid ja báruid,
misiid ja mánáid,
buot lea son sivdnidan,
almmi ja eatnama.
Ipmilii giitu!
Giitot mii Ipmila.
Máidnot mii Ipmila.
Su bassi nama rámidehkot.

Ipmila Bárdni
heakkas son attii,
eallima vuoitun
addán lea midjii.
Son lea min luhtte dál,
oskot mii sutnje.
Ipmilii giitu.
Giitot mii Ipmila.
Máidnot mii Ipmila.
Su bassi nama rámidehkot.

Su bassi Vuoigŋja,
 min jedđejeaddji,
 lea eallindahkki,
 fámolaš veahkki.
 Várjala, cahkkeha
 oskomet Ipmili.
 Ipmili giitu!
 Giitot mii Ipmila.
 Máidnot mii Ipmila.
 Su bassi nama rámidehkot.

BEAIVVI ROHKOS

Dagens bön hämtas ur *Den svenska evangelieboken*. Dagens bön är ett fast moment i Högmässa och ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Bönen kan inledas med en hälsning (salutation) i form av växelläsning/växelsång.

- B/V** Kristus lea gasku min gaskkas.
S Su namas mii rohkadallat.

eller

- B/V** Hearrá lehkos dinguin.
S Duinna lehkos maid Hearrá.
B/V Rohkadallot.
...
S Ámen.

SÁTNI

TEAKSTALOHKAN BOARES TESTAMENTTAS

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.

Läsningen kan inledas med orden:

Mii guldalit Boares testamentta sániid/mat leat
váldojuvvon ...

Textläsaren kan avsluta med orden:

V Nu čuodjá Ipmila/Hearrá sátni.

S Ipmil, mii giitit du.

eller

S Nu čuodjá Biibbala sátni.

S Ipmil, daga sánát eallin midjiide.

SÁLTARSÁLBMA

Fakultativt moment. Kan hämtas ur *Den svenska evangelieboken* och sjungas, läsas eller växellässas. Om psaltsalm förekommer kan Gammaltestamentlig läsning utgå. Även bibelvisa kan förekomma.

EPISTTALLOHKAN

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.

Läsningen kan inledas med orden:

Mii guldalit otnáš episctalteavstta, mii lea vál DOJUVVON ...

Textläsaren kan avsluta med orden:

V Nu čuodjá Ipmila/Hearrá sátni.

S Ipmil, mii giitit du.

eller

V Nu čuodjá Biibbala sátni.

S Ipmil, daga sánát eallin min gaskkas.

SÁTNI

SÁLBMA

Om psalm, se sid. 12.

*EVANGELIUM

Fast moment i Högmässa och Mässa/Gudstjänst. Vid en kortare gudstjänst, se sid. 12.

Läsningen kan inledas med orden:

B/V Bajidehkét/rabastehkét váimmudeattet Ipmilii ja gullet otnáš beaivvi bassi evangeliuma. Ná čállá/ná čuožžu ...

Läsningen kan avslutas med orden:

B/V Nu čuodjá bassi evangelium.

S Rámádus dutnje, Kristus.

HALLELUJAČUORVVAS

Fakultativt moment.

SÁRDNI

Fast moment i Högmässa och Mässa/Gudstjänst. Predikan utgår från en eller flera av dagens texter ur *Den svenska evangelieboken*. På helgdagar med karaktäristisk text, som första söndagen i advent, juldagen med flera, kan predikan utläggas särskilt angiven text, uppläst i samband med predikan. Då utgår den gammaltestamentliga läsningen eller epistellsändningen. Predikan kan följas av till exempel tystnad eller musik som ger rum för eftertanke. Vid en kortare gudstjänst, se sid. 12.

***OSKKUDOVDDASTUS/CREDO**

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.

Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Trosbekännelsen ett fast moment. Kan ersättas med trinitarisk psalm.

Trosbekännelsen kan inledas med orden:

B/V Dovddastehkot ovttas girku dovddastusa

(mii lea Kristusa máilmmiviidosaš girku oktavuođa
mearkan):

S Mii oskut Ipmil Áhčái, buotveagalažžii,
almmi ja eatnama sivdnideaddjái.

Mii oskut Jesus Kristusii,
su áidnoriegádan Bárdnái, min Hearrái,
guhte sahkanii Bassi Vuoiŋŋas,
riegádii nieida Marias,
givssiduvvui Pontius Pilatusa áiggi,
russiinávlejuvvui, jámii ja hávdáduvvui,
njiejai jábmiid riikii,
bajásčuožžili jábmiid luhtte goalmmát beaivvi,
manai bajás albmái,
čohkká Ipmila, buotveagalaš Áhči, olgeš gieđa bealde,
boahtá fas doppe dubmet elliid ja jábmiid.

Mii oskut Bassi Vuignji,
bassi oktasaš girku,
bassi olbmuid searvevuodå, suttuid ándagassii addojumi,
oačči bajásčuožžileami ja agálaš eallima.

*Bön för döpta, konfirmerade och dem som ska ingå eller har ingått
äktenskap samt tacksägelse för avlidna kan förekomma här eller vara
en del av Kyrkans förbön. För föreslagna böner och tacksägelseord,
se inledning till Kyrkans förbön, sid. 55.*

SÁLBMA

Kollekt kan samlas in.

Bön kan förekomma då kollekten bärs fram, med följande eller liknande ord:

B/V Ipmil, buressivdnit attáldagaid maid mii dál guoddit dutnje Jesusa nammii.

S Ámen.

eller

B/V Vuostáiváldde min ja attáldagaideamet Jesusa nammii.

S Ámen.

ÁNDAGASSIIÁTNUNROHKOS, ÁNDAGASSIADDINSÁNIT/ LOHPÁDUSSÁNIT, GIITTUSROHKOS dahje GUODDINROHKOS

Fast moment i Högmässa i Samling, här eller infogas i Kyrkans förbön. Bön om Förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord samt Tackbön är fasta moment i Högmässa, fakultativt i Mässa/Gudstjänst. I Mässa/Gudstjänst kan Bön om Förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord samt Tackbön ersättas med Överlåtelsebön. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst ska Bön om förlåtelse, Förlåtelse- eller Löftesord samt Tackbön vara fasta moment alternativt kan Överlåtelsebön användas. I Kyrkans förbön kan Bön om förlåtelse och Löftesord infogas. Om Mässa/Gudstjänst firas kan alternativt Överlåtelsebön infogas. Se vidare i Samling, sid. 36–42.

Kan inledas med följande eller liknande ord:

B/V Dutnje, Ipmileamet, guhte leat árbmugas ja gulat min rohkosa, mii boahit dovddastusaineamet ja rohkosiin/guodðinrohkosiin.

GIRKU OVDDASROHKOS

Kyrkans förbön är ett fast moment i Högmässa och ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Kyrkans förbön ett fast moment, se vidare sid. 26. Kyrkans förbön kan utformas med föreslagna eller med andra förböner. Den kan innefatta läst eller sjunget församlingssvar. I Kyrkans förbön kan Bön om förlåtelse och Löftesord infogas. Om Mässa/Gudstjänst firas kan alternativt Överlåtelsebön infogas. Se vidare i Samling, sid. 36, 41.

Föreslagna återkommande svar i förbönen

Förbönen kan ge utrymme för tystnad, med exempel i Förbön 5. Förbönsledaren kan avsluta förbönsmomenten eller tystnaden med:

V Hearrá, gula min rohkosa.

eller

V Giitu go gulat min rohkosa.

Föreslagna lästa församlingssvar

S Ipmil, leage minguin buohkain.

eller

S Bohtos du riika.

eller

S Bohtos min čuorvvas du ovdi.

Ándagassiiátnunrohkos ja Lohpádussánit ovddasrohkosis

B/V Mii boahtit du lusa

ohcalettiin čuoččáldahttojumi.

Leat rihkkon du ráhkisuodža vuostái,

ja sivdnádusaidat vuostái,

min lagamuččaideamet ja iežamet vuostái.

Atte midjiide ándagassii.

Vuostáiváldde min lohpádusat mielde

ahte don vuostáiválddát juohkehačča,

guhte ohcá du.

B/V Ipmil ráhkista, lonista min ja addá midjiide ándagassii.

(Ipmila:) Áhči ja Bártni (+) ja bassi Vuoinjña nammii.

Gástamuittuhus

Doppåminnelse kan förekomma i Samling eller i samband med Kyrkans förbön (se även sid. 24 och 35). Samling kan ske vid dopfunten och Kristusljus eller dopljus kan tändas. Följande eller andra ord kan sägas:

Lehkos dát ginttal/lehkoset dát gintalat muitun gástta attál-dagas ja Jesusis guhte celkkii:

Mon lean máilmimi čuovggas. Dat guhte čuovvu mu,
ii goassege vágjol seavdnjadadas, muhto sus lea
eallima čuovggas.

Rohkos gásttašuvvomiid, konfirmerejuvvomiid ja náit-tospáraid ovddas sihke giitalusrohkos jábmiid ovddas

Ipmil, mii rohkadallat sin ovddas geat min searvegottis leat gásttašuvvon, NN:a (ja ...) ovddas.

Dvitte *su/sin* oskkus ovdánit. Várjal ja divššo *su/sin* (ja *su bearraša/sin bearrašiid*) dál ja boahtte áiggis.

Ipmil, mii rohkadallat sin ovddas geat leat konfirmerejuv-von, NN:a ja NN:a ovddas ...

Buressivdnit ja várjal sin eallingeainnuin.

Ipmil, giitu ráhkisuodas ja oktavuođas olbmuid gaskkas. Odne mii rohkadallat NN:a ja NN:a ovddas, *geat galgaba náitalit/geat leaba náitalan*. Várjal *sudno/sin* du árpmus ja ráhkisuodas ja buressivdnit *sudno/sin* oktasaš eallima.

Ipmil, du árbmu guoddá min ealidettiin ja jámidiin.

Mii muitit ja giitit *su/sudno/sin* ovddas min searvegottis *gii/geat* jápmima bokte *lea/leaba/leat* guodđán min, (ja *gean namma lea/geaid namat leat*), NN ... jage boarisin.

Ipmil, mii rohkadallat buot sin ovddas geat moraštit.

Fátmmas sin du jeđđehusain. Dvitte agálašvuodá čuovgasa čuvget elliid ja jábmiid.

Ovddasrohkos 1

Ipmil, don guhte sivdnidit almmi ja eatnama,
mii giitit du buot dan ovddas mii lea eatnama alde.
Oahpat min várjalit du sivdnádusaidat
ja ovddasvástádusain atnit fuola máilmis.

Ipmil, don guhte ráhkistat buot olbmuid,
mii giitit du ráfi ja friddjavuoða ovddas.
Mii rohkadallat dus vuoiimmi bealuštit buot geahnohemiid
ja dahkat servodagamet rabasin ja vuoiggalažjan.

Ipmil, don guhte leat min váimmuin,
mii giitit du ilus ja eallinmovttas.
Mii átnut dus veahki doahttalit min gohčuma
ja fámu eallit oskkus.

Ipmil, don guhte dagat girkot eallin,
mii giitit du daid ovddas geat ledje ovdal min.
Mii rohkadallat dus ipmárdusa oaidnit du dáhtu
ja roahkkatvuoda eallit dan mielde.
Jesusa nammii.
Ámen.

Ovddasrohkos 2

Árbmugas Ipmil,
mii rohkadallat du girku ovddas.
Atte midjiide eallinmovtta ja vuoiimmi Sánát ja
sakrameanttaid bokte.
Šaddos sátnát eallin min gaskkas.
(Rohkadallat maid ... ovddas.)

Lehkoset min gaskavuođat earáiguin hábmejuvvon
dorvvolasvuođain ja rabasmielalašvuođain.

Daga girkot ruoktun, gos buohkain lea sadji
ja gos sihke ovta- ja sierralágážin sáhttit rohkosiin ja
beroštumiin ovttas gulahallat.

Ipmileamet, leage buohkaiguin geat skihpet, leat oktonasat
ja geat ellet balus.

Leage sin lahka geat moraštit ja ohcalit gean-nu.
(Rohkadallat maid ... ovddas.)

Buressivdnit olbmuid ja riikkaid
ja atte viisodaga buohkaide geain lea luohttámuš stivret ja
mearridit min servodagas/gávpogis, riikkas ja máilmmiss.
Atte midjiide roahkkatvuoda ja návcçaid doaibmat ráfi ja
vuoiggalašvuođa buorrin.

(Rohkadallat maid ... ovddas.)

Atte midjiide dan maid mii dárbbašit eallima várás
ja nanne min dáhtu juogadit
(daidda geain ii leat doarvái).

Leage olbmuiguin geat doarrádaljojuvvojtit dahje biinni-
duvvojtit oskkuset ja oainnuset dihte.
(Rohkadallat maid ... ovddas.)

Vare šattašeimmet sivdnádussan earáide.

Fátmmas oppa eallimeamet árpuinat
ja divtte min loahpas beassat du ráfái.

Jesus Kristusa, du Bártnát, min Hearrámet, bokte.
Ámen.

Ovddasrohkos 3

Ipmil, don dovddat ja ráhkistat min.

Veahket min guhtet guimmiideamet ovddas atnit fuola
ja beroštit šattuin ja elliin.

(...)

Attáshit buot smávváide ja stuorráide dan maid sii dárbašit:
biepmu, biktasiid ja ruovttu mas orrut.

(...)

Jedđe buohkaid geat čirrot.

Veahket skihpasiid, oktonasaid ja daid geat ellet balus.

Mii rohkadallat min iežamet, min váhnemiid, oappážiid,
vieljažiid ja ustibiid ovddas.

(...)

Sádde ráfi ja vuoiggalašvuoda málbmái.

Veahket sin geain lea stuorimus mearridanváldi (min riik-
kas/máilmmiss), maiddái sin ge muitit geain lea unnimus
váldi mearridit.

(...)

Giitu, Ipmileamet,
go du ráhkisuohtha olaha buohkaid.

Jesusa nammii.

Ámen.

Ovddasrohkos 5

Ipmil, mii rohkadallat máilmomi buot olbmuid ovddas,
vai juohkehaš beasašii dovdat iežas leat ráhkistuvvon ja
dárbbashažjan.

Mii rohkadallat ahte buoridat buhcciid
ja dálkkodat váivviid.
(*jaskatvuohta*)

Ipmil, mii átnut ándagassii go mii leat soardán earáid.
Oahpat min váldit ovddasvástádusa daguideamet ovddas
ja divtte ándagassii addojumi šaddat nuppástuvvama fápmun.
(*jaskatvuohta*)

Ipmil, mii átnut vuogatvuoda ja ráfi olbmuid ja riikkaid gaskii.
Oahpat min eastadit soađi ja veahkaválldi,
ja divtte du riikka šaddat duohtan máilmnis.
Ámen.

HEARRÁ ROHKOS/PATER NOSTER

Fast moment här i Gudstjänst. I Högmässa och Mässa följer
Herrens bön efter Nattvardsbönen.

Kan inledas med följande ord:

Mii rohkadallat ovttas dan rohkosa man Jesus Kristus ieš
lea midjiide oahpahan:

S Áhči min, don guhte leat almmis.
Basuhuvvos du namma.
Bohtos du riika.
Šaddos du dáhllu, mo almmis nu maiddái eatnama alde.
Atte midjiide odne min beaivválaš láibámet.
Ja atte midjiide min suttuideamet ándagassii
nugo maiddái miige ándagassii addit min
velggolaččaidasamet.
Alege doalvvo min geahččalussii,
muhto beastte min bahás eret.
Dasgo du lea riika ja
fápmu ja gudni
agálašvuhtii.
Ámen.

Om Gudstjänst firas fortsätter gudstjänsten med Sändning
(se sid. 84).

MÁLIS

SÁLBMA (VÁLMMASTALLAN/OFFERTORIUM)

Nattvardsgåvorna kan bäras till altaret och dukas upp. Måltidens alla moment är fasta i Högmässa samt i Mässa som firas som huvudgudstjänst.

Om kollekten inte samlats in tidigare kan det ske här eller i Sändning. Kollekten kan bäras till altaret.

Bön kan förekomma då kollekten bärts fram, med följande eller liknande ord:

B/V Ipmil, buressivdnit attáldagaid maid dál Jesusa nammii guoddit.

S Ámen.

eller

B/V Vuostáiváldde min ja min attáldagaid Jesusa nammii.

S Ámen.

*MÁIDNUN/SURSUM CORDA JA PREFAŠUVDNA

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är samtliga Måltidens moment fasta.

Máidnuma álgú 1

*Gudstjänstmusik A;
Lovsägelsens inledning 1: A1.*

B/V Bajidehket váimmuideattet Ipmilii.

S Mii bajidit sutnje min váimmuideamet.

B/V Giitot Ipmila, Hearrámet.

S Ipmilii akto lehkos giitalus.

eller

Máidnuma álgú 2

*Gudstjänstmusik A;
Lovsägelsens inledning 2: A2.*

B/V Rahpet váimmuideattet Ipmilii.

S Mii rahpat sutnje váimmuideamet.

B/V Lehkos valjis giitu Ipmilii.

S Giittus, máidnun eallima Ipmilii.

Prefašuvnna álgú 1

*Gudstjänstmusik A;
Prefationens inledning 1: A1.*

B/V Duoðain lea riekta
du okto rámidit,
buotveagalaš Áhčči, bassi Ipmil.
Mii rámidit ja buressivdnidit du
Jesus Kristusa, min Hearrámet bokte.

Lovsägelsen fortsätter med en kyrkoårsbestämd prefation eller med en allmän prefation enligt något av följande alternativ.

Adveanta *Gudstjänstmusik A.*

B/V Don sáddejít su go áigi lei ollašuvvan
gulahit illusága gefiide,
friddjavuoða fánggaide ja oainnu čalmmehemiide.
Jesus Kristusa bokte don dagat buot oðasin,
odne ja go son fas boahtá hearvásvoðas.

Juovllat *Gudstjänstmusik A.*

B/V Dasgo nu leat málmmi ráhkistan,
ahte sáddejít Bártnát olmmožin min dihte.
Su siste mii leat du álbmot,
lonistuvvon seavdnjadasas imašlaš čuovgasii.

Golbmaoktalašvuða áigi 1 *Gudstjänstmusik A.*

B/V Son lea eallima láibi
guhte bodii almmis vulos addin dihte eallima málbmái.
Dat guhte boahtá su lusa ii goassege nealggó,
ja dat guhte osku sutnje ii goassege goikka.

Dábálaš 1 *Gudstjänstmusik A.*

B/V Don doalat málmmi giedainat
ja namuhat min buohkaid namaid mielde.
Juohke olbmo leat sivdnidan iežat govvan.
Don addet midjiide eallima vai mii dutnje gulašeimmet.

Dábálaš 3

Gudstjänstmusik A.

B/V Don lahkanat min sánis, láibbis ja viinnis,
jaskatvuodas, rohkosis ja lávlagis.

Prefationen avslutas enligt följande (Gudstjänstmusik A):

Prefašuvnna loahppa 1

Gudstjänstmusik A;

Prefationens avslutning 1: A1.

B/V Dan dihte mii dáhhttut buot du
oskkolaččaiguin buot áiggiid
ja oppa almmálaš joavkkuin rámidit
du nama ja rohkadallamin lávlut:

eller

Prefašuvnna loahppa 2

Gudstjänstmusik A;

Prefationens avslutning 2: A2.

B/V Ovttas du girkuin buot áiggiid
mii dáhhttut rámidit du nama, du rohkadallat ja lávlut:

*BASSI/SANCTUS

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Bassi 1 *Gudstjänstmusik A; Helig 1: A1, Sv. Ps. 698:1.*

- S Bassi, bassi, bassi Hearrá Ipmil Sebaot.
 Almmiid ja eatnama dievva lea du hearvásvohta.
 Hosianna allagasas (, hosianna allagasas).
 Lea buressivdnidun guhte boahtá Hearrámet nammii.
 Hosianna allagasas (, hosianna allagasas).

Bassi 2 *Gudstjänstmusik C; Helig 2: C1.*

- S Bassi, bassi, bassi, Hearrá veagalaš Ipmil.
 Oppa eatnama dievva du gudni lea.
 Ipmilii lehkos máidnu.
 Bassi, bassi, bassi, Hearrá veagalaš Ipmil.
 Buressivdnidun guhte boahtá.
 Ipmilii lehkos máidnu.

Bassi 4 *Gudstjänstmusik E; Helig 4: E1.*

- S Don leat bassi, ollis leat. Álo eambbo, Hearrámet,
 go maid goasge ipmirdin. Don leat álo lahka min.
 Buressivdniduvvon leat don gii boadát lusamet.
 Eatnan attáldagagainat attát láibbi láhjinat.

Don leat bassi, don leat ollis, don leat lahka,
 oppa eatnan máidnu du.
 Hosianna, hosianna, hosianna.
 Ipmileamet don leat.

EAHKEDISMÁLISROHKOS

Fast moment i Högmässa och Mässa.

Prästen kan efter instiftelseorden säga:

Stuoris lea oskku čiegusvuohta.

Församlingssvaret i nattvardsbönerna kan ersättas med följande alternativ:

Kristus lea jápmán.

Kristus lea bajáscuožzilan.

Kristus fas boahtá.

I nattvardsbönerna kan förbön infogas.

Eahkedismálisrohkos 2

B Máidnojuvpon leat, almmi ja eatnama Hearrá,
guhte ráhkisuodainat fátmastat buot sivdnádusaid.
Giitit du lonástusat ovddas,
man midjiide addet Jesus Kristusa bokte.
Válmmas min bassi Vuoiŋŋainat su vuostáiváldit,
go son bassi eahkedismállásiin boahtá lusamet.

Dan ija go son behttojuvvui,
de son válddii láibbi, giittii,
doadjalii dan, attii máhttájeddiidas ja celkkii:

Váldet ja borret.
 Dát lea mu rumáš
 mii addojuvvo din ovddas.
 Dahket dan mu muitun.
 Nu son válddi maiddái geara, giittii,
 attii máhttájedđijiidasas ja celkkii:
 Juhket dás buohkat.
 Dát gearra lea oðđa lihttu mu varas,
 mii golggahuvvo eatnagiid ovddas suttuid ándagassii
 addojupmin.
 Nu dávjá go dii das juhkabehtet,
 dahket dan mu muitun.

- S** Du jápmima mii gulahit, Hearrá,
 du bajásčuožžileami mii duoðaštít
 dassázii go don máhcat hearvásvoðas.
- B** (Almmálaš Áhčči, atte midjiide dáin eahkedismállá-
 siin buressivdniduvvon šattuid du Bártni gillámušas
 ja jápmimis, bajásčuožžileamis ja albmáimannamis.
 Atte midjiide eallima su eallimis,
 vai son bisošii min siste ja mii bisošeimmet su siste.)

- Vuorddedettiin Jesus Kristusa boahtima hearvás-
 vuoðastis mii máidnut du.
 Dus lea buot gudni dál ja álo ja agálašvuodðas.
S Ámen.

Eahkedismálisrohkos 3

B Máidnojuvvon leat, Ipmil, guhte leat gomuvuođa ollisvuhta.

Máidnojuvvon leat, guhte Jesus Kristusa eallima, jápmima ja bajásčuožžileami bokte almmustahtát ráhkisuodđa čiekŋaleamos čiegušvuodđaid.

Dan ija go son behttojuvvui,
de son válddii láibbi, giittii,
doadjalii dan, attii máhttájeddjiidasas ja celkii:
Váldet ja borret.

Dát lea mu rumaš
mii addojuvvo din ovddas.

Dahket dan mu muitun.
Nu son válddii maiddái geara, giittii,
attii máhttájeddjiidasas ja celkii:

Juhket dás buohkat.

Dát gearra lea ođđa lihttu mu varas,
mii golggahuvvo eatnagiid ovddas suttuid ándagassii
addojupmin.

Nu dávjá go dii das juhkabehtet,
dahket dan mu muitun.

- S** Du jápmima mii gulahit, Hearrá,
du bajásčuožžileami mii duoðaštít
dassázii go don máhcat hearvásvuodðas.
- B** Ipmil, boaðe Vuoiṇṇainat
ja daga min oasálažžan du ráhkisuodða čieguſvuodðas.
Nuppástuhte min du Vuoiṇṇa fámuin,
vai eallimeamet bokte ollašuhttit du ráhkisuodða
ja válmmastit geainnu du riikii min gaskkas.
Dus lea gudni ja hearvásvuohta dál ja agálaččat.
- S** Ámen.

Eahkedismálisrohkos 5

B Máidnojuvvon leat, almmi ja eatnama Hearrá,
guhte nu ráhkistit máilmomi,
ahte addet áidnoriegádan Bártnát,
amas oktage láhpot guhte osku sutnje,
muhto vai son oažžu agálaš eallima.
Mii giitit du lonástusas, man don leat válmmastan
midjiide Jesus Kristusis.
Sádde du Vuoiŋŋa min váimmuide,
ja bovtte mis ealli oskku.
Basut Vuoiŋŋainat dán láibbi ja viinni,
attáldagaid eatnama šattuin ja olbmuid barggus,
maid du ovdií guoddit.
Mii giitit du go mii daid bokte
oažžut oasi Kristusa rupmašis ja varas.

Dan ija go son behttojuvvui,
de son válddii láibbi, giittii,
doadjalii dan, attii máhttájeddjiidasas ja celkkii:
Váldet ja borret.
Dát lea mu rumaš
mii addojuvvo din ovddas.
Dahket dan mu muitun.
Nu son válddii maiddái geara, giittii,
attii máhttájeddjiidasas ja celkkii:
Juhket dás buohkat.

Dát gearra lea odđa lihttum varas,
 mii golggahuvvo eatnagiid ovddas suttuid ándagassii
 addojupmin.

Nu dávjá go dii das juhkabehtet,
 dahket dan mu muitun.

S Du jápmima mii gulahit, Hearrá,
 du bajásčuožžileami mii duođaštit
 dassázii go don máhcat hearvásvođas.

B Bassi Áhčci, mii doallat daid mállásiid
 du Bártnát gillámuša ja jápmima muitun,
 su bajásčuožžileami ja albmáimannama muitun.

Eallima láibbis ja buressivdnádusa gearas
 attát midjiide borrat ja juhkat
 dassázii go son máhccá hearvásvođas.

Mii rohkadallat du:

Geahča su dievaslaš ja agálaš oaffarii,
 mainna son lea soabahan máilmomi iežainis.

Ovttaštahte min buohkaid du bassi Vuoiñjainat
 ovta áidna rupmašii
 ja ollisin šaddat ealli oaffarin Kristusis.

Su bokte, suinna ja sus
 gullo dutnje, Ipmil Áhčci buotveagalaš,
 bassi Vuoiñja oktavuođas,
 buot gudni ja hearvásvohta álo ja agálaččat.

S Ámen.

Eahkedismálisrohkos 10

B Buorre ja hearvás Ipmil,
mii máidnut du buot dan ovddas maid dagat ja dáhtut.
Don leat min buohkaid sivdnidan,
juohkehačča iežas attáldagaidisguin.
Mii giitit du go leat midjiide
buot stuorimus attáldaga addán:
du ráhkis Bártni, Jesus Kristusa.
Son bođii du luhtte ja šattai oktan mis.
Su bokte leat duinna ovttastahttojuvvon.

Dan ija go son behtttojuvvui,
de son válddii láibbi, giittii,
doadjalii dan, attii máhttájeddjiidasas ja celkkii:
Váldet ja borret.
Dát lea mu rumaš
mii addojuvvo din ovddas.
Dahket dan mu muitun.
Nu son válddii maiddái geara, giittii,
attii máhttájeddjiidasas ja celkkii:
Juhket dás buohkat.
Dát gearra lea oðđa lihttu mu varas,
mii golggahuvvo eatnagiid ovddas suttuid ándagassii
addojupmin.
Nu dávjá go dii das juhkabehtet,
dahket dan mu muitun.

- S** Du jápmima mii gulahit, Hearrá,
du bajásčuožžileami mii duoðaštit
dassážii go don máhcat hearvásvuðas.
- B** Ipmileamet, mii rohkadallat dus: sádde Vuoiṇŋat
midjiide ja dáid min attáldagaid badjelii,
vai mii, go mii láibbi borrat ja viinni juhkat,
vuostáiváldit Jesus Kristusa.
Mii máidnut du dál ja agálaččat.
- S** Ámen.

Eahkedismálisrohkos 13 (*kan särskilt användas vid sjuk-kommunion*)

B Ipmil, don min sivdnideaddji, addet midjiide eallima ja lohpidot leahkit minguin ealidettiin ja jámidiin, áiggis ja agálašvuodas.

Don leat Jesus Kristusis minguin oktovuoðasteamet, bákčasiin ja baluin (ja jápmimis).

Leat minguin veahkeheaddjin ja jeððejeaddjin.
Basut Vuoinjainat dan láibbi ja viinni,
vai mii daid bokte Jesus Kristusis oažžut oasi,
eallimis mii ii goassege noga.

Dan ija go son behttojuvvui,
de son válddii láibbi, giittii,
doadjalii dan, attii máhttájeddjiidasas ja celkii:
Váldet ja borret.

Dát lea mu rumaš
mii addojuvvo din ovddas.

Dahket dan mu muitun.

Nu son válddii maiddái geara, giittii,
attii máhttájeddjiidasas ja celkii:
Juhket dás buohkat.

Dát gearra lea oðða lihttu mu varas,
mii golggahuvvo eatnagiid ovddas suttuid ándagassii
addojupmin.

Nu dávjá go dii das juhkabehtet,
dahket dan mu muitun.

- S Du jápmima mii gulahit, Hearrá,
du bajásčuožžileami mii duođaštit
dassázii go don máhcat hearvásvuodas.
- B Ipmil, mii giitit du ođđa almmi ja ođđa eatnama
doaivvus, gos vanhurskkisvuohta orru.
- S Ámen.
- eller*
- B Ipmil, dainna doaivvuin ahte oktii beassat du oaidnit
muodus muhtui, mii rohkadallat nugo Jesus Kristus
ieš lea min oahpahan:

HEARRÁ ROHKOS/PATER NOSTER

Fast moment här i Högmässa och Mässa

Kan inledas med följande ord:

Mii rohkadallat ovttas nugo Jesus Kristus ieš lea min
oahpahan:

B Áhčci min, don guhte leat almmis.
Basuhuvvos du namma.
Bohtos du riika.
Šaddos du dáhllu, mo almmis nu maiddái eatnama alde.
Atte midjiide odne min beaivválaš láibámet.
Ja atte midjiide min suttuideamet ándagassii
nugo maiddái miige ándagassii addit min
velggolaččaidasamet.
Alege doalvvo min geahččalussii,
muhto beastte min bahás eret.
Dasgo du lea riika ja
fápmu ja gudni
agálašvuhtii.
Ámen.

LÁIBBI DOADJALEAPMI/FRACTIO

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Prästen kan bryta ett nattvardsbröd. Växelläsning med följande eller liknande ord:

- B** Láibi man mii doadjalit lea oasálašvuhta Kristusa rupmašis.
- S** De leat, váikko máŋggas, okta áidna rumaš, daningo mis lea buohkain oassi seammá láibbis.

HEARRÁ RÁFI/PAX

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Prästen kan säga:

Hearrá/Jesus Kristusa ráfi lehkos dinguin. / Ráfi lehkos dinguin.

Fridshälsning kan utväxlas till exempel med orden:

Hearrá ráfi. / Kristusa ráfi. / Ráfi lehkos dinguin.

*IPMILA LÁPPIS/AGNUS DEI

Fast moment här i Högmässa Fakultativt moment i Mässa. Om
Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Ipmila Láppis 1 *Gudstjänstmusik A; O Guds Lamm 1: A1, Sv. Ps. 699:1.*

S Ipmil' Láppis, guhte máilmimi suttuid guottát,
o, árpmit min, árpmit.
Ipmil' Láppis, guhte máilmimi suttuid guottát,
o, árpmit min, árpmit.
Ipmil' Láppis, guhte guottát máilmimi suttuid,
ráfát atte don.

Ipmila Láppis 4 *Gudstjänstmusik D; O Guds Lamm 4: D1.*

S Ipmil' Láppis láibbis, viinnis lahkana,
dálkkoda ja ráfi addá son.

Ipmila Láppis 6 *Gudstjänstmusik E; O Guds Lamm 6: E1.*

B/V, S Ipmil' Láppis don,
gii suttuin čoavdán leat,
mállásis dás
min luhtte leat
ráfiin ja ráhkisuuođain.

JUOKHIN/COMMUNIO

Fast moment i Högmässa och Mässa.

Prästen kan säga:

Bohtet, buot lea gárvvistuvvon.

Kommunikanterna tar emot nattvardsgåvorna.

Till varje kommunikant säger den som delar ut nattvardsgåvorna:

B/V Kristusa rumaš, du ovddas addojuvvon.

B/V Kristusa varra, du ovddas golggahuvvon.

Om kommunikanten tar emot bröd och vin samtidigt säger den som delar ut nattvardsgåvorna:

B/V Kristusa rumaš ja varra, du ovddas addojuvvon.

Efter varje duklag, eller när alla kommunikanter tagit emot nattvardsgåvorna, säger prästen:

B Mii leat vuostáiváldán (Hearrámet) Jesus Kristusa.

(B/S) Son várjalehkos/várjala min agálaš eallimii. Ámen.

(B (Mannot Mannet Hearrá/Jesus Kristusa ráfis.)

ROHKOS JUOHKIMA MÄDDIL

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast. Bön efter kommunion kan utformas med någon av de föreslagna bönerna eller med annan bön. Bönen kan ledas av präst eller annan ledare eller läsas av församlingen gemensamt eller växelläsas. Förbönsämnen kan infogas.

Dábálaš 2

Mii giitit du, Kristus, mearehis rikkis attáldagat ovddas.

Don šaddet min rohkosa vástádussan

ja min nealggi láibin.

Veahket min dál šaddat du vástádussan sidjiide

geain váilot dat maid mii badjelmearálaččat oamastit.

Veahket min gullat dan čuorvasa man don leat gullan,

ipmirdit headi nu mo don leat dan vásihan,

bálvalit olmmošsoga man don leat bálvalan.

Almmustahte midjiide du beavddi čieguvuodžaid:

okta áidna láibi ja

okta áidna olmmošohka.

Ámen.

Dábálaš 3

Jesus,

giitu go vuostáiválddát min
láibbis ja viinnis.

Giitu go leat minguin
odne ja buot beivviid.

Giitu go beassat doalvut du ráhkisuodoža viiddáseappot.

Ámen.

Dábálaš 4

Mii giitit du, Jesus, gii leat boahtán min lusa
ja leat addán iežat midjiide.

Mii leat vuostáiváldán du
ja don leat midjiide lagabus go min váibmu.

Dál rohkadallat:

Báze min lusa,
vai álo oččošeimmet leahkit du luhtte
ja šaddat du lágázin.

Amen.

VUOLGGAHEAPMI

*Moment i valfri ordning,
dock ska en psalm ingå.*

*MÁIDNUNSÁLBMA dahje MÁIDNUN/ BENEDICAMUS

Kan utgå under fastetid.

Máidnun 1 *Gudstjänstmusik A; Lovprisning 1: A3.*

B/V Giitot ja máidnot Hearrá.

S Hearrái lehkos rámádus.

Halleluja, halleluja, halleluja.

*BURESSIVDNÁDUS

Fast moment enligt nedan i Högmässa och Mässa/Gudstjänst (för Gudstjänst, se även sid. 13). Korstecknande (+) kan förekomma. Trefaldigt Amen kan sjungas.

Prästen kan inleda med orden:

Vuostáiváldet Ipmila/Hearrá buressivdnádusa.

B Hearrá buressivdnidivččii din ja várjalivččii din.
Hearrá čuvgešii muođuidis didjiide ja livččii
didjiide árbmugas. Hearrá jorgalivččii muođuidis
din beallái ja attáshii didjiide ráfi.
(Ipmila:) Áhči, Bártni (+) ja bassi Vuoinjya nammii

S Ámen (, ámen, ámen).

eller

Ledaren kan inleda med orden:

Vuostáiváldot Ipmila/Hearrá buressivdnádusa:

- V/S** Hearrá buressivdnidivččii min ja várjalivččii min.
Hearrá čuvgešii muođuidis midjiide ja livččii
midjiide árbmugas.
Hearrá jorgalivččii muođuidis min beallái ja attášii
midjiide ráfi.
(Ipmila:) Áhči, Bártni ja bassi Vuoinjja nammii
- S** Ámen.

VUOLGGAHANSÁNIT

Sändningsord här eller sist i gudstjänsten. Fakultativt moment med föreslagna eller andra ord. Sändningsordet kan (efter Välsignelsen) utgöra en kort hälsning, eller vara längre och utveckla sändningens tematik (placerat sist).

- B/V** Ipmil min vuolggaha láibbi juogadit ja ráfi ovddidit
(máilmmiss).

- (S)** Vulgot dal ipmilbálvalusas,
Ipmila gudnin olbmuid bálvalit.

eller

- B/V** Mannot dál ráfis,

- (S)** (Hearrámet) Jesus Kristusa nammii.

SÁLBMA

LOAHPPAMUSIHKKÄ (POSTLUDIUM)

Gudstjänsten kan avslutas med psalm (om inte psalm förekommit tidigare i Sändningen) och/eller Avslutande musik. Utgångsprocession kan förekomma.

Eahkedismállásat buohcci olbmui

Om sjukcommunion firas vid svåra omständigheter ska läsning av instiftelseorden samt utdelande av det välsignade brödet och vinet alltid ingå.

SÁLBMA

ÁLGGAHANSÁNIT

- B** Áhči ja Bártni ja bassi Vuoinjna nammii.
S Ámen.

eller

- B** Ipmila: Áhči ja Bártni ja bassi Vuoinjna nammii.
S Ámen.

eller

- B** Ipmila, golbmaoktalačča nammii
S Ámen.

BIIBBALLOHKAN

TEAKSTAČILGEN

Utifrån omständigheterna kan en kort tillämpning av bibelordet förekomma.

ÁNDAGASSIIÁTNUNROHKOS

Bön om förlåtelse och Förlåtelseord kan ersättas med Överlåtelsebön, se nedan. För alternativa Bön om förlåtelse och Förlåtelseord, se sid. 36–38.

- S** Árbmugas Ipmil,
atte munnje suttuidan ándagassii
(maid dál jávohaga dovddastan ...).
- B** Boađe midjiide árpuinat.
- S** Jesus Kristusa nammii.

eller

- S** Mon dovddastan dutnje, bassi ja vanhurkkis Ipmil,
ahte lean suddudan jurdagiiguin, sániiguin ja daguiguin.
In leat ráhkistan du badjel buot,
in lagamuččaidan nugo iehčan.
Suttuidan dihte lean sivalaš eanet bahái go maid ieš
ipmirdan ja lean oktan máilmciin du hilggodan.
Dan dihte ánuhan dus veahki suttuidan dovdat ja daid
guođđit. Atte munnje ándagassii Jesus Kristusa dihte.

ÁNDAGASSIADDINSÁNIT

- B** (Ip mila sáni ja lohpádusa mielde, ja Jesus Kristusa dihte, lea nanus ja vissis ahte Ip mil ár pmus addá dutnje buot suttuid ándagassii.)
Jesus Kristusa gohcčuma mielde dajan dutnje:
du suttut leat dutnje ándagassii addojuvvon (Ip mila:) Áhči ja Bártni (+) ja bassi Vuoiŋja nammii.
- S** Ámen.
- eller*
- B** Ip mil lea árbmugas Jesus Kristusa bokte ja addá dutnje ándagassii.
(Ip mila:) Áhči ja Bártni (+) ja bassi Vuoiŋja nammii.
- S** Ámen.

GUODDINROHKOS

Alternativ till Bön om förlåtelse och Förlåtelseord,
se även sid. 41–42.

- S** Don guhte sihtet mu eallima
ja leat sivdnidan mu dáhtot mielde,
buot mii lea mu siste don dovddat ja fátmastat
ládisvuodain,
dan mii lea rašši sihke dan mii lea nanus,
dan mii lea buohcci sihke dan mii lea dearvvaš.
Dan dihte mon guodán iehčan dutnje
baluid- ja eavttuidhaga.

Dego láirelihti,
guođán iehčan du gieđaide.
(Deavtte mu du buriinat,
vai šattan buressivdnádussan.)
Mon rámidan du viissisvuodá,
don guhte heajuid ja geahnohemiid vuostáiválddát
ja bijat dávviriiddát rašes láirelihtiide.
Ámen.

eller

B Ipmilan,
buot maid lean dahkan ja buot maid jurddašan
bijan du gieđaide.
Buot stuorráid sihke smávváid,
buot baháid sihke buriid:
váldde háldosat, Ipmilan.
Ámen.

SÁLBMA

EAHKEDISMÁLISROHKOS

För andra nattvardsböner, se sid. 68–77.

- B** Ipmil, don min sivdnideaddji, addet midjiide eallima ja lohpidit leahkit minguin ealidettiin ja jámidiin, áiggis ja agálašvuodðas.

Don leat Jesus Kristusis minguin
oktovuoðasteamet, bákčasiin ja baluin (ja jápmimis).
Don leat Vuoiňjainat min luhtte
veahkeheaddjin ja jedđejeaddjin.

Basut Vuoiňjainat dán láibbi ja viinni,
vai mii daid bokte Jesus Kristusis oažžut oasi,
eallimis mii ii goassege noga.

Dan ija go son behttojuvvui,
de son válddii láibbi, giittii,
doadjalii dan, attii máhttájeddjiidasas ja celkii:
Váldet ja borret.

Dát lea mu rumaš
mii addojuvvo din ovddas.
Dahket dan mu muitun.

Nu son válddii maiddái geara, giittii,
attii máhttájeddjiidasas ja celkii:
Juhket dás buohkat.

Dát gearra lea oðða lihttu mu varas,
mii golggahuvvo eatnagiid ovddas suttuid ándagassii
addojupmin.

Nu dávjá go dii das juhkabehtet,
dahket dan mu muitun.

- S** Du jápmima mii gulahit, Hearrá,
du bajásčuožžileami mii duođaštit
dassázii go don máhcat hearvásvuodas.
- B** Ipmil, mii giitit du ođđa almmi ja ođđa eatnama
doaivvus, gos vanhurskkisvuohta orru.
- S** Ámen.
- eller*
- B** Ipmil, dainna doaivvuin ahte oktii beassat du oaidnit
muodus muhtui mii rohkadallat nugo Jesus Kristus
ieš lea min oahpahan:

HEARRÁ ROHKOS

- S** Áhčči min, don guhte leat almmis.
Basuhuvvos du namma.
Bohtos du riika.
Šaddos du dáhttu, mo almmis nu maiddái eatnama alde.
Atte midjiide odne min beaivválaš láibámet.
Ja atte midjiide min suttuideamet ándagassii
nugo maiddái miige ándagassii addit min
velggolaččaidasamet.
Alege doalvvo min geahččalussii,
muhto beastte min bahás eret.
Dasgo du lea riika ja
fápmu ja gudni
agálašvuhtii.
Ámen.

JUOKIN

*Kommunikanten/kommunikanterna tar emot nattvardsgåvorna.
Den som delar ut nattvardsgåvorna säger till var och en:*

B/V Kristusa rumaš, du ovddas addojuvvon.

B/V Kristusa varra, du ovddas golggahuvvon.

*Om kommunikanten tar emot bröd och vin samtidigt säger
den som delar ut nattvardsgåvorna:*

B/V Kristusa rumaš ja varra, du ovddas addojuvvon.

Efter kommunionen säger prästen:

B Don leat/Moai letne/Mii leat vuostáiváldán
(min Hearrá) Jesus Kristusa.

(B/S) Son várjalehkos/várjala *du/dudno/min*
agálaš eallimii. Ámen.

(B) *Mana/Manni/Mannot* Hearrá/Jesus Kristusa ráfis.)

ROHKOS JUOKIMA MADJIL

För andra böner efter kommunionen, se sid. 82–83.

B/S Ipmil, Áhčámet, mii giitit du
go bártnát Jesus Kristusa bokte
leat ásahan bassi eahkedismállásiid
midjiide jeđđehussan ja ávdugasvuohtan.
Mii rohkadallat du:
Atte midjiide árpu nu basuhit Jesusa muittu máilmmiss,
vai beassat čoahkkanit almmi stuora eahkedismállásiidda.
(Bártnát Jesus Kristusa, Hearrámet, bokte.)
Ámen.

eller

B/S Mii giitit du, Jesus, gii leat min lusa boahtán
ja leat addán iežat midjiide.
Mii leat vuostáiváldán du
ja don leat midjiide lagabus go min váibmu.
Dál rohkadallat:
Báze min lusa,
vai álo oččošeimmet leahkit du luhitte
ja šaddat du lágážin.
Ámen.

BURESSIVDNÁDUS

Prästen kan inleda med orden:

Vuostáiváldde Ipmila/Hearrá buressivdnádusa:

- B** Hearrá buressivdnidivčii du ja várjalivčii du.
Hearrá čuvgešii muođuidis dutnje
ja livčii dutnje árbmugas.
Hearrá jorgalivčii muođuidis du beallái ja attášii
dutnje ráfi.
(Ipmila:) Áhči, Bártni (+) ja bassi Vuoinjya nammii.
- S** Ámen.

SÁLBMA

Girkolaš

doaimmahusat

Gástaipmilbálvalus

GIRKOBIELLOČUOJAHEAPMI

Procession kan förekomma under klockringningen eller under inledande musik.

MUSIHKKA

ČOAGGANANSÁNIT

Den trinitiska formeln är ett fast moment i dopgudstjänst enligt något av alternativen nedan. Kan fortsätta med fritt formulerade Samlingsord.

B Áhči ja Bártni ja bassi Vuoinjña nammii.

S Ámen.

eller

B Ipmila: Áhči ja Bártni ja bassi Vuoinjña nammii.

S Ámen.

eller

B Ipmila, golbmaoktalačča, nammii.

S Ámen.

Kan fortsätta med fritt formulerade Samlingsord.

SÁLBMA

I dopgudstjänsten ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

ÁLGGAHANSÁNIT

Fast moment med något av inledningsorden.

- B** Gásstas Ipmil vuostáiváldá min
vai beassat Jesus Kristusa oktavuoðas eallit.
Dan Ipmil odne sihtá
(singularis:) *dáinna mánáin guhte gásttašuvvo/*
duinna guhte gásttašuvvot
(dualis:) *dáid mánáiguin guðet gásttašuvvoba/*
dudnuide guðet gásttašuvvobeahtti
(pluralis:) *dáid mánáiguin guðet gásttašuvvojít/*
dinguin guðet gásttašuvvobehtet.
- eller*
- B** Gásta addá ilu,
sivdnádusa Ipmil lea lahka.
Gásta addá čuoččáldahttojumi,
mii oažžut ándagassii addojumi.
Gásta addá buressivdnádusa,
mii oažžut bassi Vuoiŋja.
Gásta addá doaivvu,
mii oažžut eallit, jápmít ja bajásčuožžilit Jesus
Kristusiin.

GIITTUSROHKOS

I momentet ingår namnfrågan som ställs till förälder (vid dop av barn) eller till dopkandidat. När flera barn eller vuxna döps i samma gudstjänst beds därefter Tackbön, se nedan. Tackbön med föreslagna eller andra ord är ett fast moment vid dop av barn och ett fakultativt moment vid dop av vuxna. Den första bönen kan t.ex. ledas av förälder. Den andra bönen kan ledas av präst/fadder/annan eller bedjas gemensamt av församlingen.

B Mii lea dudno máná namma? / Mii lea du namma?

Förälder eller dopkandidaten svarar: NN.

Prästen/Ledaren kan säga:

Rohkadallot.

B/V Ipmil (mii leat dás giitevašvuodain imaštallame eallima).

Giitu NN:a ovddas.

(Giitu NN:a ovddas.)

Giitu eallima ovddas man mii beassat vásihit gaskaneamet.

Giitu attáldagas man attát ja luohttámušas man midjiide čájehat.

Atte midjiide láđisvuoda, givrodaga ja mášu.

Veahket min addit du ráhkisuodja ovddosguvlui
NN:ii man midjiide oskkildit/sutnje gean midjiide oskkildit/dáidda mánáide geaid midjiide oskkildit.

Jesusa nammii.

S Ámen.

eller

B/V Árbmugas Ipmil
 don leat minguin eallimis ja jápmimis.
 Mii giitit ja rohkadallat NN:a (ja NN:a) ovddas.
 Fátmmas *su/sudno/sin*
 du ráhkisuuoðain.
 Giitu go mii gásttas leat
 ovttastahhttojuvvon Jesus Kristusiin.

S Ámen.

BIIBBALLOHKAN

Läsning ur Mark 10 är ett fast moment vid dop av barn. Kan läsas vid dop av unga och vuxna.

Prästen/Ledaren kan inleda med orden:

Guldalehkot evangeluma Jesusa ja mánáid birra.

B/V Olbmot bukte Jesusa lusa mánáid,
 vai son guoskkahivččii daid,
 muhto máhttájeaddjít šiggo daid geat bukte mánáid.
 Go Jesus dan oinnii, de son suhtai ja celkkii sidjiide:
 ”Diktet mánáid boahtit mu lusa, alletge hehtte sin.
 Dasgo Ipmila riika gullá dakkáraččaide.
 Duoðaid, mun cealkkán didjiide: Dat gii ii váldde
 vuostá Ipmila riikka nugo mánná,
 dat ii eisege beasa dan sisa.”
 Son válddii mánáid sallii,
 bijai gieðaid sin ala
 ja buressivdnidii sin.

MARK 10:13–16

BEASTINROHKOS

Befrielsebön är ett fast moment. Präst, föräldrar, anhöriga, faddrar och andra kan lägga händerna på dopkandidatens huvud under bönen. När handpåläggning förekommer kan t.ex. följande sägas med referens till bibelläsningen ur Mark 10: Så gör vi nu med *NN/detta barn/dessa barn.*

Prästen/Ledare kan inleda med orden:

Rohkadallot.

- B** Ipmil, don guhte okto gájut buot bahás,
beastte NN:a seavdnjadasa válddis,
čále su nama Eallima girjái
ja várjal su du čuovgasis, dál ja agálaččat.
Váldde ruossa mearkka (du (+) gállui,
du (+) njálbmái ja du (+) váibmui).
Russiinávlejuvvon ja bajásčuožžilan Jesus Kristus
gohču du su máhttájeaddjinis.

S Ámen.

eller

- B** Ipmil, don guhte buoridat dan mii málmmis lea
rihkkkojuvvon,
várjal NN:a du ráhkisuuođain, dál ja agálaččat.
Vuostáiváldde ruossa mearkka (du gállui +, du
njálbmái + ja du + váibmui).
Russiinávlejuvvon ja bajásčuožžilan Jesus Kristus
gohču du máhttájeaddjinis.

S Ámen.

BIIBBALLOHKAN/BIIBBALLOHKAMAT

Läsning ur Matt 28 är ett fast moment i dopgudstjänsten.

Prästen/Ledaren kan inleda med orden:

Mii gásstašit dainnago Jesus celkkii:

B/V Munnje lea addojuvvon buot fápmu almmis ja eatnama alde. Vulget dan dihte ja dahket buot álb-mogiid mu máhttájeaddjin: Gásttašecket sin Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoiṇja nammii ja oahpahehket sin doallat buot maid mun lean gohčon din doallat. Ja mun lean dinguin buot beivviid gitta máilmimi loahpa rádjái.

MATT 28:18–20

Nedan ges exempel på ytterligare bibelläsningar som kan förekomma i dopgudstjänst.

Don goðdet mu eadnán goatus.
Mun giittán du go lean sivdniduvvon nu ovddolaš láhkái.
Du dagut leat ovddolaččat, dan mun dieđán bures.
Mu dávttit eai lean čihkkojuvvon du čalmmiin
go mun sivdniduvvojin čieguvuodas,
go mun hábmejuvvojin eatnama čiekjalasas.
Don oidnet mu juo dalle go mun ledjen ohki,
buot mu beaivvit ledje čállojuvvon
du girjái ovdal go dain oktage lei boahtán.

SÁL 139:13–16

Dál cealká Hearrá,
son guhte sivdnidii du, Jakob,
son guhte hábmii du, Israel:
Ale bala, mun lean lonistan du,
mun lean addán dutnje du nama, don leat mu.
Go don manat čáziid čađa, de mun lean duinna,
rávnnjit eai heavat du.
Go don manat dola čađa, de dat ii guorbat du
iige dollanjuovčča boaldde du.
Dasgo mun lean Hearrá, du Ipmil.
Mun, Israela Bassi, beasttán du.

JES 43:1–3

Daid beivviid Jesus bodđii Nasaretis Galileas, ja Johannes gásttašii su Jordaneanus. Go Jesus gorgjii čázis, de son oinnii almmi leahkkaseamen ja Vuoinjja boahtimin su badjelii duvvá hámis. Ja almmis gullui jietna: "Don leat mu ráhkis Bárdni, du mun lean válljen."

MARK 1:9–11

Jesus bodđii Nasaretii gos lei šaddan ollesolmmožin, ja manai sabbabin synagogai nugo lávii. Son čuožžili lohkat, ja sutnje geigejuvvui profehta Jesaja girji. Son rabastii girjegearu ja gávnai dan báikki masa lea čállojuvvon: Hearrá Vuoinjja lea mu badjelis, dasgo son lea vuoidan mu sárdnidit illusága váivvášiidda. Son lea vuolggahan mu gulahit friddjavuođa fáŋggaide ja oainnu čalmehemiide, friddjan dahkat sordojuvvon olbmuid ja sárdnidit Hearrá árpmu lagi.

LUK 4:16–19

Jorgalehket, ja iešguhtege dis diktos iežas gásttašuvvot Jesus Kristusa nammii, vai din suttut addojuvvojit didjiide ándagassii. Dalle dii oažžubehtet attáldahkan Bassi Vuoinjja.

APD 2:38

Hearrá eŋgel sártnui Filipii: "Vuolgge lulás guvlui ja mana dan geidnui mii doalvu Jerusalemis Gazai ja lea ávdin." Filip vulggi dohko. Aiddo dalle dan geainnu bodđii etiopia-laš hoavvaolmmái, fámolaš eunuhkka gii áittardii Etíopia dronnega dahjege kandake olles opmodaga. Son lei mannan Jerusalemis rohkadallamin ja lei dál máhccamin

ruoktot, čohkkái vovnnastis ja logai profehta Jesaja girjji. Vuoignja celkkii Filipii: "Mana lagabui ja biso vovnnaid guoras." Filip viegai vovnnaid lusa, ja go son gulai olbmá lohkamin profehta Jesaja, de son jearai: "Áddetgo don dan maid logat?" Olmmái vástdii: "Mo mun sahtášin áddet, go ii oktage čilge munnje?" Son siðai Filipa gorgjet vovnnai-de ja čohkánit iežas báldii.

[De Filip čohkánii su báldii ja sárdnugodđii, ja dan čálabáikki vuodul man hoavvaolmmái logai] son sárdnidii sutnje evangeliuma Jesusa birra. Go soai leigga mátkkoš-teamen, de soai bodiiga bálkái gos lei čáhci. Dalle hoavvaolmmái dajai: "Dás lea čáhci. Mii hehtte mu gásttašuv-vomis?" Filip dajai sutnje: "Jos don oskkut oppa váimmus, de dat lea vejolaš." Hoavvaolmmái dajai: "Mun oskkun ahte Jesus Kristus lea Ipmila Bárdni." Son gohčui bissehit vovnnaid, ja soai guktot, Filip ja hoavvaolmmái, njiejaiga čáhcái, ja Filip gásttašii su. Go soai leigga gorgjen čázis, de Hearrá Vuoignja rohttii Filipa eret. Hoavvaolmmái ii šat oaidnán su, muhto son jotkkii mátkkis ilus.

APD 8:26–31, 35–39. Avsnittet inom parantes [De Filip čohká-nii … logai] utgör en sammanfattning av verserna 32–34.

Mii leat gásttas hávdáuvvon suinna jápmimii. Nugo Kristus bajásčuožžilií jábmiid luhtte Áhčis hearvásvoða bokte, nu galgat miige vágjolit odða eallimis. Dasgo jos mii leat ovttastahttojuvvon suinna go jápmít nugo son, de mii maiddái ovttastahttojuvvot suinna go bajásčuožžilit jápmiid luhtte nugo son.

ROM 6:4–5

Kristus lea nugo olbmorumaš mii lea okta ollisvuhta, muhto mas leat ollu lahtut; vaikko lahtut leat ollu, de dat almmatge ráhkadir ovta rupmaša. Mii buohkat, leaččaimet dal juvddálaččat dahje greikalaččat, šlávat dahje friddja olbmot, leat gásttašuvvon oktan rumašin. Okta ja seammá Vuoigŋa lea dahkan min oktan, mii buohkat leat ožžon juhkat seammá Vuoigŋa.

1 KOR 12:12–13

Juohkehaš gii lea Kristusis, lea nappo ođđa sivdnádus. Boaris lea vássán, ođas lea šaddan sadjái.

2 KOR 5:17

Buohkat dii geat lehpet gásttašuvvon Kristusii, lehpet gárvodan Kristusa. Dás ii leat juvddálaš iige greikalaš, ii šlávva iige friddja, ii olmmái iige nisson, danne go dii buohkat lehpet okta Kristus Jesusis.

GAL 3:27–28

Muhto go min Ipmila ja Beasti buorrevuhta ja ráhkisuohua almmustuvai olbmuide, de son besttii min, ii min vanhurskkis daguid dihte, muhto danin go son lea váibmoláđis. Son besttii min ja basai min buhtisin, nu ahte mii riegádeimmet ođđasis ja Bassi Vuoigŋa ođasmahtii min.

TIT 3:4–5

GÁSTASÁRDNI

Doptal är ett fast moment, och föreslås hållas här eller efter dophandlingen och välväckandet.

SÁLBMA/MUSIHKKA

GÁSTAROHKOS

Dopbönen är ett fast moment. Vatten hälls i dopfunten, om inte detta skett tidigare.

B Rohkadallot.

B Ipmileamet, mii giitit du
go don golggahat gástta ádjagis
máilbmái eallindahkki čázi.
Sádde sánát ja Vuoiṇṇat, vai
(singularis:) *son guhte dál gásttašuvvo dán čázis buhtistuvvo/*(dualis:) *soai guđet dál gássttašuvvoba dán čázis buhtistuvvoba/*
(pluralis:) *sii guđet dál gássttašuvvojít dán čázis buhtistuvvojít* suttu vealggis.

Doalvvo *su/sudno/sin* oðđa eallimii Kristusis
ja ovttastahte *su/sudno/sin* du álmogiin.

Min Hearrámet Jesus Kristusa dihte.

S Ámen.

eller

- B** Ipmileamet,
 don guhte Kristusis leat ovttastahttán min duinna,
 guðet guimmiineamet
 ja buot du sivdnádusaidatguin.
 Giitu go gásstas attát oasi
 du Bárni eallimis, jápmimis ja bajásčuožžileamis.
 Giitu go dán čázi dagat árpuu ájan.
 Jesus Kristusa nammii.
- S** Ámen.

*OSKKUDOVDDASTUS

Trosbekännelsen är ett fast moment.

Trosbekännelsen kan inledas med orden:

- B/V** Ovttastehkot girku dovddastussii, dan oskui masa
 gásttašuvvot Kristusa málmmiviidosaš girkui:

- S** Mii oskut Ipmil Áhčái, buotveagalažžii,
 almmi ja eatnama sivdnideaddjái.

Mii oskut Jesus Kristusii,
 su áidnoriegádan Bárdnái, min Hearrái,
 guhte sahkanii bassi Vuoinjñas,
 riegádii nieida Marias,
 givssiduvvui Pontius Pilatusa áiggi,
 russiinávlejuvvui, jámii ja hávdáduvvui,
 njiejai jábmiid riikii,

bajásčuožžilii jábmiid luhtte goalmmát beaivvi,
 manai bajás albmái,
 čohkká Ipmila, buotveagalaš Áhči, olgeš giedja bealde,
 boahtá fas doppe dubmet elliid ja jábmiid.

Mii oskut bassi Vuignjii,
 bassi oktasaš girku,
 bassi olbmuid searvevuodža,
 suttuid ándagassii addojumi,
 oačči bajásčuožžileami ja agálaš eallima.

Prästen kan fortsätta:

B Dáhttubeahttigo ahte dudno mánná gásttašuvvo/
 Siđatgo gásttašuvvot/dán oskui ja šaddat oassin
 Kristusa (máilmiviidoshaš) girkus?

Föräldrarna eller dopkandidaten svarar:

(dualis:) *Dáhtto* (singularis:) *Dáhtun.*

*GÁSTTAŠEAPMI

Dophandlingen är ett fast moment. Vatten gjuts tre gånger över dopkandidatens huvud. Därefter lägger prästen handen på dopkandidatens huvud och fortsätter med bön om Anden.

B NN,
 gásttašan du
 Áhči ja Bártni ja bassi Vuoinjña nammii.

Ealli Ipmil,
 deavdde NN:a bassi Vuoiñjainat
 ja veahket su beaivvis
 beaivái eallit gásstas.

BURESBOAHTIN

Välkomnande är ett fast moment, med föreslagna eller andra ord.
 Dopljus kan överlämnas.

B/V Jesus celkkii: Dat guhte vuostáiváldá dákkár unna
 mánáža mu nammii, vuostáiváldá mu.
 NN, mii sávvat *dutnje/dudnuide/didjiide* buresboahtima
 Kristusa girkui/ ... searvegoddái, mii lea oassin
 máilmimi girkus, ja váldit *du/dudno/din* vuostái
 ráhkisuodain ja vuordámušain.

Till föräldrar och/eller vårdnadshavare (och faddrar):

(Lea searvegotti ja *dudno/din* geatnegasvuhta váhnemin
 ja ristváhnemin atnit mánás fuola ja *su/sudno/sin* ovddas
 rohkadallat.)

Dopljus kan tändas. Följande eller liknande ord kan sägas:

Vuostáiváldde *dán gintala* mii *lea/dáid* *gintaliid mat leat*
 Jesusa muitun guhte celkkii:
 Mon lean máilmimi čuovggas.
 Guhte mu čuovvu, ii goassege vádjol seavdnjadadas,
 muhto sus lea eallima čuovggas.

GÁSTASÁRDNI

Doptal är ett fast moment och föreslås hållas här eller efter bibelläsning.

SÁLBMA/MUSIHKKA

OVDDASROHKOS

Förbön är ett fast moment med föreslagen eller annan förbön.

Prästen/Ledaren kan säga:

Rohkadallot.

B/V Ipmileamet, almmi ja eatnama sivdnideaddji,
don attát eallima ja Vuoiṇṇa.

Mii rohkadallat du *NN:a ovddas gean/sudno ovddas
geaid/sin ovddas geaid*
don leat vuostáiváldán gásstas.

Várjal *su/sudno/sin* du Vuoiṇṇainat
láhppomis váralaš máilmmiss.

Divtte *su/sudno/sin* oahppat dus ain eanet.

Várjal *su/sudno/sin* eallimis ja jápmimis ja
agálašvuodás.

Veahket min ávuin ja oskkildemiin addit
sutnje/sudnuide/sidjiide dorvvu ja lagašvuodá.

Jesusa nammii.

S Ámen.

eller

B/V Eallima Ipmil, mii čohkket buot buriid jurdagiid,
buot maid NN:ii sávvat, ja rohkadallat:
divtte *su/sudno/sin* eallit oskkus
ja šaddat dorvvus ja oktavuođas
(fátmastuvvon searvegotti ovddasrohkosiiguin).
Go eallin lea váttis, atte *sutnje/sudnuide/sidjiide*
doaivvu ja movtta ja fámu nuppiid bealuštit.
Guotte *su/sudno/sin* árpuinat.

Jesusa nammii.

S Ámen.

HEARRÁ ROHKOS

Herrens böñ är ett fast moment.

Prästen/Ledaren kan säga:

Rohkadallot Hearrá rohkosa.

- B** Áhči min, don guhte leat almmis.
Basuhuvvos du namma.
Bohtos du riika.
Šaddos du dáhttú, mo almmis nu maiddái eatnama alde.
Atte midjiide odne min beaivválaš láibámet.
Ja atte midjiide min suttuideamet ándagassii
nugo maiddái miige ándagassii addit min
velggolaččaidasamet.
Alege doalvvo min geahččalussii,
muhto beastte min bahás eret.
Dasgo du lea riika ja
fápmu ja gudni
agálašvuhtii.
Ámen.

BURESSIVDNÁDUS

Välsignelsen är ett fast moment.

Prästen kan inleda med orden:

Vuostáiváldet Ipmila/Hearrá buressivdnádusa:

- B** Hearrá buressivdnidivčii din ja várjalivčii din.
 Hearrá čuvgešii muođuidis didjiide
 ja livčii didjiide árbmugas.
 Hearrá jorgalivčii muođuidis din beallái ja attášii
 didjiide ráfi.
 (Ipmila:) Áhči, Bártni (+) ja bassi Vuoinjña nammii
- S** Ámen.

SÁLBMA

VUOLGGAHANSÁNIT

Fakultativt moment med föreslagna eller andra sändningsord.

- B/V** Mannot dal ráfis.
 (S) (Hearrámet) Jesus Kristusa nammii.
eller

- B/V** Mannot dal ráfis
 (S) ja bálvalehkot iluin Ipmila/Hearrá.

MUSIHKKA

Konfirmašuvdnameassu/-ipmilbálvalus

ČOAGGANEAPMI

GIRKOBIELLOČUOJAHEAPMI

Om möjligt inleds gudstjänsten med klockringning. Procession kan förekomma under klockringning eller under musik eller psalm.

MUSIHKKA

SÁLBMA

Vid konfirmationsmässa ingår minst tre psalmer. Vid konfirmationsgudstjänst ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

ČOAGGANANSÁNIT

Den trinitiska formeln är ett fast moment i konfirmationsgudstjänst enligt något av alternativen nedan. Samlingsord är ett fast moment med föreslagna eller andra samlingsord.

- B** Áhči ja Bártni ja bassi Vuoinjña nammii.
S Ámen.

eller

- B** Ipmila: Áhči ja Bártni ja bassi Vuoiŋŋja nammii.
S Ámen.

eller

- B** Ipmila, golbmaoktalačča nammii.
S Ámen.

- B/V** Konfirmánttat, mii leat dinguin čoagganan illuboddui.
 Mii dáhttut dinguin basuhit dán beaivvi
 ja átnut didjiide Ipmila buressivdnádusa.

ÁLGGAHANROHKOS

Inledningsbön med föreslagna eller andra ord är ett fast moment.
 Kan ledas av konfirmand.

Präst eller ledare kan säga:

Rohkadallot.

- B/V** Ipmileamet,
 giitu eallima ovddas man attát midjiide.
 Giitu konfirmánttaáiggis, oktavuođas
 ja ságastallamiin eallima ja oskku birra.
 Leage min lahka, deavdde min Vuoiŋŋainat,
 veahket min eallit du oskkus
 odne ja buot beivviid.
 Ámen.

eller

B/V Eallima Ipmil,
 don veahkehat min nanusmuvvat oskkus ja luohttámušas.
 Mii giitit du dán beaivvis ja konfirmántaáiggis.
 Giitu oktavuođas ja ságastallamiid ovddas
 eallima ja oskku birra.
 Vuostáiváldot rabas mielain du attáldagaid.
 Boađe midjiide bassi Vuoiŋqainat,
 veahket min eallit oskkus dutnje.
 Jesus Kristusa, Hearrámet, bokte.
 Ámen.

GAŽALDAT KONFIRMÁNTTAIDE

Fråga till konfirmanderna, med dess inledningsord, är ett fakultativt moment.

B Jesus cealká: Mon lean dinguin buot beivviid gitta
 málezzi loahpa rádjái. Konfirmašuvdna muittuha
 midjiide Ipmila lohpádusaid birra gásstas.
 Mii sáddejuvvot eallimii Jesus Kristusa máhttájeaddjin.
 Dáhttubehtetgo konfirmerejuvvot ja eallit Kristusa
 málezziviidosaš girkus?

Konfirmanderna svarar gemensamt: Dáhttut.

eller

- B** Konfirmašuvdna nanne Ipmila lohpádusa gásttas.
Mii beassat dovddastit kristtalaš oskomet,
átnut bassi Vuoiijna oahpistit min
ja vuolggahuvvot ovddosguvlui eallimis
Jesus Kristusa máhttájeaddjin.
Dáhttubehtetgo konfirmerejuvvot ja eallit Kristusa
máilmiviidosăš girkus?

Konfirmanderna svarar gemensamt: Dáhttut.

MUSIHKKA

SÁTNI

(*) BIIBBALLOHKAN

Läsning av Matt 28:16–20 är ett fast moment. Kan följas av ytterligare bibelord.

Läsningen ur Matt 28 kan inledas med orden:

B/V Guldalehkot Jesusa sániid gástta ja oskku birra:

Máhttájeaddjit vulge Galileai ja manne várrái gosa Jesus lei gohčon sin mannat. Go sii oidne su, de sii čippostedje ja gudnejahtte su, muhsto muhtummat eahpidedje. Dalle Jesus loaiddastii sin ovdii ja sártnui sidjiide: ”Munnje lea addojuvvon buot fápmu almmis ja eatnama alde. Vulget dan dihte ja dahket buot álmogiid mu máhttájeaddjin: Gásttašehket sin Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoinjña nammii ja oahpahehket sin doallat buot maid mun lean gohčon din doallat. Ja mun lean dinguin buot beivviid gitta máilmimi loahpa rádjái.”

MATT 28:16–20

Läsningen kan avslutas:

B/V Nu čuodjá bassi evangelium.

S Rámádus dutnje, Kristus.

Nedan ges exempel på ytterligare bibelläsningar som kan förekomma i konfirmationsmässa/konfirmationsgudstjänst.

B/V Guldalehkot Biibbala sániid ...

Seammá beaivvi guokte máhttájeaddji ledje mannamin gillái man namma lea Emmaus. Dohko olmmoš vázzá Jerusalemis guovtte diimmus. Soai sártnodeigga buot das mii lei dáhpáhuvvan. Go soai leigga sártnodeamen ja árvalad-damin dán birra, de Jesus bođii ieš ja váccii sudnuin. Soai eaba goit dovdan su, danin go sudno čalmmit ledje dahpojuvvon. Jesus jearai sudnos: "Mat ságaid dat leat maid doai sárdnubeahtti goabbat guimmiineatte?" [Máhttájeaddji guovttis muitaleigga sutnje mo Jesus lei goddojuvvon ja mo soames nissonat árrat iđida ledje gávdnan hávddi guorusin ja ledje oaidnán engeliid, geat celke ahte Jesus eallá ja ahte muhton máhttájeaddjit ledje mannan hávdái, oaidnán ahte dat lei guorus muhto Jesusa sii eai oaidnán.] Dalle Jesus celkii sudnuide: "Man jallat dii lehpet, ja nu hilljánat oskut buot dan maid profehtat leat cealkán? Iigo Messias galgan gillát dan ja mannat hearvásvuohhtasis." Ja son čilgegodii sudnuide Mosesa ja buot profehtaid rájes mii su birra lea čállojuvvon buot čállagiin.

Sii ledje jo lahkaneamen dan gillái gosa máhttájeaddji guovttos leigga mannamin. Jesus lei mahkáš mannamin guhkkeliidda, muhto soai nággiiga su sakka ja dajai-ga: "Oro munno luhtte! Lea juo eahketbeallái ja beaivi vuollána." Dalle son manai sisa ja orui sudno luhtte. Go

son dasto lei boradeamen sudnuin, de son válddii láibbi, giittii Ipmila, doadjalii láibbi ja attii sudnuide. Dalle sudno čalmmit raphaelde ja soai dovddaiga su. Muhto seamás son jávkkai sudno oidnosity. Soai árvaleigga goabbat guimmiineaskka: ”Almma munno váibmu lei buollimin, go son mátkkis sártnui munnuide ja čilgii čállagiid?” Soai vulggiiga dallánaga ja mágcaiga Jerusalemii. Doppe ledje čoahkis oktanuppelohkái máhttájeaddji ja buot earát, ja sii dadje: ”Hearrá lea duođaid čuožžilan jábmiid luhtte! Son lea almmustuvvan Simonii.” Dát guovttes muitaleigga mii lei dáhpáhuvvan mátkkis ja mo soai leigga dovdan Jesusa, go son doadjalii láibbi.

LUK 24:13–17, 25–35. Avsnittet inom parentes [Máhttájeaddji ... eai oaidnán] utgör en sammanfattning av verserna 18–24.

eller

Jesus celkii: ”Ráhkistehket guhtet guimmiideattet, nugo mun lean ráhkistan din. Ii ovttasge leat stuorit ráhkisuohtha go sus gii addá heakkas ustibiiddis ovddas. Dii lehpet mu ustibat, jos dahkabehtet dan maid mun gohčun.”

JOH 15:12–14

eller

Ehpel dii válljen mu, muhto mun válljejin din ja vuolggahin din šaddadit šaddosiid, dakkár šaddosiid mat bissot. Go nu dahkabehtet, de Áhčci addá didjiide buot maid átnubehtet sus mu nammii.

JOH 15:16

eller

Buohkat dii geat lehpet gásuttašuvvon Kristusii, lehpet gárvodan Kristusa. Dás ii leat juvddálaš iige greikalaš, ii šlávva iige friddja, ii olmmái iige nisson, danne go dii buohkat lehpet okta Kristus Jesusis.

GAL 3:27–28

eller

Ráhkkásiiddán, go Ipmil lea ráhkistan min nu, de maiddái mii leat geatnegasat ráhkistit guhtet guimmiideamet. Ii oktage leat goassege oaidnán Ipmila. Muhto jos mii ráhkistit guhtet guimmiideamet, de Ipmil bissu min siste, ja su ráhkisuuohta šaddá ollisin min siste.

1 JOH 4:11–13

SÁRDNI

Predikan gestaltas av konfirmanderna med hjälp av präst och andra ledare, till exempel med drama och/eller musik. Prästen är ansvarig för predikan. Predikan kan delas upp och gestaltas vid flera tillfällen i gudstjänsten.

SÁVALDAGAT KONFIRMÁNTTAIDE

Tal till konfirmanderna här eller i samband med förbönen (vid konfirmationsmässa) alternativt efter Herrens bön (vid konfirmationsgudstjänst) eller före Välsignelsen.

SÁLBMA

Kollekt kan tas upp under psalmen eller senare i gudstjänsten.
Under psalmen kan konfirmanderna samlas.

GÁSTAMUITTUHUS

Doppåminnelse med föreslagna eller andra ord är fakultativ.
Vatten kan hällas i dopfunten och (dop)ljus kan tändas.

B/V *Lehkos dát ginttal/lehkoset dát gintalat muitun
gásstas ja Jesusis guhte celkkii:
Mon lean máilmomi čuovggas.
Dat guhte čuovvu mu, ii goassege vádjol seavdnjadasas,
muhto sus lea eallima čuovggas.*

*OSKKUDOVDDASTUS

Trosbekännelsen kan inledas med orden:

- B** Dovddastehkot ovttas oskomet masa leat gásttašuvvon (mii lea Kristusa máilmiviidosáš girku oktavuoða mearkan):
- S** Mii oskut Ipmil Áhčái, buotveagalažžii, almmi ja eatnama sivdnideaddjái.

Mii oskut Jesus Kristusii,
su áidnoriegádan Bárdnái, min Hearrái,
guhte sahkanii Bassi Vuoinjas,
riegádii nieida Marias,
givssiduvvui Pontius Pilatusa áiggi,
russiinávlejuvvui, jámii ja hávdáduvvui,
njiejai jábmiid riikii,
bajásčuožžilii jábmiid luhtte goalmmát beaivvi,
manai bajás albmái,
cohkká Ipmila, buotveagalaš Áhči, olgeš gieda bealde,
boahtá fas doppe dubmet elliid ja jábmiid.

Mii oskut bassi Vuignjii,
bassi oktasaš girku,
bassi olbmuid searrevuoða,
suttuid ándagassii addojumi,
oačči bajásčuožžileami ja agálaš eallima.

Trosbekännelsen kan avslutas på följande sätt:

B/KONFIRMÁNTTAT/S Dán oskui mii leat gásttašuvvon Kristusa máilmiviidosaš girkui. Dan siste oažžut eallit ja jápmít ja okte bajásčuožžilit agálaš eallimii.

SÁLBMA

Konfirmanderna kan samlas, om inte detta skett tidigare, och kan knäfalla.

ROHKOS JA GIEÐAIDALABIDJAN

B Rohkadallot.

B Ipmileamet, giitu go gásttas gohčut min čuovvut du.
Sádde du buorre Vuoinjña konfirmánttaid veahkkin. Atte sidjiide fámu ja roahkkatvuoda eallit kristtalažžan. Doalvvo sin du geainnuid ja oro sin lahka. Deavdde sin luohttámušain ja iluin.
Ámen.

Handpäläggning då präst (och ledare och andra) lägger handen på varje konfirmands huvud.

B NN, lehkos Ipmila buorre Vuoinjña duinna dál ja álo.
Ámen.

eller

- B** NN, Ipmila buorre Vuoigŋa láidejehkos du buot geainnuinat.
Ámen.

VUOLGGAHANSÁNIT EASKKA KONFIRMEREJUVVOMIIDDA

- B** (Ráhkis ustibat/easkka konfirmerejuvvon ustibat).
Dii lehpet gohčojuvvon Jesus Kristusa čuovvun ja mielbargin dahkat
Ipmila dáhtu oainnusin máilmis.
Dovdameahttun boahtteáiggi ovddas dii
lehpet fátmastuvvon Kristusa ráhkisuodas ja
searvegotti ovddasrohkosiin.
Ipmil ii goassege beahte.
Dis lea Ipmila sánis, eahkedismállásiin ja rohkosiin ja girku oktavuođas doarjja eallimis.
Ellet rabas mielain Ipmila Vuigŋii,
nu ahte juohke beaivve vuostáiváldibehtet bagadusa ja doaivvu.
(Ipmila:) Áhči ja Bártni (+) ja bassi Vuoiŋŋa nammii.
S Ámen.

SÁVALDAGAT EASKKA KONFIRMEREJUVVOMIIDDA

Tal till de nykonfirmerade här eller efter Predikan eller efter förbönen (vid konfirmationsmässa) alternativt efter Herrens bön (vid konfirmationsgudstjänst) eller före Välsignelsen.

SÁLBMA/MUSIHKKA

OVDDASROHKOS

Förbön utformas med föreslagen eller annan förbön. Kan innehålla läst eller sjunget församlingssvar. Förbönen kan innehålla Bön om förlåtelse och Löftesord eller Överlåtelsebön (se sid. 36–42).

B/V Ipmileamet, mii rohkadallat máilmomi ovddas, man leat sivdnidan.

Mii rohkadallat vai juohkehaš beasašii eallimisttis oaidnit ulmmi.

Mii rohkadallat konfirmerejuvvomiid ovddas,
(NN, NN:a ovddas ...)

geaid vuostáiváldet gásstas ja čuovut eallimis.
Leage singuin ja láide sin.

Birastahte sin rohkosiin ja ovddasmorrašiin.
Yeahket min buohkaid addit du ráhkisuuoða
ovddosguvlui dán máilmvis
ja daidda olbmuide geaiguin mii deaivvadit
skuvllas, barggus ja astoáiggis.

Oahpat min oktavuoðadovdduin ja miehtemielain eallit
ja góáttet eallima birra máilmvi.

Nanne min oskku du lohpádusaide
friddja málezzi hárrái
ja boahtteágái duinna dál ja agálaččat.
Jesus Kristusa nammii.

S Ámen.

HEARRÁ ROHKOS

Vid konfirmationsgudstjänst (utan nattvard) beds Herrens bön här.
Gudstjänsten fortsätter därefter med Sändning. Då nattvard firas
beds Herrens bön i Måltiden.

Prästen kan säga:

Rohkadallot Hearrá rohkosa.

B Áhčči min, don guhte leat almmis.
Basuhuvvos du namma.
Bohtos du riika.
Šaddos du dáhllu, mo almmis nu maiddái eatnama alde.
Atte midjiide odne min beaivválaš láibámet.
Ja atte midjiide min suttuideamet ándagassii
nugo maiddái miige ándagassii addit min velggo-
laččaidasamet.
Alege doalvvo min geahččalussii,
muhto beastte min bahás eret.
Dasgo du lea riika ja
fápmu ja gudni
agálašvuhtii.
Ámen.

MÁLIS

Då Konfirmationsmässa firas fortsätter gudstjänsten med Måltiden se från sid. 63.

VUOLGGAHEAPMI *Moment i valfri ordning*

SÁLBMA

SÁVALDAGAT EASKKA KONFIRMEREJUVVOMIIDDA

Tal till de nykonfirmerade här eller efter Predikan eller i samband med förbönen (vid konfirmationsmässa) alternativt efter Herrens bön (vid konfirmationsgudstjänst).

*BURESSIVDNÁDUS

Prästen kan inleda med orden:

Vuostáiváldet Ipmila/Hearrá buressivdnádusa.

- B** Hearrá buressivdnidivčii din ja várjalivčii din.
Hearrá čuvgešii muođuidis didjiide
ja livčii didjiide árbmugas.
Hearrá jorgalivčii muođuidis din beallái ja attášii
didjiide ráfi.
(Ipmila:) Áhči, Bártni (+) ja bassi Vuoinjña nammii.
- S** Ámen.

VUOLGGAHANSÁNIT

Sändningsord här eller sist. Fakultativt moment med föreslagna eller andra ord.

B/V Ipmil vuolggat min láibbi ja ráfi (máilmvis) juogadit.

(S) Vulgot dán ipmilbálvalusas
bálvalit olbmuid Ipmilii gudnin.

eller

B/V Mannot ráfis,

(S) (Hearrámet) Jesus Kristusa nammii.

eller

B/V Mannot ráfis,

(S) ja bálvalehkot Ipmila/Hearrá iluin.

SÁLBMA/MUSIHKKA

Procession kan förekomma under psalm/musik.

Náittosvihaheapmi

GIRKOBIELLOČUOJAHEAPMI

Procession med vigselparet kan förekomma under klockringning eller inledande musik.

MUSIHKKA

Gudstjänsten kan inledas med orgelmusik eller annan instrumental- eller vokalmusik.

ČOAGGANANSÁNIT

Den trinitariska formeln är ett fast moment i vigselgudstjänst enligt något av alternativen nedan. Samlingsord är ett fast moment med föreslagna eller liknande ord.

B Áhči ja Bártni ja bassi Vuoinjña nammii.

S Ámen.

eller

B Ipmila: Áhči ja Bártni ja bassi Vuoinjña nammii.

S Ámen.

eller

B Ipmila, golbmaoktalačča nammii.

S Ámen.

- B** Mii leat čoahkkanan Ipmila ovdii/Mii leat čoahkkanan vihahit dudno NN:a ja NN:a.
Mii leat dás rohkadallamin Ipmila buressivdnádusa dudnuide ja illudit dudnuin.

SÁLBMA

I vigselgudstjänsten ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

MÁIDNUN

Fakultativt moment med föreslagna eller andra ord.

- B** Ráhkisuuođa Ipmil, du dagut leat imašlaččat,
imašlaš láhkái leat don min sivdnidan.
Du ráhkisuuođas mii eallit.
Mii máidnut du eallima dihte mii álelassii oðasmuvvá.

ÁLGGAHANSÁNIT

Fast moment med något av inledningsorden.

- B** Náittoslihtu ulbmil lea váldit vuostái Ipmila ráhkisuuođa ja juohkit dan ovddosguvlui. Náitaleapmi lea lohpádus goabbat guoibmáseaskka čatnasit ja doahttalit ráhkisuuođa attáldaga ja gohččuma.
Náitaleapmi lea maiddái buori servodaga huksen.

*Náittosbárran/boadnjin ja áhkkán eallin
vuodđuduuvvá goabbat guoimmi luohttamuššii
ja gudneajahttimii sihke čuvges ja sevdnjes beivviid.
Dat lea čájehit oskkáldasvuoda ja fuolaatnima
nubbi nubbái ja ovttas atnit fuola ruovttus ja
mánáin/ruovttusteatte ja váldit vuostái boahttevuoda
luohtedettiin Ipmila árbmu.*

eller

- B** Ráhkisuuohta lea Ipmila attáldat.
Doai (NN ja NN)
leahppi vuostáiváldán dán ráhkisuuođa attáldaga
goabbat guoibmáseatte.
Go dál náittospárran vihahuvvobeahhti
de maid sihtabeahtti nubbi nubbái gullot eallimis
čuvges ja sevdnjes beivviid.
*Náittosbárran/boadnjin ja áhkkán eallit lea
atnit fuola nubbi nuppis,
ovttas ovddasvástádusa váldit ruovttus ja bearrašis ja
mánáin,
ja ovttas ovddidit buorre servodaga.*
Doai oažžubeahhti oskkáldassan bissut nubbi nubbái
ja vuostáiváldit Ipmila attáldaga beaivvis beaivái.
Lehkoset Ipmila vuoiibmi ja árbmu dinguin,
dál ja agálaččat.

BIIBBALLOHKAN

Fast moment där något eller några av de föreslagna bibelorden ska läsas. Andra bibelord kan också förekomma. Kan läsas av präst eller annan.

Prästen kan sága:

Gullot biibbala sániid ráhkisuodja attáldaga ja ovddasvástádusa birra.

Jesus celkkii:

Sivdnideaddji álggus sivdnidii olbmo olmmájin ja nissonin. Ja son celkkii vel: Dan dihte olmmái guoððá áhcis ja eatnis ja eallá áhkáinis, ja dat guovttis šaddaba oktan oažzin. Dalle soai nappo eaba leat šat guokte, muhto okta. Maid Ipmil lea ovttastahttán, dan ii olmmoš oaččo earuhit.

MATT 19:4–6

Ipmil celkkii: ”Dahkkot olbmo, dahkkot su iežamet govvan, iežamet láhkásažžan, ja ráðđegehkos son meara guliid, almmi lottiid, šibihiid, buot spiriid ja buot njoammuid mat lihkadir eatnama alde.” Ja Ipmil sivdnidii olbmo iežas govvan, Ipmila govvan son sivdnidii su, olmmájin ja nissonin son sivdnidii sudno.

1 MOS 1:26–28

Gosa don manat, de dohko manan munge, ja gosa don ásat, de dohko ásan munge. Du álbtom lea mu álbtom, ja du Ipmil lea mu Ipmil. Gosa don jámát, de dohko munge dáhtun jápmit, ja dohko mun dáhtun hávdáuvvot. Hearrá ráñggáštehkos mu dál ja álo, juos mihkkege eará go jápmin earuha mu dus.

RUT 1: 16–17

De Jonatan nannii velá oktii váliin iežas ráhkisuodja Davidii, danin go son ráhkistii su; son anii Davida seamma ráhkisin go iežas heakka. Go bártnáš lei mannan, de David bodii čiehkádansajistis dievá vuolde ja gopmirdii golmma geardde gitta eatnamii. Soai cummisteigga goabbat guoimiska ja čieruiga, ja David čierui hui garrasit. Jonatan dajai Davidii: ”Mana ráfái! Moai letne vurdnon goabbat guoimbáseame Hearrá nammii, ahte Hearrá duoðašta munno ja munno náliid gaskasaš lihtu agálaš áigái.”

1 SAM 20:17, 41–42

Ráhkisuohtha lea gievra nugo jápmin, hálidus sodjameahttun dego jábmiidáibmu. Dat buollá dego dolla, nugo fámolaš dollanjuokčamat. Stuorra čázit eai sáhte čáskadit ráhkisuodja, eanut eai veaje dan heavahit.

ALL 8:6–7

Lehkos din ráhkisvuhta duohta.

Fasttáshket bahá, dollet gitta das mii lea buorre.

Ráhkistehket guhtet guimmiideattet váimmolaččat dego vieljažat, atnet guhtet guimmiideattet gudnis.

ROM 12:9–10

Ráhkisvuhta lea gierdavaš, ráhkisvuhta lea láđis. Ráhkisvuhta ii gádaš, ii rámohala iige čeavlástala, ii mean-nut unohasat, ii bivdde iežas ávkki, ii dat suhta, ii muitte baháid maid lea gillán, ii illut vearrivuođa dihte, muhto illuda duohtavuođa dihte. Ráhkisvuhta gillá buot, osku buot, doaivu buot, gierdá buot. Dál bissot dát golbma: osku, doaivu ja ráhkisvuhta. Muhto stuorimus dain lea ráhkisvuhta.

1 KOR 13:4–7, 13

Guddet guhtet guimmiideattet nođiid, de ollašuhhtibehtet Kristusa lága.

GAL 6:2

VIHAHANSÁRDNI

Vigseltal är ett fast moment och kan hållas här, efter Tillkänna-givandet, före alternativt efter Välsignelsen.

SÁLBMA/MUSIHKKA

*GAŽALDAGAT

Prästen ställer frågorna till vigselparet en och en. Vigselparet ger var och en till känna sitt ja.

- B** Ipmila ja dán searvegotti (ja dáid duoðašteddjiid) ovddas jearan dus, NN:as:
Dáhtutgo váldit NN:a alccesat *áhkkán/boadnjin* ja ráhkistit su iluid ja morrašiid siste?

Vástádus: De dáhtun.

- B** Ipmila ja dán searvegotti (ja dáid duoðašteddjiid) ovddas jearan dus, NN:as
Dáhtutgo váldit NN:a alccesat *boadnjin/áhkkán* ja ráhkistit su iluid ja morrašiid siste?

Vástádus: De dáhtun.

*ROHKOS SUORBMASA/SUORBMASIID ADDIMII

Prästen får ringen/ringarna. Efter bönen återlämnar prästen ringen/ringarna.

- B** Ealli Ipmil,
 buressivdnit NN:a ja NN:a sudno náittoslihtu siste.
 Lehkos *dát suorpmas/lehkosed dát suorbmasat*
 mearkan sudno gaskasaš ráhkisvuoden lohpádusas
 ja oskkáldasvuodas.
 Jesus Kristusa (min Hearrámet) bokte.
 Amen.

*LOHPÁDUSAT JA SUORPMASADDIN

Löften sägs av vigselparet en och en. De kan formuleras fritt i samråd med prästen. Löftena ska uttrycka parets vilja att leva i trohet och att älska varandra i nöd och lust tills döden skiljer dem åt.

Prästen kan säga:

*Gullos dát searvegodi/Gulloset dát duodašteaddjit dudno
 lohpádusaid.*

NN, mon dáhtun du ráhkistit,
 juogadit duinna iluid ja morrašiid
 ja bissut dutnje oskkáldassan dassázii go jápmin
 munno earuha.
 (Ja munno ráhkisvuoden mearkan
 mon guottán/attán dutnje dán suorbmasa.)

eller

Prästen kan förestava följande löften.

Mon, NN,
válddán du NN:a,
alccesan *áhkkán/boadnjin*,
ja dáhtun ráhkistit du,
juogadit duinna iluid ja morrašiid,
ja leahkit dutnje oskkáldas dassážii go
jápmin munno earuha.
(Ja munno ráhkisvuoden mearkan
mon *guottán/attán dutnje* dán suorbmasa).

Mon, NN,
válddán du NN:a,
mu *boadnjin/áhkkán*,
ja dáhtun ráhkistit du,
juogadit duinna iluid ja morrašiid
ja leahkit dutnje oskkáldas dassážii go
jápmin munno earuha.
(Ja munno ráhkisvuoden mearkan
mon *guottán/attán dutnje* dán suorbmasa.)

Ringväxling äger rum.

*ALMMUHEAPMI

Tillkännagivandet ska, enligt svensk lag, även sägas på svenska i den vigselakt som för övrigt är på samiska.

- B** Ni har nu ingått äktenskap med varandra
och bekräftat detta inför Gud
och denna församling (dessa vittnen).
Ni är nu *makar/man och hustru*.
- B** Doai leahppi dál náitalan ja dovddastan dan Ipmila
ja dán searvegotti (dáid duođaštedđiid) ovddas.
Doai leahppi dál *náittosguoimmit/boadnji ja áhkká*.

Dudno lohpádusat dudno gaskasaš ráhkisuuođas ja
oskkáldasvuodas lea muittuhus Ipmila fuolaatnimis
ja ráhkisuuođa attáldagas.

Fátmmastehkos Ipmila buressivdnádus
dudno dál ja agálaččat.
Amen.

VIHAHANSÁRDNI

Vigseltal är ett fast moment som kan hållas här, efter Bibelläsning,
före alternativt efter Välsignelsen.

SÁLBMA/MUSIHKKA

OVDDASROHKOS

Vigselparet kan knäfalla. Denna eller annan förbön kan användas.

B/V Ráhkisvuoda Ipmil,

mii giitit du dán beaivvis,
dan iluin ja vuordagiin.

Mii rohkadallat NN:a ja NN:a ovddas ja sudno
náittoslihtu ovddas.

Giiu dan ráhkisvuodjas maid soai leaba gávdnan
nuppiideaskka luhtte ja sudno oktasaš eallimis.

Giiu dan veahkis maid soai beassaba addit ja
oažžuba vuostáiváldit.

Veahket sudno addit ándagassii nuppiidasaska
ja vuostáiváldit juohke beaivvi ilu ja fámu du gieđas.
Jesusu nammii.

Ámen.

HEARRÁ ROHKOS

Prästen kan säga:

Rohkadal lot Hearrá rohkosa.

B Áhči min, don guhte leat almmis.
 Basuhuvvos du namma.
 Bohtos du riika.
 Šaddos du dáhttú, mo almmis nu maiddái eatnama alde.
 Atte midjiide odne min beaivválaš láibámet.
 Ja atte midjiide min suttuideamet ándagassii
 nugó maiddái miige ándagassii addit min
 velggolaččaidasamet.
 Alege doalvvo min geahččalussii,
 muhto beastte min bahás eret.
 Dasgo du lea riika ja
 fápmu ja gudni
 agálašvuhtii.
 Amen.

SÁLBMA/MUSIHKKA

VIGSELTAL

Vigseltal är ett fast moment som kan hållas här alternativt efter Välsignelsen eller tidigare i gudstjänsten; efter Bibelläsning eller efter Tillkännagivandet.

BURESSIVDNÁDUS

Prästen kan inleda med orden:

Vuostáiváldi Ipmila/Hearrá buressivdnádusa:

- B** Hearrá buressivdnidivčii dudno ja várjalivčii dudno. Hearrá čuvgešii muođuidis dudnuide ja livčii dudnuide árbmugas.
Hearrá jorgalivčii muođuidis dudno beallái ja attášii dudnuide ráfi.
(Ipmila:) Áhči, Bártni (+) ja bassi Vuoinjja nammii.
- S** Ámen.

SÁLBMA

MUSIHKKA

Procession kan förekomma. Vigselparet kan stå kvar under musiken och gå ut under klockringning.

Hávdádanipmilbálvalus

GIRKOBIELLOČUOJAHEAPMI

MUSIHKKA

Gudstjänsten kan inledas med orgelmusik och/eller annan instrumental- eller vokalmusik.

ČOAGGANANSÁNIT

Den trinitariska formeln är ett fast moment i begravningsgudstjänst enligt något av alternativen nedan. Samlingsord är ett fast moment med föreslagna eller andra samlingsord.

B Áhči ja Bártni ja bassi Vuoiṇja nammii.

S Amen.

eller

B Ipmila: Áhči ja Bártni ja bassi Vuoiṇja nammii.

S Amen.

eller

B Ipmila, golbmaoktalačča nammii.

S Amen.

B Mii leat čoahkkanan mieđuštít NN:a ja guođđit su
Ipmila gihtii.

SÁLBMA

I begravningsgudstjänsten ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

HÁVDÁDANSÁRDNI

Griftetalet kan inledas eller avslutas med en föreslagen bön (se vidare sid. 164) eller annan bön. Bibelord kan läsas i samband med Griftetal.

- B** Ipmileamet, don leat eallima ája.
Du siste mii eallit, lihkadit ja leat.
Várjal min ráhkisuodainat
ealidiin ja jámedettiin.
Divtte min árpmus beassat du riikii.
Bártnát Jesus Kristusa, Hearrámet bokte.
Ámen.

*GUODÐIN

- B** Árbmugas Ipmil, mii guoðdit NN:a du gieðaide.
eller
- B** Ipmila, dan árbmugasa, nammii
mii guoðdit NN:a hávddi vuoiṇṇadussii.

Fortsättning med något av följande överlätelseord:

Prästen lägger mull tre gånger på kistan eller tecknar korstecknet över kistan.

- B** Eatnamis leat don boahtán.
Eatnamin don fas šattat.
(+) Jesus Kristus lea bajásčuožžileapmi ja eallin.
/Jesus Kristus, min Lonisteaddji, bajásčuoččáldahttá
du maŋimuš beaivve.
- eller*
- B** Don addet sutnje eallima.
Vuostáíváldde su du ráfinat
(+) ja atte sutnje Jesus Kristusa dihte
ilolaš bajásčuožžileami.

Överlätelsen avslutas enligt följande:

- B** Hearrá, Ipmil Áhčči almmis,
Hearrá, Ipmila Bárdni, máilmimi Lonisteaddji,
Hearrá, Ipmil, don bassi Vuoigŋa,
árpmit min.
(Jápminbottus,
maŋimuš beaivve,
veahket min, láđis Hearrá Ipmil.)
- S** Amen.

eller

- B** Ipmileamet,
don almmi ja eatnama Sivdnideaddji,
don máilmimi Lonisteaddji,
don eallima Vuoigja,
várjal min du riikkas
dál ja agálaččat.
- S** Ámen.

BIIBBALLOHKAN

Bibelläsning enligt förslag nedan eller med andra bibelord.

Prästen/Ledaren kan säga:

- B/V** Guldalehkot Biibbala sániid dorvvolašvuoda birra
Ipmila luhtte ealidettiin ja jámidiin.
Mii lohkat ...

Jámolašvuohta ja ovddasvástadus

Hearrá, don leat leamaš min dorvu
buolvvas bulvii.

Juo ovdal go várit riegádedje,
ovdal go eanan ja máilbmi šadde,
don ledjet. Ipmil, agálašvuodas agálašvuhtii don leat.
SÁL 90:1–2

Min eallináigi lea čiežalogi jagi
dahje gávcilogi, jos lea gievruuohta.
Dat leat dušše váivi ja rahčan,
johtilit dat leat gollan, ja mii girdilit eret.

SÁL 90:10

Oahpat min lohkat beivviideamet riekta, vai mii oažžut
viissis váimmu.

SÁL 90:12

Olbmo beaivvit leat nugo rásit: Nugo gietti rássi son liđiida,
ja go biegga manná su badjel, de son ii leat šat eambbo
iige su báiki šat dovdda su. Muhto Hearrá árbmu lea
agálašvuodas agálašvuhtii daid oassi geat ballet sus.

SÁL 103:15–17

Čiekjalasas mun čuorvvun du, Hearrá.

Hearrá, gula mu jiena,
guldal go mun rohkadalan.

Jos don, Hearrá, anát muittus suttuid,
Hearrá, gii dalle ceavzá?

Muhto dus lea ándagassii addojupmi,
ja danin mii ballat dus.

Mun vuorddán Hearrá,
mu siellu vuordá,
mun vuorddán su sáni.

Mun vuorddán Hearrá
nugo goziheaddjit iđida,
eambbo go goziheaddjit iđida.

SÁL 130:1–6

Lea čállojuvvon: Nu duohta go mun ealán, cealká Hearrá, juohke čibbi sodjá mu ovddas, ja juohke njuovčča máidnu Ipmila. Juohkehaš mis ferte dahkat logu Ipmala ovddas.

ROM 14:11–12

Nu lea maiddái jábmiid bajásčuožžileapmi. Dat mii gilvojuvvo nohkavažžan, čuožžila nohkameahttumin. Dat mii gilvojuvvo árvvoheapmin, čuožžila hearvásin. Dat mii gilvojuvvo headjun, čuožžila fámolažžan.

1 KOR 15:42–43

Gullet dii geat dadjabehtet: “Odne dahje ihttín mii vuolgit dan dahje don gávpogii, orrut doppe jagi, gávppašit ja dinet ruđaid”, dii ehpét dieđe mo din eallin lea ihttín. Dii lehpet dušše mierká mii lea oidnōsis oanehis áiggi ja de jávká.

JAK 4:13–14

Mánážiiddán, allot ráhkistehko guoros sániiguin, muhto daguiguin ja duohtavuođas. Dalle mii ipmirdit ahte duoh-tavuođa lea mis, ja mii sáhttit su ovddas oadjudit iežamet váimmu, jos dat min sivaha. Ipmil lea stuorit go min váib-mu ja diehtá buot. Ráhkkásiiddán, jos min váibmu ii min sivat, de mii sáhttit roahkkadit lahkonit Ipmili.

1 JOH 3:18–21

Dorvu Ipmila luhtte

Hearrá lea mu báimman,
ii mus váillo mihkkege.

Son livvuda mu ruonas gittiide,
son láide mu vuoinjnadusa čáziid lusa.

Son áhpásmahttá mu sielu,
son láide mu
vanhurskkisvuodža bálgáid
namas dihte.

Jos mun velá vágjolivččen
jápminsuoívana leagis,
de in mun bala mange bahás,
dasgo don leat mu mielde.

Du soabbi, du báimmansoabbi
jeđđe mu.

Don ráhkadat munnje beavddi
mu vašálaččaid čalmmiid ovdii.

Don vuoiddat mu oaivvi oljuuin,
ja mu juhkanlihti golgá badjel.

Du buorrevuohta árbmugasvuhta čuovvu mu
buot mu eallinbeivviid,
ja mun beasan ássat Hearrá viesus
nu guhká go ealán.

SÁL 23

Hearrá, mun dorvvastan dutnje,
mun cealkkán: Don leat mu Ipmil.

SÁL 31:15

Ipmil lea min dorvu ja gievruuohta,
min veahkki buot átestusain.

Danne mii eat bala vaikko eanan doarggistivčii,
vaikko várit lihkastivčče meara čiekjalasas,
vaikko bárut šávašedje ja máraidivčče,
vaikko várit doarggistivčče boršu mearas.

SÁL 46:2–4

Goittotge mun oaččun leat álo du luhtte,
don leat dohppen mu olgeš gihtii.

Don láidet mu dáhtot mielde,
ja maŋimustá don alidat mu gudnái.

Gii mus lea almmis earret du?

Go don leat muinna, de mus ii leat miella
masage eatnama alde.

Jos velá mu oažzi ja mu váibmu
vuoimmehuvvá,
de Ipmil lea agálaččat
mu bákti ja mu oassi.

SÁL 73:23–26

Mun geahčan bajás váriide.
Gos mun očošin veahki?
Mun oaččun veahki Hearrás,
almmi ja eatnama sivdnideaddjis.
Hearrá ii luoitte du juolggi suoibut,
du várjaleaddji ii váibba.
Ii son oaðestuva iige nohka,
son lea Israela dorvu.
Hearrá lea du goziheaddji,
su suoivanis don beasat vádjolit,
son ii gáidda eret du bálddas.
Beaivváš ii vahágahte du beaivet
iige mánnu ihkku.
Hearrá várjala du buot bahás,
son suodjala du eallima.
Hearrá várjala
du vuolgima ja boahtima
dál ja agálaš áigái.

SÁL 121

Jos mun girdilivčen iđitroadži soajáiguin
ja seivvošin ábi olggumus ravdii,
de doppege don fáhtešit mu,
du olgeš giehta doalašii mu.

Jos mun dajašin:

”Vare seavdnjadas čiegašii mu
ja čuovga mu birra šattašii idjan”,
de dutnje seavdnjadas ii leat
seavdnjat,
muhto idja lea čuovgat dego beaivi,
seavdnjadasge nugo čuovga.

SÁL 139:9–12

Mun dieđán makkár jurdagat mus leat din hárrái, cealká Hearrá, dat leat ráfi jurdagat eaige oasehisvuoden jurdagat: Mun attán didjiide boahtteáiggi ja doaivvu. Dalle dii čuorvubehtet mu, jorgalehpet mu beallái ja rohkadallabehtet mu, ja mun gulan din. Dii ohcabehtet mu, ja dii gávdnabehtet mu. Go dii ohcabehtet mu oppa váimmusteattet, de mun divttán din gávdnat iežan, cealká Hearrá.

JER 29:11–14

Jesus celkkii: ”Bohtet mu lusa, buohkat geat bargabehtet ja lehpet losidahttojuvvon. Mun attán didjiide vuoinjnadusa. Váldet mu geassá hárduidasadet ja ohppet mus: Mun lean láđis ja mu váibmu lea vuolleagaš, de dalle din siellu gávdná vuoinjnadusa. Mu geasis lea buorre ja mu noadđi geahpas.”

MATT 11:28–30

Jesus celkkii: "Almma vihtta cizáža vuvdojuvvojit guovtti skillegii? Dattetge Ipmil ii leat vajáldahttán dain ovttage. Velá juohke vuoktačalbmige din oaivvis lea lohkkojuvvon. Allet bala, dii lehpet mágssoleappot go eatnat cizážat."

LUK 12:6–7

Ipmil lea ráhkistan máilmomi nu ollu ahte attii áidnoriegádan Bártnis, vai ii oktage gii osku sutnje, láhppo, muhto oažžu agálaš eallima. Ipmil ii vuolggahan Bártnis máilbmái dubmet máilmomi, muhto vai máilbmi bestojuvvo su bokte.

JOH 3:16–17

Jesus celkkii: "Mun lean bajásčuožžileapmi ja eallin; gii osku munnje, dat oažžu eallit vaikko vel jápmáge, iige oktage gii eallá ja osku munnje, goassege jáme."

JOH 11:25–26

Dasgo mun lean vissis ahte ii jápmin iige eallin, eai eŋgelat eaige oaivámuččat, eai dálážat eaige boahttevaččat, eaige mahkkege fámuid, ii mihkkege allagasas iige mihkkege čiek-ŋalasas iige mihkkege eará sivdnádusaid sáhte earuhit min Ipmila ráhkisuodjas Kristus Jesusis, min Hearráas.

ROM 8:38–39

Ii oktage mis eale alccesis iige oktage jáme alccesis. Jos mii eallit, de mii eallit Hearrái, ja jos mii jápmit, de mii jápmit Hearrái. Jos mii eallit dahje jápmit, de mii gullat Hearrái.

ROM 14:7–8

Lohpádus ja doaivu

Son duššada jápmima agálaččat.
Hearrá Ipmil sihku gatnjaliid
buohkaid ámadajus
ja jávkada iežas álbumga vuolideami
ja heahpada miehtá eatnama.

Hearrá lea sárdnon.
Dan beaivvi daddjojuvvo:
Gehčet, dát lea min Ipmil!
Mii vurddiimet su, ja son besttii min.
Dát lea Hearrá, sutnje mii bijaimet doaivvu,
illudehkot ávus su bestojupmái.

JES 25:8–9

Jesus celkkii: ”Ii son leat jábmiid, muhto ealli olbmuid
Ipmil, dasgo sutnje buohkat ellet.”

LUK 20:38

Jesus celkkii: ”Mu sávzzat guldalit mu jiena, mun dovddan
daid, ja dat čuvvot mu. Mun attán sidjiide agálaš eallima;
sii eai goassege láhppo, iige oktage rohtte sin eret mu giedjas.”

JOH 10:27–28

Jesus celkkii: ”Allos din váibmu suorganehko. Oskot Ipmili
ja oskot munnje. Mu Áhči viesus leat ollu lanjat. Dajašingo
mun muđui ahte manan gárvvistit didjiide saji? Mun manan
gárvvistit didjiide saji, muhto boadán fas ruoktot ja viečchan
din lusan, vai dii lehpet doppe gos mun lean.”

JOH 14:1–3

Dál mii oaidnit dego speadjalis, nugo árvádusa, muhto oktii mii oaidnit muodus muhtui. Dál mu áddejupmi lea váilevaš, muhto oktii dat lea ollis, nugo Ipmil dovdá mu ollásit. Dál bissot dát golbma: osku, doaivu ja ráhkisuoh-ta. Muhto stuorimus dain lea ráhkisuoh-ta.

1 KOR 13:12–13

Dat nohkavaš ferte gárvodit nohkameahttunvuoda ja dat jámolaš ferte gárvodit jápmemeahttunvuoda. Ja go dat nohkavaš lea gárvodan nohkameahttunvuoda ja dat jámo-laš lea gárvodan jápmemeahttunvuoda, dalle ollašuvvá dat sátni mii lea čállojuvvon: Jápmin lea njillojuvvon ja vuouit uuitojuvvon. Jápmin, gos lea du vuouit? Jápmin, gos lea du seahčagas? Jápmina seahčagas lea suddu, ja suttu fápmu lea láhka. Muhto giittus lehkos Ipmilii gii addá midjiide vuouittu Hearrámet Jesus Kristusa bokte.

1 KOR 15:53–57

Mii diehtit ahte vaikko min eatnanlaš goahti gaikkoduvvo, de Ipmilis lea min várás almmis agálaš viessu mii ii leat olbmogiedaid duodji. Go mii leat dáppe, de mii šuohkkit ja áibbašit gárvohuvvot almmálaš viesuineamet. Dalle go mii leat dan gárvodan, de mii eat leat šat álás. Mii geat ain ássat dán goadis, šuohkkit átestusas. Mii eat dáhto nuola-huvvot, muhto baicca gárvvuhuvvot, vai eallin njiellá dan mii lea jámolaš.

2 KOR 5:1–4

Muhto min ruovttueanan lea albmí, ja almmis mii maid vuordit beastin Hearrá Jesus Kristusa. Son nuppástuhtá min vuolidumi rupmaša iežas hearvásvuoda rupmaša láhkásažžan fámuinis mainna son nagoda vuolidit buot iežas váldái.

FIL 3:20–21

Ii mis leat dáppe eatnama alde bissovaš gávpot, muhto mii áibbašit dan gávpogii mii boahtá.

HEB 13:14

Ráhkkásiiddán, dál mii leat Ipmila mánát, muhto ii leat velá boahtán albmosii, manin mii šaddat. Dan mii diehitit ahte go son almmustuvvá, de mii šaddat su láhkásažžan, danne go mii beassat oaidnit su dakkárin go son lea.

1 JOH 3:2

Ale bala. Mun lean vuosttamuš ja mañimuš, son gii eallá. Mun ledjen jápmán, muhto dál mun ealán álo ja agálaččat. Mus leat jápmima ja jábmiidáimmu čoavdagat.

ALM 1:17–18

Ja mun gullen truvnnus alla jiena mii celkkii: ”Geahča, Ipmila goahti olbmuid gaskkas! Son ássá sin gaskkas, ja sii šaddet su álbmogin. Ipmil ieš lea sin luhitte. Son sihku sin čalmmiin buot gatnjaliid. Jápmin ii leat šat, ii moraš, bárgun iige váivi. Dasgo dat mii lei ovdal, lea jávkan.”

ALM 21:3–4

SÁLBMA

EARRODEARVVUODAT

Avskedstagande sker här eller efter Herrens bön och eventuell psalm. Vid avskedstagandet kan musik förekomma.

OVDDASROHKOS

Förbön med en föreslagen eller annan bön. Möjlighet till tystnad i samband med förbönen.

B/V Rohkadallot.

B/V Ipmil, mii giitit du eallima ovddas man attát midjiide.
Dan dievva lea illu ja moraš, bargu ja vuoinjastus.
Dál mii giitit NN:a ovddas,
buot dan ovddas maid son mearkkašii,
buot dan ovddas maid son lei ja attii.
Veahket min morrašis
ja oahpat min eallit ealli olbmuiguin ovttas nu guhká
go mis eallin lea.
Mii giitit du Bártnát Jesus Kristusa dihte,
guhte rabai uvssa eallimii, mii ii goassege noga.
Leage min lahka – odne ja buot beivviideamet –
ja divtte min ráfis jápmit, go dat boddu boahtá.

S Ámen.

eller

- B/V** Ipmileamet,
du háldui mii leat guođđán NN:a.
Du háldui mii guođđit iežamet.
Veahket min ja guotte min morrašiid ja ohcaleami botta.
Várjal min dál ja agálačcat.
Jesusa nammii.
- S** Ámen.

HEARRÁ ROHKOS

Bönen kan inledas med orden:

- B** Rohkadallot Hearrá rohkosa.
- S** Áhčči min, don guhte leat almmis.
Basuhuvvos du namma.
Bohtos du riika.
Šaddos du dáhtru, mo almmis nu maiddái eatnama alde.
Atte midjiide odne min beaivválaš láibámet.
Ja atte midjiide min suttuideamet ándagassii
nugo maiddái miige ándagassii addit min
velggolaččaidasamet.
Alege doalvvo min geahččalussii,
muhto beastte min bahás eret.
Dasgo du lea riika ja
fápmu ja gudni
agálašvuhtii.
Ámen.

A. Loahpaheapmi girkus dahje kapeallas

SÁLBMA/MUSIHKKA

EARRODEARVVUOÐAT

Avskedstagande sker här eller före förbönen. Vid avskedstagandet kan musik förekomma.

SÁLBMA

LOAHPPAROHKOS

Prästen ber någon av följande eller annan slutbön.

Prästen ber slutbön vid kistan:

- B** Ipmileamet/Hearrámet,
atte *NN:ái/sutnje* du ráfát
divtte du agálaš čuovgga báitit sutnje (+).
- S** Amen.

eller

- B** Jesus Kristus, don guhte leat bajásčuožžileapmi ja eallin,
atte *NN:ái/sutnje* du ráfát
ja divtte du agálaš čuovgga báitit sutnje (+).
- S** Ámen.

BURESSIVDNÁDUS

Prästen kan inleda med orden:

- B** Vuostáiváldet Ipmila/Hearrá buressivdnádusa:
- B** Hearrá buressivdnidivčii din ja várjalivečii din.
Hearrá čuvgešii muođuidis didjiide
ja livčii didjiide árbmugas.
Hearrá jorgalivčii muođuidis din beallái ja attášii
didjiide ráfi.
(Ipmila:) Áhči, Bártni (+) ja bassi Vuoinjya nammii.
- S** Ámen.

SÁLBMA

MUSIHKKA

VUOLGGAHANSÁNIT

Sändningsord kan förekomma med föreslagna eller andra ord.

- B** Mannot dál ráfis, (Hearrámet) Jesus Kristusa nammii.
- S** Amen.
- eller*
- B** Ipmila ráfi, mii manná buot jierpmi badjel, várjala
din váimmuid ja jurdagiid Kristus Jesusis.
- S** Amen.

B. Loahpaheapmi girkoeatnamis

SÁLBMA

MUSIHKKA

Kistan bär till graven. Klockringning kan förekomma.

HÁVDÁILUOITIN

EARRODEARVVUOÐAT

LOAHPAROHKOS

Prästen ber någon av de föreslagna eller annan slutbön.

- B** Ipmileamet/Hearrámet,
atte NN:ái/sutnje du ráfát
ja divtte du agálaš čuovgga bítit sutnje (+).
S Ámen.

eller

- B** Jesus Kristus, don guhte leat bajásčuožžileapmi
ja eallin,
atte NN:ii du ráfát
ja divtte du agálaš čuovgga bítit sutnje (+).
S Ámen.

BURESSIVDNÁDUS

Välsignelsen kan läsas här eller innan kistan bärts ut ur kyrkan eller kapellet.

Prästen kan inleda med orden:

Vuostáiváldet Ipmila/Hearrá buressivdnádusa:

- B** Hearrá buressivdnidivčii din ja várjalivčii din.
Hearrá čuvgešii muođuidis didjiide ja livčii didjiide árbmugas.
Hearrá jorgalivčii muođuidis din beallái ja attásii didjiide ráfi.
(Ipmila:) Áhči, Bártni (+) ja Bassi Vuoiŋja nammii.
- S** Amen.

SÁLBMA

VUOLGGAHANSÁNIT

Sändningsord kan förekomma med föreslagna eller andra ord.

- B** Mannot dál ráfis, (Hearrámet) Jesus Kristusa nammii.
S Amen.

eller

B Ipmila ráfi, mii manná buot jierpmi badjel,
várjala din váimmuid ja jurdagiid Kristus Jesusis.
S Ámen.

eller

B Áhči fuolahus,
Bártni ráhkisuuohta
ja bassi Vuoiŋŋa lagašvuuohta
birastahttos min beaivet,
go idja boahtá
ja go bajásčuožžileami iđit čuvggoda.
S Ámen.

Hávdádanipmilbálvalusa rohkosat

Prästen kan inleda eller avsluta Griftetal med bönen, se sid. 144 eller med någon av nedanstående böner eller annan bön.

Rohkos 2

Hearrá, Ipmileamet,
don leat min dorvu buolvvas bulvii.
Jagit ja beaivvit molsašuvvet,
muhto don leat seammá.
Du árbmu guoddá eallimis ja jápmimis.
Muitot ja giitot das maid don addet NN:a bokte.
Váldde su váldegoddásat.
Bártnát Jesus Kristusa min Hearrámet bokte.

S Ámen.

Rohkos 7

Ipmileamet,
lea ipmirmeahttun
ahte eallin sáhttá leat nu čáppat ja dievva iluin,
ja dasto sáhttá nuppástuvvat ja bávččagaahttit.
Fátmmas NN:a sallásat,
guotte su váimmot lahka mearehis ráhkisuodastat.
Guotte maiddái min iežat lahka
ja atte midjiide fámu joatkit eallimeamet.

S Ámen.

Rohkos 8

Ipmileamet, mii boahtit du ovdii
morrašiin ja dorvvuhisvuodain.

Don oainnát min gatnjaliid,
min átestusa ja suhtu.

Don oainnát maiddái min giitevašvuodja
das ahete NN elii min gaskkas.

Ipmil, boađe min lusa ráhkisuodainat ja liekkus-
vuodainat

vai veajášeimmet dás manjás eallit.

Jesusa nammii.

S Ámen.

Hávdáibidjan/Gutnalihti luoitin

SÁLBMA

En psalm kan läsas eller sjungas.

ÁLGGAHANSÁNIT

- V Áhči ja Bártni ja bassi Vuoinjña nammii.
S Ámen.

eller

- V Ipmila: Áhči ja Bártni ja bassi Vuoinjña nammii.
S Ámen.

eller

- V Ipmila, golbmaoktalačča nammii.
S Ámen.

BIIBBALLOHKAN

Föreslagna alternativa bibelläsningar. Även andra bibelläsningar kan förekomma.

Olbmo beaivvit leat nugo rásit:
Nugo gietti rássi son liđiida,
ja go bieggá manná su badjel,

de son ii leat šat eambbo
iige su báiki šat dovdda su.

Muhto Hearrá árbmu lea agálašvuodas agálašvuhtii.
SÁL 103:15–17

Don birastahtát mu juohke bealde, mun lean du giedjas.
SÁL 139:5

Jesus celkkii: ”Mun lean bajásčuožžileapmi ja eallin; gii osku munnje, dat oažžu eallit vaikko vel jápmáge, iige oktage gii eallá ja osku munnje, goassege jáme.”

JOH 11:25–26

Jesus celkkii: ”Allos din váibmu suorganehko. Oskot Ipmilii ja oskot munnje. Mu Áhči viesus leat ollu lanjat. Dajašingo mun muđui ahte manan gárvvistit didjiide saji? Mun manan gárvvistit didjiide saji, muhto boadán fas ruoktot ja vieččan din lusan, vai dii lehpet doppe gos mun lean.”

JOH 14:1–3

ROHKOS

Annan böñ kan förekomma.

V Dutnje, min Hearrá ja Sivdnideaddji, mii addit NN:a.
Mii luohittit dan ala ahte don guhte leat addán eallima fátmastat min jámidiin ja agálašvuodas.
Mii dárbbašit du lagašvuoda dál ja agálaččat.

Giitu NN:a eallimis eatnan alde ja buot das man mii
leat suinna beassan vásihit.

Yeahket min eallit ovttas ealli olbmuiguin
nu guhká go mii leat dáppe.

S Ámen.

Kistan/Urnan sänks i graven. Anhöriga kan ta avsked.

HEARRÁ ROHKOS

Bönen kan inledas med orden:

V Rohkadallot Hearrá rohkosa.

S Áhčí min, don guhte leat almmis.
Basuhuvvos du namma.
Bohtos du riika.
Šaddos du dáhttú, mo almmis nu maiddái eatnama alde.
Atte midjiide odne min beaivválaš láibámet.
Ja atte midjiide min suttuideamet ándagassii
nugo maiddái miige ándagassii addit min
velggolaččaidasamet.
Alege doalvvo min geahččalussii,
muhto beastte min bahás eret.
Dasgo du lea riika ja
fápmu ja gudni
agálašvuhtii.
Ámen.

LOAHPPAROHKOS

Om andakten inleds i kyrka/kapell och avslutas vid graven kan Slutbön och Välsignelsen byta plats: Välsignelsen i kyrkan, därefter går de församlade till graven. Slutbönen beds enlig förslag nedan eller med andra ord.

V Ipmileamet/Hearrámet,
atte *NN:ái/sutnje*
du ráfát ja divttášit du agálaš
čuovgga báitit sutnje (+).

S Ámen.

eller

V Jesus Kristus, don guhte leat bajásčuožžileapmi
ja eallin,
atte *NN:ái/sutnje* du ráfát
ja divttášit du agálaš čuovgga báitit sutnje (+).

S Ámen.

BURESSIVDNÁDUS

Ledaren kan inleda med orden:

B Rohkadallot Ipmila/Hearrá buressivdnádusa.

V Hearrá buressivdnidivččii din ja várjalivččii din.
Hearrá čuvgesii muođuidis didjiide ja livččii
didjiide árbmugas. Hearrá jorgalivččii muođuidis
din beallái ja attášii didjiide ráfi.

Áhči, Bártni (+) ja bassi Vuoiŋja nammii.

S Ámen.

SÁLBMA

VUOLGGAHANSÁNIT

V Mannot dál ráfis, (Hearrámet) Jesus Kristusa nammii.

S Ámen.

eller

V Ipmila ráfi, mii manná buot jierpmi badjel, várjala
din váimmuid ja jurdagiid Kristus Jesusis.

S Ámen.

eller

V Áhči fuolahuš,
Bártni ráhkisuohtha
ja bassi Vuoinjña lagašvuohtha
birastahttošet min beaivet,
go idja boahtá
ja go bajásčuožžileami iđit čuvggoda.

S Ámen.

SVIERIGA GIRKKO
GIRKKO
GIEHTAGIRJJE

Lulesamiska

Innehåll

Allamässö, Mässö/Jubmeldievnno	173
Tjoahkkim	173
Báhko	192
Máles	205
Rájádus	226
Iehkedismáles skihppe lunna	228
GIRKKOLASJ DÅJMADIME	237
Gássta	238
Rámáttevsta gástadusjubmeldievnon	244
Skallidibme	256
Skallidimmässö/-jubmeldievnno	256
Rámáttevsta skallidimmässon/-jubmeldievnon	261
Fiesstim	272
Hávddádibme	284
Rámáttevsta hávddádimjubmeldievnon	287
Hávddájluojttem/Gudnalihtteluojttem	306

Allamässö Mässö/Jubmeldievnno

TJOAHKKIM

BIELLOSKUOLADIBME

Gudstjänsten inleds (om möjligt) med klockringning.

SÁLMMA

Procession kan förekomma. Nattvardsgåvorna kan bäras fram.

ÁLGGEMBÁGO

Den trinitariska formeln är ett fast moment i Högmässa och Mässa/Gudstjänst enligt något av alternativen nedan. Inledningsorden kan därefter formuleras med föreslagna ord eller med andra ord eller utgöras av Introitus. I Gudstjänst kan Inledningsordet inledas med läst eller sjunget Helig. Inledningsordet kan utgöras av förkunnelse inför Bön om förlåtelse och Förlåtelseord. Flera av de föreslagna inledningsorden kan sägas av församlingen gemensamt eller växelläsas.

H/V Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojŋŋjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H/V Jubmela:

Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojŋŋjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H/V Gålmaktes Jubmela namán.

Tj Amen.

Fakultativ inledning i Gudstjänst. Fortsätter med Inledningsord enligt nedan.

H/V Ájlis, ájlis, ájlis le Härrá Sebaot.

Åbbå ednam le dievva duv herlukvuodas.

*Kan fortsätta med något av följande Inledningsord eller annat
Inledningsord:*

Álggembágo 1

Dân guhti le sjivnnjedam værál dav ja gájkka danna,

guhti le alme ja ednama Härrá,

dân i åro tiemmpelijn, ma almasjgiedas li tsieggidum.

Almme ja almij almme e duv tjárggida.

Dánnna dân le, – ille avtastik mijás guhkken.

Dujna mij viessop, vágaldip ja lip.

Dujna le mijá álggo ja dujna le mijá måhkke.

Gájkka ednama álmmugij ja gájkka ájgij gjittep ja hievedip duv (råhkådallap ja dåbdåstip):

Álggembágo 3

Dállea lip aktan
ja dán, Jubmel, le dánnna.
Dán le lahka
nåv gáktu ilmme mav vuojññap.
Dán vuojná ja viehkeda,
jaskada ja dádjada.

Álggembágo 4

Dállea le Jubmela ájgge.
Dánna viesonis
Jubmel tjoahkki mijáv lieggasij ja tjuovggasij.
Dállea le Jubmela ájgge.
Dállea Jubmela bágó
mijáv lájddijisá
ja viehkedisá jáhkket.
Dállea le Jubmela ájgge.
Dállea sihtap råhkådallat
ja duosstot mav Jubmel vaddá.

Álggembágo 5 *Meningarna kan sägas i valfri ordning.*

Jubmel le dánnna.
Dán le dánnna.
Mån lev dánnna.
Mij lip aktan dánnna.

Álggembágo 6

Várij ja vijdes ednamij Jubmel,
vuomij ja valjes moattegerdakvuoda Jubmel,
jávrij, ábij ja målsudahkes iellema Jubmel,
dân guhti le mijájn gånnå ájn årrop ja viessop,
duv lahkavuodan sihtap liehket,
duv namán sihtap råhkådallat.

Álggembágo 10

Mijá Jubmel le buorre ja ármmogisvuodajn mijáv duosstu.
Jubmel mijáv åhtså, gå suv lip guodemín,
ja sån sihtá mijáv alodit, gå ebdalussjamin lip mijá iellemav.
Dåbdåstup dan diehti sottojdimme ja vielgijdimme
ja duosstup jálosvuodajn Jubmelav
åskeldimen suv fábmuj ja ármmuj.
Råhkådallup (ja dåbdåstup):

Álggembágo 13

(för jul, särskilt Julotta; Inledningsordet kan sjungas, se sid. 144 i musikvolymen)

H/V Ge, dijájda sárnov mán stuorra ávvoságav. Halleluja.

Tj Ávvoságav gákka álmmugij. Halleluja.

H/V Le dijájda riegádam Lånestiddje. Halleluja.

Tj Sån le Kristus, Härrá. Halleluja.

H/V Guddne lehkus Áhttjáj ja Bárrnáj ja Vuojηηanissaj.

Tj Gåktu lij álgos, ja dálle le, ja ájn galggá árrot,
de náv ájn lehkus ihkevájggáj.

Amen.

Álggembágo 15

(särskilt vid doppåminnelse, se vidare sid. 198)

Gástaduvvap Jesus Kristusa aktavuohtaj,

aktan gájkaj gudi ájgij tjadá

ja ålles væraldin

sihti suv iellemin ja jábmemin tjuovvot

bajástjuodtjelime dájvujn.

Gástadusán ij le almatijj gaskan sieradis.

Aktak ij le oajvemus jalik uhtsemus, ávdemus jalik mañemus.

Gájka li akta Jesus Kristusin.

ÁNDAGISLUOJTTEMRÅHKÅLVIS

Bön om Förlåtelse är ett fast moment i Högmässa, fakultativt i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudguds-tjänst är Bön om Förlåtelse ett fast moment, alternativt kan Överlåtelsebön användas. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön, se sid. 197.

Ándagisluojttemråhkålvis 1

Tj Dåbdåstav dunji, ájlis ja rievtesferduk Jubmelij,
suddodam lev ussjolvisáj, bágoj ja bargoj.
Duv iv le ähttsám gájkin ienemusát,
iv ga guojmev náv gáktu iehtjam.
Muvuttoj diehti lev vigálasj ienep baháj gá
iesj dádjadav
ja lev oassen värálda gahttjamis. Dan diehti
råhkålav dujsta viehkevuttojdam vuojnnet ja guodet.
Vatte munji ándagis Jesus Kristusa diehti.

Ándagisluojttemråhkålvis 3

Tj Dåbdåstav dunji, ájlis Jubmelij,
álu ja moatteláhkaj
lev suddodam ussjolvisáj, bágoj ja bargoj.
Mujte muv ármmogisvuodajnat
ja luojte muv mättojt ándagis Jesus Kristusa diehti.
(H) Gulá juohkka vájmo sjávodåbdåstimev:
...
Jesusu, Jubmela Bárne, varra mijáv rájnni gájkka
suttojs.
Tj Dasi åskeldav ja sidáv ándagisluojttemav
duosstot Jesus Kristusa diehti.)

Ándagisluojttemråhkålvis 4

Tj Jesus Kristus, duv lusi boadáv
tjuottjeldahttémav åhtsålime.
Iv le vájmostam duv,
duv sjivnnjádusáv,
muv guojmijt ja iehtjam ähttsám.
Vatte munji ándagis.
Duosto muv jáhtut milta
gájkajt vuostájválldet gudi duv åhtsi.

Ándagisluojttemråhkålvis 6

Tj Ármmogis Jubmel,
vatte munji sottojdam ándagis
(majt sjávot dåbdåstav...).
H Duosto mijáv ármujnat.
Tj Jesus Kristusa namán.

Ándagisluojttemråhkålvis 7

Tj Jubmel, dån dåbdå ja ähtsá mijájt gájkajt.
Diedá mij lip suddodam.
Ep le dahkam majt sihti mijáv dahkat.
Vatte midjij ándagis Jesus Kristusa diehti.

ÁNDAGISLUOJTTEMBÁGO

Förlåtelseord eller Löftesord är ett fast moment i Högmässa, ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Förlåtelseord eller Löftesord ett fast moment, alternativt kan Överlåtelsebön användas. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön. Korstecknande (+) kan förekomma.

Ándagisluojttembágo 1

- H** Dunji guhti áno duvuttoj ándagisluojttemav
sárnov Jesus Kristusa gáhttjoma milta:
Duvutto li ándagis luojteduvvam.
(Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojñjanisá namán.
- Tj** Amen.

Ándagisluojttembágo 2

- H** Jubmel (gietjedis gieresvuodanis)
ähttsá duv, lánesta duv
ja luojttá dunji ándagis.
(Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojñjanisá namán.
- Tj** Amen.

Ándagisluojttembágo 3

- H** (Jubmela bágó ja jáhto baktu, ja Jesus Kristusa
diehti, le nanos ja visses, Jubmel ármos luojttá
dunji gákkauttoj ándagis.)
Jesus Kristusa gáhttjoma milta sárnov dunji:
duvutto li dunji ándagis luojteduvvam
(Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojñjanisá namán.
- Tj** Amen.

JÁHTTEMBÁGO

Förlåtelseord eller Löftesord är ett fast moment i Högmässa, ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Förlåtelseord eller Löftesord ett fast moment, alternativt kan Överlåtelsebön användas. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön. Om Gudstjänst leds av lekman och Bön om förlåtelse ingår ersätts Förlåtelseord av Löftesord (se ovan sid. 13, 20 och 22).

Jáhttembágó 1

H/V Jubmel le ármmogis.

Árudijás midjij tjuovggi,
tjuottjeldahttémij ja iellemij.
Jesusa namán.

Tj Amen.

Jáhttembágó 2

H/V Jubmel (gietjedis gieresvuodanis)

ähttsá, lånés ja luojttá midjij ándagis.
Jesusa namán.

Tj Amen.

Jáhttembágó 3

H/V Jusuttojdimme dåbdåstip,

de Jubmel le jáhkkogis ja rievtesferduk
vaj luojttá midjij ándagis
ja rájnni mijáv gákka vádnarievtesferdukvuodas.
Jesusa namán.

Tj Amen.

GIJTULVISRÅHKÅLVIS

Tackbön, med föreslagen eller annan bön, är ett fast moment i Högmässa och fakultativt i Mässa/Gudstjänst efter Förlåtelseord eller Löttesord. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Tackbön ett fast moment, alternativt kan Överlåtelsebön användas.

GIJTULVISRÅHKÅLVIS 1

Tj Jubmel, mijá Áhttje,
 mij gjittep gå gäjnto duv lusi
 agev le rahppot Jesus Kristusa baktu.
 Viehkeda mijáv duv ándagisluojttemin viessot.
 Nanostahte mijá jáhkov, laseda mijá därvod
 ja nanni mijá gieresvuodav.
 Amen.

Gijtulvisråhkålvis 2

Tj Gijtto, Jubmel, gå duosto mijáv ándagisluojttemijin
 ja vattá midjij fámov iellet.
 Jesusa namán.
 Amen.

Gijtulvisråhkålvis 3

Tj Jubmelimme, gjitov gå gieresvuodan gájkav guottá,
 gå ádásis iellemav ja jálosvuodav sjattatjít vattá,
 ja dibdá ármmogisvuodat miján viessot.
 Jesusa namán.
 Amen.

GUODEDIMRÅHKÅLVIS

Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Alternativ till Bön om förlåtelse och Förlåtelseord eller Löftesord. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön, se sid. 197. Momentet ingår inte i Högmässa. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudguds-tjänst, ska Överlåtelsebön, alternativt Bön om förlåtelse, Förlåtelse- eller Löftesord samt Tackbön vara fasta moment.

Guodedimråhkålvis 1

Tj Ármmogis Jubmel,
 guhti Kristusa baktu rabá dunji gäjnov
 ja muorroda gákka værálda suttoj.
 Rájnni muv vaj rájnan sjattav.
 Divo muv vaj varrásin sjattav.
 Lájddi muv duv lusi de vájmmun ráfev oadtsky.
 Amen.

Guodedimråhkålvis 2

Tj Dân guhti muv iellemav sihti
 ja muv sidodat milta sjivnnjedi,
 gákka mujna dân dåbdâ ja
 libbogisvuodajnat fármasta,
 fámodimev ja gievgrav,
 skihpasav ja varrásav.
 Dan diehti balo dagi ållåsit
 iehtjam dunji guodáv.
 Rájrrelihte lágátjin duv giedajda
 iehtjam guodáv.
 Dievde muv buorijnat,
 vaj buorissjivnnjádussan luluv sjaddat.

Mår guddnedav duv vijssudagáv,
 dån guhti ietjat lusi váldá fámodimev ja sjäbttjásav
 ja oamát bieja rasjes rájrrelihttáj.
 Amen.

Guodedimråhkálvis 3

Tj Jubmelam,
 gákka majt dahkiv ja gákka majt usjudaláv
 biejav duv giedajda.
 Stuorev ja unnev,
 bahájt ja buorijt:
 Jubmel, válde dajt duv hállduj.
 Amen.

KRISTUSTJUORVAS/KYRIE

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.

Kristustjuorvas 1 *Gudstjänstmusik A; Kristusrop 1: A1,*
Sv. Ps. 695:1.

H/V Härrá, dån vielljama sjaddi.
 Dån niedama dåbdå.
 Dav ruossat nanna guoddi.
 Lånesta mijáv.
Tj Ármoda, Härráma.
H Kristus, dån le ielle Härrá.
 Dån le jáhtut milta mijájn.
 Aneda mijáv guoranat.
Tj Ármoda, Kristus.

- H** Härrá, dån tjåhkåha Áhtje oalges bielen.
 Råhkåla mijá åvdås ja jáhkuma nanni.
 Vuordatjip duv boahtembiejvev.
 Boade dån, Härráma!
- Tj** Ármoda, Härráma.

Kristustjuorvas 2 *Gudstjänstmusik A; Kristusrop 2: A2,
Sv. Ps. 695:4.*

- H/V** Dån ihkát bájtte bájvváma,
 vatte gieresvuodav.
- Tj** Härrá, ármoda.
- H/V** Dån ielle gäjnno iellemij,
 vatte jáhkov, därkov.
- Tj** Kristus, ármoda.
- H/V** Dån rabás uksa almmelasj,
 vatte doajvov, vuorbev.
- Tj** Härrá, ármoda.

Kristustjuorvas 3 *Gudstjänstmusik A; Kristusrop 3: A5,
Sv. Ps. 696:4*

- H** Jubmel, dån ihkálasj, Jubmel, dån fámulasj,
 Lånestiddje ájlis ja ármmogis,
 dån Jubmel, ihkeva, Härráma, ármoda.
- Tj** Härrá, muv ármujnat gulldala.
 Kristus, muv ármujnat gulldala.
 Härrá, muv ármujnat gulldala.

Kristustjuorvas 4 *Gudstjänstmusik C; Kristusrop 4: C1.*

H/V, Tj Härrá, ármmáláste.

Kristus, ármmáláste.

Härrá, ármmáláste.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Kristustjuorvas 7 *Gudstjänstmusik E; Kristusrop 7: E1.*

H/V Kristus, gulá tjuorvvasam.

Tj Kristus, gulá tjuorvvasam.

H/V Sjienvnnjedav dån tjuovggi.

Tj Sjienvnnjedav dån tjuovggi.

H/V Ármujnat dån viehkeda.

Tj Ármujnat dån viehkeda.

H/V Muodut járggåla midjjij.

Tj Muodut járggåla midjjij.

*HIEVEDUS/GLORIA JA LAUDAMUS

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.
Som Laudamus kan även trinitarisk lovsalm användas. Kan utgå under fastetid.

Hievedus 3 *Gudstjänstmusik A; Lovsången 3: Gloria A5
och Laudamus A5, Sv. Ps. 697:6.*

H/V Guddne årrus Jubmelij almen ja ráfe ednamin
suv almatjijda gejt ähttsá.

Tj Duv májnudip, duv guddnedip, duv dagoj åvdås gjtatjip.
Härráma, ihkálasj Jubmel, dån almmelasj Áhttje.
Vielljama, Jubmela Bárne, Jesus Kristus.
Vuojñjanis Ájlis, ielle ája ja jaskadus.
Amen.

Hievedus 7 *Gudstjänstmusik A; Lovsången 7: Gloria A1 och Laudamus A9, Sv. Ps. 697:8.*

H Jubmelij årrus guddne ja ráfe ednamin
almatijida gejt ähttsá.

Tj Duv májnudip, duv guddnedip,
duv dagoj åvdås gjytatjip.

H/V Dåń, Jubmel, ráddi gákka nástij duogen,
ja åbbå ednam le duv dahko,
dåń luojttádalá nieda loabmáj
ja le midjj Áhtjen, le Áhtjen.

Tj Duv májnudip, duv guddnedip,
duv dagoj åvdås gjytatjip.

H/V Jesus Kristus, dåń ruossat guoddi
ja mijás vielgijt válldi.
Dåń Áhtje lusi tjuodtjeli
ihkát råhkåla mijá åvdås.

Tj Duv májnudip, duv guddnedip,
duv dagoj åvdås gjytatjip.

H/V Vuojynjanis Ájlis, ednamav dåń ådåstuhtá
ja vattá iellemav.
Dåń suddárij jaskadus le
ja Áhtjáma tjuovggaj lájddi, dåń lájddi.

Tj Duv májnudip, duv guddnedip,
duv dagoj åvdås gjytatjip.
Amen.

Hievedus 7 *Gudstjänstmusik A; Lovsången 7: Gloria A7 och Laudamus A10, Sv. Ps. 697:9.*

H Jubmelij årrus guddne ja ednamin
ráfe suv almatijda gejt ähttsá.

Tj Duv májnudip, duv guddnedip,
duv dagoj åvdås gjitajip.

H/V Dån, Jubmel, ráddi gákka nástij duogen
ja ábbå ednam le duv dahko,
dån luojttádalá nieda loabmáj
ja le midjij Áhttjen, le Áhttjen.

Tj Duv májnudip, duv guddnedip,
duv dagoj åvdås gjitajip.

H/V Jesus Kristus, dån ruossat guoddi
ja mijás vielgijt válldi.
Dån Áhtje lusi tjuodtjeli
ihkát råhkåla mijá åvdås.

Tj Duv májnudip, duv guddnedip,
duv dagoj åvdås gjitajip.

H/V Vuojñjanis Ájlis, ednamav dån ådåstuhtá
ja vattá iellelav.
Dån suddárij jaskadus le
ja Áhtjáma tjuovggaj lájddi.

Tj Duv májnudip, duv guddnedip,
duv dagoj åvdås gjitajip.
Amen.

Hievedus 9 *Gudstjänstmusik A; Gloria A5 och Laudamus A13,
Psalmer i 2000-talet 806.*

H/V Guddne árrus Jubmelij almen ja ráfe ednamin
suv almatijlda gejt ähttsá.

Tj Biejvev ja mónov,
nástijt ja balvajt,
biekkajt ja bárojt,
miesijt ja mórájt,
gájk' le sán sjivnnjedam,
almev ja ednamav.
Jubmelij gjitto!
Gijttup mij Jubmelav!
Rámmpup mij Jubmelav!
Suv ájlis namáv hievedup de.

Jubmela Bárne
jábmemav viddnij,
iellemav vuojton
vaddám le midjij.
Sán mijá lunna le.
Jáhkkup mij sunji!
Jubmelij gjutto!
Gijttup mij Jubmelav!
Rámmpup mij Jubmelav!
Suv ájlis namáv hievedup de.

Vuojñjanis, ájlis,
 le jaskadiddjen,
 viessoma ájgen
 fámulasj viehkken.
 Várjjala, tsahkkida
 jáhkuma Jubmelij.
 Jubmelij gjitto!
 Gijttup mij Jubmelav!
 Rámmpup mij Jubmelav!
 Suv ájlis namáv hievedup de.

UDNÁSJ RÅHKÅLVIS

Dagens bön hämtas ur *Den svenska evangelieboken*. Dagens bön är ett fast moment i Högmässa och ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Bönen kan inledas med en hälsning (salutation) i form av växelläsning/växelsång.

- H/V** Kristus le mijá siegen.
Tj Suv namán sihtap råhkålít.

eller

- H/V** Härrá lehkus dijájn.
Tj Dujna aj lehkus Härrá.
H/V Råhkålup.

...

- Tj** Amen.

BÁHKO

LÅGOS OABME TESTAMENTAS

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.

Läsningen kan inledas med orden:

Gulldalip Oabme testamenta bágojt/ma váldeduvvi ...

Textläsaren kan avsluta med orden:

V Náv gulluji Jubmela/Härrá bágo.

Tj Jubmel, mij gjttep duv.

eller

V Náv gulluji Rámáda bágo.

Tj Jubmel, dagá duv bágov iellen mijá siegen.

SÁLMAJGIRJJESÁLMMA

Fakultativt moment. Kan hämtas ur *Den svenska evangelieboken* och sjungas, läsas eller växellässas. Om psaltarpsalm förekommer kan Gammaltestamentlig läsning utgå. Även bibelvisa kan förekomma.

EPISTELLÅGOS

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.

Läsningen kan inledas med orden:

Gulldalip episteltevstav, mij váldeduvvá ...

Textläsaren kan avsluta med orden:

V Náv gulluji Jubmela/Härrá bágo.

Tj Jubmel, mij gjittep duv.

eller

V Náv gulluji Rámáda bágo.

Tj Jubmel, dagá duv bágov iellen mijá siegen.

SÁLMMA

Om psalm, se sid. 12.

*EVANGELIUM

Fast moment i Högmässa och Mässa/Gudstjänst. Vid en kortare gudstjänst, se sid. 12.

Läsningen kan inledas med orden:

H/V Låggñijihtit/rabástihtit vájmojdihtte Jubmelij ja gullit udnásj ájlis evangeliumav. Náv tjuodtju ...

Läsningen kan avslutas med orden:

H/V Náv gullu ájlis evangelium.

Tj Hieveduvvam le dån Kristus.

HALLELUJATJUORVAS

Fakultativt moment.

SÁRNNE

Fast moment i Högmässa och Mässa/Gudstjänst. Predikan utgår från en eller flera av dagens texter ur *Den svenska evangelieboken*. På helgdagar med karaktäristisk text, som första söndagen i advent, juldagen med flera, kan predikan utlägga särskilt angiven text, uppläst i samband med predikan. Då utgår den gammaltestamentliga läsningen eller epistellsänsingen. Predikan kan följas av till exempel tystnad eller musik som ger rum för eftertanke. Vid en kortare gudstjänst, se sid. 12.

*JÁHKODÅBDÅSTIBME/CREDO

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Trosbekännelsen ett fast moment. Kan ersättas med trinitarisk psalm.

Trosbekännelsen kan inledas med orden:

H/V Dåbtåstup dal aktan mijá girkko jáhkov (mij le Kristusa värltvijddásasj girkko aktavuoda märkkan):

Tj Mij jáhkkep Jubmel Áhttjáj, gájkväksásij,
alme ja ednama sjivnnjediddjáj.

Jáhkkep aj Jesus Kristusij,
suv ájnnariegádim Bárnnáj, mijá Härráj,
guhti ájlis Vuojηjanisás sahkanij.

niejdda Marias riegádij,
Pontius Pilatusa vuolen vájveduváj,
ruossinávlliduváj, jámij ja hávddáduváj,
jábbmegij ríkkaj luojttádij,
goalmát biejve jábbmegij lussta tjuodtjelij,
almmáj vuolgij, gájkviekses Jubmel Áhtje oalges
bielen tjåhkkåhime,
dåppelt vas boahtemin viessojt ja jábbmegijt
duobbmitjit.

Jáhkkep aj ájlis Vuojηjanissaj,
ájlis aktisasj girkkuj,
ájllisij sebrudahkaj, suttoj ándagisluojttemij,
jábbmegij tjuodtjelibmáj ja ihkeva iellemij.

*Bön för döpta, konfirmerade och dem som ska ingå eller har ingått
äktenskap samt tacksägelse för avlidna kan förekomma här eller
vara en del av Kyrkans förbön. För föreslagna böner och tack-
sägelseord, se inledning till Kyrkans förbön, sid. 197.*

SÁLMMA

Kollekt kan samlas in.

Bön kan förekomma då kollekten bärs fram, med följande eller liknande ord:

H/V Jubmel, buorissjivnnjeda vattojt majt dálla Jesusa namán buktep.

T/J Amen.

eller

H/V Duosto mijáv ja mijá vattojt Jesusa namán.

Tj Amen.

ÁNDAGISLUOJTTEMRÅHKÅLVIS, ÁNDAGISLUOJTTEMBÁGO/ JÁHTTEMBÁGO, GIJTULVISRÅHKÅLVIS jali GUODEDIMRÅHKÅLVIS

Fast moment i Högmässa i Samling, här eller infogas i Kyrkans förbön. Bön om Förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord samt Tackbön är fasta moment i Högmässa, fakultativt i Mässa/Guds-tjänst. I Mässa/ Gudstjänst kan Bön om Förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord samt Tackbön ersättas med Överlåtelsebön. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst ska Bön om förlåtelse, Förlåtelse- eller Löftesord samt Tackbön vara fasta moment alternativt kan Överlåtelsebön användas. I Kyrkans förbön kan Bön om förlåtelse och Löftesord infogas. Om Mässa/Gudstjänst firas kan alternativt Överlåtelsebön infogas. Se vidare i Samling, sid. 178–184.

Kan inledas med följande eller liknande ord:

H/V Dunji, Jubmel, guhti le ármmogis ja gulá mijá råhkålvisáv, boahtep mijá dåbdåstusájn ja ándagisråhkålvisájn/guodedimråhkålvisájn.

GIRKKO ÅVDÅSRÅHKÅLVIS

Kyrkans förbön är ett fast moment i Högmässa och ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Kyrkans förbön ett fast moment, se vidare sid. 26. Kyrkans förbön kan utformas med föreslagna eller med andra förböner. Den kan innefatta läst eller sjunget församlingssvar. I Kyrkans förbön kan Bön om förlåtelse och Löftesord infogas. Om Mässa/Gudstjänst firas kan alternativt Överlåtelsebön infogas. Se vidare i Samling, sid. 178, 183.

Föreslagna återkommande svar i förbönen

Förbönen kan ge utrymme för tystnad, med exempel i Förbön 5. Förbönsledaren kan avsluta förbönsmomenten eller tystnaden med:

V Härrá, gulá mijá råhkålvisáv.

eller

V Gijtov gå mijá råhkålvisáv gulá.

Föreslagna lästa församlingssvar

Tj Jubmel, åro mijájn gájkajn.

eller

Tj Båhtus duv rijkka.

eller

Tj Båhtus mijá tjuorvas duv åvddåj.

Ándagisluojtemråhkålvis ja Jáhtembágo åvdásråhkålvisán

H/Tj Mij boahtep duv lusi

tjuottjeldahtemav áhtsálime.

Ep le vájmostimme duv,

duv sjivnnjádusáv,

mijá guojmijt ja iehtjama ähttsám.

Vatte midjij ándagis.

Duosto mijáv jáhtut milta

gákajt vuosstájválldet gudi duv áhtsi.

H/V Jubmel mijáv ähttsá, lånes ja luojttá midjij ándagis.

(Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojñjanisá
namán.

Gásstamujttádus

Doppåminnelse kan förekomma i Samling eller i samband med Kyrkans förbön (se även sid. 24 och 177). Samling kan ske vid dopfunten och Kristusljus eller dopljus kan tändas. Följande eller andra ord kan sägas:

*Lehkus dát gintal/lehkusa dá ginntala mujton gástadusá
vattas ja Jesusis guhti javlaj:*

Mån lev värálda tjuovgga.

Guhti muv tjuovvu ij sjievnnjedin vájalda,
ájnat sujna le iellema tjuovgga.

**Råhkålvis sijá ávdås gudi li gástadum, skallidum
ja fiesstidum ja gjitulvisråhkålvis jábbmegij ávdås**

Jubmel, råhkålip sijá ávdås gudi mijá tjoaggulvisán gástaduvvi, NN-a (ja ...) ávdås,

Sjaddus sán/sjaddusa sij ájn jáhkon. Buorissjivnnjeda ja várjjala *suv/sijáv* (ja *suv fuolkev/sijá fuolkijt*) dálla ja agev.

Jubmel, råhkålip sijá ávdås gudi mijá tjoaggulvisán li skallidum, NN:a ja NN:a ja ... ávdås.

Buorissjivnnjeda ja várjjala sijáv iellemgäjnon.

Jubmel, gjitov gieresvuodas ja aktisasjvuodas almatijj gaskan. Uddni råhkålip NN:a ja NN:a ávdås, gudi gállasvuohraj *låjdåstibá/libá låjdåstam*. Várjjala *sunnuv/sijáv* duv ármon ja gieresvuodan ja buorissjivnnjeda *sunnuv/sijáv* aktisasj iellemav.

Jubmel, duv ármmo guoddá mijáv viessomin ja jábmemin. Mij mujtep ja gjittep *suv/sunnu/sijá* ávdås mijá tjoaggulvisán *guhti/gudi* jábmema baktu *le/libá/li* mijáv guodám (ja *gev/gejt* nammadip), NN, ... jage vuorasin.

Jubmel, råhkålip gájkka surgulattjaj ávdås. Vatte sidwij duv jaskadusáv. Tjuovggis ihkálasjvuoda tjuovgga viessojda ja jábbmegijda.

Åvdåsråhkålvis 1

Jubmel, dån guhti almev ja ednamav sjivnnjeda,
gijttep duv gájkas mij ednamin viessu.
Áhpada mijáv sjivnnjádusát várjjalit
ja værál dav hábbmit huvsujn ja åvdåsvásstádusájn.

Jubmel, dån guhti gájkka almatjijt ähtsá,
gijttep duv ráfe ja friddjavuoda åvdås.
Ánodip dujsta fámov gájkka fámodimijt bälostit
ja mijá sebrudagáv rahpasin ja rievtugin dagátjít.

Jubmel, dån guhti le mijá vájmujn,
mij gijttep duv ávo ja iellemdoajvo åvdås.
Ádnop viehkev mijá gáhettjomav tjuovutjít ja
fámov jáhkon viesutjít.

Jubmel, dån guhti girkkut iellen dagá,
gijttep sijá åvdås gudi mijá åvddål li viessum.
Ánodip dujsta máhttudagáv sidodat vuojnnet
ja jálosvuodav dan milta viessot.
Jesusa namán.
Amen.

Åvdåsråhkålvis 2

Ármmogis Jubmel,
mij ráhkådallap duv girkko åvdås.
Vatte midjij iellemav ja fámov Bágo ja sakramentaj baktu.
Dagá bágut viesson mijá gaskan.
(Ráhkådallap aj ... åvdås.)

Bájnnusa mijá gasskavuoda iehtjádij jaskukvuodajn ja rabásvuodajn.

Dagá girkkut sijddan gánnå gájkajn le sadje ja gánnå nubbe nuppijn máhttep avta- ja moattelágásjvuo- dan iejvvudit råhkålvisán, huvson ja aktisajvudan. Jubmelimme, åro gájkaj lunna, skihppij ja aktunattjaj ja daj lunna gudi li balon.

Åro gájkaj lahka gudi vádjadi ja åhtsåli.
(Råhkådallap aj ... åvdås.)

Buorissjivnnjeda almatjijt ja rijkajt ja vatte vijsesvuodav gájkajda gudi åvdåsvásstádusájn lájd-diji ja mierredi mijá sebrudagán/stádan, rijkan ja väraldin. Vatte måvtåv ja fámov ráfe ja rievtugisvuoda åvdås bargatjit.

(Råhkådallap aj ... åvdås.)

Vatte midjij viessoma dárbojt ja nanni sidodav dassta juogadit (dajda gejn li dárbo).

Åro sjíájn gudi doarrádaláduvvi jali jáhkosa ja vuojnosa diehti bijnástuvvi.

(Råhkådallap aj ... åvdås.)

Sjaddup iehtjadijda sjivnnjádussan. Fármasta ármujnat åbbå iellelav, vaj vijmak lulujma duv ráfáj jávsådit. Bárnat, Jesus Kristusa, mijá Härrá baktu. Amen.

Åvdåsråhkålvis 3

Jubmel, dån dåbdå ja ähtsá mijáv.
Viehkeda mijáv nubbe nuppijt huksat
ja sjattojs ja juhtusijs vieledit.
(...)

Dibde gákka unnijt ja stuorrájt oadtjot majt dárbahi:
biebmov, biktasijt ja viessomsajev.
(...)

Jaskada gákajt gudi tjierru.
Viehkeda skihppijt, aktunattjajt ja ballijt.
Råhkålip iehtjama åvdås, mijá äjgádij, oarbbennattjaj
ja rádnaj åvdås.
(...)

Sjaddis ednamij ráfe ja rievrukvohta.
Viehkeda sijáv gudi (mijá rijkan/väráldin) ienemusát
mierredi aj sijáv mujttet gudi binnemusát mierredi.
(...)

Gijtov, Jubmel,
gå duv gieresvuhta gákajda ålet.
Jesusam namán.
Amen.

Åvdåsråhkålvis 5

Jubmel, råhkålip ednama gákka álmatjij åvdås,
vaj juohkkahasj iehtsedum ja ájnnasin luluj dåbddåt.
Ánodip dujsta vaj skihppev buoreda
ja vájvijt divuda.
(sjávobåddå)

Jubmel, ándagissaj ádnop gå lip ietjá almatjij vuossti
baháv dahkam.

Åhpada mijáv iehtjama dagoj åvdås vásstedit
vaj ándagisluojttem rievddadusá fábmon luluj sjaddat.
(sjávobåddå)

Jubmel, råhkålip ráfe ja rievtukvuoda åvdås almatjij
ja ríjkaj gaskan.

Åhpada mijáv doarojt ja vierredagojt hieredit ja sjaddus
duv ríkkja duohtan mijá væráldin.

Amen.

HÄRRÁ RÅHKÅLVIS/PATER NOSTER

Fast moment här i Gudstjänst. I Högmässa och Mässa följer
Herrens bön efter Nattvardsbönen.

Kan inledas med följande ord:

Råhkålip aktan råhkålvisáv mav Jesus Kristus iesj mijáv
åhpadij:

Tj Áhttje mijá guhti le almen.
Ájlistuvvus duv namma.
Båhtus duv rijkka.
Sjaddus duv sidot,
gåk almen, nåv aj ednamin.
Vatte midjij uddni mijá bäjvvásasj lájbev.
Ja luojte midjij sottojdimme ándagis,
nåv gåk mij aj luojttep mijá velgulattjajda.
Ja ale mijáv gähettjalibmáj lájddi,
ájnat várjjala mijáv bahás.
Juhte duv le rijkka
ja fábmo ja herlukvuohta
ihkeven ájggáj.
Amen.

Om Gudstjänst firas fortsätter gudstjänsten med Sändning
(se sid. 226).

MÁLES

SÁLMMA (GÁRVEDIBME/OFFERTORIUM)

Nattvardsgåvorna kan bäras till altaret och dukas upp. Måltidens alla moment är fasta i Högmässa samt i Mässa som firas som huvudgudstjänst.

Om kollekten inte samlats in tidigare kan det ske här eller i Sändning. Kollekten kan bäras till altaret.

Bön kan förekomma då kollekten bärts fram, med följande eller liknande ord:

H/V Jubmel, buorissjivnnjeda vattojt majt dálla Jesusa namán guoddep.

Tj Amen.

eller

H/V Duosto mijáv ja mijá vattojt Jesusa namán.

Tj Amen.

*HIEVEDUSSÁRNNOM/SURSUM CORDA JA PREFASJÁVNNA

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är samtliga Måltidens moment fasta.

Hievedussárnoma álggo 1

*Gudstjänstmusik A;
Lovsägelsens inledning 1: A1.*

H/V Bajedihtit vájmojdihtte Jubmelij.

Tj Mij bajedip Jubmelij vájmojdimme.

H/V Gijttup Jubmelav, Härráv.

Tj Jubmelij aktu lehkus hievedus.

eller

Hievedussárnoma álggo 2

*Gudstjänstmusik A;
Lovsägelsens inledning 2: A2.*

H/V Rahpit vájmojdihtte Jubmelij.

Tj Mij rahpop sunji vájmojdimme.

H/V Sjaddus gjutto mijá Jubmelij.

Tj Iellema Jubmelij lehkus hievedus.

Prefasjávnå álggo 1

*Gudstjänstmusik A;
Prefationens inledning 1: A1.*

H/V Ja sáddnán,
dân aktu le vuogas mijá hievedussaj,
gájkviekses Áhttje, ájlis Jubmel.
Duv sihtap rámmpot ja hieredit,
Jesus Kristusa, mijá Härrá baktu.

Lovsägelsen fortsätter med en kyrkoårsbestämd prefation eller med en allmän prefation enligt något av följande alternativ.

Basádis *Gudstjänstmusik A.*

H/V Suv rádji gå ájgge lij ållånam
sárnutjit häjojda ávvoságav, fángajda friddjavuodav
ja tjalmédimijda vuojnnemav.
Kristusa baktu dán gákka ádásin dagá,
uddni ja gå herlukvuodan ruoptus boahtá.

Javlla *Gudstjänstmusik A.*

H/V Nåvti dán værál dav iehttsi,
vaj bárnnát almatjin mijá diehti sjattaj.
Suv baktu lip duv álmmugin,
sjävnnjádis lánestuvvam imálasj tjuovggasit.

Gálmaktesvuoda ájgge 1 *Gudstjänstmusik A.*

H/V Sán le viesso lájbbe,
guhti almes bádij værál díj iellemav vattátjtí.
Guhti suv lusi boahtá ij goassak nälgo
ja guhti sunji jáhkká ij goassak gájkå.

Gájkkásasj 1 *Gudstjänstmusik A.*

H/V Giedajnat væral dav aneda
ja mijájt gájkajt namájn nabdá.
Juohkka almatjav le ietjat gávván sjivnnjedam.
Dán vaddi midjij iellemav vaj dujna lulujma aktanit.

Gájkkásasj 3 *Gudstjänstmusik A.*

H/V Dåν duosto mijáv bágón, lájben ja vijnan,
sieddusin, råhkålvisán ja lávllomin.

Prefationen avslutas enligt följande (Gudstjänstmusik A):

Prefasjåvnå hiejttem 1 *Gudstjänstmusik A; Prefationens avslutning 1: A1.*

H/V Dan diehti sihtap aktan duv jáhkulattjaj
gájkka ájgijt ja ålles almmelasj fuovajn
duv namáv hievedit ja råhkådaládijن lávllot:

eller

Prefasjåvnå hiejttem 2 *Gudstjänstmusik A; Prefationens avslutning 2: A2.*

H/V Aktan duv girkkujn sihtap gájkka ájgijt
hievedit duv namáv, duv råhkådallat ja lávllot:

*ÁJLIS/SANCTUS

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa.
Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Ájlis 1 *Gudstjänstmusik A; Helig 1: A1, Sv. Ps. 698:1.*

Tj Ájlis, ájlis, ájlis Härrá Jubmel Sebaot.
Dievvasa li alme ja ednam duv herlukvuodas.
Hosianna allagisán (, hosianna allagisán).
Le buorissjivnnjedum guhti boahtá Härráma namán.
Hosianna allagisán (, hosianna allagisán).

Ájlis 2 *Gudstjänstmusik C; Helig 2: C1.*

Tj Ájlis, ájlis, ájlis, Härrá gájkviekses Jubmel.
Járbbå ednamav dahki dån herlugin.
Jubmelij årrus guddne.
Ájlis, ájlis, ájlis, Härrá gájkviekses Jubmel.
Buorissjivnnjedum guhti boahtá.
Jubmelij årrus guddne.

Ájlis 4 *Gudstjänstmusik E; Helig 4: E1.*

Tj Dån le ájlis, Härráma, ållåsit ep dádjada,
Lånestiddjen værálda dálla midjij låjdåsta.
Buorissjivnnjeduvvam de, dån gut lahkanime le,
vattá ietjat ármstat vattáldahkan lájbenat.

Dån le ájlis, dån le ålles, dån le lahka,
járbbå værált májnnu duv!
Hosianna, hosianna, hosianna,
mijá Jubmel dån le.

IEHKEDISMÁLESRÅHKÅLVIS

Fast moment i Högmässa och Mässa.

Prästen kan efter instiftelseorden säga:

Stuorre le jáhko tjiemosvuohta.

Församlingssvaret i nattvardsbönerna kan ersättas med följande alternativ:

Kristus le jábmám.

Kristus le tjuodtjelam.

Kristus vas máhttsá.

I nattvardsbönerna kan förbön infogas.

Iehkedismálesråhkålvis 2

H Hievedum le dån, alme ja ednama Härrá, guhti járbba sjivnnjádusáv gieresvuodajnat fármasta.
Mij gjittep lánastusás, majt dån Jesus Kristusa baktu le midjij vaddám.
Gárveda mijáv ájlis Vuojñjanisájnat suv duostutjit, gå ájlis iehkedismállásin midjij boahtá.

Dan ijá gå biehteduváj
lájbev váldij, gjitij,
dav dådjaliq ja åhpadisålmmájda vattij javla:
Válldit dáv ja bårrit.
Dát le muv rumáj
mij dijá åvdås vatteduvvá.

Dahkit dav muv mujton.
 Váldij aj gávtjav, gjitij
 ja åhpredisålmmåjda vattij javla:
 Juhkit dássta gájka.
 Dát gávttja le ådå lihtto muv varán,
 mij ållusij åvdås gålgåduvvá suttoj ándagisluojttemij.
 Juohkka bále gå dassta juhkabihtit,
 dahkit dav muv mujton.

Tj Duv jábmemav sárnnedip, Härrá,
 duv tjuodtjelimev dåbdåstip
 dan rádjáj gå herlukvuodan boadá.

H (Almenáhttje, vatte midjjí dán iehkedismállásin
 buorissjivnnjedum sjattojt duv Bárne gierddamusájs
 ja jábmemis,
 tjuodtjelimes ja almmájvuolggemis.
 Vatte midjjí iellemav suv iellemis,
 vaj sån luluj mijá sinna bissot ja mij suv sinna.)

Jesus Kristusa herluggis boahtemav vuordedijn mij
 májnnop duv.
 Dujna le gájkka guddne dálla ja agev ja ihkeven
 ájggáj.

Tj Amen.

Iehkedismálesråhkålvis 3

H Hievedum le dån, Jubmel, guhti ájmojt guottá ja dävdá.

Hievedum le dån guhti Jesus Kristusa iellema, jábmema ja tjuodtjelime baktu gieresvuoda tiegjalamos tjiemosvuodav bigoda.

Dan ijá gå biehteduváj
lájbev váldij, gjitij,
dav dådjaliж ja åhpadiålmmåjda vattij javla:
Válldit dáv ja bårrit.

Dát le muv rumáj
mij dijá åvdås vatteduvvá.

Dahkit dav muv mujton.
Váldij aj gávtjav, gjitij
ja åhpadiålmmåjda vattij javla:
Juhkit dássta gákja.

Dát gávttja le ådå lihtto muv varán,
mij ållusij åvdås gålgåduvvá suttoj ándagisluojttemij.
Juohkka bále gå dassta juhkabihtit,
dahkit dav muv mujton.

Tj Duv jábmemav sárnnedip, Härrá,
duv tjuodtjelimev dåbdåstip
dan rádjáj gå herlukvuodan boadá.

H Jubmel, boade Vuojŋjanisájná
ja dagá mijáv oasálattjan duv gieresvuoda tjiegosvuodas.
Ietjáduhte mijáv Vuojŋjanisát fámujn,
vaj viesodijn duv gieresvuodav ållidittjap
ja duv rijka gäjnov mijá siegen gárvedittjap.
Duv le guddne ja herlukvuhta dálla ja ihkeven ájggáj.

Tj Amen.

Iehkedismálesråhkålvis 5

H Hievedum le dån, alme ja ednama Härrá,
guhti nåv värväldav iehttsi
vaj ájnna Bárnát vaddi,
vaj juohkkahasj guhti sunji jáhkká
ij håhkkåna, ájnat ihkeven iellemav oadtu.
Mij gjittep duv lånåstusas,
mav Jesus Kristusa baktu le midjjig gárvedam.
Rája Vuojñjanisát mijá vájmojda
ja viesso jáhkov tsahkkida.
Ájlistahte Vuojñjanisájnat dåv lájbev ja vijnav,
ednama sjattoj ja almatjjig bargoj vattáldagá,
majt duv åvddåj guoddep.
Mij gjittep gå daj baktu oasev
Kristusa rubmahis ja varás oadtpop.

Dan ijá gå biehteduváj
lájbev válđij, gjitij,
dav dåđjalij ja åhpadiſálmmåjda vattij javla:
Válldit dåv ja bårrit.
Dát le muv rumáj
mij dijá åvdås vatteduvvá.
Dahkit dav muv mujton.
Válđij aj gávtjav, gjitij
ja åhpadiſálmmåjda vattij javla:
Juhkit dássta gákka.

Dát gávttja le ådå lihtto muv varán,
 mij ållusij åvdås gålgåduvváuttoj ándagisluojttemij.
 Juohkka bále gå dassta juhkabihit,
 dahkit dav muv mujtton.

Tj Duv jábmemav sárnnedip, Härrá,
 duv tjuodtjelimev dåbdåstip
 dan rádjáj gå herlukvuodan boadá.

H Ájlis Áhttje, mij basodip dáv mállásav
 Bárnát gierddama ja jábmema,
 tjuodtjelime ja almmájvuolggema mujtton.

Iellema lájbes ja buorissjivnnjádusá gávtjas
 vattá dån midjij bårrusav ja juhkamusáv
 dan biejve rádjáj gå herlukvuodan boahzá.
 Råhkålip dunji:

Gehtja suv ålles ja ihkálasj verruj
 majna ednamav ietajnat le såbadam,
 vaj lulujma gájka ájlis Vuojñjanisá baktu
 akta ájnna rubmahin aktiduvvat
 ja viesso värron Kristusin ålliduvvat.
 Suv baktu ja aktan sujna ja suv sinna gullu
 dunji, Jubmel Áhttje gájkviekses, ájlis Vuojñjanisá
 aktisasjvuodan,
 gákka guddne ja herlukvuohta ihkevis ihkevij.

Tj Amen.

Iehkedismálesråhkålvis 10

H Buorre ja herlугis Jubmel,
mij hievedip duv gájkas majt dagá ja sidá.
Dân le mijájt gájkajt sjivnnjedam
juohkkahasj ietjas vattáldagájis.
Mij gjittep duv gå midjij gájk stuoremus
vattáldagáv vaddi: duv gieres Bárnát, Jesus Kristusav.
Sån bådij duv lussta ja sjattaj mijájs aktan.
Suv baktu lip dujna aktiduvvam.

Dan ijá gå biehteduváj
lájbev váldij, gjitij,
dav dådjalij ja åhpredisålmjmåjd vattij javla:
Válldit dáv ja bårrit.
Dát le muv rumáj
mij dijá åvdås vatteduvvá.
Dahkit dav muv mujton.
Váldij aj gávtjav, gjitij
ja åhpredisålmjmåjd vattij javla:
Juhkit dássta gájka.
Dát gávttja le ådå lihtto muv varán,
mij ållusij åvdås gålgåduvvá suttoj ándagisluojttemij.
Juohkka bále gå dassta juhkabihtit,
dahkit dav muv mujton.

Tj Duv jábmemav sárnnedip, Härrá,
duv tjuodtjelimev dåbdåstip
dan rádjáj gå herlukvuodan boadá.

H Jubmelimme, dunji råhkålip, rája Vuojŋjanisát
midjij ja dájda mijá vattáldagájda,
vaj mij, gå lájbev bårråp ja vijnav juhkap,
Jesus Kristusav duosstop.
Duv hievedip dálla ja agev.

Tj Amen.

Iehkedismálesråhkålvis 13 (*kan särskilt användas vid sjuk-kommunion*)

H Jubmel, mijá sjivnnjediddje,
dån vaddi midjjij iellemav
ja le jáhttám mijájn årrot viessomin ja jábmemin,
ájggáj ja ihkevaj.
Jesus Kristusin dån le mijá lunna aktuvuodan,
balojn, báktjasijn (ja jábmemin).
Dån le mijá lunna viehkediddjen ja jaskadiddjen.
Ájlistahte Vuojñjanisájnát dáv lájbev ja vijnav,
vaj daj baktu Jesus Kristusis oasev oadtjop,
iellemis mij ij goassak jáme.

Dan ijá gå biehteduváj
lájbev váldij, gjitij,
dav dådjaliж ja åhpredisålmmåjda vattij javla:
Válldit dáv ja bårrit.
Dát le muv rumáj
mij dijá åvdås vatteduvvá.
Dahkit dav muv mujton.
Váldij aj gávtjav, gjitij
ja åhpredisålmmåjda vattij javla:
Juhkit dássta gákja.
Dát gávttja le ådå lihtto muv varán,
mij ållusij åvdås gålgåduvvá suttoj ándagisluojttemij.
Juohkka bále gå dassta juhkabihtit,
dahkit dav muv mujton.

- Tj** Duv jábmemav sárnnedip, Härrá,
duv tjuodtjelimev dåbdåstip
dan rádjáj gå herlukvuodan boadá.
- H** Jubmel, mij gittep duv ådå alme ja ednama
doajvos, gånnå rievtesferdukvohta årru.
- Tj** Amen.
- eller*
- H** Jubmel, vuordedijن duv akti vuojnnet muodos
muohtuj ráhkålip gákta Jesus Kristus iesj le mijáv
åhpadam:

HÄRRÁ RÅHKÅLVIS/PATER NOSTER

Fast moment här i Högmässa och Mässa.

Kan inledas med följande ord:

Råhkålip aktan råhkålvisáv mav Jesus Kristus iesj mijáv
åhpadij:

Tj Áhttje mijá guhti le almen.
Ájlistuvvus duv namma.
Båhtus duv rijkka.
Sjaddus duv sidot,
gåk almen, nåv aj ednamin.
Vatte midjij uddni
mijá bájvvásasj lájbev.
Ja luojte midjij sottojdimme ándagis,
nåv gåk mij aj luojttep mijá velgulattjajda.
Ja ale mijáv gähettjalibmáj lájddi,
ájnat várjjala mijáv bahás.
Juhte duv le rijkka
ja fábmo ja herlukvuohta
ihkeven ájggáj.
Amen.

LÁJBBEDOADJEM/FRACTIO

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa.
Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Prästen kan bryta ett nattvardsbröd. Växelläsning med följande eller liknande ord:

- H** Lájbbe mav doadjep le oasálasjvuhta Kristusa rubmahis.
- Tj** De lip, vájku ållusa, akta ájnna rumáj, danen gå gájka oasev oadtpop avtat lájbes.

HÄRRÁ RÁFE/PAX

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa.
Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Prästen kan säga:

Härrá/Jesus Kristusa ráfe årrus dijájn. / Ráfe didijí gjájkajda.

Fridshälsning kan utväxlas till exempel med orden:

Härrá ráfe. / Kristusa ráfe. / Ráfe lehkus dijájn.

*JUBMELA LIBBA/AGNUS DEI

Fast moment här i Högmässa Fakultativt moment i Mässa.
Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Jubmela Libba 1 *Gudstjänstmusik A; O Guds Lamm 1: A1,
Sv. Ps. 699:1.*

Tj Jubmel' Libba, guhti værálða sottojt guottá,
de ármujnat gulldala.
Jubmel' Libba, guhti værálða sottojt guottá,
de ármujnat gulldala.
Jubmel' Libba, guhti værálða sottojt guottá,
ráfestat vatte dán.

Jubmela Libba 4 *Gudstjänstmusik D; O Guds Lamm 4: D1.*

Tj Lájben, vijnan Jubmel' Libba, duosto muv.
Lánestiddje, ráfát vatte dán.

Jubmela Libba 6 *Gudstjänstmusik E; O Guds Lamm 6: E1.*

H/V, Tj Jubmel' Libba dán,
gut værál dav tjoavddám le.
Dánna dán le,
mállásin le
ráfijn ja gieresvuodajn.

JUOHKEM/COMMUNIO

Fast moment i Högmässa och Mässa.

Prästen kan säga:

Båhtit, gájkka le gárveduvvam.

Kommunikanterna tar emot nattvardsgåvorna. Till varje kommunikant säger den som delar ut nattvardsgåvorna:

H/V Kristusa rumáj, duv åvdås vatteduvvam.

H/V Kristusa varra, duv åvdås gålgåduvvam.

Om kommunikanten tar emot bröd och vin samtidigt säger den som delar ut nattvardsgåvorna:

H/V Kristusa rumáj ja varra, duv åvdås vatteduvvam.

Efter varje duklag, eller när alla kommunikanter tagit emot nattvardsgåvorna, säger prästen:

H Mij lip (Härráma) Jesus Kristusav duosstum.

(H/Tj) Sån várjjalus/várjjal mijáv ihkeven iellemij. Amen.

(H (Mannup) Mannit Härrá/Jesus Kristusa ráfen.)

RÅHKÅLVIS JUOHKEMA MAJDELA

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa.

Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast. Bön efter komunion kan utformas med någon av de föreslagna bönerna eller med annan bön. Bönen kan ledas av präst eller annan ledare eller läsas av församlingen gemensamt eller växellässas. Förbönsämnien kan infogas.

Gájkkásasj 2

Duv gjittep, Kristus, duv sárnnomahtes valjes vattáldagás.

Dân sjaddi mijá råhkålvisá vásstädussan
ja mijá nielge lájbben.

Viehkeda mijáv árrot duv vásstädussan sidjij,
gejs mijá vallje vádnun.

Viehkeda mijáv gullat tjuorvvasav mav dân le gullam,
niedav dádjadit náv gåk dân dádjadi,
almasjmáttov dievnastit mav dân le dievnastam.

Bigoda midjij bävdát tjiegosvuodav:
akta ájnna lájbbe ja
akta ájnna almasjmáddo.

Amen.

Gájkkásasj 3

Jesus,
gijtto gå mijáv duosto
lájben ja vijnan.
Gijtto gå dån le mijájn
uddni ja gákka biejvijt.
Gijtto gå bessap duv gieresvuodav iehtjádijda vaddet.
Amen.

Gájkkásasj 4

Gijttep duv, Jesus, guhti midjjij båhti
ja ietjat midjjij vaddi.
Mij lip duv duosstum
ja dån le mijá lagábun gå iehtjama vájmmo.
Dálle råhkålip:
Biso mijá sinna,
vaj dujna agev lulujma årrot
ja duv muodugin sjaddat.
Amen.

RÁJÁDUS

Moment i valfri ordning, dock ska en psalm ingå.

*HIEVEDUSSÁLMMA jali HIEVEDUS/ BENEDICAMUS

Kan utgå under fastetid.

Hievedus 1 *Gudstjänstmusik A; Lovprisning 1: A3.*

H/V Gijttup ja májnnup Härráv.

Tj Härráj lehkus hievedus.

Halleluja, halleluja, halleluja.

*BUORISSJIVNNJÁDUS

Fast moment enligt nedan i Högmässa och Mässa/Gudstjänst
(för Gudstjänst, se även sid. 13). Korstecknande (+) kan före-
komma. Trefaldigt Amen kan sjungas.

Prästen kan inleda med orden:

Duosstut Jubmela/Härrá buorissjivnnjádusáv:

H Härrá buorissjivnnjedus dijáv ja várjalus dijáv.
Härrá tjuovggijus árudijás didjij ja årrus didjij
ármögis.

Härrá járgálus árudijás didjij ja vaddus didjij ráfev.
(Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojηηanisá
namán.

Tj Amen (, amen, amen).

eller

Ledaren kan inleda med orden:

Duosstup Jubmela/Härrá buorissjivnnjádusáv:

V/Tj Härrá buorissjivnnjedus mijáv ja várjjalus mijáv.

Härrá tjuovggijus árudijás midjij ja årrus midjij
ármoggis.

Härrá járggálus árudijás midjij ja vaddus midjij ráfev.
(Jubmela:) Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojηηanisá namán.

Tj Amen.

RÁJADUSBÁGO

Sändningsord här eller sist i gudstjänsten. Fakultativt moment med föreslagna eller andra ord. Sändningsordet kan (efter Välsignelsen) utgöra en kort hälsning, eller vara längre och utveckla sändningens tematik (placerat sist).

H/V Jubmel rádjá mijáv lájbev ja ráfev (väráldin)
juogadittjat.

(Tj) Mannup dát jubmeldievnos
Jubmela gudden ja almatijjt dievnnutjít.
eller

H/V Mannup dal ráfen,

(Tj) (Härráma) Jesus Kristusa namán.

SÁLMMA

HIEJTTEMTUOJADIBME (POSTLUDIUM)

Gudstjänsten kan avslutas med psalm (om inte psalm förekommit tidigare i Sändningen) och/eller Avslutande musik. Utgångsprocession kan förekomma.

Iehkedismáles skihppe lunna

Om sjukcommunion firas vid svåra omständigheter ska läsning
av instiftelseorden samt utdelande av det välsignade brödet
och vinet alltid ingå.

SÁLMMA

ÁLGGEMBÁGO

H Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojnjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H Jubmela:

Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojnjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H Gålmaktes Jubmela namán.

Tj Amen.

RÁMÁTLÅGOS

TÄKSTATJIELGGIM

Utifrån omständigheterna kan en kort tillämpning av bibelordet förekomma.

ÁNDAGISLUOJTTEMRÅHKÅLVIS

Bön om förlåtelse och Förlåtelseord kan ersättas med Överlåtelse-bön, se nedan. För alternativa Bön om förlåtelse och Förlåtelse-ord, se sid. 178–180.

- Tj** Ármmogis Jubmel,
vatte munjiuttojdam ándagis
(majt dál sjávot dåbdåstav...).
- H** Duosto mijáv ármujnat.
- Tj** Jesus Kristusa namán.
- eller*
- Tj** Dåbdåstav dunji, ájlis ja rievtesferduk Jubmelij,
suddodam lev ussjolvisáj, bágoj ja bargoj.
Duv iv le ähttsám gájkin ienemusát,
iv ga guojmev náv gáktu iehtjam.
Muvuttoj diehti lev vigálasj ienebaháj gå iesj
dádjadar ja lev oassen várálta gahttjamis.
Dan diehti råhkålav dujsta viehkevuttojdam vuojnnet
ja guodet. Vatte munji ándagis Jesus Kristusa diehti.

ÁNDAGISLUOJTEMBA

- H** (Jubmela bágó ja jáhto baktu, ja Jesus Kristusa diehti, le nanos ja visses, Jubmel ármos luojttá dunji gákka sottojt ándagis.)
Jesus Kristusa gáhettjoma milta sárnov dunji: duvutto li dunji ándagis luojteduvvam (Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojŋjanisá namán.
- Tj** Amen.
eller
- H** Jubmel le ármmogis Jesus Kristusa baktu ja luojttá dunji ándagis.
(Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojŋjanisá namán.
- Tj** Amen.

GUODEDIMRÅHKÅLVIS

Alternativ till Bön om förlåtelse och Förlåtelseord,
se även sid. 183–184.

- Tj** Dån guhti muv iellemav sihti
ja muv sidodat milta sjivnnjedi,
gákka mujna dån dåbdå ja
libbogisvuodajnat fármasta,
fámodimev ja gievgrav,
skihpasav ja varrásav.
Dan diehti balo dagi ållåsit
iehtjam dunji guodáv.

Rájrrelihte lágátjin duv giedajda
iehtjam guodáv.

(Dievde muv buorijnat,
vaj buorissjivnnjádussan luluv sjaddat.)
Mán guddnedav duv vijssudagáv,
dán guhti ietjat lusi válda fámodimev ja sjábttjásav
ja oamát bieja rasjes rájrrelihttáj.
Amen.

eller

Tj Jubmelam,
gákka majt dahkiv ja gákka majt usjudaláv
biejav duv giedajda.
Stuorev ja unnev,
bahájt ja buorijt:
Jubmel, válde dajt duv hállduj.
Amen.

SÁLMMA

IEHKEDISMÁLESRÅHKÅLVIS

För andra nattvardsböner, se sid. 210–219.

H Jubmel, mijá sjivnnjediddje, dån vaddi midjij iellemav ja jáhtti mijájn liehket viessomin ja jábmemin, ájggáj ja ihkevaj.

Jesus Kristusin dån le mijá lunna aktuvuodan, balun, báktjasin (ja jábmemin).

Dån le mijá lunna Vuojñjanisájnat, mijá viehkediddje ja jaskadiddje.

Ájlistahte Vuojñjanisájnat dáv lájbev ja vijnav, vaj daj baktu Jesus Kristusis oasev oadtjop, iellemis mij ij goassak jáme.

Dan ijá gå biehteduváj
lájbev váldij, gjitij,
dav dådjaliж ja åhpredisålmmåjda vattij javla:
Válldit dáv ja bårrit.

Dát le muv rumáj
mij dijá åvdås vatteduvvá.

Dahkit dav muv mujton.

Váldij aj gávtjav, gjitij
ja åhpredisålmmåjda vattij javla:
Juhkit dássta gákja.

Dát gávtja le ådå lihtto muv varán,
mij ållusij åvdås gålgåduvváuttoj ándagisluojttemij.
Juohkka bále gå dassta juhkabihtit,
dahkit dav muv mujton.

Tj Duv jábmemav sárnnedip, Härrá,
duv tjuodtjelimev dåbdåstip
dan rádjáj gå herlukvuodan boadá.

H Jubmel, mij gittep duv ådå alme ja ednama
doajvos, gånnå rievtesferdukuohta årru.

Tj Amen

eller

H Jubmel, dårvustaládij duv akti muodos muohuj
vuojnnet råhkålip gåktu Jesus Kristus iesj mijáv
åhpadij:

HÄRRÁ RÅHKÅLVIS

Tj Áhttje mijá guhti le almen.
Ájlistuvvus duv namma.
Båhtus duv rijkka.
Sjaddus duv sidot,
gåk almen, nåv aj ednamin.
Vatte midjij uddni mijá bäßvvásasj lájbev.
Ja luojte midjijuttojdimme ándagis,
nåv gåk mij aj luojttep mijá velgulattjajda.
Ja ale mijáv gähftjalibmáj lájddi,
ájnat várjjala mijáv bahás.
Juhte duv le rijkka
ja fábmo ja herlukvuohat
ihkeven ájggáj.
Amen.

JUOHKEM

*Kommunikanten/kommunikanterna tar emot nattvardsgåvorna.
Den som delar ut nattvardsgåvorna säger till var och en:*

H/V Kristusa rumáj, duv åvdås vatteduvvam.

H/V Kristusa varra, duv åvdås gålgåduvvam.

*Om kommunikanten tar emot bröd och vin samtidigt säger den
som delar ut nattvardsgåvorna:*

H/V Kristusa rumáj ja varra, duv åvdås vatteduvvam.

Efter kommunionen säger prästen:

H Dåñ le/måj lin/mii lip (Härráma) Jesus Kristusav
duosstum.

(H/Tj) Sån várjjalus/várjal duv/munnuv/mijáv ihkeven
iellemij. Amen.

(H Maná/Mannun/Mannup Härrá/Jesus Kristusa ráfen.)

RÅHKÅLVIS JUOHKEMA MADDELA

För andra böner efter kommunionen, se sid. 224–225.

H/Tj Mijá Jubmel ja Áhttje, mij gjittep duv
guhti Bárnát Jesus Kristusa baktu
le vuododam ájis iehkedismállásav
midjij jaskadussan ja sálukvuohstan.
Mij råhkålip dunji:
Vatte midjij ármov Jesusa mujtov
dán ednamin basodit,
vaj bessap tjähkanit alme stuorra skalluj.
(Mijá Härrá Jesus Kristusa diehti.)
Amen.

eller

H/Tj Gijttep duv, Jesus, guhti midjij båhti
ja ietjat midjij vaddi.
Mij lip duv duosstum
ja dån le mijá lagábun gå iehtjama vájmmo.
Dálla råhkålip:
Biso mijá sinna,
vaj dujna agev lulujma årrot
ja duv muodugin sjaddat.
Amen.

BUORISSJIVNNJÁDUS

Prästen kan inleda med orden:

Duosto Jubmela/Härrá buorissjivnnjádusáv:

- H** Härrá buorissjivnnjedus duv ja várjjalus duv.
Härrá tjuovggijus árudijás dunji ja årrus dunji
ármmogis.
Härrá járggálus árudijás dunji ja vaddus dunji ráfev.
(Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojηηanisá
namán.
- Tj** Amen.

SÁLMMA

Girkkolasj dåjmadime

Gástedusjubmeldievnno

BIELLOSKUOLADIBME

Procession kan förekomma under klockringningen eller under inledande musik.

TJUOJADIBME

TJOAHKKIMBÁGO

Den trinitiska formeln är ett fast moment i dopgudstjänst enligt något av alternativen nedan. Kan fortsätta med fritt formulerade Samlingsord.

H Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojŋjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H Jubmela:

Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojŋjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H Gålmaktes Jubmela namán.

Tj Amen.

Kan fortsätta med fritt formulerade Samlingsord.

SÁLMMA

I dopgudstjänsten ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

ÁLGGEMBÁGO

Fast moment med något av inledningsorden.

- H** Gástadusán Jubmel mijáv duosstu
vaj lulujma Jesus Kristusa aktisasjvuodan viessot.
Dav Jubmel sihtá
(singularis:) *dájna mánájn guhti gástaduvvá/dujna
guhti gástaduvvá*
(dualis:) *dáj mánáj gudi gástaduvvaba/dunnujn
gudi gástaduvvabihtte*
(pluralis:) *dáj mánáj gudi gástaduvvvi/dijájn gudi
gástaduvvabihtit.*
- eller*
- H** Gástadus vaddá ávov,
sjivnnjádusá Jubmel le lahka.
Gástadus vaddá tjuottjeldahatttemav,
oadtjop ándagisluojttemav.
Gástadus vaddá buorissjivnnjádusáv,
oadtjop ájlis Vuojñjanisáv.
Gástadus vaddá doajvov,
oadtjop viessot, jábmet ja tjuodtjelit Jesus Kristusijn.

GIJTTMRÅHKÅLVIS

I momentet ingår namnfrågan som ställs till förälder (vid dop av barn) eller till dopkandidat. När flera barn eller vuxna döps i samma gudstjänst beds därefter Tackbön, se nedan. Tackbön med föreslagna eller andra ord är ett fast moment vid dop av barn och ett fakultativt moment vid dop av vuxna. Den första bönen kan t.ex. ledas av förälder. Den andra bönen kan ledas av präst/faddar/annan eller bedjas gemensamt av församlingen.

H Mij le dunnu máná namma?/Mij le duv namma?

Förälder eller dopkandidaten svarar: NN.

Prästen/Ledaren kan säga

Råhkålup.

H/V Jubmel, (lip dánna gjittogisvuodajn iellemav imájdallame).

Gijtto NN:a ávdås.

(Gijtto NN:a ávdås.)

Gijtto iellema ávdås mav gaskanimme bessap iellet.
Gijtto vattáldagás mav dán vattá ja åskeldimes mav midjij vuoseda.

Vatte liekkogisvuodav, nanosvuodav ja jasskudagáv.

Viehkeda mijáv duv gieresvuodav vaddet

NN:áj gev midjij åskeldi/sunji gev midjij åskeldi/
dájda mánájda gejt midjij åskeldi.

Jesusa namán.

Tj Amen.

eller

H/V Ármmogis Jubmel
 dán le mijájn iellemin ja jábmemin.
 Gijttep ja råhkålip NN:a (ja NN:a) åvdås.
 Fármasta *suv/sunnuv/sijáv*
 gieresvuodajnat.
 Gijtto gå gástadusán
 Jesus Kristusijn aktiduvvap.

Tj Amen.

RÁMÁTLÅGOS

Läsning ur Mark 10 är ett fast moment vid dop av barn. Kan läsas vid dop av unga och vuxna.

Prästen/Ledaren kan inleda med orden:

Gulldalup evangeliumav Jesusa ja mánáj birra.

H/V Almatja Jesusa lusi mánájt buktalin
 sijáv duohtastahtátjít.
 Valla åhpadisálmmå sidjjí sjärggun.
 Gå Jesus dav vuojnij, de suhta javlaj:
 ”Dibddit mánájt diehki muv lusi boahttet, allit ga
 sijájt duostuda: Jubmela rijkka dakkirattjajda gullu.
 Sáddnán, guhti Jubmela rijkav ij duosto
 nåv gáktu mánná, ij luoddnok dåhku boade.”
 Ja de mánájt asskáj válđij,
 giedajdis sijá nali biejaj
 ja buorissjivnnedij sijáv.

MARK 10:13–16

LUOJTEMRÅHKÅLVIS

Befrielsebön är ett fast moment. Präst, föräldrar, anhöriga, faddrar och andra kan lägga händerna på dopkandidatens huvud under bönen. När handpåläggning förekommer kan t.ex. följande sägas med referens till bibelläsningen ur Mark 10: Så gör vi nu med *NN/detta barn/dessa barn.*

Prästen/Ledare kan inleda med orden:

Råhkålup.

H Jubmel, dán guhti aktu gájo gákka bahás,
gájo NN:av sjievnnejeda fámós,
tjále suv namáv Iellema girjjáj
ja várjjala suv duv tjuovgan, dálla ja agev.
Duosto ruossamerkav (duv (+) galluj
duv (+) njálmmáj ja duv (+) vájmmuj).
Jesus Kristus, ruossinávllidum ja tjuodtjelam,
gáhttju duv suv oahppen.

Tj Amen.

eller

H Jubmel, dán guhti ábddi mav væráldin le tsuovkkanam,
várjjala NN:av duv gieresvuodan, dálla ja agev.
Duosto ruossamerkav (duv (+) galluj,
duv (+) njálmmáj ja duv (+) vájmmuj).
Jesus Kristus, ruossinávllidum ja tjuodtjelam,
gáhttju duv suv oahppen.

Tj Amen.

RÁMÁTLÅGOS/RÁMÁTLÅHKUSA

Läsning ur Matt 28 är ett fast moment i dopgudstjänsten.

Prästen/Ledaren kan inleda med orden:

Gåstadip danen gå Jesus javlaj:

H/V Munji le gájkka fábmo almen ja ednamin
vatteduvvam. Mannit dan diehti gájkajt álmmugijt
åhpadisålmmán dagátjít: gástadihtit sijáv Áhtje ja
Bárne ja ájlis Vuojyjanisá namán ja åhpadihtit sijáv
gájkka mujsta vaddem budájt anodit. Ja mán lev
dijá lunna gájkajt bievjift gitta väralda nåhkåmij.

MATT 28:18–20

Nedan ges exempel på ytterligare bibelläsningar som kan förekomma i dopgudstjänst.

Muv sissñeluhájt sjivnnjedi,
iednehekkan muv gådi.
Gijtáv duv alvos oavddodagojs,
oavddusin le gákka duv dahko.
Muv ållåsit dåbddi,
muv rumáj ij lim dunji tjiehkusin,
gå tjiemosvuodan hábbmiduvviv,
gå ednama tjiengalisán aktániv.
Muv vuojnni åvddål gå riegádiv,
girjjásit lidjin suo tjáleduvvam
hábbmiduvvam biejve
åvddål gå aktak dajs lij sjuoludam.

SÁL 139:13–16

Härrá, guhti duv, Jakobav,
sjivnnjedij, guhti duv,
Israelav hábbmij, dal javllá:
Ale balá, mán lev duv lánestam,
dunji lev namát vaddám, dán le muv.
Gå tjátjjí tjadá vátsá de duv lunna lev,
tjátje duv e hávkkada.
Gå dáláj tjadá vátsá de i dårråna
dållåsjnjibtjo duv e båldatja.

Mán lev Härrá, Jubmelat,
Israela Ájlis duv gádju.

JES 43:1–3

Daj bievjij Jesus Nasaretas, Galileas bådij, ja Johannes suv Jordanänon gástadij. Gáddáj lávkkidijn Jesus vuojnij almev rhapsime ja Vuojñjanisáv duvvon suv nali luojttadime. Ja almes jiedna gulluj: ”Dån le muv iehttselis ja Bárnnám gärrásamos.”

MARK 1:9–11

Jesus Nasaretaj bådij, gánnå lij badjánam. Sábbádin synagogaj manáj dábes milta. Tjuottjadij lågåjtj, ja profehtha Jesaja girjev sunji vaddin. Girjev rahpam, de gávnaj gánnå lij tjáleduvvam: Härrá Vuojñjanis le mujna, dajna gå muv le vuojddam häjojda ávvoságav sárnutjít. Rádjam le muv sárnnedittjat fángajda friddjavuodav, tjalmedimijda vuojnnemav, duolmodum almatijda tjoavddalimev ja aj Härrá ármo jagev.

LUK 4:16–19

Dahkit buorádusáv ja gástadahttít ietjada gájkajt Jesus Kristusa namán, vaj oadtjobihtit suttojt ándagis luojteduvvam ja ájlis Vuojñjanisáv vattáldahkan.

APD 2:38

Härrá ieñjgil Philipposij sárnoj: "Russala maná gasskabiejvemutton gäjno milta mij Jerusalemis vuolus Gatsajmanná. Dat gäjnno le ávtas." Philippos dalága vuolgij. De bådij muhtem etiopiak, gáldak alla ámmátålmað, gen oatsenlidjin Etiopia drådniga, Kandake, gákka dávvera. Mannamlij Jerusalemin Jubmelij råhkådallamin, ja de lij máhtsamín, ja vávnanis tjåhkkåhij låhkåmin profehtha Jesaja girjev. Vuojnnanis de Philipposij javlaj: "Maná vávna lahkusij ja tjuottjo danna." Philippos dåhku viegaj, ja gå guláj suv profehtha Jesaja girjes låhkåmin, de gatjádij: "Dájdada gus majt lågå?" Ålmåj vásstedij: "Gåktu luluv dájjadit gå aktak ij munji tjielggi?" Ja de gåhtjoj Philipposav vávnaj boahtet suv guorraj tjåhkkidittjat.

[Philippos tjåhkkidij suv guorraj ja hållagådij, ja dát tjálukbiehke vuodon sunji] evangeliumav Jesusa birra sárnedij. Manádijn bådijga soames bájkkáj gánnå lij tjáhtje ja gånågisdievnár javlaj: "Dánna le tjáhtje, le gus de mige mij muv gástaduvvamis duostut?" Vávnav ganugahtij, ja goappátja, Philippos ja gånågisdievnár, tjáhtjáj lávkijga, ja Philippos suv gástadij. Gå tjátjes badjánijga de Härrá vuojnnanis Philipposav ierit råhttij, ja gånågisdievnár ittij suv dasti vuojne; ávujn de mannulagás járkij.

APD 8:26–31, 35–39. Avsnittet inom parentes [Philippos ... sunji] utgör en sammanfattning av verserna 32–34.

Gástadusán hávddáduvájma sujna gå jábmémij gástaduvájma, vaj lulujma bessat ådå iellelav iellegoahtet, náv gáktu Áhtje herlukvuohta Kristusav jábbmegij lussta tjuottjel-

dahtij. Jus lip sujna aktiduvvam, gå jámijma nåv gáktu sán jámij, de aj sujna aktiduvvap gå tjuodtjelip nåv gáktu sán tjuodtjelij.

ROM 6:4–5

Nåv gák rumáj le akta vágku li moadda lahtasa, ja gájkka dá lahtasa avtav rubmahav dahki, nåv le aj Kristusijn. Avtajn Vuojñjanisájn gájka lip gástaduvvam avta rubmahij, lehkup dal juvdá jali grehka, oarje jali friddja almatja, ja gájka lip avtav Vuojñjanisáv juhkam.

1 KOR 12:12–13

Guhti le Kristusin le ådå sjivnnjádus, oames le vássám, ådås le boahtám.

2 KOR 5:17

Gájka gudi Kristusij lihpit gástaduvvam lihpit aj Kristusij gárvoduvvam. Aktak ij le dasti juvdá jalik grehka, oarje jalik friddja, álmåj jalik nissun. Gájka lihpit Kristus Jesusin akta.

GAL 3:27–28

Valla gå Jubmela, mijá lánestiddje, buorrevuhta ja gieresvuhta almatjjida bihkusin sjattaj, de mijáv gájoj - ij rievtugis dagojimme diehti ájnat ármmogisvuodastis - lávggoma baktu, mij ådåsis riegádahttá ja ájlis Vuojñjanisá baktu ådåstuhttá.

TIT 3:4–5

GÁSTADUSHÅLLA

Doptal är ett fast moment, och föreslås hållas här eller efter dophandlingen och välväntet.

SÁLMMA/TJUOJADIBME

GÁSTADUSRÅHKÅLVIS

Dopbönen är ett fast moment. Vatten hälls i dopfunten, om inte detta skett tidigare.

H Råhkålup

H Jubmelimme, gjittep duv
gå gástadime ádjagis tjátjev gålgåda,
mij váráldij iellemav vaddá.
Rája bágut ja Vuojjjanisát, vaj
(singularis:) *sân guhti gástaduvvá* dájna tjátjijn
rájnnanutto vielges/
(dualis:) *sâj gudi gástaduvvaba* dájna tjátjijn
rájnnanibá tutto vielges/
(pluralis:) *sij gudi gástaduvvi* dájna tjátjijn rájnnani
 tutto vielges.

Doalvo *suv/sunnuv/sijáv* ådå iellemij Kristusij
ja aktidahte *suv/sunnuv/sijáv* duv álmugijin.
Mijá Härrá Jesus Kristusa diehti.

Tj Amen.

eller

- H** Jubmelimme,
 dán guhti Kristusin le mijáv dujna aktidam,
 guhtik guojmijnimme
 ja álles duv sjivnnjádusájn.
 Gijtto gå midjij gástadusán oasev vattá
 Bárnát iellemis, jábmemis ja tjuodtjelimes.
 Gijtto gå dáv tjátjev ármo ádjagin dagá.
 Jesus Kristusa namán.
- Tj** Amen.

*JÁHKODÅBDÅSTIBME

Trosbekännelsen är ett fast moment.

Trosbekännelsen kan inledas med orden:

- H/V** Aktanup dal girkko dåbdåstussaj, dan jáhkkuj masi
 Kristusa värltvijddásasj girkkon gástaduvvap:

- Tj** Mij jáhkkep Jubmel Áhttjáj,
 gájkväksásij, alme ja ednama sjivnnjediddjáj.

Jáhkkep aj Jesus Kristusij,
 suv ájnnariegádim Bárrnáj, mijá Härráj,
 guhti ájlis Vuojñjanisás sahkanij,
 niejdda Marias riegádij,
 Pontius Pilatusa vuolen vágveduváj,
 ruossinávlliduváj, jámij ja hávddádúváj,
 jábbmegij ríkkaj luojjtádij,
 goalmát biejve jábbmegij lussta tjuodtjelij,

almmáj vuolgij, gájkviekses Jubmel Áhtje oalges
 bielen tjåhkkåhime,
 dåppelt vas boahtemin viessojt ja jábbmegijt
 duobbmitjit.

Jáhkkep aj ájlis Vuojŋŋanissaj,
 ájlis aktisasj girkkuj,
 ájllisij sebrudahkaj,
 suttoj ándagisluojttemij,
 jábbmegij tjuodtjelibmáj ja ihkeva iellemij.

Prästen kan fortsätta enligt följande:

H Sihtabihtte gus dunnu mánáv dán jáhkkuj
 gástaduvvat/Sidá gus dán jáhkkuj gástaduvvat/
 Kristusa (väráltvijddásasj) girkkon viesutjit?

Föräldrarna eller dopkandidaten svarar:
(dualis:) Sihtin/(singularis:) Sidáv.

*GÁSTADIBME

Dophandlingen är ett fast moment. Vatten gjuts tre gånger över dopkandidatens huvud. Därefter lägger prästen handen på dopkandidatens huvud och fortsätter med böñ om Anden.

H NN,
 gástadav duv
 Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojŋŋanisá namán.

Iellema Jubmel,
 dievde NN:av ájlis Vuojijjanisástat
 ja viehkeda suv biejves bájvváj
 gástadusán viessot.

BUORISBOAHTEM

Välkomnande är ett fast moment, med föreslagna eller andra ord.
 Dopljus kan överlämnas.

- H/V** Jesus hålaj: Guhti muv namán dákkir mánáv
 duosstu, muv aj duosstu.
 NN, buorisboahtemijn duosstop *duv/dunnuv/dijáv*
 Kristusa girkkuj/...tjuoggulvissaj, mij le oasse
 värálda girkkos, ja duosstop *duv/dunnuv/dijáv*
 gieresvuodajn ja doajvvagijn.

Till föräldrar och/eller vårdnadshavare (och faddrar):

(Tjoaggulvisá ja *dunnu/dijá* viddno le dállea äjgádin ja
 ristaäjgádin huksat ja råhkådallat *suv/sunnu/sijá* åvdås.)

Dopljus kan tändas. Följande eller liknande ord kan sägas:

Duosto dáv ginntalav mij le/dájt ginntalijt ma li Jesusa
 mujton guhti javlaj:
 Mån lev värálda tjuovgga.
 Guhti muv tjuovvu ij sjievnnjedin vájalda, ájnat sujna le
 iellema tjuovgga.

GÁSTADUSHÅLLA

Doptal är ett fast moment och föreslås hållas här eller efter bibelläsning.

SÁLMMA/TJUOJADIBME

ÅVDÅSRÅHKÅLVIS

Förbon är ett fast moment med föreslagen eller annan förbon.

Prästen/Ledaren kan säga:

Råhkådallup.

H/V Jubmelimme, alme ja ednama Sjivnnjediddje,
dåñ vattá iellemav ja Vuojñjanisáv.

Råhkålip dunji *NN:a/sunnu/sijá* åvdås *gev/gejt*
gástadusán le duosstum.

Várjjala *suv/sunnuv/sijáv* Vuojñjanisájnat dán
várálasj váráldij tjádjánimes.

Ielvvijis sán/ielvvijiska sáj/ielvvijisá sij dujsta ájn
ienebut.

Suoddji *suv/sunnuv/sijáv* iellemin, jábmemin ja
ihkeven ájggáj.

Viehkeda mijáv ávujn ja åskujn *sunji/sunnuj/sidjij*
jasskavuodav ja lahkavuodav vaddet.

Jesusa namán.

Tj Amen.

eller

H/V Iellema Jubmel, tjoahkkip gájkka mijá buorre
ájádusajt, gájkka majt NN:aj sávvap, råhkådallamin:
dibde *suv/sunnuv/sijáv* jáhkon viessot ja
jasskavuodan ja aktisasjvuodan sjaddat
(fármastuvvam tjoaggulvisá åvdåsråhkålvisáj).
Gå iellem le låssåt, vatte *sunji/sunnuj/sidjij*
doajvov ja jálosvuodav ja
fámov nuppijt bälostit.
Guotte *suv/sunnuv/sijáv* ármujnat.

Jesusa namán.

Tj Amen.

HÄRRÁ RÅHKÅLVIS

Herrens böñ är ett fast moment.

Prästen/Ledaren kan säga:

Råhkålup Härrá råhkålvisáv.

H Áhttje mijá guhti le almen.
Ájlistuvvus duv namma.
Båhtus duv rijkka.
Sjaddus duv sidot,
gåk almen, nåv aj ednamin.
Vatte midjjij uddni mijá båjvvásasj lájbev.
Ja luojte midjjij sottojdimme ándagis,
nåv gåk mij aj luojttep mijá velgulattjajda.
Ja ale mijáv gähettjalibmáj lájddi,
ájnac várijala mijáv bahás.
Juhte duv le rijkka
ja fábmo ja herlukvuohtha
ihkeven ájggáj.
Amen.

BUORISSJIVNNJÁDUS

Välsignelsen är ett fast moment

Prästen kan inleda med orden:

Duosstut Härrá buorissjivnnjádusáv:

- H** Härrá buorissjivnnjedus dijáv ja várjjalus dijáv.
 Härrá tjuovggijus árudijás didjij ja årrus didjij
 ármmogis.
 Härrá járggálus árudijás didjij ja vaddus didjij ráfev.
 (Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojηηanisá
 namán.
- Tj** Amen.

SÁLMMA

RÁJADUSBÁGO

Fakultativt moment med föreslagna eller andra sändningsord.

- H/V** Mannup dal ráfen,
(Tj) (Härráma) Jesus Kristusa namán.

eller

- H/V** Mannup dal ráfen,
(Tj) Jubmelav/Härráv ávujn dievnnutjit.

TJUOJADIBME

Skallidimmässö/ -jubmeldievnno

TJOAHKKIM

BIELLOSKUOLADIBME

Om möjligt inleds gudstjänsten med klockringning. Procession kan förekomma under klockringning eller under musik eller psalm.

TJUOJADIBME

SÁLMMA

Vid konfirmationsmässa ingår minst tre psalmer. Vid konfirmationsgudstjänst ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

TJOAHKKIMBÁGO

Den trinitariska formeln är ett fast moment i konfirmationsguds-tjänst enligt något av alternativen nedan. Samlingsord är ett fast moment med föreslagna eller andra samlingsord.

H Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojnjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H Jubmela:

Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojnjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H Gålmaktes Jubmela namán.

Tj Amen.

H/V Ávvobådduj lip tjåhkanam dijáj skallujlåhkkij.
Sihtap dáv biejvev dijájn basodit
ja didjij Jubmela buorissjivnnjádusáv ádnot.

ÁLGGEMRÅHKÅLVIS

Inledningsbön med föreslagna eller andra ord är ett fast moment.
Kan ledas av konfirmand.

Präst eller ledare kan säga:

Råhkådallup.

H/V Jubmelimme,
gijtto iellemis mav midjij vattá.
Gijtto skallujlåhkåmájges,
ráddnavuodas ja
ságastallamijs iellema ja jáhko birra.
Åro mijá lahka, dievde mijáv Vuojnnjanisájnat,
ja viehkeda mijáv viessot duv jáhkon
uddni ja gákka biejvijt.
Amen.

eller

H/V Iellema Jubmel,
dân viehkeda mijáv jáhkon ja därvon sjattatjít.
Duv gijttep dán biejves ja mijá skallujlåhkåmájges.
Gijttep ráddnavuodas ja ságastallamijs iellema ja
jáhko birra.
Duosstup rabás mielajn mav dân sidá midjij vadet.
Boade midjij ájlis Vuojnjanisájná
ja viehkeda mijáv duv jáhkon viessot.
Härráma Jesus Kristusa baktu.
Amen.

GATJÁLVIS SKALLUJLÅHKKIJDA

Fråga till konfirmanderna, med dess inledningsord, är ett fakultativt moment.

H Jesus javllá: Mårn lev dijá lunna gákajt biejvijt gitta
värálda nähkåmij. Skallujlåhkåm mujttát mijáv
Jubmela jáhtos gástadusán.
Rájaduvvap iellemij Jesus Kristusa oahppen.
Sihtabihtit gus skalliduvvat Kristusa
väráltvijddásasj girkkon viesutjít?

Konfirmanderna svarar gemensamt: Sihtap.

eller

H Skallidibme nanni Jubmela jáhtov gástadusán.
Oadtjop ristagis jáhkov dåbdåstít,
ájlis Vuojynjanisá lájddimav ánodit
ja Jesus Kristusa oahppen
iellemin liehket.
Sihtabihtit gus skalliduvvat Kristusa
väráltvijddásasj girkkon viesutjit?

Konfirmanderna svarar gemensamt: Sihtap.

TJUOJADIBME

BÁHKO

(*) RÁMÁTLÅGOS

Läsning av Matt 28:16–20 är ett fast moment. Kan följas av ytterligare bibelord.

Läsningen ur Matt 28 kan inledas med orden:

H/V Gulldalup dal Jesusa bágojt gástadusá ja jáhko birra:

Åhpredisálmmå Galileaj vuolggin, dan várráj gási Jesus lij gáhettjum sijáv mannat. Gå suv danna ájtsin de luojttádin suv guddnedittjat, valla muhtema juorruladdin. Jesus de sijá ávddáj lájdástij ja sidjjí sárnoj: ”Munji le gákka fábmo almen ja ednamin vatteduvvam. Mannit dan diehti gákajt álmmugijt åhpredisálmmán dagátjít: gástdihtit sijáv Áhtje ja Bárne ja ájis Vuojnnjanisá namán ja åhpadihtit sijáv gákka mujsta vaddem budájt anodit. Ja mán lev dijá lunna gákajt biejvijt gitta værálda náhkåmij.”

MATT 28:16–20

Läsningen kan avslutas:

H/V Náv gullu ájis evangelium.

Tj Hieveduvvam le dån, Kristus.

Nedan ges exempel på ytterligare bibelläsningar som kan förekomma i konfirmationsmässa/konfirmationsgudstjänst.

H/V Gulldalup Tjáluga bágojt ...

Daŋga biejve lijga åhpredisålmmájs guovtes Emmausij vátsemin, sijddaj mijlav Jerusalema duobbelin. Váttsedijn gaskaniska ságastalájga gákka vásáldagáj birra. Ságastaládijn de gis Jesus iesj sunnu fárruj bádij. Valla tjalmijs lijga sjaddam ja ejga suv dåbdå. Ålmåj gatjádij: ”Majt dal váttsedijn sahkadihppe?” Ganugija ja vuojnnet hájen lijga. [Åhpredisålmmájs guovtes giehtojga sunji Jesus lij gáddum, ja gáktu nissuna ideda suv hávdev guorosin gávnnin, gáktu nissuna ieŋŋilij iejvidin gudi suv viesson javllin, ja gáktu muhtem åhpredisålmmá de hávddáj vuolggin, dav guorosin vuojnnin valla ettjin Jesusav iesj gávna.] De javlaj: ”Náv binnáv gus dádjadihpit, ja náv nuole gus lihpit jáhkátjít dasi majt profehta li javllam? Ittij gus Messias viertti dav gierddat ja herlukvuohasis mannat?” Ja Mosesa ja gákka profehtaj rájes tjielggij mij juohkka sajen tjálugijn le tjále-duvvam suv birra.

Gå lahkanahtjin sijddaj gási ájggun, de vuojnnet sidáj ájn guhkebuj vátset, valla suv gátsadijga ja javlajga: ”Ganuga munnu lusi. Iehkeduvvá juo ja biejvve le náhkámin.” Tjuovoj de sunnuv sisi ja dasi ganugij. Gå sunnujn bievdegádden vellahij, de lájbev váldij ja gjitulvisáv råhkåljj, dådjalijs lájbev ja sunnuj juogij. De tjalme sunnus tjielggin, ja dåbddåjga suv, valla daŋga båttå sán sunnu tjalmijs åvdås

gódoj. Nubbe nubbáj javlajga: ”Ettjin gus munnu vájmo buole gå munnuj vátsedijn hålaj ja tjálugijt tjielggij?”

Dalága de vuolgijga ja Jerusalemij máhtsajga. Dåppe lågenanavtav ja gákka iehtjádijt tjoahken gávnajga, ja sij javllin: ”Härrá le duodaj tjuodtjelam ja Simonij ietjas bigodam.” Ietja subtsastijga sunnu mano birra ja gáktu lijga suv lájbev doajedijn dåbddåm.

LUK 24:13–17, 25–35. Avsnitten inom parentes [Åhpadisålmmåjs ... iesj gávna] utgör en sammanfattning av verserna 18–24.

eller

Jesus javlaj: ”Dát le muv budá: iehttsit guhtik guojmáda nåvti gáktu mån lev dijáv ähttsám. Avtanik ij le stuoráp gieresvuhta gå sujna guhti hekkas rádnajis åvdås vaddá. Dij lihpit muv rádna jus dahkabihtit majt gáhtjov.”

JOH 15:12–14

eller

Dij ehpit le muv válljim, ájnat mån lev dijáv válljim ja mierredam dijáv værıldij mannat sjattojt sjaddadittjat, bisso sjattojt. Áhttje de muv namán didjjí gákka vaddá mav sujsta ihkenis råhkålihpit.

JOH 15:16

eller

Gájka gudi Kristusij lihpit gástaduvvam lihpit aj Kristusij gárvoduvvam. Aktak ij le dasti juvdá jalik grehka, oarjje jalik friddja, ålmåj jalik nissun. Gájka lihpit Kristus Jesusin akta.

GAL 3:27–28

eller

Muv gärrása, jus Jubmel mijáv nåv iehtsij, vierttip mij aj guhtik guojmáma iehttset. Aktak ij le Jubmelav goassak vuojnnám. Valla jus guhtik guojmáma iehttsep de Jubmel agev le mijájn ja suv gieresvuhta le mijá sinna ålliduvvam. Sån midjj Vuojnjanisás vattij, ja danen diehtep mij bissop sujna ja sån mijájn.

1 JOH 4:11–13

SÁRNNE

Predikan gestaltas av konfirmanderna med hjälp av präst och andra ledare, till exempel med drama och/eller musik. Prästen är ansvarig för predikan. Predikan kan delas upp och gestaltas vid flera tillfällen i gudstjänsten.

HÅLLA SKALLUJLÅHKKIJDA

Tal till konfirmanderna här eller i samband med förbönen
(vid konfirmationsmässa) alternativt efter Herrens bön
(vid konfirmationsgudstjänst) eller före Välsignelsen.

SÁLMMA

Kollekt kan tas upp under psalmen eller senare i gudstjänsten.
Under psalmen kan konfirmanderna samlas.

GÁSTADUSMUJTTÁDUS

Doppåminnelse med föreslagna eller andra ord är fakultativ.
Vatten kan hällas i dopfunten och (dop)ljus kan tändas.

H/V *Lehkus dát gintal/lehkusa dá ginntala gástadusá ja
Jesusu mujton, guhti javlaj:
Mårn lev værálda tjuovgga.
Guhti muv tjuovvu ij sjievnnjedin vájralda,
ájnat sujna le iellema tjuovgga.*

*JÁHKODÅBDÅSTIBME

Trosbekännelsen kan inledas med orden:

H Dåbdåstup aktan jáhkov masi gástaduvájma,
 (Kristusa værálviiddásasj girkko oasálasjvuoda
 märkkan):

Tj Mij jáhkkep Jubmel Áhttjáj, gájkväksásij,
 alme ja ednama sjivnnjediddjáj.

Jáhkkep aj Jesus Kristusij,
 suv ájnnariegádim Bárnnáj, mijá Härráj,
 guhti ájlis Vuojñjanisás sahkanij,
 niejdda Marias riegádij,
 Pontius Pilatusa vuolen vágveduváj,
 ruossinávlliduváj, jámij ja hávddádúváj,
 jábbmegij rijkkaj luojttádij,
 goalmát biejve jábbmegij lussta tjuodtjelij,
 almmáj vuolgij, gájkviekses Jubmel Áhtje oalges
 bielen tjåhkkåhime,
 dåppelt vas boahtemin viessojt ja jábbmegijt
 duobbmitjit.

Jáhkkep aj ájlis Vuojñjanissaj,
 ájlis aktisasj girkkuj,
 ájllisij sebrudahkaj, suttoj ándagisluojttemij,
 jábbmegij tjuodtjelibmáj ja ihkeva iellemij.

Trosbekännelsen kan avslutas på följande sätt:

H/SKALLUJLÅHKKE/TJ Dán jáhkkuj gástaduvájma
Kristusa værálvijddásasj
girkkon. Dajna oadtpjop
viessot ja jábmet, ihkeven
iellemij tjuodtjelittjat.

SÁLMMA

Konfirmanderna kan samlas, om inte detta skett tidigare,
och kan knäfalla.

RÅHKÅLVIS AKTAN GIEDAJBIEDJAMIJN

- H** Råhkålup.
- H** Jubmelimme, gjittep gå gástadusán gåhtjo mijáv
duv tjuovutjut.
- Rája duv buorre Vuojnjanisáv mijá skallujlåhkkiða
viehkken.
- Vatte sidjij fámov ja jálosvuodav ristagissan viessot.
Lájddi sijáv duv gäjnojt ja åro sijá lahka.
Dievde sijáv åskos ja ávos.
- Tj** Amen.

Handpäläggning då präst (och ledare och andra) lägger handen
på varje konfirmands huvud.

H NN, árrus Jubmela buorre Vuojŋŋjanis dujna dálla ja agev.
Amen.

eller

H NN, Jubmela buorre Vuojŋŋjanis lájddijus duv gágkka gäjnojnat.
Amen.

RÁJADUSBÁGO SIDJIJ ÁTTJAK SKALLIDUM

H (Gieres rádna/skallujlåhkke).
 Dij lihpit gáhtjoduvvam Jesus Kristusav tjuovutjít
 suv barggoguojmnen
 ja Jubmela sidodav væraldin vuojnnusin dagátjít.
 Dåbddåmahtes boahtteájge åvdân
 Kristusa gieresvuhta ja tjuoggulvisá åvdåsråhkålvisá
 dijáv fármasti.
 Jubmel ij goassak dijáv biehte.
 Jubmela bágon, iehkedismállásin ja råhkålvisán
 oadtjobihtit viessoma dårvov.
 Viessut rabás mielajn Jubmela Vuojŋŋjanissaj
 juohkka biejve bagádusáv ja doajvov duosstutjít.
 (Jubmela:) Áhtje, Bárne (+) ja ájlis Vuojŋŋjanisá namán.
Tj Amen.

HÅLLA SIDJIJ ÁTTJAK SKALLIDUM

Tal till de nykonfirmerade här eller efter Predikan eller efter förbönen (vid konfirmationsmässa) alternativt efter Herrens bön (vid konfirmationsgudstjänst) eller före Välsignelsen.

SÁLMMA/TJUOJADIBME

ÅVDÅSRÅHKÅLVIS

Förbön utformas med föreslagen eller annan förbön. Kan innehålla läst eller sjunget församlingssvar. Förbönen kan innehålla Bön om förlåtelse och Löftesord eller Överlåtelsebön (se sid. 178–184).

H/V Jubmel, mij råhkålip värlada åvdås, majt dån le sjivnnjedam.

Råhkålip juohkka ulmutjav viessoma ulmev vuojnátjt.

Mij råhkålip sijá åvdås gudi li áttjak skallidum
(NN, NN...)

gejt gástadusán duostu ja viessomin tjuovo.

Åro sijá lunna ja lájddi sijáv.

Lehkusa mijá råhkålvisá ja hukso sidjij doarjjan.

Viehkeda mijájt gájkajt duv gieresvuodav dán
värladin oablodit ja almatjijda gej gávnadip,

skåvlân, bargon ja asstoággen.

Åhpada mijáv siebrevuodan ja semasvuodan viessot
suoddjimin iellemav ållés ednama birra.

Nanostahte mijá jáhkov duv jáhtojda,
 værálda friddjavuohtaj
 ja boahtteájggáj dujna dálla ja agev.
 Jesus Kristusa namán.

Tj Amen.

HÄRRÁ RÅHKÅLVIS

Vid konfirmationsgudstjänst (utan nattvard) beds Herrens bön här. Gudstjänsten fortsätter därefter med Sändning. Då nattvard firas beds Herrens bön i Måltiden.

Prästen kan säga:

Råhkålup Härrá råhkålvisáv.

H Áhttje mijá guhti le almen.
 Ájlistuvvvus duv namma.
 Båhtus duv rijkka.
 Sjaddus duv sidot,
 gák almen, nåv aj ednamin.
 Vatte midjjij uddni
 mijá bäßvásasj lájbev.
 Ja luojte midjjijuttojdimme ándagis,
 nåv gák mij aj luojttep mijá velgulattjajda.
 Ja ale mijáv gähftjalibmáj lájddi,
 ájnat várjjala mijáv bahás.
 Juhte duv le rijkka
 ja fábmo ja herlukvuohtha
 ihkeven ájggáj.
 Amen.

MÁLES

Då Konfirmationsmässa firas fortsätter gudstjänsten med Måltiden se från sid. 270.

RÁJADUSBÁGO *Moment i valfri ordning*

SÁLMMA

HÅLLA SIDJIJ ÁTTJAK SKALLIDUM

Tal till de nykonfirmerade här eller efter Predikan eller i samband med förbönens (vid konfirmationsmässa) alternativt efter Herrrens bön (vid konfirmationsgudstjänst).

*BUORISSJIVNNJÁDUS

Prästen kan inleda med orden:

Duosstut Jubmela/Härrá buorissjivnnjádusáv.

H Härrá buorissjivnnjedus dijáv ja várjjalus dijáv.

Härrá tjuovggijus árudijás didjij ja årrus didjij ármmogis.

Härrá járggálus árudijás didjij ja vaddus didjij ráfev.
(Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojñjanisá namán.

Tj Amen.

RÁJADUSBÁGO

Sändningsord här eller sist. Fakultativt moment med föreslagna eller andra ord.

H/V Jubmel rádjá mijáv lájbev ja ráfev juogadittjat (väraldin).

(Tj) Mannup dát jubmeldievnos,
Jubmela guddnen almatijjt dievnnutjit.
eller

H/V Mannup ráfen,

(Tj) (Härráma) Jesus Kristusa namán.

eller

H/V Mannup ráfen,

(Tj) Jubmela/Härrá ávujn dievnnutjit.

SÁLMMA/TJUOJADIBME

Procession kan förekomma under psalm/musik.

Fiessttimjubmeldievnno

BIELLOSKUOLADIBME

Procession med vigselparet kan förekomma under klockringning eller inledande musik.

TJUOJADIBME

Gudstjänsten kan inledas med orgelmusik eller annan instrumental- eller vokalmusik.

TJOAHKKIMBÁGO

Den trinitariska formeln är ett fast moment i vigselgudstjänst enligt något av alternativen nedan. Samlingsord är ett fast moment med föreslagna eller liknande ord.

H Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojnjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H Jubmela:

Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojnjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H Gålmaktes Jubmela namán.

Tj Amen.

- H** Jubmela ávddåj lip/Mij lip tjåhkanam
fiesstimbåddåj dunnu gaskan, NN ja NN.
Dánna lip dunnuj Jubmelis buorissjivnnjádusáv
råhkådalátjit ja dunnujn ávvudalátjit.

SÁLMMA

I vigselgudstjänsten ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

HIEVEDUSSÁRNNOM

Fakultativt moment med föreslagna eller andra ord.

- H** Gieresvuoda Jubmel, imálattja li duv dago,
oavdolasj láhkáj le dån mijáv sjivnnjedam.
Duv gieresvuodas iellep.
Mij hievedip duv iellema ådåsmuvvama diehti.

ÁLGGEMBÁGO

Fast moment med något av inledningsorden.

- H** Gállasjvuoda ulmme le Jubmela gieresvuodav
duosstot ja nubbáj vaddet. Gállasjvuohhtaj
låjdåstít le duodaj nubbe nuppes mårråhav adnet,
gieresvuodav vattáldahkan ja viddnon duodastit
ja aktan barggat sebrudagá buorren.

Gállasjguojmitjin/ålmmân ja áhkátjin viessot le
åskeldimen ja gasskasasj gudnedimen viessot
tjuovggis ja sjievnnejis biejvij. Le aj jáhkulisvuodav
ja huvsov goabbák guojmmásiská vuosedit, aktan
goade ja mánáj/dunnu aktisasj goade åvdås vásstedit
ja aktan boahtteájgev duosstot Jubmela ármo baktu.

eller

H Gieresvuhta le Jubmela vattáldahka.

Dåj (NN ja NN)

lihppe dáv vattáldagáv duosstum gieresvuoda diehti
goabbák guojmmásihitte.

Gå dálla gállasjvuohitaj låjdåstihppe
de jáhttebihitte goabbák guojmmásihitte semasvuodan
viessot, tjuovggis ja sjievnnejis biejvij.

Gállasjguojmitjin/ålmmân ja áhkátjin viessot
le goabbák guojmmásiská mårråhav vuosedit,
aktisattjat goade ja berraha ja mánáj åvdås vásstedit,
ja aktan buorre sebrudagáv åvdedit.

Oadtjobihitte åskåldissan nubbe nuppe guoran bissot
ja Jubmela vattáldagáv duosstot biejves bájvváj.

Lehkus Jubmela fábmo ja ármmo dijájn,
ihkevis ihkevij.

RÁMÁTLÅGOS

Fast moment där något eller några av de föreslagna bibelorden ska läsas. Andra bibelord kan också förekomma. Kan läsas av präst eller annan.

Prästen kan säga:

Gulldalup dal Tjáluga bágov gieresvuoda vatto ja åvdåsvásstádusá birra.

Jesus javlaj:

Sjivnnjediddje álgos sunnuv álmmårn ja nissunin sjivnnjedij. Dan diehti álmårj áhtjes ja iednes guodis áhkájnus viesutijit, ja såj guovtes sjaddiska aktan. Såj dasti äbá le guovtes ájnat akta oadtle. Mav Jubmel le aktidam, ij almasj galga tjuolldet.

MATT 19:4–6

Jubmel håljaj: ”Dahkup almatjijt iehtjama gávván, mijá muodugin. Ráddijusá mera guolijt, alme láttijt, slihturijt, gájkka miehttseiellijt ja ednama guokkardiddjijt.” Jubmel almatjav ietjas gávván sjivnnjedij, Jubmela gávván suv sjivnnjedij. Álmmårn ja nissunin sunnuv sjivnnjedij.

1 MOS 1:26–28

Gåsi maná, dåhku aj manáv, ja gåsi bátsá, dåhku aj bátsáv. Duv álmmuk le muv álmmuk ja duv Jubmel le muv Jubmel. Gåsi jámá, dasi sidáv jábmet, ja dasi sidáv hávddáduvvat. Härrá munji dahkis vájku mav – dåssjå jábmem munnuv sirát.

RUT 1:16–17

Gieresvuhta le jábmema gievrra, buosjesvuhta hávde garras. Dan njuola li sjnjibttjo dålå, oassjo dålå. Gieresvuodav fábmgis tjátje e jáddada, äno e bувte dav rissjalit.

ALL 8:6–7

Lehkut gieresvuodan duodalattjan,
vastalussjit baháv ja anodihtit dav mij le buorre.
Iehttsit guhtik guojmáda vájmostihtte degu vieljatja,
guddnedihtit guhtik guojmáda.

ROM 12:9–10

Gieresvuhta le gierddis ja buorre. Gieresvuhta ij le udnodibme, ij ga ietjas rámpo, ij ga stuorástalá. Ij le hähkkaráduk, ij ga ietjastalle, ij le suhtisj, ij ga bahájt vuorkuda. Ij vierrevuodas ávvudalá, sádnesvuodas galla. Gieresvuhta gákka guoddá, gákka jáhkká, gákka doajvvu ja gákka gierddá. De bissu dá gálmmå: Jákko, doajvvo ja gieresvuhta, ja dajs gájkin stuorámus le gieresvuhta.

1 KOR 13:4–7, 13

Guottadihitit guhtik guojmáda nådijt, de nåvti Kristusa lágav ållidihpit.

GAL 6:2

FIESSTIMHÅLLA

Vigseltal är ett fast moment och kan hållas här, efter Tillkänna-givandet, före alternativt efter Välsignelsen.

SÁLMMA/TJUOJADIBME

*GATJÁLVISÁ

Prästen ställer frågorna till vigselparet en och en. Vigselparet ger var och en till känna sitt ja.

- H** Jubmela åvdân ja dán tjoaggulvisá (dáj vihtanij) guládijn
gatjádav dujsta NN:s:
Sidá gus NN:av duv *áhkátjin/ålmmårn* duosstot
ja suv iehttset niedan ja ávon?

Vásstádus: Sidáv.

- H** Jubmela åvdân ja dán tjoaggulvisá (dáj vihtanij) guládijn gatjádav dujsta NN:s:
Sidá gus NN:av duv *ålmmårn/áhkátjin* duosstot
ja suv niedan ja ávon iehttset?

Vásstádus: Sidáv.

*SUORMASRÅHKÅLVIS

Prästen får ringen/ringarna. Efter bönen återlämnar prästen ringen/ringarna.

H Ielle Jubmel,

buorissjivnnjeda NN:av ja NN:av sunnu
gállasjvuodan. *Lehkus dát suormas/Lehkusa
dá suormmasa* sunnu jáhto märkkan goabbák
guojmeska iehttset ja gasskasasj åskåldisvuodan
viessot.

Jesus Kristusa (mijá Härrá) baktu.

Amen.

*JÁHTO JA SUORMASVADDEM

Löften sägs av vigselparet en och en. De kan formuleras fritt i samråd med prästen. Löftena ska uttrycka parets vilja att leva i trohet och att älska varandra i nød och lust tills döden skiljer dem åt.

Prästen kan säga:

Gullis dát tjøaggulvis/Gullisa dá vihtana dunnu jáhtojt.

NN, sidáv duv iehttset,
dujna ávov ja surgov juogadit
ja dunji åskåldissan årrot dasik jábmem munnuv sirát.
(Ja munnu gieresvuoda märkkan
mán guottáv/vattáv dunji dáv suormmasav.)

eller

Prästen kan förestava följande löften.

Mår NN,
váldáv duv, NN:av,
muv áhkátjin/ålmmårn,
duv ähtsátjit,
ávov ja surgov dujna juogadittjat
ja dujna åskåldissan viesutjit
dasik jábmem munnuv sirát.
(Ja munnu gieresvuoda märkkan
mårn guottáv/vattáv dunji dáv suormmasav.)

Mår NN,
váldáv duv, NN:av,
muv ålmmårn/áhkátjin
duv ähtsátjit,
ávov ja surgov dujna juogadittjat
ja dujna åskåldissan viesutjit
dasik jábmem munnuv sirát.
(Ja munnu gieresvuoda märkkan
mårn guottáv/vattáv dunji dáv suormmasav.)

Ringväxling äger rum.

*GULÁDUS

Tillkännagivandet ska, enligt svenska lag, även sägas på svenska i den vigselakt som för övrigt är på samiska.

- B** Ni har nu ingått äktenskap med varandra och bekräftat detta inför Gud och denna församling (dessa vittnen).
Ni är nu *makar/man och hustru*.
- H** Dåj lihppe dálla gállasjvuohhtaj lájdåstam ja dav Jubmela ja dán tjoaggulvisá (dáj vihtanij) åvdån nannim.
Dálla lihppe *gállasjguojmitja/åjmåj ja áhkásj*.

Dunnu jáhtto goabbák guojmeska iehttset ja
gasskasasj jáhkulisvuodan viessot
le mujttádus Jubmela huvsov ja gieresvuoda
vattáldagás.
Fármastus dunnuv Jubmela
buorissjivnnjádus dálla ja agev.
Amen.

FIESSTIMHÅLLA

Vigseltal är ett fast moment som kan hållas här, efter Bibelläsning, före alternativt efter Välsignelsen.

ÅVDÅSRÅHKÅLVIS

Vigselparet kan knäfalla. Denna eller annan förbön kan användas.

H/V Gieresvuoda Jubmel,

gijttep duv dán biejve åvdås,
dán ávos ja doajvos.

Råhkålip NN:a ja NN:a ja sunnu gállasjvuoda åvdås.

Gijtov sunnu gasskasasj gieresvuoda ja viessoma åvdås.

Gijtov därja mav oadtnoba vaddet ja duosstot.

Viehkeda sunnuv nubbe nubbáj ándagis luojttet
ja biejves bájvváj ávov ja fámov duv giedas duosstot.

Jesusa namán.

Amen.

HÄRRÁ RÅHKÅLVIS

Prästen kan säga:

Råhkålup aktan Härrá råhkålvisáv.

H Áhttje mijá guhti le almen.
Ájlistuvvus duv namma.
Båhtus duv rijkka.
Sjaddus duv sidot
gåk almen, nåv aj ednamin.
Vatte midjj uddni mijá bájvvásasj lájbev.
Ja luojte midjj sottojdimme ándagis,
nåv gåk mij aj luojtep mijá velgulattjajda.
Ja ale mijáv gähettjalibmáj lájddi,
ájnat várjjala mijáv bahás.
Juhte duv le rijkka ja fábmo
ja herlukvuhta ihkeven ájggáj.
Amen.

SÁLMMMA/TJUOJADIBME

VIGSELTAL

Vigseltal är ett fast moment som kan hållas här, efter Bibelläsning,
före alternativt efter Välsignelsen.

BUORISSJIVNNJÁDUS

Prästen kan inleda med orden:

Duossto Jubmela/Härrá buorissjivnnjádusáv:

- H** Härrá buorissjivnnjedus dunnuv
ja várjjalus dunnuv.
Härrá tjuovggijus árudijás dunnuj
ja årrus dunnuj ármmogis.
Härrá járggålus árudijás dunnuj
ja vaddus dunnuj ráfev.
(Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojynjanisá
namán.
- Tj** Amen.

SÁLMMA

TJUOJADIBME

Procession kan förekomma. Vigselparet kan stå kvar under
musiken och gå ut under klockringning.

Hávddádimjubmeldievnno

BIELLOSKUOLADIBME

TJUOJADIBME

Gudstjänsten kan inledas med orgelmusik och/eller annan instrumental- eller vokalmusik.

TJOAHKKIMBÁGO

Den trinitariska formeln är ett fast moment i begravningsgudstjänst enligt något av alternativen nedan. Samlingsord är ett fast moment med föreslagna eller andra samlingsord.

H Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojyŋjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H Jubmela:

Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojyŋjanisá namán.

Tj Amen.

eller

H Gålmaktes Jubmela namán.

Tj Amen.

H Mij lip tjåhkanam NN:av hivástahtátjít ja suv
Jubmela giedajda guodátjít.

SÁLMMA

I begravningsgudstjänsten ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

HÁVDDÁDIMSÁRNNE

Griftetalet kan inledas eller avslutas med en föreslagen bön (se vidare sid. 304–305) eller annan bön. Bibelord kan läsas i samband med Griftetal.

- H** Jubmelimme, dán le iellema ája.
Dujna viessop, vájaldip ja lip.
Várjjala mijáv duv gieresvuodan
viessomin ja jábmemin.
Doalvo mijáv ármos rijkkasit.
Bárnat Jesus Kristusa, mijá Härrá baktu.
Amen.

*GUODEM

- H** Ármmogis Jubmel, guodep NN:av duv giedajda.
eller
- H** Jubmela, ármmogisá, namán guodep NN:av hávde
vuojnastibmáj.

Fortsättning med något av följande överlätelseord:

Prästen lägger mull tre gånger på kistan eller tecknar korstecknet över kistan.

- H** Ednamis dán le boahtám.
Ednamin vas galga sjaddat.
(+) Jesus Kristus le tjuodtjelibme ja iellem.
/Jesus Kristus, mijá Lånestiddje, duv galggá
mañemus biejve båktet.

eller

- H** Sunji vaddi iellemav.
Duosto suv duv ráfáj
(+) ja vatte sunji Jesus Kristusa diehti
ávulasj tjuodjelimev.

Överlätelsen avslutas enligt följande:

- H** Härráma, Jubmel Áhttje almen,
Härrá, Jubmela Bárne, värálda Lånestiddje,
Härrá, Jubmel, dán ájlis Vuojñjanis,
ármmálaste mijáv.
(Jábmembåttán,
mañemus biejven
viehkeda mijáv, libbogis Härrá Jubmel.)

- Tj** Amen.

eller

H Jubmel,
dân alme ja ednama Sjivnnjediddje,
dân værálda Lånestiddje,
dân iellema Vuojynjanis,
várjjala mijáv duv rijkan
dálla ja agev.

Tj Amen.

RÁMÁTLÅGOS

Bibelläsning enligt förslag nedan eller med andra bibelord.

Prästen/Ledaren kan säga:

H/V Gulldalup Tjáluga bágov därvo birra Jubmela lunna
iellemin ja jábmemin.
Mij láhkåp ...

Dåssjánibme ja åvdåsvásstádus

Härrá, midjij le därvvon árrum
vierregis vierregij.

Dân gávnuji várij ávddåla, ednama ja værálda.
Jubmel ihkevis ihkevij le.

SAL 90:1–2

Åhpada man oanegis ájgge miján le, de mijá vájmmo
vijsesvuodav vuojttá.

SÁL 90:12

Almatja biejve li rásij lágátja:
sân báhtsijt giedjega láhkáj ednama nanna,
de bieggá bássis, ja dat gáhtu,
sjaddamsadje le guoros.

Valla Härrá ármmo le ihkevij sidjjí gudi sujsta balli.

SÁL 103:15–17

Härrá, tjiegjalisájs duv tjuorvov.

Härrá, gulá muv tjuorvvasav,
gulldala muv råhkålvisájt!

Jus mujttuj biedjat luluuttoj,
Härrá, guhtis de bissot luluj?

Valla dujna le ándagisluojttem,
danen dujsta balli.

Härráv vuordáv,
siellum vuorddá,
suv báhkuj åskov.

Siellum Härráv vuorddá,
ienebut gå gáhttára idedav,
de galla ienebut gå gáhttára idedav.

SÁL 130:1–6

Dajna gå tjáleduvvam le: Nåv duohtha gå lev iellemin, javllá
Härrá, juohkka buolvva muv åvdán sådjus, ja juohkka
njuovtjav Jubmelav hievedus. Juohkkahasj mijás galggá de
lågov Jubmela åvdán dahkat.

ROM 14:11–12

Nåv le aj jábbmegij tjuodtjelibme. Mij dåssjånidjén
sáddjiduvvá, nähkåmahttán tjuodtjel. Mij gudnedisvuodan
sáddjiduvvá, herlukvuodan tjuodtjel. Mij sjiebtjesvuodan
sáddjiduvvá, ållés fámon tjuodtjel.

1 KOR 15:42–43

Dij gudi javllabihtit: ”Uddni jali idet vuolggep duon dán
stádaj ja ganudip jagev buorre oassásijt dagátjít”, ehpit dij
diede gák dijá viessom idet le. Lihpit suovva mij oanegat-
tjav vuojnnu ja vas gáhtu.

JAK 4:13–14

Máná, allup guoros bágój ähttsu, ájnat dagoj ja sádnes-
vuodajn. De diehtep sádnesvuoda máná lip, ja jus vájmmo
mijáv duobbmi de jasskavuodan lip suv åvdån, gå Jubmel
le mijáv vájmos stuoráp ja gájkka diehtá. Muv gärrása, jus
vájmmo ij mijáv duobbmi de Jubmela åvdån jálo lip.

1 JOH 3:18–21

Dårvvo Jubmela lunna

Härrá le muv räjnnuhiddje,
mujsta ij migek fájllu.

Räjnon muv ruoddnis giettijda doalvvu,
loattjes tjátjjí bájken muv vuojnjadahttá.

Ådå fámojt munji vaddá
ja rievtes gäjnojt muv lájddi,
namás guddnen.

Iv buorrek sjievnnedamos loamen
masstak balá

danen gå dån le muv majen,
tjähittármuorrat ja soabbát muv jaskadi.
Munji bievdev látjá
muv vasjulattjaj vuojnedijn,
oajvám åljujn vuojda
ja muv gávtjav rabddaj dävdá.
Buorrevuohtat ja ármmut muv tjuovvu,
juohkka muv viessombiejve,
ja Härrá goaden besav årrot
guhkev viessomin lev.

SÁL 23

Valla åskov dunji, Härrá,
hålav: Jubmelam dån le.

SÁL 31:15

Jubmel le mijá dårvvo ja gievrrudahka,
niedan viehkke mij goassak ij biehte.
Danen ep balá vájku ednam skielbbi
ja váre mera tjiegnalissaj vierri,
ihka tjátje sjåvvi ja såbddu
ja váre mera alvos márramis doargesti.

SÁL 46:2–4

Agev lev dálла duv lunna,
giedas muv aneda.
Lájddi muv sidodat milta,
muv doalvo herlukvuoda gäjnov.
Jus dujna lev almen,
iv majdik ednamin háljda.
Muv rumáj ja muv jalludahka biehttis,
valla mujna le Jubmel, báktám ihkevij.
SÁL 73:23–26

Várijt várdudaláv:
gåsstå munji viehkke boahtá?
Viehkke Härrás boahtá,
ednama ja alme sjivnnediddjes.
Juolgát ij tjalggalahte,
luottajdat váttugit gähftjá.
Ihkenis ij oade, agenis gáhtså,
sân guhti Israelav várjjal.
Härrá duv várjjal,
suv oakken vájalda,
duv bálldalin vádtsá.
Biejven biejvve duv ij vhágahate,
ij ga iján mánno.
Härrá duv várjjal gákpat bahás,
gákpat mij viessomat ájttá.
Härrá viessomájgenat várjjal,
dálла ja ihkeven ájggái.
SÁL 121

Jus idedisruopseldiddje såjj luluv hállánit
ja mera gätjátjj vuojnjadittat luluv vuolgget,
de dåppe lulu aj muv gávnat
ja giedajnat muv lulu adnalit.

Jus luluv javllat: Sjievnnjet muv gåbttjis,
tjuovgga muv birra idjan sjaddis,
de dunji ij le sjievnnjet sjävnnjadin,
idja le tjuovggat degu biejvve,
iesj sjievnnjet le tjuovgga.

SÁL 139:9–12

Diedáv mav didjj lev ussjolam, Härrá hoallá: buorev, iv baháv. Boahtteággev ja därvvov didjj vattáv. Gå muv tjuorvvobihtit ja munji råhkålihpit, de guláv. Gå muv åhtsåbihtit, de gávnabihtit. Sáddnán, jus ålles vájmostihtte åhtsåbihtit, de gehtjav vaj muv gávnabihtit.

JER 29:11–14

Jesus javlaj: ”Båhtit muv lusi gákka gudi låsså nådijt guode-debihtit, de didjj vuojnadjimnuobev vattáv. Válldit muv svagájt oalggáj ja oahppit mujsta gänna le lidna ja njuorris vájmmo, de dijá sielojda vuojnadjimnuobev oadtnobihtit. Muv svagá li vuohkasa ja noade gähppat.”

MATT 11:28–30

Jesus javlaj: "E gus vihtta tsitsátja guovte guohpárbiedni-gattja ávdås vuobdeduvá? Valla Jubmel dajs avtak ij vajál-duhte. Ja tjabu dijá oajve vuobddatjoale li lågåduvvam. Allit balá, diján le ienep árvvo gå vájk man edna tsitsátjin."

LUK 12:6–7

Dajna gå Jubmel væráldav iehtsij vattij ájnna Bárnes, vaj juohkkahasj guhti sunji jáhkká ij hähkkåna, ájnat ihkeven iellemav oadtu. Jubmel ittij Bárnes væráldij rája duobbmitjit, ájnat suv baktu væráldav gájutjít.

JOH 3:16–17

Jesus håljaj: "Månn lev tjuodtjelibme ja iellem. Guhti munji jáhkká viessu vájku vil jábmá, ja guhti viessu ja munji jáhkká ij goassak jáme."

JOH 11:25–26

Visses lev, ij jábmem ij ga iellem, e ieñngila e ga ietjá fámo, e ga ma dálla li jali ma båhti, jali mige fámojt bad-djen jali tjiegnalisán jali mige ietjá, mijáv sierada Jubmela gieresvuodas Kristus Jesusin, mijá Härrán.

ROM 8:38–39

Dajna mijás aktak ij ietjas hárráj vieso, ij ga aktak ietjas hárráj jáme. Jus mij iellep de Härráj iellep, ja jus jábmep de Härráj jábmep. Juogu dal iellep jali jábmep de Härráj gullup.

ROM 14:7–9

Jáhtto ja doajvvo

Jábmemav dåssjit ihkeven ájggáj.

Härrá Jubmel gákka nierajs gadnjalijt sihkkot
ja álmmugis álbedusáv gádot
åbbå ednamin.

Härrá le sárnum.

Dan biejve javlli:

Gähettjt, jubmelimme,
lånestiddje gesi dårvustalájma.

Sån le Härrá gesi dårvustalájma,
sjållårdallup ávos,
mijáv bådij gájutjt.

JES 25:8–9

Jesus javlaj: ”Jubmel ij le jábbmegij ájnat viesso almatwij
jubmel, dajna gå sunji li gákka viessomin.”

LUK 20:38

Jesus javlaj: ”Muv sávtsa gulli muv jienav, mân dajt dåb-
dåv ja tjuovvu muv. Ihkeven iellemav sidwij vattáv. Sij e
goassak hâhkkaná ja aktak ij sjáv muv giedajs råhitti.”

JOH 10:27–28

Jesus javlaj: ”Allit balá. Jähkkit Jubmelij ja jáhkkkit munji.
Áhtjám vieson li ållo lanjá. Luluv gus ietján javllat manáv
didwij sajew gárvedittjat? Ja jus dal manáv didwij sajew gár-
vedittjat, de máhtsav dijáv iehtjam lusi viettjatjít vaj lihpit
gånnå mân lev.”

JOH 14:1–3

Dálla degu tjiégossiek spiedjilgåvåv vuojnnep; dalloj árudijás áruditdjaj vuojnnep. Dálla dádjadav muhtem märráj; dalloj ållåsit nåv gåktu Jubmel muv ållåsit dåbddå. De bissu dá gålmmå: Jákko, doajvvo ja gieresvuohta, ja dajs gájkin stuorámus le gieresvuohta.

1 KOR 13:12–13

Dåssjåniddje viertti nähkåmahtesvuohたj gárvoduvvat ja jábbmelasj viertti jámegahtesvuohたj gárvoduvvat. Valla gå dåssjåniddje nähkåmahtesvuohたj gárvoduvvá ja jábbmelasj jámegahtesvuohたj gárvoduvvá, de sjaddá nåv gåktu tjálugij le tjáleduvvam: Jábmem le njieladuvvam ja vuojtto le boahtám. Jábmem, gånnå le duv sjnjuhtje? Jábmem, gånnå le duv vuojtto? Jábmem sa sjnjuhtje le suddo, ja sutto fábmo le láhka. Jubmelij gjitto, guhti vuojtov midjij härrá Jesus Kristusa baktu vaddá.

1 KOR 15:53–57

Diehtep gå gajkoduvvá goahte mij le mijá viesso ednamin, de miján le viesso almen mij le Jubmelis, ihkeven viesso mij ittij giedaj dagáduvá. Sjuohkadallap dáppe viesodijn, dajna gå vájddep almmelasj viessuj gárvoduvvat. Gå de dasi lip gárvoduvvam, de ep rihtsot gávnadalá. Mij, gudi dán goaden lip, vájvijs sjuohkadallap; ep ham sidá rihtsahit, ájnat gárvoduvvat, vaj jábbmelasj luluj iellemis njieladuvvat.

2 KOR 5:1–4

Mijá ájtteklánnda le almen, ja dåppelt aj vuorddep suv, guhti mijáv le gájutjit, härrá Jesus Kristus. Sân mijá rasjes rubmahav ietjájduhttá, vaj sjaddá suv herlukvuoda rubma-ha lágátjin, danen gå sujna le fábmo gájkka ietjas vuolláj biedjat.

FIL 3:20–21

Ij le ham miján dáppe ednamin stáda mij bissu ájnat vuord-dep dav mij le boahtemin.

HEB 13:14

Muv gärrása, Jubmela máná dal lip, valla ij le ájn bihkusin manen sjaddap. Diehtep galla gå ietjas bigot de suv lágátjin sjaddap, dajna gå bessap suv vuojnnet gåktu le.

1 JOH 3:2

Ale balá. Mån lev vuostasj ja manjemus, ja guhti viesov. Jábmám lidjiv, ja gehtja, ihkeven ájggáj viesov, ja mujna li tjoavddaga jábmemij ja jábbmekájimmuj.

BIG 1:17–18

Ja trúvnás gulliv garra jienav javllamin: ”Gehtja, Jubmela goahte le almatjij lunna, sân le sijá lunna árutjit ja sij li suv álmmuk ja iesj Jubmel le sijá lunna, ja gájkka gadnjalijt sijá tjalmijs sihku. Jábmem ij dasti gávnnu, ij ga surggo jalik luodjom jalik bávtjas. Dan diehti gå gájkka mij ávddå-la lij, gáhtu.”

BIG 21:3–4

SÁLMMA

HIVÁSTAHTTEM

Avskedstagande sker här eller efter Herrens bön och eventuell psalm. Vid avskedstagandet kan musik förekomma.

ÅVDÅSRÅHKÅLVIS

Förbön med en föreslagen eller annan bön. Möjlighet till tystnad i samband med förbönen.

H/V Råhkålup.

H/V Jubmel, duv gjittep iellemis mav midjij vattá,
mij le bargojs ja åvdåsvásstádusás, surgos ja ávos
dievva.

Dal gjittep NN:as,
gákka dassta majt oattjojma suv iellema baktu,
dassta majt sån lij ja majt sån vattij.

Viehkeda mijáv surgon
ja åhpada mijáv viessoj åvdås viessot dav ájgev mij
miján ájn le.

Gjttep Bárnát Jesus Kristusa åvdås,
guhti uvsav rahpá iellemij mij goassak ij någå.
Liege mijá lahka – uddni ja gákka biejvijt
ja dibde de mijáv, gå ájgge ållån, ráfen dáppelt
mannat.

Tj Amen.

eller

- H/V** Jubmelimme,
dunji lip NN:av guodám.
Dunji iehtjama guodet.
Viehkeda ja guotte mijáv surgon ja åhtsålimen.
Várjjala mijáv dálла ja ihkevaj.
- Tj** Amen.

HÄRRÁ RÅHKÅLVIS

Bönen kan inledas med orden:

H Råhkålup aktan Härrá råhkålvisáv.

Tj Áhttje mijá, guhti le almen.
Ájlistuvvus duv namma.
Båhtus duv rijkka.
Sjaddus duv sidot,
gåk almen, nåv aj ednamin.
Vatte midjjij uddni
mijá bájvvásasj lájbev.
Ja luojte midjjij suttojdimme ándagis,
nåv gåk mij aj luojtep mijá velgulattjajda.
Ja ale mijáv gähettjalibmáj lájddi,
ájnat várjjala mijáv bahás.
Juhte duv le rijkka
ja fábmo ja herlukvuhta
ihkeven ájggáj.
Amen.

A. Hiejttem girkkon jali kapellan

SÁLMMA/TJUOJADIBME

HIVÁSTAHTTEM

Avskedstagande sker här eller före förbönen. Vid avskedstagandet kan musik förekomma.

SÁLMMA

HIEJTTEMRÅHKÅLVIS

Prästen ber någon av följande eller annan slutbönn.

Prästen ber slutbön vid kistan:

H Jubmelimme/Härráma,
vatte *NN:aj/sunji* duv ráfev
ja tjuovggis sunji
duv ihkeva (+) tjuovgga.

Tj Amen.

eller

H Jesus Kristus, dån guhti le tjuodtjelibme ja iellem,
vatte *NN:aj/sunji* duv ráfev
ja tjuovggis sunji duv ihkeva (+) tjuovgga.

Tj Amen.

BUORISSJIVNNJÁDUS

Prästen kan inleda med orden:

- H** Duosstut Jubmela/Härrá buorissjivnnjádusáv:
- H** Härrá buorissjivnnjedus dijáv ja várjhalus dijáv.
Härrá tjuovggijus árudijás didjjí ja årrus didjjí
ármögis.
Härrá járggálus árudijás didjjí ja vaddus didjjí ráfev.
(Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojñjanisá
namán.
- Tj** Amen.

SÁLMMA

TJUOJADIBME

RÁJADUSBÁGO

Sändningsord kan förekomma med föreslagna eller andra ord.

- H** Mannup ráfen, (mijá Härrá) Jesus Kristusa namán.
- Tj** Amen.
- eller*
- H** Jubmela ráfe, mij le gákka jiermijs alebun,
várjal dijá vajmojt ja dijá ájádusájt Jesus Kristusin.
- Tj** Amen.

B. Hiejttem girkkogárden

SÁLMMA

TJUOJADIBME

Kistan bärts till graven. Klockringning kan förekomma.

HÁVDDÁJLUOJTTEM

HIVÁSTAHTTEM

HIEJTTEMRÅHKÅLVIS

Prästen ber någon av de föreslagna eller annan slutbön.

H Jubmelimme/ Härráma,
vatte *NN:aj/sunji* duv ráfev
ja tjuovggis sunji duv ihkeva (+) tjuovgga.

Tj Amen.

eller

H Jesus Kristus, dån guhti le tjuodtjelibme ja iellem,
vatte *NN:aj/suv* ráfev
ja tjuovggis sunji duv ihkeva (+) tjuovgga.

Tj Amen.

BUORISSJIVNNJÁDUS

Välsignelsen kan läsas här eller innan kistan bärts ut ur kyrkan eller kapellet.

Prästen kan inleda med orden:

Duosstut Jubmela/Härrá buorissjivnnjádusáv:

- H** Härrá buorissjivnnjedus dijáv ja várjjalus dijáv.
Härrá tjuovggijus árudijás didjjí ja årrus didjjí
ármögis.
Härrá járggálus árudijás didjjí ja vaddus didjjí ráfev.
(Jubmela:) Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojηηanisá
namán.
- Tj** Amen.

SÁLMMA

RÁJADUSBÁGO

Sändningsord kan förekomma med föreslagna eller andra ord.

- H** Mannup ráfen, (mijá Härrá) Jesus Kristusa namán.
Tj Amen.
eller

H Jubmela ráfe, mij le gájkka jiermijs alebun,
várjal dijá vájmojt ja dijá ájadusájt Jesus Kristusin.

Tj Amen.

eller

H Áhtje hukso,
Bárne gieresvuhta
ja ájis Vuojnjanisá lahkavuhta
fármastisá mijáv biejvvek,
gå idja boahtá
ja gå tjuodtjelime idet tjuovgut.

Tj Amen.

Hávddádimjubmeldievno råhkålvisá

Prästen kan inleda eller avsluta Grifftetal med bönen, se sid. 285 eller med någon av nedanstående böner.

Råhkålvis 2

Härrá, mijá Jubmel,
dån le mijá dårvvo buolvas buolvvaj.
Jage ja biejve målsudi,
valla dån biso dahtanik.
Duv ármmo mijáv guoddá iellemin ja jábmemin.
Mujttup ja gjittup dassta mav dån NN:a baktu vaddi.
Duosto suv rijkkasit.
Bárnat Jesus Kristusa, mijá Härrá baktu.

Tj Amen.

Råhkålvis 7

Jubmelimme,
ij le dádjadahtte
man tjábbe viessom le ja ávos dievva
ja de rievddá ja náv báktjasin sjaddá.
Fármasta NN:av,
guotte suv
duv vájmo lahka náhkåmahtes gieresvuodajnat.
Guotte aj mijáv akta lahka duv
ja vatte midjij fámov viessomav joarkket.

Tj Amen.

Råhkålvis 8

Jubmel, mij boahtep duv åvddåj
surgon ja juoren.

Dân vuojná mijá gadnjalijt,
mijá vájvev ja moarev.

Dân áj vuojná mijá gjttogisvuodav
NN:a viessoma diehti.

Jubmel, boade mijá lusi liegga gieresvuodajnat
ja viehkeda mijáv ájn viessot.

Jesusa namán.

Tj Amen.

Hávddájluojttem/Gudnalihtteluojttem

SÁLMMA

En psalm kan läsas eller sjungas.

ÁLGGEMBÁGO

V Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojŋjanisá namán.

Tj Amen.

eller

V Jubmela:

Áhtje ja Bárne ja ájlis Vuojŋjanisá namán.

Tj Amen.

eller

V Gålmaktes Jubmela namán.

Tj Amen.

RÁMÁTLÅGOS

Föreslagna alternativa bibelläsningar. Även andra bibelläsningar kan förekomma.

Almatja biejve li rásij lágátja:
sân báhtsijt giedjega láhkáj ednama nanna,
de bieggá båssis, ja dat gáhtu,
sjaddamsadje le guoros.

Valla Härrá ármmo le ihkevij
sidjij gudi sujsta balli.

SÁL 103:15–17

Gájkat guovlos muv birástahtá,
duv giedan ållåsit lev.

PS 139:5

Jesus hålaj: ”Mårn lev tjuodtjelibme ja iellem. Guhti munji jáhkka viessu vájku vil jábmá, ja guhti viessu ja munji jáhk-ká ij goassak jáme.”

JOH 11:25–26

Jesus hålaj: ”Allit balá. Jähkkit Jubmelij ja jáhkkit munji. Áhtjám vieson li ållo lanjá. Luluv gus ietján javllat manáv didjij sajev gárvedittjat? Ja jus dal manáv didjij sajev gár-vedittjat, de máhtsav dijáv iehtjam lusi viettjatjít vaj lihpit gánnå mårn lev.”

JOH 14:1–3

RÅHKÅLVIS

Annan böñ kan förekomma.

V Jubmelimme ja Sjivnnjediddje, dunji guodep NN:av.
Dårvustallap dunji, guhti midjij iellemav vaddi,
fármasta mijáv jábmemin ja ihkálasjvuodan.
Sihtap duv lahka årrot dálla ja agev.

Gijttep NN:a viessomájges ednamin ja gákka dassta
mav midjij vattij.

Viehkeda mijáv viessoj åvdås viessot
dav ájgev mij miján ájn le.

Tj Amen.

Kistan/Urnan sänks i graven. Anhöriga kan ta avsked.

HÄRRÁ RÅHKÅLVIS

Bönen kan inledas med orden:

V Råhkålup Härrá råhkålvisáv.

Tj Áhttje mijá, guhti le almen.
Ájlistuvvus duv namma.
Båhtus duv rijkka.
Sjaddus duv sidot,
gåk almen, nåv aj ednamin.
Vatte midjij uddni mijá bájvvásasj lájbev.

Ja luojte midjij sottojdimme ándagis,
nåv gåk mij aj luojttep mijá velgulattjajda.
Ja ale mijáv gähettjalibmáj lájddi,
ájnat várjjala mijáv bahás.
Juhte duv le rijkka
ja fábmo ja herlukvuohtha
ihkeven ájggáj.
Amen.

HIEJTTEMRÅHKÅLVIS

Om andakten inleds i kyrka/kapell och avslutas vid graven kan Slutbön och Välsignelsen byta plats: Välsignelsen i kyrkan, där efter går de församlade till graven. Slutbönen beds enlig förslag nedan eller andra ord.

V Jubmelimme, Härráma
Vatte *NN:aj/sunji*
duv ráfev, ja tjuovggis sunji
duv ihkeva (+) tjuovgga.

Tj Amen.

eller

Jesus Kristus, dån guhti le tjuodtjelibme ja iellem,
vatte *NN:aj/sunji* duv ráfev
ja tjuovggis sunji duv ihkeva (+) tjuovgga.

Tj Amen.

BUORISSJIVNNJÁDUS

Ledaren kan inleda med orden:

Råhkålup Jubmela/Härrá buorissjivnnjádusáv.

V Härrá buorissjivnnjedus dijáv ja várjjalus dijáv.
Härrá tjuovggijus árudijás didjij ja årrus didjij
ármmogis.
Härrá járggálus árudijás didjij ja vaddus didjij ráfev.
Áhtje ja Bárne (+) ja ájlis Vuojñjanisá namán.

Tj Amen.

SÁLMMA

RÁJADUSBÁGO

V Mannup ráfen, mijá Härrá Jesus Kristusa namán.

Tj Amen.

eller

V Jubmela ráfe, mij le gákka jiermijs alebun, várjjalus
dijá vájmojt ja ájadusájt Kristus Jesusin.

Tj Amen.

eller

V Áhtje hukso,
Bárne gieresvuhta
ja ájis Vuojnjanisá åskåldisvuhta
fármastisá mijáv biejavvek,
gå idja boahtá
ja gå tjuodtjelime idet tjuovgut.

Tj Amen.

SVEERJEN GÆRHKOEN

GÆRHK EGIETEGÆRJA

Sydsamiska

Innehåll

Åejviemæssoe, Mæssoe/Gyrhkesjimmie 313

Tjåanghkoe 313

Baakoe 329

Maalestahke 342

Raajeme 362

Skeamtjohkekommunijovne 365

GÆRHKOEN SJËERE DAHKOEH 375

Laavkome-gyrhkesjimmie 376

Bijpeleteeksth laavkoemasse 382

Skylleme 394

Gyrhkesjimmie gosse skylleme 394

Bijpeleteeksth skyllemassese/-gyrhkesjæmman 399

Pruvreme 411

Juvleme 423

Bijpeletjaalegh gosse juvleme 426

Juvleme/Kroeftelihtie-juvleme 446

Åejviemæssoe, Mæssoe/Gyrhkesjimmie

TJÅANGHKOE

GÆRHKOEN BEALLOEH GOVLOEH

Gudstjänsten inleds (om möjligt) med klockringning.

SAALME

Procession kan förekomma. Nattvardsgåvorna kan bäras fram.

AALKOEBAAKOE

Den trinitariska formeln är ett fast moment i Högmässa och Mässa/Gudstjänst enligt något av alternativen nedan. Inledningsorden kan därefter formuleras med föreslagna ord eller med andra ord eller utgöras av Introitus. I Gudstjänst kan Inledningsordet inledas med läst eller sjunget Helig. Inledningsordet kan utgöras av förkunnelse inför Bön om förlåtelse och Förlåtelseord. Flera av de föreslagna inledningsorden kan sägas av församlingen gemensamt eller växel-läses.

H/L Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen
nommesne.

Å Aamen.

eller

H/L Jupmelen: Aehtjien jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.

Å Aamen.

H/L Ajnehke Jupmelen nommesne, gi n golme nommh.

Å Aamen.

Fakultativ inledning i Gudstjänst. Fortsätter med Inledningsord enligt nedan.

H/L Aejlies, aejlies, aejlies  ejvie Sebajote.

Abpe eatneme dov hearlohkevoeteste d eves.

Kan fortsätta med något av följande Inledningsord eller annat Inledningsord:

Aalkoebaakoe 1

Datne gie veartenem jih gaajhkem sjugniedamme,
datne gie elmien jih eatnemen Åejvie leah,
ih tempelinie  arroeh mejtie almetji g etijste tseegkesovveme.
Ih datne elmide jih elmiej elmide tjaakenh.

Datne daesnie – ih leah guhkede giejstie mijreste.

Datnesne jielielibie, juhtiebibie jih libie.

Mijjen maadtoe dovne ulmie datnesne.

Datnem eatnemen gaajhki almetjigujmie ihkuven gijhtebe
jih heevehtibie (jih rohkelibie jih byjhkesjibie):

Aalkoebaakoe 3

Daelie ektesne libie
jih datne, Jupmele, daesnie.
Datne dan lihke
goh mijjen voejngenesse.
Datne vuajnah jih viehkehth,
datne jaskehth jih guarkah.

Aalkoebaakoe 4

Daate Jupmelen biejjie.
Daesnie, altese gaetesne,
mijjem bækta jih tjoevkem vadta.
Daate Jupmelen biejjie.
Jupmelen baakoe daelie
mijjese baalkam vuesehte jih mijjem eevtjie jaehkedh.
Daate Jupmelen biejjie.
Daelie rohkelibie
jih dåastoehtibie dam maam Jupmele vadta.

Aalkoebaakoe 5

Meningarna kan sägas i valfri ordning.

Jupmele lea daesnie.
Datne leah daesnie.
Manne leam daesnie.
Mijjeh ektesne daesnie.

Aalkoebaakoe 6

Vaeriej jih guevteli Jupmele,
 ráhtoej jih gellielaaketjevoeten Jupmele,
 jaevriej, mearoen jih jielijen Jupmele,
 datne mijjen lihke gusnie mijjeh årroeminie,
 dov lihke jielebe,
 dov nommesne rohkelibie.

Aalkoebaakoe 10

Jupmele buerie lea jih mijjem aarmojne dåastohte.
 Jupmele mijjem ohtsede gosse Jupmielistie dabpanibie,
 mijjem tseegkie gosse mijjen jielemem vaeniedibie.
 Dellie mijjen sådtoem jih skåltoem byjhkesjibie
 jih Jupmelem fraakas dåastoehtibie
 gosse altese faamose jih aarmose leahtadibie.
 Rohkelibie (jih byjhkesjibie):

Aalkoebaakoe 13 (*för jul, särskilt Julotta*)

- H/L** Vuartasjidie, manne stoere aavojne båatam. Halleluja.
- Å** Aavoe gaajhkesidie. Halleluja.
- H/L** Daan biejjen Lutniestæjja dijjese reakadamme.
 Halleluja.
- Å** Díhte Kristuse, Åejvie. Halleluja.
- H/L** Earoe Aahtjan jih Baarnan jih Aejlies Voejkenasse.
- Å** Nemhtie guktie aalkovistie lij, daelie lea jih edtja
 ihkuve aejkeste ihkuve aajkan årrodh.
 Aamen.

Aalkoebaakoe 15 (*särskilt vid doppåminnelse, se vidare sid. 335*)

Mijjieh Jeesus Kristusen ektievoetese lååvkesuvvieh,
 gaajhkesigujmie gieh iktesth
 jih abpe veartanisnie
 sijhtebe jieliemisnie jih jaemiedisnie altemse dåeriedidh
 jih håhkjesjiebe ihkuve jieliedasse edtjebe tjuedtjielidh.
 Ij lååvkemisnie leah naan joekehts almetji gaskemsh.
 Ij gie leah stööremes jallh unnemes, evtemes jallh minngemes.
 Gaajhkesh Jeesus Kristusinie aktene.

ROHKELASSE AARMOEN MIETIE

Bön om Förålætelse är ett fast moment i Högmässa, fakultativt i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Bön om Förålætelse ett fast moment, alternativt kan Överålætelsebön användas. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön, se sid. 334.

Rohkelasse 1

Å Dov uvte, aejlies jih riektesvoeten Jupmielasse,
 byjhkesjem manne åssjalommesigujmie, baakoejgujmie
 jih dahkoejgujmie leam sådtoedamme.
 Im leah datnem eeremasth eahtseme,
 im mov lihkesadtjem goh jijtjemem eahtseme.
 Mov sådtoen gielhtie jeenebe skåltoem guadtam
 goh jijtje guarkam jih skåltoem tjöönghkeme gosse
 manne datnem leehpim guktie veartene datnem leehpi.
 Dan gielhtie viehkiem daarpesjem mov sådtojde
 laehpedh. Luejhtieh mov sådtojde manneste Jeesus
 Kristusen gielhtie.

Rohkelasse 3

- Å Aejlies Jupmele, dutnjen byjhkesjem
 manne gellien aejkien jih gellielaaketje sådtoedamme,
 åssjalommesigujmie, baakoejgujmie jih dakhoejgujmie.
 Måjhtelh mannem aarmojne
 jih luejhtieh mannesto Jeesus Kristusen gaavhtan
 maam manne meadteme.
- H (Goltelh fierhten vaajmoen sjaaaven byjhkesjimmie:
 ...
 Jeesusen, Jupmelen baernien, vîrre mijjem
 gaajhkijste sådtojste reejnie.
- Å Daam jaahkam jih sijhtem Jupmelem aarmoem
 dåastoehtidh Jeesus Kristusen gaavhtan.)

Rohkelasse 4

- Å Jeesus Kristuse, dov gâajkoe båatam
 jih arhtem jealajidh jih rïektesem åadtjodh.
 Manne sådtoedamme dov gieriesvoeten vuestie
 jih sjugniedimmien vuestie,
 mov lihkesadtji vuestie jih jijtsene vuestie.
 Aarmodh mannem.
 Dåastohth mannem guktie datne dåajvoehtamme
 gaajhkesidie dåastoehtidh gïeh datnem ohtsedieh.

Rohkelasse 6

- Å Åärmegs Jupmele,
lujhtieh mannesto mov sådtojde
(mejtie sjaaen byjhkesjem ...).
- H Dåastohth mijjem dov aarmojne.
- Å Jeesus Kristusen nommesne.

Rohkelasse 7

- Å Jupmele, datne mijjem damth jih mijjem eahtsah.
Daajrah mijjieh libie sådtoedamme.
Ibie leah dorjeme dam maam sijhth edtjebe darjodh.
Gierth mijjem Jeesus Kristusen gaavhtan.

BAAKOE AARMOEN BĲRE

Förlåtelseord eller Löftesord är ett fast moment i Högmässa, ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Förlåtelseord eller Löftesord ett fast moment, alternativt kan Överlåtelsebön användas. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön. Korstecknande (+) kan förekomma.

Aarmoebaakoe 1

- H Dutnjien gie rohkelamme Jupmele edtja dov sådtojde
datneste luejhtedh, Jeesus Kristusen gielhtie jeahtam:
Jupmele dov sådtojde datneste luajteme.
(Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
Voejkenen nommesne.
- Å Aamen.

Aarmoebaakoe 2

- H** Jupmele (gie stoere gieriesvoetine) datnem eahtsa, datnem gorrede jih dov sådtojde datneste luajhta.
(Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies Voejkenen nommesne.
- Å** Aamen.

Aarmoebaakoe 3

- H** (Jupmelen baakoen jih dååjvehtassen gielhtie, jih Jesus Kristusen gielhtie, bæjhkoitem Jupmele datnem aarmode jih gaajhkide dov sådtojde datneste luajhta.)
Jesus Kristusen gielhtie dutnjien jeahtam:
Jupmele dov sådtojde datneste luajhta (Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies Voejkenen nommesne.
- Å** Aamen.

DÅÅJVÉHTASSEBAAKOE

Förlåtelseord eller Löftesord är ett fast moment i Högmässa, ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Förlåtelseord eller Löftesord ett fast moment, alternativt kan Överlåtelsebön användas. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön. Om Gudstjänst leds av lekman och Bön om förlåtelse ingår ersätts Förlåtelseord av Löftesord (se ovan sid. 13, 20 och 22).

Dååjvehtassebaakoe 1

H/L Jupmele åårmäge lea.

Jupmele ååredæjjine mijjese tjuavka
mijjem jealajehtedh jih jieledem vedtedh.
Jeesusen nommesne.

Å Aamen.

Dååjvehtassebaakoe 2

H/L Jupmele (gie stoere gieriesvoetine) datnem
eahtsa, datnem lutneste jih sådtojde datneste luajhta.
Jeesusen nommesne.

Å Aamen.

Dååjvehtassebaakoe 3

H/L Jis mijjen sådtojde byjhkesjibie,
dellie Jupmele stynkehke jih riektesvoetesne,
guktie mijjem sådtojste luajhta
jih mijjem reejnie gaajhkijste mah eah reaktoe leah.
Jeesusen nommesne.

Å Aamen.

GYJTELASSE

Tackbön, med föreslagen eller annan bön, är ett fast moment i Högmässa och fakultativt i Mässa/Gudstjänst efter Förlåtelseord eller Löttesord. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Tackbön ett fast moment, alternativt kan Överlåtelsebön användas.

Gyjtelasse 1

Å Jupmele, mijjen Aehtjie,
gijhtebe juktie baalka iktesth dov gåajkoe
ræhpas Jeesus Kristusen gielhtie.
Viehkehth mijjem dov aarmosne jieledh.
Nænnosth mijjen jaahkoem, stueredh mijjen hähkoem
jih jealajehtieh mijjen gieriesvoetem.
Aamen.

Gyjtelasse 2

Å Gæjhtoe, Jupmele, juktie datne mijjem gærth
jih faamoem mijjese vadtah jieledh.
Jeesusen nommesne.
Aamen.

Gyjtelasse 3

Å Jupmele, gæjhtoe juktie dov gieriesvoete gaajhkem
guadta,
guktie datne ikth vielie jielemem vadtah jih mijjem
eevtjh sjidtedh
jih baajh dov aarmoem mijjen luvnie årrodh.
Jeesusen nommesne.
Aamen.

JUPMELEN ÅALAN

Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Alternativ till Bön om förlåtelse och Förlåtelseord eller Löftesord. Kan förekomma här eller i samband med Kyrkans förbön, se sid. 334. Momentet ingår inte i Högmässa. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst, ska Överlåtelsebön, alternativt Bön om förlåtelse, Förlåtelse- eller Löftesord samt Tackbön vara fasta moment.

Jupmelen åalan 1

Å Åärmegs Jupmele,
datne gie Kristusisnie baalkam dov gåajkoe rihpesth
jih veartenen gaajhkide sådtojde jamhkelh.
Reejnh mannem guktie raajne sjidtem.
Baajh mannem ållesth sjidtedh.
Tjårarvoeh mannem dov gåajkoe guktie raeffiem
vaajmosne åadtjoem.
Aamen.

Jupmelen åalan 2

Å Datne munnjien hiegkem vedtiejih
jih mannem dov syjhteden mietie sjugniedih.
Datne gaajhkem damth mij mannesne jih dam
dåajmijesvoetine faerhmesth,
dam mij viesjie lea goh dam mij veaksehke lea,
dam mij skïemtjes lea goh dam mij starnes lea.
Dan åvtese dov gåajkoe ejnehtit
jih åssjalommesi namhtah båatam.
Goh laejriegaerine dov gïetine
dov gïeti sijse båatam.

Dievhtieh mannem dov buerievoetine
guktie buerriesjugniedassine sjidtem.
Dov vijsiesvoetem heeveh tem, datnem heeveh tem
gie viesjies jih saejries almetjidie tjåarvoeh
jih dov skaeh tiem smarres laejriegaeride biejh.
Aamen.

Jupmelen åalan 3

Å Jupmele,
gaajhkem maam dorjeme jih gaajhkem maam
ussjedamme
dov gietide biejem.
Gaajhkem mij stoere jih smaave,
gaajhkem mij näake jih gaajhkem mij buerie lea:
gorredh dam, Jupmele.
Aamen.

TJÅARVOEHTASSE KRISTUSASSE/KYRIE

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.

Tjåarvoehtasse Kristusasse 1 *Gudstjänstmusik A;
Kristusrop 1: A1, Sv. Ps. 695:1.*

H/L Åejvie, mijjen vielline sjidtih.
Mijjen neavroem damth jih,
dam kroessese guedtiejih.
Gaajedh mijjem!
Å Åejvie, aarmoedallh!

- H/L** Kristuse, datne dīhte jieliye Åejvie.
Dov dåjvehtassine mijjen luvnie leah.
Vaarjelh mijjem dov luvnie!
- Å Kristuse, aarmoedallh!
- H/L** Åejvie, datne Aehtjien åelkies bielesne tjahkan.
Rohkelh mijjen gaavhtan jih nænnosth mijjen jaahkoem.
Dov bætije biejiem vuertebe.
Åejvie, bætieh!
- Å Åejvie, aarmoedallh!

Tjåarvoehtasse Kristusasse 2 *Gudstjänstmusik A;*
Kristusrop 2: A2, Sv. Ps. 695:4.

- H/L** Vaajt datne, aeredsgååkse,
vadtah gieriesvoetem.
- Å Åejvie, aarmoedallh!
- H/L** Vaajt baalkam jieliedasse,
jaahkoem, jiermiem vadtah.
- Å Kristuse, aarmoedallh!
- H/L** Vaajt elmien okse gaahpoeh lea,
vedtieh håhkoem, læhkoem.
- Å Åejvie, aarmoedallh!

Tjåarvoehtasse Kristusasse 4 *Gudstjänstmusik C;
Kristusrop 4: C1.*

- H/L, Å** Aarmodh mijjem, Åejvie.
 Aarmodh mijjem, Kristus.
 Aarmodh mijjem, Åejvie.
- Å** Kyrie eleison.
 Kyrie eleison.
 Kyrie eleison.

***HEEVEHTASSE/GLORIA JİH LAUDAMUS**

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.
 Som Laudamus kan även trinitarisk lovsalm användas. Kan utgå under fastetid.

Heevehtasse 9 *Gudstjänstmusik A; Gloria A1*

- H/L** Earoe Jupmielasse jih raeffie eatnemen
 almetjidie giejt' eahtsa.

Heevehtasse 9 *Gudstjänstmusik A; Gloria A5 och Laudamus A13,
Psalmer i 2000-talet, 806.*

- H/L** Earoe elmien Jupmielasse jih raeffie eatnamasse jih
 almetjidie giejt' eahtsa.

- Å** Biejjiem jih askem,
 naestieh jih balvh,
 biegkem jih baaroeh,
 miesieh jih maanah,
 Jupmele sjugniedi.

Elmie jih eatneme,
gaajhke lea altese.
Gyjtelassh, Jupmielomh!
Heevehtassh, Jupmielomh!
Dov aejlies nommem laavloejibie!

Jupmelen baernie,
kroessesne jeemi
almetji åvteste.
Lea jielieminie
jih ektesne mijjine.
Jupmelem sijhtebe vaajmoste gjichteth.
Gyjtelassh, Jupmielomh!
Heevehtassh, Jupmielomh!
Dov aejlies nommem laavloejibie!

Voejkene! Aejlies,
jielije, læjnoes,
biejjeste beajjan
soelkede mijjem,
guadta övtiebasse.

Jupmelem sijhtebe vaajmoste gjichteth.
Gyjtelassh, Jupmielomh!
Heevehtassh, Jupmielomh!
Dov aejlies nommem laavloejibie!

DAAN BIEJJIEN ROHKELASSE

Dagens bön hämtas ur *Den svenska evangelieboken*. Dagens bön är ett fast moment i Högmässa och ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Bönen kan inledas med en hälsning (salutation) i form av växelläsning/växelsång.

- H/L** Kristuse mijjen gaskesne.
Å Altese nommesne rohkelibie.

eller

- H/L** Åejvie dijjine aktene.
Å Åejvie datnine aaj aktene.
H/L Rohkelibie.
....
Å Aamen.

BAAKOE

LOHKEME BÅERIES TESTAMENTESTE

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.

Läsningen kan inledas med orden:

Goltelibie tjaalegem båeries testamenteste.
Lohkebe ...

Textläsaren kan avsluta med orden:

L Naemhtie Jupmelen /Åejvien baakoe.
Å Jupmele, datnem gjijhtebe.

eller

L Naemhtie Bijpelen baakoe.
Å Jupmele, jealajehtieh dov baakoem mijjen luvnie.

PSALTARESAALME

Fakultativt moment. Kan hämtas ur *Den svenska evangelieboken* och sjungas, läsas eller växellässas. Om psaltarpsalm förekommer kan Gammaltestamentlig läsning utgå. Även bibelvisa kan förekomma.

EPISTELELOHKEME

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst.

Läsningen kan inledas med orden:

Goltelibie epistelem mij ...

Textläsaren kan avsluta med orden:

- L** Naemhtie Jupmelen/Åejvien baakoe.
Å Jupmele, datnem gijhtebe.

eller

- L** Naemhtie Bijpelen baakoe.
Å Jupmele, jealajehtieh dov baakoem mijjen luvnie.

SAALME

Om psalm, se sid. 12.

*VAENTJELE

Fast moment i Högmässa och Mässa/Gudstjänst. Vid en kortare gudstjänst, se sid. 12.

Läsningen kan inledas med orden:

- H/L** Lutnjestidie vaajmojde Jupmielasse jih goltelidie
daan biejjen aejlies vaentjelem. Naemhtie ...
tjaalasovveme.

Läsningen kan avslutas med orden:

- H/L** Naemhtie aejlies vaentjele govloe.
Å Heevehtibie Kristusem.

HALLELUJA-TJÄÅRVEHTASSE

Fakultativt moment.

PRİJHKE

Fast moment i Högmässa och Mässa/Gudstjänst. Predikan utgår från en eller flera av dagens texter ur *Den svenska evangelieboken*. På helgdagar med karaktäristisk text, som första söndagen i advent, juldagen med flera, kan predikan utlägga särskilt angiven text, uppläst i samband med predikan. Då utgår den gammaltestamentliga läsningen eller epistelläsningen. Predikan kan följas av till exempel tystnad eller musik som ger rum för eftertanke. Vid en kortare gudstjänst, se sid. 12.

*AEJLIES JAAHKOE/CREDO

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Trosbekännelsen ett fast moment. Kan ersättas med trinitarisk psalm.

Trosbekännelsen kan inledas med orden:

H/L Mijjieh aaj byjhkesjibie guktie gærhkoen jaahkoe lea (jih abpe veartenevijries gærhkoen jahkoe lea):

Å Mijjieh Jupmele Aahtjan jaehkebe,
faamohkommes, Elmien jih eatnemen sjugniedæjjese.

Mijjieh Jeesus Kristusasse aaj jaehkebe,
Jupmelen aajnehke baarnan, mijjen åajvan
gie Aejlies Voejkeninie åedtjine sjidti,
Maarja nïejteste reakadi,
Pontius Pilatusen baelien njåvtasovvi,
kroessese noeresovvi, jeemi jih krooptese bïejesovvi,
våâlese jaemedi-rïjhkese vöölki,
gåalmeden biejjen jaemiedistie tjuedtjieli,
bæjjese Alman vöölki,

Jupmelen, faamohkommes Aehtjien åelkies bielesne
 tjahkan,
 gubpede vihth edtja bååstide båetedh,
 jielije jih åemie almetjidie dööpmedh.
 Mijjieg Aejlies Voejkenasse aaj jaehkebe,
 gærhkoen aejlies ektievoetese,
 aejlies almetji tjåanghkenæmman, sådtoej luejtiemasse,
 åedtjen tjuedtjielæmman jih ihkuve jielimassee.

*Bön för döpta, konfirmerade och dem som ska ingå eller har ingått
 äktenskap samt tacksägelse för avlidna kan förekomma här eller
 vara en del av Kyrkans förbön. För föreslagna böner och tack-
 sägelseord, se inledning till Kyrkans förbön, sid. 334.*

SAALME

Kollekt kan samlas in.

*Bön kan förekomma då kollekten bär fram, med följande eller
 liknande ord:*

H/L Jupmele, buerjesjugnedh daejtie vadtesidie mejtie
 buektebe Jeesusen nommesne.

Å Aamen.

eller

H/L Dåastohth mijjem jih mijjen vadtesidie Jeesusen
 nommesne.

Å Aamen.

ROHKELASSE AARMOEN MIETIE, AARMOE-BAAKOE GYJTELASSH jallh JUPMELE-ÅALAN

Fast moment i Högmässa i Samling, här eller infogas i Kyrkans förbön. Bön om Förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord samt Tackbön är fasta moment i Högmässa, fakultativt i Mässa/Gudstjänst. I Mässa/ Gudstjänst kan Bön om Förlåtelse, Förlåtelseord eller Löftesord samt Tackbön ersättas med Överlåtelsebön. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst ska Bön om förlåtelse, Förlåtelse- eller Löftesord samt Tackbön vara fasta moment alternativt kan Överlåtelsebön användas. I Kyrkans förbön kan Bön om förlåtelse och Löftesord infogas. Om Mässa/Gudstjänst firas kan alternativt Överlåtelsebön infogas. Se vidare i Samling, sid. 317–324.

Kan inledas med följande eller liknande ord:

H/L Jupmele, dutnjien, gie åårmäge leah jih mijjen
rohkelasside govlh, buktebe mijjen byjhkesjimmide
jih rohkelasside: luejhtieh sådtojde mijjeste.

GÆRHKOEN ROHKELASSE

Kyrkans förbön är ett fast moment i Högmässa och ett fakultativt moment i Mässa/Gudstjänst. Om Mässa/Gudstjänst firas som huvudgudstjänst är Kyrkans förbön ett fast moment, se vidare sid. 26. Kyrkans förbön kan utformas med föreslagna eller med andra förböner. Den kan innefatta läst eller sjunget församlingssvar. I Kyrkans förbön kan Bön om förlåtelse och Löftesord infogas. Om Mässa/Gudstjänst firas kan alternativt Överlåtelsebön infogas. Se vidare i Samling, sid. 317, 323.

Föreslagna återkommande svar i förbönen

Förbönen kan ge utrymme för tystnad, med exempel i Förbön 5. Förbönsledaren kan avsluta förbönsmomenten eller tystnaden med:

L Jupmele, govlh mijjen rohkelasside.

eller

L Gæjhtoe juktie mijjen rohkelasside govlh.

Föreslagna lästa församlingssvar

Å Jupmele årroeh mijjine aktene.

eller

Å Baajh dov rïjhkem båetedh.

eller

Å Baajh mijjen tjåarvoehtasside dov gåajkoe båetedh.

Rohkelasse aarmoen mietie jih Dååjvehtassebaakoe rohkelassese

L/Å Dov gåajkoe båetebe

jih arhjem jealajidh jih riektesem åadtjodh.

Mijjieg sådtoedamme dov gieriesvoeten vuestie
jih sjugniedimmien vuestie,

mijjen lihkesadtji vuestie jih jiitjemh vuestie.

Aarmodh mijjem.

Dåastohth mannem guktie datne dåajvoehtamme
gaajhkesidie dåastoehtidh gieh datnem ohtsedieh.

H/L Jupmele eahtsa, mijjem lutneste jih mijjem sådtojste
luajhta.

(Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
Voejkenen nommesne.

Laavkommen bijre

Doppåminnelse kan förekomma i Samling eller i samband med Kyrkans förbön (se även sid. 24 och 317). Samling kan ske vid dopfunten och Kristusljus eller dopljus kan tändas. Följande eller andra ord kan sägas:

Baajh *daam tjoevkesem/daejtie tjoevkesidie* mijjem måjh-tajehtedh laavkommen vadtesen bijre jih Jeesusen bijre gie jeehti:

Manne veartenen tjoevke.

Dihte gie mannem dåerede, ij galkh jemhkielisnie
vaedtsedh, mohte dan lea jieleden tjoevke.

Rohkelasse dej åvteste gieh lååvkesovveme, skylleme jih pruvreme jih gyjhtelasse dej åvteste gieh sealadamme

Jupmele, rohkelibie *dan åvteste gie/dej åvteste gieh mijen åålmegisnie lååvkesovveme, NN åvteste (jih ... åvteste).*

Baajh *dam jaahkosne sjidtedh/daejtie jaahkosne sjitedh.*

Bueriesjugnedh jih vaarjelh *dam (jih dan fuelhkiem)/daejtie (jih dej fuelhkide)* daelie jih ihkuve aajkan.

Jupmele, rohkelibie dej åvteste gieh mijen åålmegisnie skylleme, NN ... åvteste (jih ... åvteste).

Bueriesjugnedh jih vaarjelh dej jielemem.

Jupmele, gæjhtoe gieriesvoeten åvteste jih almetji ektievoeten åvteste. Daan biejjen rohkelibie NN jih NN åvteste *gieh edtijægan pruvredh/gieh lægan pruvreme.* Vaarjelh dejtie dov aarmojne jih gieriesvoetine, jih bueriesjugnedh dej guaktaj jielemem.

Jupmele, dov aarmoe mijjem jieliemisnie jih jaemiemisnie guadta. Måjhtajibie jih gjaltebe mijen åålmegen *lihtsegen åveste gie/lihtsegi åveste gieh sealadamme jih mijjem laahpeme (jih dan nomme lea/dej nommh leah), NN ... jaepien båries.*

Jupmele, rohkelibie gaajhkesi åvteste gieh sårkosne.

Faerhmesth dejtie dov soelkehtassine.

Baajh ihkuve tjoevkem jieliejidie jih jeemegidie tjoevkedh.

Rohkelasse 1

Jupmele, datne gie elmiem jih eatnemem sjugniedamme,
 datnem gaajhki åvteste gjaltebe mah eatnamisnie jielieh.
 Bihkedh mijjem dov sjugniedimmiem vaarjelidh
 jih veartenem hoksine jih dieldtine tseegkedh.

Jupmele, datne gie gaajhkide almetjidie eahtsah,
 datnem gjaltebe raeffien jih frïjjevoeten åvteste.
 Vedtih faamoem viesjies almetjide vaarjelidh
 guktie mijjen siebriedahke ræhpas jih rïekteslaaketje sjædta.

Jupmele, datne gie mijjen vaajmosne,
 datnem gjaltebe aavoen jih haaljoej åvteste.
 Viehkehth mijjem jieledh guktie stillesovveme libie
 jih jaahkosne jieledh.

Jupmele, datne gie dov gærhkoem jealajahtah,
 datnem gjaltebe dej åvteste gieh mijjen åvtelisnie vaadtseme.
 Rohkelibie guktie dov syjtedem vuejnebe
 jih guktie faamoem åadtjobe dan mietie jieledh.
 Jeesusen nommesne.

Aamen.

Rohkelasse 2

Åârmegs Jupmele,
 dov gærhkoen åvteste rohkelibie.
 Vedtih mijjese jielemem jih faamoem Baakoste jih
 sakamenteste.
 Jealajehtieh dov baakoem mijjen luvnie.
 (Mijjieh dej åvteste aaj rohkelibie ...)

Baajh mijjen ektievoetem jearsoe jih ræhpas årrodh.
 Darjoeh gærhkoem sijjine gusnie gaajhkesh tjaakanieh
 jih gusnie aktesi-vyöki almetjh jih ovmessie almetjh
 maehtieh ektesne rohkelidh, eadtjaldovvedh jih aktanidh.
 Jupmele, årroeh gaajhkesi luvnie gieh skiemtjes jih oktegh
 leah jih dej luvnie gieh asvedieh.
 Årroeh dej luvnie gieh sårkosne jih aejvierisnie.
 (Mijjieh dej åvteste aaj rohkelibie ...)

Bueriesjugnedh almetjidie jih eatnamidie
 jih vedtieh vijsiesvoetem gaajhkesidie gieh luhpiem ååd-
 tjeme stuvredh jih nænnoestidh, mijjen siebresne/mijjen
 staaresne, mijjen laantesne jih veartanisnie.

Vedtieh mijjese heartoeh jih faamoem raeffien jih
 riektesvoeten gaavhtan barkedh.
 (Mijjieh dej åvteste aaj rohkelibie...)

Vedtieh mijjese dam maam jieliemasse daarpesjibie.
 Nænnost mijjen syjtedem jeatjabigujmie joekedidh
 (jih dejgujmie gieh neavrosne).
 Årroeh almetjigujmie aktesne gieh jijtsh jaahkoen jallh
 åssjalommesi gielhtie dåålvesuvvieh jallh vaajvesuvvieh.
 (Mijjieh dej åvteste aaj rohkelibie...)

Baajh mijjem bueriesjugnedassine jeatjabidie sjidtedh.
 Faerhmesth abpe jielemem dov aarmojne
 jih baajh mijjem minngemosth dov raeffesne årrodh.
 Jesus Kristusen, dov Baernien, mijjen Åejvien gielhtie.
 Aamen.

Rohkelasse 3

Jupmele, datne mijjem damth jih eahtsa.
 Viehkehth mijjem sinsitniem vaarjelidh
 jih sjædtojde jih dyjride krööhkestidh.
 (...)

Baajh maanide jih geerve almetjidie åadtjodh dam maam
 daarpehtieh:
 beapmoeh, vaarjoeh jih gåetieluhpieh.
 (...)

Soelkehth dejtie gieh tjearoeminie.
 Viehkehth dejtie gieh skiemtjes leah jih dejtie gieh oktegh
 jih dejtie gieh asvedieh.
 Rohkelibie jijtjemh åvteste, eejhtegi, åerpeni jih voelpi
 åvteste.
 (...)

Baajh raeffiem jih rïektesvoetem eatnamasse sjïdtedh.
 Viehkehth faamohkommesidie (mijjen laantesne/veartanis-
 nie) ussjedidh dejtie gieh vaenemes nænnoestieh.
 (...)

Gæjhtoe Jupmele,
 juktie dov gieriesvoeteste velvie gaajhkesidie.
 Jeesusen nommesne.
 Aamen.

Rohkelasse 5

Jupmele, rohkelibie gaajhkesi almetji åvteste
guktie fiereguhte åådtje gieriesvoetem jih ektievoetem
damtedh.

Starnedehtieh skeamtjohkem
jih dam mij smualkeme.
(*sjaaven*)

Jupmele, gïerth mijjem juktie mijjeh jeatjabidie
baskehtamme.

Leerh mijjem dïedtem mijjen dahkoej åvteste guedtedh
jih baajh aarmoem faamojne sjïdtedh jeatjahtehtedh.
(*sjaaven*)

Jupmele, rohkelibie baajh rïektesvoetem almetji jih rijhki
gaskemsh sjïdtedh.

Leerh mijjem dåaroem jih vestiesvoetem vuestielidh,
jih baajh dov rijhkem mijjen veartanasse sjïdtedh.
Aamen.

MIJJEN AEHTJIE/PATER NOSTER

Fast moment här i Gudstjänst. I Högmässa och Mässa följer
Herrens bön efter Nattvardsbönen.

Kan inledas med följande ord:

Ektesne rohkelibie guktie Jeesus Kristuse mijjem
ööhpehtamme:

Å Mijjen Aehtjie guhte leah elmierijhkesne.
Baajh dov nommem aejliestovvedh.
Baajh dov rïjhkem båetedh.
Baajh dov syjhtedem eatnamisnie sjidtedh
guktie elmierijhkesne.
Vedtieg mijjese daan biejjen
mijjen beajjetje laejpiem.
Luejhtieh mijjeste maam mijjieh meadteme
guktie mijjieh luejhtebe
dejstie guhth mijjese meadteme.
Aellieh luejhtieh mijjem gëhtjelimmiej sijse,
vaallah vaarjelh mijjem bahheste.
Juktie rïjhke lea dov,
faamoe jïh earoe ihkuve aajkan.
Aamen.

Om Gudstjänst firas fortsätter gudstjänsten med Sändning
(se sid. 362).

MAALESTAHKE

SAALME (*JURJIEHTIMMIE/OFFERTORIUM*)

Nattvardsgåvorna kan bäras till altaret och dukas upp. Måltidens alla moment är fasta i Högmässa samt i Mässa som firas som huvudgudstjänst.

Om kollekten inte samlats in tidigare kan det ske här eller i Sändning. Kollekten kan bäras till altaret.

Bön kan förekomma då kollekten bärts fram, med följande eller liknande ord:

H/L Jupmele, buerjesjugnedh dejtie vadtesidie mejtie
Jeesusen nommesne vedtede.

Å Aamen.

eller

H/L Dåastohth mijjem jih mijjen vadtesidie Jeesusen
nommesne.

Å Aamen.

*HEEVEHTASSE/SURSUM CORDA JİH PREFASJOVNE

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är samtliga Måltidens moment fasta.

Heevehtassen aalkoe 1 *Gudstjänstmusik A;* *Lovsägelsens inledning 1: A1.*

- H/L** Lutnjestidie vaajmojde Jupmielasse.
Å Jih vaajmojde sijhtebe lutnjestidh Jupmielasse.
H/L Gijhtebe Jupmelem, Åejviem.
Å Gyjtelassh aajnehke Jupmielasse.

Prefasjovnen aalkoe 1 *Gudstjänstmusik A;* *Prefationens inledning 1: A1.*

- H/L** Saatnan leah,
datne, aajnehke vyörtege heevehtimmiem åadtjoeh,
faamohks Aehtjie, aejlies Jupmele.
Datnem heevehtibie jih bueriesjugniedibie
Jeesus Kristusen, mijjen Åejvien gielhtie.

Lovsägelsen fortsätter med en kyrkoårsbestämd prefation eller med en allmän prefation enligt något av följande alternativ.

Jåvlh *Gudstjänstmusik A.*

H/L Nemhtie dam veartenem iehtsih juktie dov Baerniem
baajih almetjinie mijjen gielhtie sjidtedh.
Baernine libie dov almetjh,
jemhkielistie lutnjestamme dov giltehks tjoevkese.

Golmektievoete-aejkie 1 *Gudstjänstmusik A.*

H/L Dih te jieli je laejpie
guhte elmierijhkesté båateme eatnemem jieliehtidh.
Dih te gie altasasse båata, ij gåessie tjomkehtovvh,
jih dih te gie altasasse jaahka, ij gåessie gajhkelovvh.

Siejhme 1 *Gudstjänstmusik A.*

H/L Datne veartenem dov gëtine steerh
jih mijjese nommem vadta.
Almetjem dov plièresne sjugniedamme.
Hiegkem mijjese vedtiejih datnine ektine årrohd.

Siejhme 3 *Gudstjänstmusik A.*

H/L Mijjem dåastohth dov baakojne, laejpine jih vijnine,
jih sjavodsvotesne, rohkelassesne jih laavloemisnie.

Prefationen avslutas enligt följande (Gudstjänstmusik A):

Prefasjovnen orrijimmie 1 *Gudstjänstmusik A;*
Prefationens avslutning 1: A1.

H/L Dan åvteste dov jaahkoeladtfjine
ektine fierhten aejkien
jih abpe elmien åålmeginie dov nommem
heevehtibie, rohkelibie jih laavlobe:

eller

Prefasjovnen orrijimmie 2 *Gudstjänstmusik A;*
Prefationens avslutning 2: A2.

H/L Dov gærhkojne ektine gaajhken aejkien
sijhtebe dov nommem heevehtidh, dutnjen rohke-
lidh jih laavlodh:

***AEJLIES/SANCTUS**

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa
firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Aejlies 2 *Gudstjänstmusik C; Helig 2: C1.*

Å Aejlies, aejlies, aejlies, Åejvie fååmijes Aajmoe.
Altese eatneme earoste dîeves lea.
Earoe Jupmielasse!
Aejlies, aejlies, aejlies, Åejvie fååmijes Aajmoe.
Bueriesjugniedassh dîsse gie båata.
Earoe Jupmielasse!

MAALESTAHKEN ROHKELASSE

Fast moment i Högmässa och Mässa.

Prästen kan efter instiftelseorden säga:

Jaahkoen mysteriume stoere.

Församlingssvaret i nattvardsbönerna kan ersättas med följande alternativ:

Kristuse jaameme.

Kristuse tjuedtjielamme.

Kristuse vihth bååstide båata.

I nattvardsbönerna kan förbön infogas.

Maalestahken rohkelasse 2

H Earoe dutnjien, elmien jih eatnemen Åejvie,
gie abpe sjugniedimmiem deavhta dov gieriesvoetine.
Mijjieg gjijtebe dov gaajedimmien åvteste
maam datne mijjese vadteme Jeesus Kristusinie.
Mijjem ryörjehth dov aejlies Voejkeninie altemse
dåastodh,
gosse mijjen gåajkoe båata aejlies maalestahkine.

Dan jijjen gosse beahtasovvi
laejpiem vaalta, gæjhta,
dam tsååpké, learoehkidie vadta jih jeahta:
Vaeltede daam, byöpmedidie!

Daate mov åedtjie
 mij dijjese vadtasåvva.
 Darjode dam guktie mannem mujhtede.
 Gåasem aaj vaalta, gæjhta
 jih learoehkidie vadta jih jeahta:
 Jovkede gaajhkesh daestie.
 Daate mov virre, orre sjiehtedimmien virre
 mij edtja gaajhki sådtoej åvteste galkedh.
 Gosse daam jovkede,
 mujhtede mannem.

- Å** Åejvie, dov jaememen bijre ööhpehtibie,
 dov tjuedtjielimmien bæjhkoehtibie
 gossege hearlohkevoetesne bååstide båatah.
- H** (Elmien Aehtjie, vedtieg mijjese daejnie maalestahkine
 bueriesjugneles muerjide dov Baernien vaevjyste jih
 jaemiedistie, tjuedtjielimmeste jih alman vuelkimistie.
 Vedtieg mijjese jieledem altese jieliedistie,
 juktie mijjesne jeala jih mijjieg altese luvnie.)
- Gosse Jeesus Kristusem vuertebe edtja hearlohkevoe-
 tesne bååstide båetedh, datnem heevehtibie.
 Dov lea earoe jih hearlohkevoete daelie jih ihkuve
 aajkan.
- Å** Aamen.

Maalestahken rohkelasse 3

H Earoe dutnjen gie universumem guadtah jih deavhtah.
Earoe dutnjen gie Jeesus Kristusen jieliemisnie,
jaemiemisnie jih tjuedtjielimmesne gieriesvoeten
giengielommes tjeakoesvoetem vuesehth.

Dan jijjen gosse beahtasovvi
laejpiem vaalta, gæjhta,
dam tsåápke, learoehkidie vadta jih jeahta:
Vaeltede daam, byöpmedidie!
Daate mov åedtjie
mij dijjese vadtasåvva.
Darjode dam guktie mannem mujhtede.
Gåasem aaj vaalta, gæjhta
jih learoehkidie vadta jih jeahta:
Jovkede gaajhkesh daestie.
Daate mov virre, orre sjiehtedimmien virre
mij edtja gaajhki sådtoej åvteste galkedh.
Gosse daam jovkede,
mujhtede mannem.

- Å Åejvie, dov jaememen bijre ööhpehtibie,
dov tjuedtjielimmien bæjhkoehtibie
gossege hearlohkevoetesne båstide båatah.
- H Jupmele, båetieh dov Voejkeninie
jih baajh mijjem dov gieriesvoeten tjeakoesvoetem
åadtjodh.
Jeatjahtieh mijjem dov Voejkenen faamojne
guktie mijjen jieliemisnie dov gieriesvoetem
stinkestehetebe
jih mijjese baalkam dov rïjhkese röönjebe.
Dov lea gaajhke earoe jih hearlohkevoete daelie jih
ihkuve aajkan.
- Å Aamen.

Maalestahken rohkelasse 5

H Earoe dutnjien, elmien jih eatnemen Aehtjie
 gie veartenem eahtseme
 guktie aajnehke Baerniem vedtiejih
 guktie dah gieh altasasse jaehkieh,
 eah galkh jaemedh mohte ihkuven jielemem åadtjodh.
 Datnem gjijtebe gorredimmien åvtteste
 maam datne mijjese dorjeme Jeesus Kristusinie.
 Raajh dov Voejkenem mijjen vaajmose
 jih båaltajehtieh jielije jaahkoem.
 Bueriesjugnedh dov Voejkeninie laejpiem jih vijnem,
 vadtesh eatnemen muerijste jih almetji barkoste,
 mejtie dov uvte guedtebe.
 Datnem gjijtebe juktie dejgujmie
 Kristusen åedtjiem jih vîrrem åådtjeme.

Dan jijjen gosse beahtasovvi
 laejpiem vaalta, gæjhta,
 dam tsåápke, learoehkidie vadta jih jahta:
 Vaeltede daam, byöpmedidie!
 Daate mov åedtjie
 mij dijjese vadtasåvva.
 Darjode dam guktie mannem mujhtede.
 Gåasem aaj vaalta, gæjhta
 jih learoehkidie vadta jih jahta:
 Jovkede gaajhkesh daestie.
 Daate mov vîrre, orre sjiehtedimmien vîrre
 mij edtja gaajhki sådtoej åvtteste galkedh.
 Gosse daam jovkede,
 mujhtede mannem.

- Å** Åejvie, dov jaememen bijre ööhpehtibie,
dov tjuedtjielimmien bæjhkoehtibie
gossege hearlohkevoetesne bååstide båatah.
- H** Aejlies Aehtjie, gosse daam maalestahkem heevehtibie,
dellie dov Baernien vaejviem jih jaememem,
tjuedtjielimmiem jih elmierijhke-vualkemem mujtebe.

Jielemen laejpeste jih buerriesjugniedassen gåaseste
mijjese vadta byöpmedidh jih jovkedh
gossege hearlohkevoetesne bååstide båatah.

Dutnjen rohkelibie:

Vuejnieh altese ållesth jih ihkuven sjielem
mejnie datne veartenem jijtjenadth seamadamme.

Baajebe dov aejlies Voejkeninie
aktene åedtjine aktanidh

jih jieliye sjeline Kristusinie ållesth sjidtedh.

Faamohks Jupmele Aehtjie,
dov lea earoe jih hearlohkevoete ihkuve aekest
ihkuve aajkan

Jeesusen gieltie jih Jesusinie aktene
jih dov aejlies Voejkenen aktene.

- Å** Aamen.

Maalestahken rohkelasse 10

H Buerie jih hearlohke Jupmele,
datnem heevehtibie gaajhki åavtoej gielhtie.
Datne mijjem sjugniedamme
jih fiereguhtese vadtesh vadteme.
Datnem gjijhtebe juktie
stööremes vadtesem vadteme:
dov gieries Baerniem, Jeesus Kristusem.
Dov luvhtie bööti jih mijjine aktani.
Mijjieg Jeesusinie datnine aktanimh.

Dan jijjen gosse beahtasovvi
laejpiem vaalta, gæjhta,
dam tsåápke, learoehkidie vadta jih jeahta:
Vaeltede daam, byöpmedidie!
Daate mov åedtjie
mij dijjese vadtasåvva.
Darjode dam guktie mannem mujhtede.
Gåasem aaj vaalta, gæjhta
jih learoehkidie vadta jih jeahta:
Jovkede gaajhkesh daestie.
Daate mov virre, orre sjiehtedimmien virre
mij edtja gaajhki sådtoej åvteste galikedh.
Gosse daam jovkede,
mujhtede mannem.

- Å Åejvie, dov jaememen bijre ööhpehtibie,
dov tjuedtjielimmien bæjhkoehtibie
gossege hearlohkevoetesne bååstide båatah.
- H Jupmele, dutnjien rohkelibie, raajh dov Voejkenem
mijjese jih vadtesi bijjelen
guktie mijjieh gosse laejpiem byöpmedibie jih
vijnem jovkebe, Jeesus Kristusem dåastoehtibie.
Datnem heevehtibie daelie jih ihkuve aajkan.
- Å Aamen.

Maalestahken rohkelasse 13 (*kan särskilt användas vid sjukkommunion*)

H Jupmele, mijen sjugniedæjja, hiegkem mijese vedtiejih jih dåajvoehtamme mijjine aktene jieliemisnie jih jaemiedisnie jih ihkuve aajkan årodh.

Datne Jeesus Kristusinie oktemsvoetem, asvem, vaejviem (jih jaememem) mijjine aktene juakah.

Datne mijen viehkiehtæjjine jih soelkedæjjine.

Bueriesjugnedh dov voejkeninie laejpiem jih vijnem guktie laejpine jih vijnine åadtjobe Jeesus Kristusinie årodh jieliedisnie mij ij gæssie gænnah jaemieh.

Dan jijen gosse beahtasovvi
læjpiem vaalta, gæjhta,
dam tsåápke, learoehkidie vadta jih jeahta:
Vaeltede daam, byöpmedidie!

Daate mov åedtjie
mij dijjese vadtasåvva.

Darjode dam guktie mannem mujhtede.

Gåasem aaj vaalta, gæjhta
jih learoehkidie vadta jih jeahta:
Jovkede gaajhkesh daestie.

Daate mov vîrre, orre sjëehetedimmien vîrre
mij edtja gaajhki sådtoej åvtste galikedh.

Gosse daam jovkede,
mujhtede mannem.

- Å Åejvie, dov jaememen bijre ööhpehtibie,
dov tjuedtjielimmien bæjhkoehtibie
gossege hearlohkevoetesne båastide båatah.
- H Jupmele, datnem gjaltebe håhkoen åvteste orre
elmien bijre
jih orre eatnemen bijre gusnie riektesvoete lea.
- Å Aamen.
- eller*
- H Jupmele, håhkesjibie dov ååredæjjam akten aejkien
vuejnedh. Rohkelibie guktie Jeesus Kristuse mijjem
leereme:

MIJJEN AEHTJIE/PATER NOSTER

Fast moment här i Högmässa och Mässa.

Kan inledas med följande ord:

Aktesne rohkelibie guktie Jeesus Kristuse mijjem
ööhpehtamme:

Å Mijjen Aehtjie guhte leah elmierijhkesne.
Baajh dov nommem aejliestovvedh.
Baajh dov rïjhkem båetedh.
Baajh dov syjhtedem eatnamisnie sjütedh
guktie elmierijhkesne.
Vedtieh mijjese daan biejjen
mijjen beajjetje laejpiem.
Luejhtieh mijreste maam mijjeh meadteme
guktie mijjeh luejhtebe
dejstie guhth mijjese meadteme.
Aellieh luejhtieh mijjem gïehtjelimmiej sïjse,
vaallah vaarjelh mijjem bahheste.
Juktie rïjhke lea dov,
faamoe jïh earoe ihkuve aajkan.
Aamen.

LAEJPIEM TSÖÖPKEDH/FRACTIO

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Prästen kan bryta ett nattvardsbröd. Växelläsning med följande eller liknande ord:

- H Laejpiem maam tsööpkedebe, lea Jeesus Kristusen åedtjie.
- Å Jalhts gallesh libie, seamma åedtjine libie juktie gaajhkesh dovnesh seamma laejpeste åadtjobe.

RAEFFIEBAAKOE/PAX

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Prästen kan säga:

Åejvien/Jeesus Kristusen raeffie dijjine. / Raeffie gaajhkesidie.

Fridshälsning kan utväxlas till exempel med orden:

Jupmelen raeffie. / Kristusen raeffie. / Raeffie dutnjien.

*JUPMELEN LAAMPE/AGNUS DEI

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast.

Jupmelen Laampe 1 *Gudstjänstmusik A; O Guds Lamm 1: A1, Sv. Ps. 699:1.*

Å Aejlies Laampe, guhte veartenen sådtoeh guadta,
aarmodh mijjem, aarmodh mijjem!
Aejlies Laampe, guhte veartenen sådtoeh guadta,
aarmodh mijjem, aarmodh mijjem!
Aejlies Laampe, guhte veartenen sådtoeh guadta,
vedtieh raeffiem!

Jupmelen laampe 6 *Gudstjänstmusik E; O Guds Lamm 6: E1.*

H /L, Å Aejlies Laampe
gie joe sådtojde voelkehti,
vedtieh håhkoem,
vedtieh raeffiem!
Åadtjobe maalestahkem.

BYÖPMEDIMMIE/COMMUNIO

Fast moment i Högmässa och Mässa.

Prästen kan säga:

H Båetede, gaajhke lea ålesth.

Kommunikanterna tar emot nattvardsgåvorna. Till varje kommunikant säger den som delar ut nattvardsgåvorna:

H/L Kristusen åedtjie dutnjen vadtasovveme.

H/L Kristusen vürre dov åvteste galkeme.

Om kommunikanten tar emot bröd och vin samtidigt säger den som delar ut nattvardsgåvorna:

H/L Kristusen åedtjie jih Kristusen vürre dutnjen vadtasovveme.

Efter varje duklag, eller när alla kommunikanter tagit emot nattvardsgåvorna, säger prästen:

H (Mijjen Åejviem) Jeesus Kristusem libie dåastoehtamme.

(H/Å) Mijjem ihkuve aajkan vaarjele. Aamen.

(H Vaedtsebe Åejvien/Jeesus Kristusen raeffesne.)

ROHKELASSE BYÖPMEDIMMIEN MÆNNGAN

Fast moment i Högmässa. Fakultativt moment i Mässa. Om Mässa firas som huvudgudstjänst är momentet fast. Bön efter kommunion kan utformas med någon av de föreslagna bönerna eller med annan bön. Bönen kan ledas av präst eller annan ledare eller läsas av församlingen gemensamt eller växelläsas. Förbönsämnen kan infogas.

Siejhme 2

Kristuse, datnem gijhtebe dov joekoen ræjhkoes vadtesi åvteste.

Datne mijjen rohkelassen vaestiedassine sjïdtih,
jïh laejpie mijjen nealkose.

Viehkehth mijjem dov vaestiedassine dejtie årrodh
giëh ohtsedieh dam mij mijjen luvnie velvie.

Viehkehth mijjem tjåårvehtassem govledh maam datne
govleme,

neavroem guarkedh maam datne guarke,me,
almetjidie dïenesjidh giejtie datne dïenesjamme.

Dååjrehth mijjese dov buertien tjeakoesvoetem:

Aajne laejpie jïh

aajne åålmege.

Aamen.

Siejhme 3

Jeesuse,

gæjhoe ihke mijjem dåastohth
laejpesne jih vijnesne.

Gæjhoe ihke mijjine aktene
daan biejjien jih gaajhkh biejjieh.

Gæjhoe ihke maehtebe dov gieriesvoetem jeatjabidie
vedtedh.

Aamen.

Siejhme 4

Jeesuse, datnem gjaltebe gie mijjen gåajkoe båateme
jih jijtjemdh mijjese vadteme.

Mijjieg datnem dåastoehtamme
jih datne mijjen lihkebe goh jijtjemh vaajmoeh.

Daelie rohkelibie:

Baetsieh mijjen luvnie
guktie iktesth maehtebe datnine ektine årrodh
jih datnine sjüdtedh.

Aamen.

RAAJEME *Moment i valfri ordning, dock ska en psalm ingå.*

***SAALME jallh HEEVEHTIMMIE/ BENEDICAMUS**

Kan utgå under fastetid.

Heevehtimmie 1 *Gudstjänstmusik A; Lovprisning 1: A3.*

- H/L** Åejviem laavloen gjijtebe.
Å Jupmielasse earoe ihkuven.
Halleluja, halleluja, halleluja.

***BUERIESJUGNIEDASSE**

Fast moment enligt nedan i Högmässa och Mässa/Gudstjänst (för Gudstjänst, se även sid. 13). Korstecknande (+) kan förekomma. Trefaldigt Amen kan sjungas.

Prästen kan inleda med orden:

Dåastoehtidie Jupmelen/Åejvien bueriesjugniedassem:

- H** Jupmele datnem bueriesjugnede jih datnem vaarjele.
Jupmele jijtse ååredæjjine dutnjien tjuavka jih
datnem aarmode.
Jupmele jijtse ååredæjjam dov gåajkoe jarkoe jih
dutnjien raeffiem vadta.
(Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
Voejkenen nommesne.
Å Aamen (, aamen, aamen).

eller

Ledaren kan inleda med orden:

Dåastoehtibie Jupmelen/Åejvien buerriesjugniedassem:

- H/L** Jupmele mijjem buerriesjugnede jih mijjem vaarjele.
Jupmele jijtse ååredæjjine mijjese tjuavka jih mijjem
aarmode.
Jupmele jijtse ååredæjjam mijjese jarkoe jih mijjese
raeffiem vadta.
(Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien jih Aejlies
Voejkenen nommesne.
- Å** Aamen.

RAAJEMEBAAKOE

Sändningsord här eller sist i gudstjänsten. Fakultativt moment med föreslagna eller andra ord. Sändningsordet kan (efter Välsignelsen) utgöra en kort hälsning, eller vara längre och utveckla sändningens tematik (placerat sist).

- H/L** Jupmele mijjem raaja laejiem jih raeffiem
(veartanisnie) juekedh.

- (Å)** Vaedtsebe daehtie gyrhkesjimmeste,
Jupmelen earose jih almetji viehkine.

eller

- H/L** Raeffesne vaedtsebe,

- (Å)** (mijjen Åejvien) Jeesus Kristusen nommesne.

SAALME

ORRIJIMMIE MUSIHKE (POSTLUDIUM)

Gudstjänsten kan avslutas med psalm (om inte psalm förekommit tidigare i Sändningen) och/eller Avslutande musik. Utgångsprocession kan förekomma.

Skeamtjohkekommunijovne

Om sjukommunion färs vid svåra omständigheter ska läsning av instiftelseorden samt utdelande av det välsignade brödet och vinet alltid ingå.

SAALME

AALKOEBAAKOE

P Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.

Å Amen.

eller

P Jupmelen: Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.

Å Amen.

eller

P Ajnehke Jupmelen nommesne, gien golme nommh.

Å Amen.

BIJPELELOHKEME

TJAALEGEM TJIELKESTIDH

Utifrån omständigheterna kan en kort tillämpning av bibelordet förekomma.

ROHKELASSE

Bön om förlåtelse och Förlåtelseord kan ersättas med Överlåtelsebönn, se nedan. För alternativa Bön om förlåtelse och Förlåtelseord, se sid. 317–319.

- Å** Åårmegs Jupmele,
luejhtieh mov sådtojde mannest
(maam sjaaven byjhkesjem ...).
H Dåastohth mannem dov aarmojne.
Å Jeesus Kristusen nommesne.

eller

- Å** Dov uvte, aejlies jih riektesvoeten Jupmielasse,
byjhkesjem manne åssjalommesigujmie,
baakoejgujmie jih dahkoejgujmie sådtoedamme.
Im leah datnem eeremasth eahtseme,
im leah mov lühkesadtjem goh jjjtjemem eahtseme.
Mov sådtoen gielhtie jeenebe skåltoem guadtam
goh jjjtje guarkam jih skåltoem tjöönghkeme gosse
manne datnem leehpim guktie veartene datnem
leehpi. Dan gielhtie viehkiem daarpesjem mov
sådtojde laehpedh. Luejhtieh mov sådtojde manneste
Jeesus Kristusen gielhtie.

AARMOEBAAKOE

- H** (Jupmelen baakoen jih dååjvehtassen faamosne jih
Jeesus Kristusen gielhtie, Jupmele datnem aarmode
jih gaajhkide dov sådtojde datneste luajhta.)
Jeesus Kristusen gielhtie jeahtam:
Jupmele datnem dov sådtojde luajhta (Jupmelen:)
Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies Voejkenen
nommesne.
- Å Aamen.
- eller*
- H** Jupmele aarmoem vuesehte Jeesus Kristusinie
jih datnem dov sådtojde luajhta.
(Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
Voejkenen nommesne.
- Å Aamen.

AARMOEROHKELASSE

Alternativ till Bön om förlåtelse och Förlåtelseord,
se även sid. 323–324.

- Å Datne munnjien hiegkem vedtiejih
jih mannem dov syjteden mietie sjugniedih,
gaajhkem mannesne damth jih mannem dåajmiges-
voetine faerhmesth,
dejtie gie viejhkie goh dejtie gie veaksehke,
dejtie gie skiemtjele goh dejtie gie starnes.
Dan åvtese dov gåajkoe
asvehts jih åssjalommesi namhtah båatam.
Laejriegaerine dov giëtine team.
(Dievhtieh mannem dov buerievoetine,
guktie bueriesjugnedem.)
Dov væjsehkevoetem heevehitem,
datne gie faamohts almetjidie jih dejtie gieh
irhkesovveme, tjårvoeh
jih mij dov skaehkiem smarres laejriegaeride biejh.
Aamen.

eller

- Å Jupmele,
gaajhkem maam dorjeme jih ussjedamme
dov giëtide biejem.
Gaajhkem mij stoere jih smaave,
gaajhkem mij näake jih gaajhkem mij buerie lea:
gorredh dam, Jupmele.
Aamen.

SAALME

MAALESTAHKEN ROHKELASSE

För andra nattvardsböner, se sid. 346–355.

H Jupmele, mijjen sjugniedæjja, hiegkem mijjese vedtiejih jih dåajvoehtamme mijjine aktene jieliemisnie jih jaemiedisnie jih ihkuve aajkan årodh.

Datne Jeesus Kristusinie oktemsvoetem, asvem, vaejviem (jih jaememem) mijjine aktene juakah.

Datne mijjen viehkiehtæjjine jih soelkedæjjine.

Bueriesjugnedh dov voejkeninie laejpiem jih vijnem guktie laejpine jih vijnine åadtjobe Jeesus Kristusinie årodh jieliedisnie mij ij gæssie gænnah jaemieh.

Dan jijjen gosse beahtasovvi
læjpiem vaalta, gæjhta,
dam tsåápke, learoehkidie vadta jih jeahta:
Vaeltede daam, byöpmedidie!

Daate mov åedtjie
mij dijjese vadtasåvva.

Darjode dam guktie mannem mujhtede.

Gåasem aaj vaalta, gæjhta
jih learoehkidie vadta jih jeahta:

Jovkede gaajhkesh daestie.

Daate mov virre, orre sjiehtedimmien virre
mij edtja gaajhki sådtoej åvteste galkedh.

Gosse daam jovkede,
mujhtede mannem.

- Å Åejvie, dov jaememen bijre ööhpehtibie,
dov tjuedtjielimmien bijre bæjhkoehtibie
gossege hearlohkevoetesne bååstide båatah.
- H Jupmele, datnem gjijtebe håhkoen åvteste orre
elmien bijre
jih orre eatnemen bijre gusnie riektesvoete lea.
- Å Aamen.
eller
- H Jupmele, hahkesjibie dov ååredæjjam akten aejkien
vujnedh. Rohkelibie guktie Jesus Kristuse mijjem
leereme:

MIJJEN AEHTJIE

Å Mijjen Aehtjie guhte leah elmierïjhkesne.
Baajh dov nommem aejliestovvedh.
Baajh dov rïjhkem båetedh.
Baajh dov syjhtedem eatnamisnie sjidtedh
guktie elmierïjhkesne.
Vedtieh mijjese daan biejjen
mijjen beajjetje laejpiem.
Luejhtieh mijjeste maam mijjeh meadteme
guktie mijjeh luejhtebe
dejstie guhth mijjese meadteme.
Aellieh luejhtieh mijjem giehtjelimmiej sijse,
vaallah vaarjelh mijjem bahheste.
Juktie rïjhke lea dov,
faamoe jih earoe ihkuve aajkan.
Aamen.

KOMMUNIJOVNE

*Kommunikanten/kommunikanterna tar emot nattvardsgåvorna.
Den som delar ut nattvardsgåvorna säger till var och en:*

H/L Kristusen åedtjie dutnjen vadtasovveme.

H/L Kristusen virre dov åvteste galkeme.

Om kommunikanten tar emot bröd och vin samtidigt säger den som delar ut nattvardsgåvorna:

H/L Kristusen åedtjie jih Kristusen virre dutnjen
vadtasovveme.

Efter kommunionen säger prästen:

H (Mijjen Åejviem) Jeesus Kristusem libie
dåastoehtamme.

(H/Å) Mijjem ihkuve aajkan vaarjele. Aamen

(H Vaedtsebe Åejvien/Jeesus Kristusen raeffesne.)

ROHKELASSE KOMMUNIJOVNEN MÆNNGAN

För andra böner efter kommunionen, se sid. 360–361.

- H/Å** Mijjen Jupmele jih Aehtjie, datnem gjaltebe
juktie dov baernien Jesus Kristusinie
daam aejlies maalestahkem sjugniedamme
mijjen jaskehtassine jih aavrelassjine.
Dutnjen rohkelibie:
Baajh mijjem eatnamisnie mojtelassem Jeesusen
bijre heevehtidh guktie åadtjobe stoere maalestahkem
elmesne byöpmedidh.
(Åejvie Jesus Kristusen gaavhtan.)
Aamen.
- eller*
- H/Å** Jeesuse, datnem gjaltebe juktie mijjen gåajkoe
båateme
jih jijtjemdh mijjese vadteme.
Mijjieh datnem dåastoehttamme
jih datne mijjen lihkebe goh jijtjemh vaajmoeh.
Daelie rohkelibie:
Baetsieh mijjen luvnie
guktie iktesth maehtebe datnine aktene årroddh
jih datnine sjidtedh.
Aamen.

BUERIESJUGNIEDASSE

Prästen kan inleda med orden:

Dåastoehtidie Jupmelen/Åejvien bueriesjugniedassem:

- H** Jupmele datnem bueriesjugnede jih datnem vaarjele.
Jupmele jijtse ååredæjjine dutnjien tjuavka jih
datnem aarmode.
Jupmele jijtse ååredæjjam dov gåajkoe jarkoe jih
dutnjien raeffiem vadta.
(Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
Voejkenen nommesne.
- Å** Aamen.

SAALME

**Gærhkoen
sjiere dahkoeh**

Laavkome-gyrhkesjimmie

GÆRHKOEN BEALLOEH GOVLOEH

Procession kan förekomma under klockringningen eller under inledande musik.

MUSIHKE

TJÅANGHKOEBAAKOE

Den trinitiska formeln är ett fast moment i dopgudstjänst enligt något av alternativen nedan. Kan fortsätta med fritt formulerade Samlingsord.

H Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.

Å Aamen.

eller

H Jupmelen: Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.

Å Aamen.

eller

H Aajnehke Jupmelen nommesne, gién golme nommh.

Å Aamen.

Kan fortsätta med fritt formulerade Samlingsord.

SAALME

I dopgudstjänsten ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

AALKOEBAAKOE

Fast moment med något av inledningsorden.

- H** Jupmele laavkoemisnie mijjem dåastohte
guktie edtjebe Jeesus Kristusinie aktene jieledh.
Dam Jupmele dorje
(singularis) *daejnie maanine giēh daan biejjen edtja*
(dualis) *daej maanine giēh daan biejjen edtjjægan*
(pluralis) *daej maanajgujmie giēh daan biejjen edtjeh*
lååvkesovvedh.
- eller*
- H** Laavkome aavoem vadta,
sjugniedimmien Jupmele līhke.
Laavkome riektesvoetem vadta,
jīh Jupmele mijjen meadtojde gearta.
Laavkome bueriesjugniedassem vadta
jīh Aejlies voejenem åadtjoejibie.
Laavkome håhkoem vadta,
Åadtjobe jieledh, jaemedh jīh tjuedtjielidh Jeesus
Kristusinie aktene.

GYJHTELASSE

I momentet ingår namnfrågan som ställs till förälder (vid dop av barn) eller till dopkandidat. När flera barn eller vuxna döps i samma gudstjänst beds därefter Tackbön, se nedan. Tackbön med föreslagna eller andra ord är ett fast moment vid dop av barn och ett fakultativt moment vid dop av vuxna. Den första bönen kan t.ex. ledas av förälder. Den andra bönen kan ledas av präst/fadder/annan eller bedjas gemensamt av församlingen.

H Guktie maanan nomme? / Guktie dov nomme?

Förälder eller dopkandidaten svarar: NN.

Prästen/Ledaren kan säga:

Rohkelibie.

H/L Jupmele (rontestallebe jih gjaltebe jielemen åvteste).

NN-n åvteste gjaltebe.

(NN-n åvteste gjaltebe.)

Gæjhtoe jielemen åvteste maam åadtjobe sinsitnine juekedh.

Gæjhtoe vadtesen jih jearsoesvoeten åvteste maam mijjese vueseht.

Vedtieh dåajmijesvoetem, stinkesvoetem jih raeffiem mijjese.

Viehkehth mijjem dov gieriesvoetem vedtedh

NN-se/disse/dejtie gie/gieh dïedtem åadtjeme.

Jeesusen nommesne.

Å Aamen.

eller

H/L Åårmegs Jupmele,
 datne mijjine aktene jieliemisnie jih jaemiemisnie.
 Gijhtebe jih rohkelibie NN-n (jih NN-n) åvteste.
Faerhmesth NN-m/dejtie
 dov gieriesvoetine.
 Gæjh toe ihke laavkoemisnie åadtjoejibie
 Jeesus Kristusinie aktanidh.

Å Aamen.

BIJPELELOHKEME

Läsning ur Mark 10 är ett fast moment vid dop av barn. Kan läsas vid dop av unga och vuxna.

Prästen/Ledaren kan inleda med orden:

Goltelidie daan biejjen vaentjelem Jeesusen bijre jih
 maanaj bijre.

H/L Maanide Jeesusen gåajkoe bööktin
 edtji giëtem dej nille biejedh.
 Learohkh jis destie nihtiejin.
 Gosse Jeesuse dam vuepteste, måarahtåvva jih jeahta:
 "Baajede maanide mov gåajkoe båetedh, aellede
 dejtie nihtieh!
 Juktie Jupmelen rïjhke dej lea.
 Saatnan, dijjese jeahtam: Dïhte gie ij Jupmelen
 rïjhkem dåastoeh
 goh maanetje, ij galkh Jupmelen rïhkese båetedh."

Jih Jeesuse maanide faarhman vaalta,
gietide dej nille beaja
jih bueriesjugnede.

MARK 10:13–16

LUEJHTEMEROHKELASSE

Befrielsebon är ett fast moment. Präst, föräldrar, anhöriga, faddrar och andra kan lägga händerna på dopkandidatens huvud under bönen. När handpåläggning förekommer kan t.ex. följande sägas med referens till bibelläsningen ur Mark 10: Så gör vi nu med *NN/detta barn/dessa barn*.

Prästen kan inleda med orden:

Rohkelibie.

- H** Jupmele, datne gie oktegh gaajhkide baahheste
vaarjelh,
åabph NN-m jemhkeles faamoste,
tjaelieh alte se nommem Jieleden gærjese
jih vaarjelh NN-m dov tjoevkesne, daelie jih ihkuve
aajkan.
- Kroessen væhtam dov (+) gaallose,
dov (+) njaalman jih dov (+) vaajmose tjaalam.
- Jeesus Kristuse gie kroessese noeresovvi jih
jaemiedistie tjuedtjieli datnem alte se learoehkinie
gohtje.
- Å** Amen.

eller

- H** Jupmele, datne gie veartenem jealajahtah,
vaarjelh NN-m dov gieriesvoetesne, daelie jih ihkuve
aajkan.
- Kroessen væhtam dov (+) gaallose,
dov (+) njaalman jih dov (+) vaajmose tjaalam.
- Jeesus Kristuse gie kroessese noeresovvi jih
jaemiedistie tjuedtjieli, datnem altese learoehkinie
gohtje.
- Å** Aamen.

SAALME/MUSIHKE

BIJPELELOHKEME/BIJPELELOHKEMH

Läsning ur Matt 28 är ett fast moment i dopgudstjänsten.

Prästen/Ledaren kan inleda med orden:

Laavkobe juktie Jeesuse jeahteme:

- H/L** Gaajhke faamoe elmierijhkesne jih eatnamisnie
munnjeni vadtasovveme. Vaedtsede darjode gaajhkh
almetjh learoehkinie: laavkode Aehtjen jih Baernien
jih Aejlies Voejkenen nommesne jih ööhpehtidie
gaajhkem maam manne stilleme. Jih dijjem dåeredem
gaajhkide biejjide minngemes beajjan.

MEEHT 28:18–20

Nedan ges exempel på ytterligare bibelläsningar som kan förekomma i dopgudstjänst.

Juktie datne mov tjiermide sjugniedamme,
mannem ietnien jiemesne gårreme.
Datnem gæjhtam juktie mannem ipmieslaakan
jih tjaebpieslaakan sjugniedamme.

Dov sjugniedasse ipmies.

Gaajhkide mov daektide vööjnih
gosse ipmieslaakan sjugniedovvim eatnemen mueltesne.
Mannem vööjnih aerebe goh reakadim.
Dov gærjesne gaajhkide mov jielemebjiejjide tjaaleme
aerebe goh akte dejstie biejijste båateme.

SAALM 139:13–16

Åejvie, gie datnem, Jaahkem,
jih datnem, Jisraelem, sjugniedamme,
daelie jeahta:

Aellieh maa bïllh!

Datnem leam lutniestamme,
dov nomme munnjien åehpie.

Datne leah mov.

Gosse flueries johkesne, manne datnine.

Ih edtjh batnanidh.

Gosse dållen tjirrh vaadtsah, ih galkh boelehtjidh,
eah luevtieh datnem båeltieh.

Juktie manne leam Åejvie dov Jupmele,
Jisraelen Aejlies, gie datnem gorrede.

JES 43:1–3

Dennie gaskesne Jeesuse Nasareteste, Galilejeste bööti, jih Jåhha altemse Jordanesne laavkoeji. Dallah gosse Jeesusse tjaetseste tjuedtjele, dellie vuajna elmierijhke rihpesåvva jih Voejkene jijtse gåajkoe goh ledtie suaja. Jih dellie gièle elmierijhkesti govloe: ”Datne mov gieries Baernie, guhte mov mielelesne.”

MARK 1:9–11

Jeesuse Nasaretese båata gusnie byjjenamme jih guktie åvtesne, sabbaaten synagogese vaadtsa. Dellie tjuedtjele, profeete Jesaian gabretjaaleglistie låhka. Gosse dam rihpesti, sijjiem gaavna gusnie tjaalasovveme:

Åejvien voejkene mannine
 juktie mannem bådtjadammme
 buerie saerniem giefies almetjidie edtja saarnodh.
 Mannem stilleme tjåarvodh
 almetjh gelkieh faangkegåeteste bïesedh,
 tjelmehts almetjh gelkieh vuejnedh
 jih almetjh gïeh svatjkoen nuellesne, gelkieh bïesedh
 jih Jupmielistie aarmoejaepiem åadtjodh.

LUK 4:16–19

Jarkede jih lååvkesovvede Jesus Kristusen nommesne guktie maehtede dijjen sådtojste luajtasovvedh. Dellie Aejlies Voejkenem vadtesinie åadtjode.

APD 2:38

Eengkele Filipposasse jeehti: ”Lopth jih vuelkieh Jerusalemeste åarjese jih våålese Gatsese.” Miehtjies dajve dihte. Filippes lopti jih mënniji. Dellie etiopialadtje bööti. Dihte lij Kandaken, Etiopian trööhnegen, faamohkommes evenuhke jih trööhnegen abpe skaehrien geehtije. Dihte Jerusalemesne orreme Jupmielasse rohkelidh. Jih daelie gåatan vuelkieminie. Vaagnesne tjahkan profeete Jesaian gabretjaalegem lohkeminie. Dellie Voejkene Filipposasse jeahta: ”Vaarrh vaagnen gåajkoe jih årroeh dan lihke.” Filippes dahkoe vaarri. Gosse govli ålma profeete Jesaian gabretjaalegem lohkeminie, dellie gihtjie: ”Mah guarkah maam lokhk?” ”Guktie edtjem guarkedh gosse ij gie munngien tjielkestahteme?” ålma vaestede. Dellie Filipposem stillie vaagnen sijse tjaangedh jih jijtse baalte tjihkedidh.

[Filippes aalka daejnie tjaaleginie, jih dellie Jeesusen vaentjelen bijre] ööhpehte. Gosse fealedeminie, dellie sæjan bætih gusnie tjaetsie jih trööhnegen deanere jeahta: ”Daesnie tjaetsie. Mejtie naan dåerriesmoere guktie im maehtieh läåvkesovvedh?” Filippes vaestede: ”Jis datne gaajhkede dov vaajmoste jaahkah, dellie numhtie sjædta.” Ålma jeahta: ”Manne jaahkam Jeesus Kristuse Jupmelen Baernie.” Vaagnem tjöödtjehtehte, jih Filippes gonnoeh trööhnegen deanere tjaatsan tjaangijægan. Jih dellie Filippes altemse läåvke. Gosse tjaetseste båateme, dellie Äevien Voejkene Filipposem destie lutnjeste, jih trööhnegen deanere ij vielie dam vuejniet. Aavosne fealaji.

APG 8:26–31, 35–39. Avsnittet inom parentes [Filippes ... bijre] utgör en sammanfattning av verserna 32–34.

Gosse läåvkesovvimh, dellie jeemimh jih Jeesusinie juvelgimh. Orre jieledem åadtjobe juktie Kristuse Jupmelen faamojne jaemiedistie lutnjesovvi. Gosse Kristusinie aktanimh gosse jeemimh goh Kristuse, dellie Kristusinie aktanibie gosse lutnjesovvebe goh Kristuse.

ROM 6:4–5

Almetjen lea redtie, jih redtien leah juelkieh jih gieth. Naemhtie aaj Kristusinie. Gaajhkesh dovnesh seamma Voejkeninie läåvkesovveme aktene redtine årrodh jalhts juvdeladtjh jallh grekeladtjh libie, jalhts svaatjkoen nuelesne jallh jijtjerårehke. Gaajhkesh dovnesh seamma Voejkenem åådtjeme jovkedh.

1 KOR 12:12–13

Dihete gie Kristusinie, orre sjugniedimmie lea. Dihete mij båeries, dihte dåssjanamme, jih dihte mij orre, dan sæjjan båatem!

2 KOR 5:17

Gosse lidie Kristusasse läåvkesovveme, dellie Kristusisnie gåårveldihkie. Ij gie vielie juvdeladtje jallh grekeladtje, svaatjkoen nuelesne jallh jijtjerårehke, gaarmanæjja jallh nyjsenæjja. Gaajhkesh lidie Kristus Jeesusinie aktesne.

GAL 3:27–28

Buajhkoes sjidteme man hijven
 mijjen Jupmele jih gorredæjja lea,
 jih guktie almetjidie eahtsa:
 Mijjem gorredi juktie årmegge
 jih ij leah dan gielhtie mijjeh riektes dahkoe dorjeme.
 Mijjem gorredi dejnie laavkominie mij Aejlies Voejkeninie
 orresistie reakadahta jih orrestahta.

TIT 3:4–5

LAAVKOMEHÅALOME

Doptal är ett fast moment, och föreslås hållas här eller efter dophandlingen och välkomnandet.

SAALME/MUSIHKE

LAAVKOMEROHKELASSE

Dopbön är ett fast moment. Vatten hälls i dopfunten, om inte detta skett tidigare.

H Rohkelibie.

H Jupmele, datnem gjijtebe juktie
 datne baajh laavkomen gaaltijistie
 tjaetsiem galkedh
 veartnemem jealajehtedh.

Raajh dov baakoem jih dov Voejkenem,
guktie
(singularis) *dihete gie daelie daejnie tjaetsine*
lååkvkesåvva sådtoen skålteste luajhtasåvva
(dualis) *dah guaktah gieh daelie daejnie tjaetsine*
lååvkessovvijægan sådtoen skålteste luajhta sovvijægan
(pluralis) *dah gieh daelie daejnie tjaetsine*
lååvkessuvvieh sådtoen skålteste luajhta suvvieh.

Raajh *altemse/dejtie* orre jieliemasse Kristusinie aktene
jih ektehth *dam/dejtie* dov almetjidie.

Mijjen åejvien, Jeesus Kristusen gaavhtan.

Å Aamen.

eller

H Jupmele,
datne gie Kristusinie mijjem datnine,
jih sinsitnine ektiedamme
jih abpe dov sjugniedimmine.
Gæjhtoe juktie datne laavkoemisnie
dov Baernien
jieliedistie, jaemiedistie jih tjuedtjielimmeste mijjese
vadtah.
Gæjhtoe juktie daate tjaetsie aarmoen gaaltijinie sjædta.
Jeesus Kristusen nommesne.

Å Aamen.

*AEJLIES JAAHKOE

Trosbekännelsen är ett fast moment.

Trosbekännelsen kan inledas med orden:

- H/L** Mijjieh aaj byjhkesjibie guktie gærhkoen jaahkoe
lea jih Kristusen veartenevijries gærhkoen jahkoe lea:
Å Mijjieh Jupmele Aahtjan jaehkebe,
faamohkommes, Elmien jih eatnemen sjugniedæjjese.

Mijjieh Jesus Kristusasse aaj jaehkebe,
Jupmelen aajnehke baarnan, mijjen åajvan
gie Aejlies Voejkeninie åedtjine sjïdти,
Maarja nïejteste reakadi,
Pontius Pilatusen baelien njåvtasovvi,
kroessese noeresovvi, jeemi jih kroeftese bïejesovvi,
våâlese jaemed-e-rïjhkese vöölki,
gaalmeden biejjen jaemiedistie tjuedtjieli,
bæjjese Alman vöölki,
Jupmelen, faamohkommes Aehtjeni åelkies
bielesne tjahkan,
gubpede vihth edtja bååstide båetedh,
jielije jih åemie almetjidie dööpmedh.

Mijjieh Aejlies Voejkenasse aaj jaehkebe,
gærhkoen aejlies ektievoetese,
aejlies almetji tjåanghkenæmman, sådtoej
luejtiemasse,
åedtjen tjuedtjielæmman jih ihkuve jielimassee.

Prästen kan fortsätta:

H *Sijhth dov maana edtja/sijhth dov maanah edtjiægan/ sijhteden dåtnoen maana edtja/sijhteden dåtnoen maanah edtjieh/sijhtede dijjen maana edtja/sijhtede dijjen maanah edtjieh
lååvkesovvedh/Sijhth daan jaahkose
lååvkesovvedh jih Kristusen (veartenevijries)
gærhkojne aktanidh?*

Föräldrarna eller dopkandidaten svarar: Jaavoe.

*LAAVKOME

Dophandlingen är ett fast moment. Vatten gjuts tre gånger över dopkandidatens huvud. Därefter lägger prästen handen på dopkandidatens huvud och fortsätter med bön om Anden.

H NN,
datnem laavkoem
Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.

Jieleden Jupmele,
dievhtieh NN-m dov Aejlies Voejkeninie,
jih viehkehth NN-m
biejjeste beajjan jijtse laavkoemisnie jieledh.

BUERIE BÅETEME

Välkomnande är ett fast moment, med föreslagna eller andra ord.
Dopljus kan överlämnas.

H/L Jeesuse jeehti: Dihete gie mov nommesne maanam
dåastohte, mannem dåastohte.

NN, bueriebåateme
Kristusen gærhkose /daan åalmegasse jih veartene-
vijries gærhkose.

Datnem/dotnem/dijjem gieriesvoetine jih
vuertiemisnie dåastohte.

Till föräldrar och/eller vårdnadshavare (och faddrar):

(Åalmegen, ejhtegi jih krist-ejhtegi diedte lea *dam/dejtie*
hoksedh jih *dan/dej* åvteste rohkelidh.)

Dopljus kan tändas. Följande eller liknande ord kan sägas:

Dåastoehtidie *daam tjoevkesem/daejtie tjoevkesidie*.

Daate mijjem mächtajahta/daah mijjem mächtajehtieh
maam Jeesuse jeahta:

Manne veartenen tjoevke.

Dihete gie mannem dåerede, ij galkh jemhkielisnie
vaedtsedh, mohte dan lea jieleden tjoevke.

LAAVKOMEHÅALOME

Doptal är ett fast moment och föreslås hållas här eller efter
bibelläsning.

SAALME/MUSIHKE

JAAHKOEN BYJHKESJIMMIE

Förbön är ett fast moment med föreslagen eller annan förbön.

Prästen/Ledaren kan säga:

Rohkelibie.

- H/L** Jupmele, elmien jih eatnemen sjugniedæjja,
datne jieledem jih Voejkenem vadta.
Dutnjien rohkelibie *NN-n/dej* åvteste
giem/giejtie datne laavkoemisnie dåastoehtamme.
Vaarjelh *NN-m/dejtie* dov Voejkeninie
olles vaarege veartanasse tjaajenh.
Baajh *dam/dejtie* datnine åahpanidh.
Vaarjelh *NN-m/jieliemisnie* jih jaemiedisnie
ihkuve aajkan.
Viehkehth mijjem aavojne jih dåajmijesvoetine
dísse jearsoesvoetem jih ektievoetem vedtedh.
Jeesusen nommesne.

Å Aamen.

eller

- H/L** Jieleden Jupmele, mijjieh gaajhkh buerie åssjalommesh
tjöönghkebe, jih gaajhkem maam vaajtelibie *NN-n*
åvteste, jih rohkelibie: Baajh *NN-m* jaahkosne jieledh
jih raeffesne jih ektievoetesne sjidtedh,
(jih åalmegen tjoermehtassijste faarhmestovvedh).

Vedtiek NN-m håhkoem jih faamoem gosse staelhpesne
jih vedtiek NN-se iedtjem jeatjabidie viehkiehtidh
jih aarmoem guktie damta satne guadtelge.
Jeesusen nommesne.

Å Aamen.

MIJJEN AEHTJIE

Herrens böñ är ett fast moment.

Prästen/Ledaren kan säga:

Rohkelibie Mijjen Aehtjie

Å Mijjen Aehtjie guhte leah elmierijhkesne.
Baajh dov nommem aejliestovvedh.
Baajh dov rüjhkem båetedh.
Baajh dov syjtedem eatnamisnie sjidtedh
guktie elmierijhkesne.
Vedtiek mijjese daan biejjen
mijjen beajjetje laejpiem.
Luejtieh mijjeste maam mijjeh meadteme
guktie mijjeh luejtebe
dejstie guhth mijjese meadteme.
Aellieh luejtieh mijjem giehtjelimmiej sijse,
vaallah vaarjelh mijjem bahheste.
Juktie rüjhke lea dov,
faamoe jih earoe ihkuve aajkan.
Aamen.

BUERIESJUGNIEDASSE

Välsignelsen är ett fast moment.

Prästen kan inleda med orden:

Dåastoehtidie Jupmelen/Åejvien bueriesjuginedassem:

- H** Jupmele datnem bueriesjugnede jih datnem vaarjele.
 Jupmele jijtse ååredæjjine dutnjen tjuavka jih
 datnem aarmode.
 Jupmele jijtse ååredæjjam dov gåajkoe jarkoe jih
 dutnjen raeffiem vadta.
 (Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
 Voejkenen nommesne.
- Å** Aamen.

SAALME

RAAJEMEBAAKOE

Fakultativt moment med föreslagna eller andra sändningsord.

- H/L** Raeffesne vaedtsebe
(Å) (mijjen Åejvien) Jeesus Kristusen nommesne.
eller

- H/L** Raeffesne vaedtsebe,
(Å) jih Jupmelem/Åejviem aavosne dñenesjibie.

MUSIHKE

Gyrhkesijimmie gosse skylleme

TJÅANGHKOE

GÆRHKOEN BEALLOEH GOVLOEH

Om möjligt inleds gudstjänsten med klockringning. Procession kan förekomma under klockringning eller under musik eller psalm.

MUSIHKE

SAALME

Vid konfirmationsmässa ingår minst tre psalmer. Vid konfirmationsgudstjänst ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

AALKOEBAAKOE

Den trinitariska formeln är ett fast moment i konfirmationsgudstjänst enligt något av alternativen nedan. Samlingsord är ett fast moment med föreslagna eller andra samlingsord.

H Aehtjien jih Baernien jih Aejlies Voejkenen
nommesne.

Å Aamen.

eller

H Jupmelen: Aehtjien jih Baernien jih Aejlies
Voejkenen nommesne.

Å Aamen.

eller

- H** Ajnehke Jupmelen nommesne, gi n golme nommh.
Å Aamen.

- H/L** Earojne j h aavojne libie tjåanghkenamme
dijjine aktene g eh edtjede skylledh.
Daam bijjiem s jhtebi dijjine aktene juekedh
j h rohkelidh Jupmele edtja dijjem buerjesjugniedidh.

AALKOEROHKELASSE

Inledningsbön med föreslagna eller andra ord är ett fast moment.
Kan ledas av konfirmand.

Präst eller ledare kan säga:

Rohkelibie.

H/L Jupmele,
g ejhtoe jielemen åvteste mejtie mijjese vadtah.
G ejhtoe skyllemet jen åvteste,
ektievoeten åvteste,
soptsestallemen åvteste jielemen j h jaahkoen bijre.
B etieh mijjen g ajkoe dov Aejlies Voejkeninie,
j h viehkehth mijjem jieledh j h dutnjien jaehkedh
daan biejjen j h gaajhkide biejjide.
Aamen.

eller

H/L Jieleden Jupmele,
datne mijjem viehkehth jaehkedh jih jearsoe årrodh.
Daan biejjen åvteste gjaltebe jih skyllemetijjen åvteste.
Gæjhtoe ektievoeten åvteste,
soptsestallemen åvteste jielemen jih jaahkoen bijre.
Baajh mijjem jearsoeslaakan dåastoehtidh
dam maam datne sijhth mijjese vedtedh.
Båetieh mijjen gåajkoe dov Aejlies Voejkeninie
jih viehkehth mijjem jieledh jih Jeesus Kristusinie,
mijjen Åejvine, dutnien jaehkedh.
Aamen.

GYHTJELASSE SKYLLIJEMAA NIDE

Fråga till konfirmanderna, med dess inledningsord, är ett fakultativt moment.

H Jeesuse jeahta: Manne dijjine aktene gaajhkide
biejjide ihkuve aajkan. Skylleme mijjem måjhtajahta
maam Jupmele mijjese laavkoemisnie luhpiehtamme.
Jupmele mijjem stilleme jieledh jih
Jeesus Kristusenlearohkh årrodh.
Sijhtede skylledh jih Kristusen veartenevijries
gærhkosne jieledh?

Konfirmanderna svarar gemensamt: Sijhtebe.

eller

H Skylleme nænnoste dam maam Jupmele
laavkoemisnie dāajvoehttamme.
Mijjen kristeles jaahkoem åadtjobe byjhkesjidh,
jih rohkelidh Aejlies Voejkene edtja
buerie-baalkam vuesiehtidh
juktie dijjieh raajesovvede Jeesus Kristusen
learoehkinie årodh.
Sijhtede skylledh jih Kristusen veartenevijries
gærhkosne jieledh?

Konfirmanderna svarar gemensamt: Sijhtebe.

MUSIHKE

BAAKOE

(*) BIJPELELOHKEME

Läsning av Matt 28:16–20 är ett fast moment. Kan följas av ytterligare bibelord.

Läsningen ur Matt 28 kan inledas med orden:

H/L Jeesusen baakojde laavkomen jih jaahkoen bijre goltelibie:

Learohkh Galilejase mïnnin,
vaerien gåajkoe gåabph Jeesuse dejtie raajeme.
Gosse Jeesusem desnie vööjnин, boelvestin jih
altemse heevehtin. Mohte såemies jiejkin.
Dellie Jeesuse tjuedtjele jih dejtie soptseste: ”Gaajhke
faamoe elmierÿjhkesne jih eatnamisnie munnjien
vadtasovveme. Vaedtsede darjode gaajhkh almetjh
learoehkinie: laavkode Aehtjen jih Baernien jih
Aejlies Voejkenen nommesne jih ööhpehtidie
gaajhkem maam manne stilleme. Jih dijjem dåeredem
gaajhkide biejjide minngemes beajjan.”

MEEHT 28:16–20

Läsningen kan avslutas:

H/L Naemhtie aejlies vaentjele govloe.

Å Heevetibie Kristusen.

Nedan ges exempel på ytterligare bibelläsningar som kan förekomma i konfirmationsmässa/konfirmationsgudstjänst.

H/L Goltelibie baakoeħ dehtie ...

Biejjen sabbaaten mænngan göökte learohkh vuelkiejægan staarese man nomme Emmaus mij mijlem gähkoe Jerusalemeste. Sinsitnine soptsestægan gaajhkem maam vuaj-neme jih govleme. Gosse vaedtsieminie soptsestalleminie jih digkedeminie, Jeesuse båata jih dejtie dåerede. Dah learohkh eakan maehtieh vuejnedh Jeesuse dīhte, eakan Jeesusem damth. Jeesuse gihtjie: ”Man bijre dåtnoeh ead-tjohke soptsestalleminie?” Dah tjöödtjestægan, sårkosne lægan. Dīhte man nomme Kleopas, vaestede: ”Datne dån dīhte aajnehke gie Jerusalemesne orreme jih ij daejrieh guktie desnie dæmiedamme.” ”Guktie desnie jis?” gihtjie. Dellie vaestiedægan: ”Jeesuse, gie Nasareteste, profeete lij jih faamohks baakoejgujmie jih dahkoejgujmie dovne Jupmelen jih almetji uvte. Jeesusem mijjen åvtehkehearrah jih raerie-åejvieh voelkehtin dej gähkoe gieh Jeesusem jaemiedasse dööpmin jih kroessese noerin. Mijjieg gujht hähkasjimh, dīhte edtji Jisraelem gorredidh. Daelie gā-almeden biejjen. Såamesh mijjen nyjsenæjjijste mijjem håmpeldahteme. Daan åtnah aereden altese gaelmesne lin. Idtjin amma altese redtiem gaavnħ. Dellie bååstide böötin soptsestin eengkelh vuajneme gieh soptsestamme Jeesuse veasoeminie. Naakenh mijjeste krooptese vaarrin jih vööjnin nemhtie hov guktie nyjsenæjjah såärneme. Idtjin gænnah altemse vuejnieh.”

Dellie jeahta: ”Dijjieh dan jabjoen, dijen dan söjmes jaehkedh dam maam profeeth såärneme! Dagke Messija idtji nemhtie galkh vaejviedidh jih hearlohkevoetese tjaangedh?” Dellie aalka buerkiestidh Mosen raejeste jih gaajhkijste profeetijste maam sov bijre gaajhkine tjaalegini tjaalasovveme.

Mahte voenem jakseminie gåabpoeh edtjjægan, dellie vååjnoe goh sæjhta guhkiebasse vaedtsedh. Dellie aanoehtægan jih jiehtiejægan: ”Baetsieh monnen luvnie! Iehkede sjidteminie jih biejjie nåhkeminie.” Dellie gåatan dåerede jih dej luvnie baatsa. Gosse vealan byöpmedemini, laejpeste tsööpkie, gæjhta jih dejtie vadta. Dellie maa vuejnijægan damtijægan, Jeesuse díhte. Dellie gaatole. Jih sinsitnine soptsestægan: ”Idtjin monnen vaajmoeh bæktenh gosse vaedtsieminie jih díhte soptsesti jih tjaalegidie monnese buerkiesti.”

Dallegh tjuedtjielægan jih Jerusalemese jarkajægan. Desnie dejtie luhkie-aktide jih gaajhkide jeatjabidie gaav-nijægan. Dah jiehtieh: ”Æjvie ojhte amma jaemiedistie tjuedtjielamme jih Simonese ji jtjemse vuesiehttamme.” Dah guaktah aaj saarnoejægan guktie sotnese jæjheme gosse vaedtsieminie jih guktie Jeesusem damtigan gosse laejpiem tsööpki.

LUK 24:13–35

eller

Naemhtie mov stilleme: Sinsitniem galkede iehtsedh guktie manne dijjem eahtsam. Ij giën stuerebe gieriesvoete goh dihte gie jijtse hiegkem voelpi åvteste vadta. Dijjieh mov voelpine gosse darjode maam manne stilleme.

JOH 15:12–14

eller

Idie mannem veeljeme. Manne dijjem veeljeme jih stilleme vuelkedh jih muerjeh guedtedh, bihtseles muerjeh. Dellie Aehtjie dijjese vadta dam maam mov nommesne birrede.

JOH 15:16

eller

Gosse lidie Kristusasse lååvkesovveme, dellie Kristusisnie gåårveldihkie. Ij gie vielie juvdeladtje jallh grekeladtje, svaatjkoen nuelesne jallh jijtjeråårehke, gaarmanæjja jallh nyjsenæjja. Gaajhkesh lidie Kristus Jeesusinie aktesne.

GAL 3:27–28

eller

Mov gieries vieneskodtjh, gosse Jupmele mijjem numhtie eahtseme, dellie mijjieh aaj galkebe sinsitniem iehtsedh. Ij gie gåessie gænnah Jupmelem vuajneme. Gosse gaskemsh iehtsebe, dellie Jupmele mijjine jih altese gieriesvoete mijjine ellies sjidteme. Jijtse voejkenem mijjese vadteme. Dellie daejrebe Jupmielisnie sjidtebe jih Jupmele mijjine.

1 JOH 4:11–13

ÖÖHPEHTIMMIE

Predikan gestaltas av konfirmanderna med hjälp av präst och andra ledare, till exempel med drama och/eller musik. Prästen är ansvarig för predikan. Predikan kan delas upp och gestaltas vid flera tillfällen i gudstjänsten.

HÅALOME SKYLLIJEMAANIDE

Tal till konfirmanderna här eller i samband med förbönen (vid konfirmationsmässa) alternativt efter Herrens bön (vid konfirmationsguds-tjänst) eller före Välsignelsen.

SAALME

Kollekt kan tas upp under psalmen eller senare i gudstjänsten.
Under psalmen kan konfirmanderna samlas.

LAAVKOMEN BĲRE

Doppåminnelse med föreslagna eller andra ord är fakultativ.
Vatten kan hällas i dopfunten och (dop)ljus kan tändas.

H/L Baajh daam/daejtie tjoevkesem/tjoevkesidie mijjem
måjhajehtedh laavkomen vadtesen bijre jih Jeesusen
bijre gie jeehti:

Manne veartenen tjoevke.
Dihte gie mannem dåerede,
ij galkh jemhkielisnie vaedtsedh,
mohte dan lea jieleden tjoevke.

*AEJLIES JAAHKOE

Trosbekännelsen kan inledas med orden:

H Mijjieh aaj byjhkesjibie guktie gärhkoen jaahkoe lea (jih abpe veartenevijries gärhkoen jahkoe lea):

Å Mijjieh Jupmele Aahtjan jaehkebe, faamohkommes, Elmien jih eatnemen sjugniedæjjese.

Mijjieh Jesus Kristusasse aaj jaehkebe,
 Jupmelen aajnehke baarnan, mijjen åajvan
 gie Aejlies Voejkeninie åedtjine sjidti,
 Maarja nïejteste reakadi,
 Pontius Pilatusen baelien njåvtasovvi,
 kroessese noeresovvi, jeemi jih kroptese bïejesovvi,
 våâlese jaemedé-rïjhkese vööldki,
gaalmeden biejjen jaemiedistie tjuedtjieli,
 bæjjese Alman vööldki,
 Jupmelen, faamohkommes Aehtjeni åelkies bielesne
 tjahkan,
 gubpede vihth edtja bååstide båetedh,
 jielije jih åemie almetjidie dööpmedh.

Mijjieh Aejlies Voejkenasse aaj jaehkebe,
 gärhkoen aejlies ektievoetese,
 aejlies almetji tjåanghkenæmman, sådtoej luejtiemasse,
 åedtjen tjuedtjielæmman jih ihkuve jielimassee.

Trosbekännelsen kan avslutas på följande sätt:

H/SKYLLIJEMAAANAH/Å Naemhtie jaahkoe mísse libie
Kristusen veartenevijries
gærhkosne lååvkesovveme.
Jaahkosne åadtjobe jieledh jih
jaemedh ihkuve jiellemasse
tjuedtjieldh.

SAALME

Konfirmanderna kan samlas, om inte detta skett tidigare,
och kan knäfalla.

ROHKELASSE JIH GİETEBİEJEME

- H** Rohkelibie.
- H** Gæjhtoe Jupmele juktie datne laavkoemisnie
mijjem tjåarvoeh datnem dåeriedidh.
Raajh dov buerie Voejkenem
mijjen skyllijemaanide viehkiehtidh.
Vedtieh faamoem dejtie jih iedtjem guhtseles
almetjinie jieledh.
Vaedtsehth dejtie dov baalkaj mietie jih årroeh dej lühke.
Dievhtieh dejtie jarsoesvoetine jih aavojne.
- Å** Aamen.

Handpåläggning då präst (och ledare och andra) lägger handen
på varje konfirmands huvud.

- H** NN, Jupmelen buerie Voejkene datnine daelie jih
ihkuve aajkan.

Aamen.

eller

- H** NN, Jupmelen buerie Voejkene datnem gaajhkine
baalkine dåerede.

Aamen.

RAAJEMEBAAKOE ORRESKYLLIJEMAANIDE

H (Gieries voelph/orreskyllijemaanah).

Dijjieh raajesovveme Jesus Kristusem dåeriedidh,
altese ektiebarkijinie årrodh

jih altese syjhtedem veartanasse åehpiedehtedh.

Ovnohkens båetije biejjej uvte

Kristusen gieriesvoete

jih åålmegen rohkelassh dijjem faerhmiestieh.

Ij Jupmele gåessie gaennah dijjem biehtieh.

Jupmelen baakoeħ, maalestahke jih rohkelasse

jih gærhkoen ektievoete

dijjem jieliemisnie dåarjedieh.

Dåastoehtidie Jupmelen Voejkenem

guktie fierhten biejiem böhkedimmiem jih håhkoem
dåastoehtidie.

(Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
Voejkenen nommesne.

Å Aamen.

HÅALOME ORRESKYLLIJEMAANIDE

Tal till de nykonfirmerade här eller efter Predikan eller efter förbönen
(vid konfirmationsmässa) alternativt efter Herrrens bön (vid konfirma-
tionsgudstjänst) eller före Välsignelsen.

SAALME/MUSIHKE

ROHKELASSE

Förbön utformas med föreslagen eller annan förbön. Kan innefatta läst eller sjunget församlingssvar. Förbönen kan innefatta Bön om förlåtelse och Löftesord eller Överlåtelseböñ (se sid. 317–324).

- H/L** Jupmele, rohkelibie veartenen gaavhtan maam sjugniedamme.
 Rohkelibie gaajhkesh dovnesh edtjeh ektievoetem jih buerie ulmiem vuejneph.

Orrekyllijemaanaj åvteste rohkelibie.
 (NN-n åvteste, NN:en åvteste ...)
 Datne dejtie laavkoemisnie gaavnesjih jih dej jieliemisnie dåeredh.
 Dåeredh dejtie jih vaedtsehth dejtie.
 Baajh rohkelassem jih hoksem dejtie faerhmiestidh.
 Viehkehth mijjem dov gieriesvoetem dejtie vedtedh daennie veartanisnie jih almetjidie mejtie gaavnesjibie, *skuvlesne, barkosne jih eejehtimmesne*.

Bihkedh mijjem aktesi vyokesne jih ektievoetesne jieledh
 jih jielemem abpe eatnamisnie vaarjelidh.
 Nænnosth mijjen jaahkoem dov dååjvehtasside hijven veartenen bijre
 jih båetije biejjej bijre datnine aktene daelie jih ihkuve aajkan.
 Jeesus Kristusen nommesne.

- Å Aamen.

MIJJEN AEHTJIE

Vid konfirmationsgudstjänst (utan nattvard) beds Herrens bön här.
Gudstjänsten fortsätter därefter med Sändning. Då nattvard firas
beds Herrens bön i Måltiden.

Prästen kan säga:

Rohkelibie Mijjen Aehtjie.

- Å Mijjen Aehtjie guhte leah elmierijhkesne.
Baajh dov nommem aejliestovvedh.
Baajh dov rïjhkem båetedh.
Baajh dov syjhtedem eatnamisnie sjütedh
guktie elmierijhkesne.
Vedtieh mijjese daan biejjen
mijjen beajjetje laejpiem.
Luejhtieh mijreste maam mijjeh meadteme
guktie mijjeh luejhtebe
dejstie guhth mijjese meadteme.
Aellieh luejhtieh mijjem gïehtjelimmiej sïjse,
vaallah vaarjelh mijjem bahheste.
Juktie rïjhke lea dov,
faamoe jïh earoe ihkuve aajkan.
Aamen.

MAALESTAHKE

Då Konfirmationsmässa firas fortsätter gudstjänsten med Måltiden se från sid. 342.

RAAJEME *Moment i valfri ordning.*

SAALME

HÅALOME ORRESKYLLIJEMAANIDE

Tal till de nykonfirmerade här eller efter Predikan eller i samband med förbönen (vid konfirmationsmässa) alternativt efter Herrens bön (vid konfirmationsgudstjänst).

*BUERIESJUGNIEDASSE

Prästen kan inleda med orden:

Dåastoehtidie Jupmelen/Åejvien bueriesjogniedassem.

- H** Jupmele datnem bueriesjugnede jih datnem vaarjele.
 Jupmele jijtse ååredæjjine dutnjen tjuavka jih
 datnem aarmode.
 Jupmele jijtse ååredæjjam dov gåajkoe jarkoe jih
 dutnjen raeffiem vadta.
 (Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
 Voejkenen nommesne.
- Å** Aamen.

RAAJEMEBAAKOE

Sändningsord här eller sist. Fakultativt moment med föreslagna eller andra ord.

H/L Jupmele mijjem raaja laejpiem jih raeffiem
(veartanisnie) juekedh.

(Å) Vaedtsebe daehtie gyrhkesjimmeste
jih earoehtibie Jupmelem jih almetjidie dïenesjibie.
eller

H/L Raeffesne vaedtsebe

(Å) (mijjen Åejvien) Jesus Kristusen nommesne.

eller

H/L Raeffesne vaedtsebe,

(Å) jih Jupmelem/Åejviem aavosne dïenesjibie.

SAALME/MUSIHKE

Procession kan förekomma under psalm/musik.

PRUVREME

GÆRHKOEN BEALLOEH GOVLOEH

Procession med vigselparet kan förekomma under klockringning eller inledande musik.

MUSIHKE

Gudstjänsten kan inledas med orgelmusik eller annan instrumental- eller vokalmusik.

TJÅANGHKOEBAAKOE

Den trinitariska formeln är ett fast moment i vigselgudstjänst enligt något av alternativen nedan. Samlingsord är ett fast moment med föreslagna eller liknande ord.

- H Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.
Å Aamen.
eller
- H Jupmelen: Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.
Å Aamen.
eller
- H Ajnehke Jupmelen nommesne, gien golme nommh.
Å Aamen.

- H** Jupmelen uvte tjåanghkenamme libie/Libie
 tjåanghkenamme dotnen pruvremasse, NN jih NN.
 Sijhtebe rohkelidh Jupmele edtja dotnem
 bueriesjugniedidh
 jih aavoem dotnine juakedh.

SAALME

I vigselgudstjänsten ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

HEEVEHTIMMIE

Fakultativt moment med föreslagna eller andra ord.

- H** Gieriesvoeten Jupmele, hearlohke dov dahkoeh leah.
 Datne mijjem hearlohke sjugniedamme.
 Dov gieriesvoeteste jielebe.
 Datnem sijhtebe earoehtidh jielemen gielhtie mij
 iktesth orreståvva.

AALKOEBAAKOEH

Fast moment med något av inledningsorden.

- H** Gaalletji ektievoeten dïedte lea gieriesvoetem dåastodh
 maam Jupmele vadta, jih dam jeatjabidie vedtedh.
 Gosse gööktesh pruvrijægan, dellie edtjjægan
 sinsitniem jáåhkesjidh,
 gieriesvoetem vadtesinie jih dïedtine dåastodh
 jih aktesne buerie siebriedahkem buktiehtidh.

Paarrebielie edtjjægan aktesne jearsoeslaakan jieledh jih sinsitniem jáåhkesjidh tjoevkes jih jemhkeles biejjide. Dellie edtjjægan sinsætnan gaerhteles árrodh jih sinsitniem hoksedh,

diedtem *hiejmese jih maanide/dotnen hiejmese*
aktesne utnedh
jih båetije biejjide Jupmelen aarmoen faamojne
ektesne dåastodh.

eller

- H** Gieriesvoete Jupmelen vadtese.
Dåtnoeh (NN jih NN)
lidien dam vadtesem dååsteme gieriesvoetine sinsitnide.
Gosse pruvreden,
dellie sinsitnide jáåhkesjidien jih sijhteden ektesne
jieledh
tjoevkes jih jemhkelds biejjide.
Gosse paarrebieline jieleden,
dellie galkeden sinsitniem hoksedh,
diedtem *hiejmese jih maanide/dotnen hiejmese*
aktesne utnedh
jih ektesne buerie siebriedahkem buktiehtidh.
Dåtnoeh åadtjoden ektesne árrodh
jih Jupmelen vadtesem biejjeste beajjan dåastoehtidh.
Baajeden Jupmelem dotnem jijtse faamojne jih
aarmojne guedtedh, daelie jih ihkuve aajkan.

BIJPELELOHKEME

Fast moment där något eller några av de föreslagna bibelorden ska läsas. Andra bibelord kan också förekomma. Kan läsas av präst eller annan.

Prästen kan säga:

Govlebe Bijpelen baakoem gieriesvoeten vadtesen jih
diedten bijre.

Jeesus jeehti:

Sjugniedæffa aalkovistie dejtie gaarmanæjjine jih nyjsenæjjine sjugniedi. Dan diehre gaarmanæffa galika aehtjebem jih tjidtjebem laehpedh jijtse paarrebieline veasodh, jih dah edtjjægan aktanadtedh. Eakan vielie gööktesh, aktene lægan. Dam maam Jupmele aktanadteme, ij almetje åadtjoeh juekedh.

MEEHT 19:4-6

Jupmele jeehti: ”Almetjidie mijjen guelmesne sjugniedibie guktie dah goh mijjieh sjidtieh. Almetjh mearoen gueliej, elmien ledtiej, kluhteri jih gaajhki vijri jih eatnemen gaajhki smaave jieliji åvtehkinie leah.” Jih Jupmele almetjem jijtse guelmesne sjugniedi, Jupmelen guelmesne gaarmanæjjine jih nyjsenæjjine sjugniedi.

1 MOS 1:26–28

Dahkoe gåabpoeh datne vaadtsah, manne aaj vaadtsam, jih gusnie datne årroeh, manne sijhtem årrodh. Dov almetjh mov almetjh jih dov Jupmele mov Jupmele. Dan sæjjan datne sealedh, disse sijhtem sealadidh jih disse juvlelgidh.

Vaajt Åejvie baaja mannem smualkedh daelie jih mænngan
jis mij jeatjah goh jaememe, monnem juaka.

RUDT 1:16–17

Gieriesvoete faamohke goh jaemed, tjohtjeme veaksehke
goh jaemieh-aajmoe. Buala gov svååjpelle dålle. Eah flueries
johkh gieriesvoetem jamhkah, eah jeanoeh maehtieh dam
bitnehtidh.

LAAVLOMI 8:6–7

Dijjen gieriesvoete galka dåajmije årrodh. Væssjoehtidie
bahhasvoetem, utnede dam mij buerie. Lehtsede sinsitniem
goh äerpenh jih earoehtidie sinsitniem eadtjohkelaakan.

ROM 12:9–10

Gieriesvoete hov gïevre, gieriesvoete syömehke, ij sohtehth,
ij skriehpesth, ij tjievledh. Gieriesvoete ij leah slassoeh,
ij jïjtjemse ussjedh, ij måarahtovvh, ij bahhasvoetem
guedtieh. Ij meadtoste aavodh, mohte riektesvoeteste
aavode. Gieriesvoete gaajhkem gearta, gaajhkem jaahka,
gaajhkem håhkesje jih gaajhkem gaarsjele. Dellie dah
golmesh tjåadtjoeh: jaahkoe, håhkoe jih gieriesvoete.
Gieriesvoete jis dïhte stööremes.

1 KOR 13:4–7, 13

Guedtede jeatjebi maajsoeh guktie Kristusen laake illesåvva!

GAL 6:2

PRUVREMEHÅALOME

Vigseltal är ett fast moment och kan hållas här, efter Tillkänna-givandet, före alternativt efter Välsignelsen.

SAALME /MUSIHKE

*GYHTJELASSH

Prästen ställer frågorna till vigselparet en och en. Vigselparet ger var och en till känna sitt ja.

- H** Jupmelen jih daan åålmegen uvte
datnem, NN-m gihtjem:
Sijhth NN edtja dov paarrebieline sjidtedh
jih altemse iehtsedh buerie jih nåake biejjide?

Vaastoe: Sijhtem.

- H** Jupmelen jih daan åålmegen uvte
datnem, NN-m gihtjem:
Sijhth NN edtja dov paarrebieline sjidtedh
jih altemse iehtsedh buerie jih nåake biejjide?

Vaastoe: Sijhtem.

*SOERMESEROHKELASSE

Prästen får ringen/ringarna. Efter bönen återlämnar prästen ringen/ringarna.

- H** Jieleden Jupmele,
bueriesjugnedh NN-m jih NN-m jih dej ektievoetem.
*Vaajt daate soermese lea vaehtine/daah soermesh
leah væhtine guktie*
dah guaktah dåajvoehtamme sinsitniem iehtsedh jih
gaerhteles årrodh.
Jeesus Kristusinie (, mijjen Åejvine).
Aamen.

*DÅÅJVEHTASSH JÍH SOERMESELÅTNOEHTIMMIE

Löften sägs av vigselparet en och en. De kan formuleras fritt i samråd med prästen. Löftena ska uttrycka parets vilja att leva i trohet och att älska varandra i nöd och lust tills döden skiljer dem åt.

Prästen kan säga:

Baajebe åålmegem (/daah væhnah) dotnen dååjvehtasside govledh.

NN, datnem sjíhtem iehtsedh,
aavoem jíh sárkoem datnine juekedh
jíh gaerhteles dutnjien årrodh goske jaememe monnem juaka.
(Daam soermesem sjíhtem *guedtedh/dutnjien vedtedh*
væhtine monnen gieriesvoeten bijre.)

eller

Prästen kan förestava följande löften.

Manne, NN,
datnem, NN-m,
mov paarrebieline vaaltam,
datnem iehtsedh,
aavoem jíh sárkoem datnine juekedh
jíh gaerhteles dutnjien årrodh goske jaememe monnem juaka.
(Daam soermesem sjíhtem *guedtedh/dutnjien vedtedh* væhtine
monnen gieriesvoeten bijre.)

Manne, NN,
datnem, NN-m,
mov paarrebieline vaaltam,
datnem iehtsedh,
aavoem jih sårkoem datnine juekedh
jih gaerhteles dutnjien årrodh goske jaememe monnem juaka.
(Daam soermesem sjøltem *guedtedh/dutnjien vedtedh* væhtine
monnen gieriesvoeten bijre.)

Ringväxling äger rum.

*TJIRKEME

Tillkännagivandet ska, enligt svensk lag, även sägas på svenska i den vigselakt som för övrigt är på samiska.

H Ni har nu ingått äktenskap med varandra
och bekräftat detta inför Gud
och denna församling (dessa vittnen).
Ni är nu *makar/man och hustru*.

H Dotnen dååjvehtassh stinkesvoeten jih gieriesvoeten bijre
Jupmele hoksemen jih gieriesvoeten bijre måjhtajehtieh.
Vaajt Jupmelen buerjesjugniedasse
dotnem daan biejteste
jih ihkuve aajkan vaarjele.
Aamen.

PRUVREMEHÅALOME

Vigseltal är ett fast moment som kan hållas här, efter Bibelläsning, före alternativt efter Välsignelsen.

SAALME/MUSIHKE

ROHKELASSE

Vigselparet kan knäfalla. Denna eller annan förbön kan användas.

H/L Gieriesvoeten Jupmele,

datnem daan biejjen åvteste gijhtebe
jih aavoen jih håhkoen åvteste.

Rohkelibie paarrebielie, NN-n jih NN-n åvteste.

Gijhtebe gieriesvoeten åvteste maam dah sinsitnien
luvnje gaavneme

jih gijhtebe dej ektievoeten åvteste.

Gæjhtoe dåarjoen åvteste mejtie åadtjoejægan
vedtedh jih dåastodh.

Viehkehth daejtie guaktide sinsitniem giertedh
jih baajh daejtie guaktide fierhten biejjen
aavoem jih faamoem dov giestete åadtjodh.
Jeesusen nommesne.

Aamen.

MIJJEN AEHTJIE

Prästen kan säga:

Rohkelibie Mijjen Aehtjie

Å Mijjen Aehtjie guhte leah elmierijhkesne.
 Baajh dov nommem aejliestovvedh.
 Baajh dov rïjhkem båetedh.
 Baajh dov syjtedem eatnamisnie sjïdtedh
 guktie elmierijhkesne.
 Vedtieh mijjese daan biejjen
 mijjen beajjetje laejpiem.
 Luejtieh mijjeste maam mijjeh meadteme
 guktie mijjeh luejhtebe
 dejstie guhth mijjese meadteme.
 Aellieh luejtieh mijjem gïehtjelimmiej sïjse,
 vaallah vaarjelh mijjem bahheste.
 Juktie rïjhke lea dov,
 faamoe jïh earoe ihkuve aajkan.
 Aamen.

SAALME/MUSIHKE

VIGSELTAL

Vigseltal är ett fast moment som kan hållas här alternativt efter Välsignelsen eller tidigare i gudstjästen; efter Bibelläsning eller efter Tillkännagivandet.

BUERIESJUGNIEDASSE

Prästen kan inleda med orden:

Dåastoehtidie Jupmelen/Åejvien bueriesjuginedassem:

- H** Jupmele datnem bueriesjugnede jih datnem vaarjele.
Jupmele jijtse ååredæjjine dutnjien tjuavka jih
datnem aarmode.
Jupmele jijtse ååredæjjam dov gåajkoe jarkoe jih
dutnjien raeffiem vadta.
(Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
Voejkenen nommesne.
- Å** Aamen.

SAALME

MUSIHKE

Procession kan förekomma. Vigselparet kan stå kvar under musiken
och gå ut under klockringning.

Juvleme

GÆRHKOEN BEALLOEH GOVLOEH

MUSIHKE

Gudstjänsten kan inledas med orgelmusik och/eller annan instrumental- eller vokalmusik.

TJÅANGHKOEBAAKOE

Den trinitariska formeln är ett fast moment i begravningsgudstjänst enligt något av alternativen nedan. Samlingsord är ett fast moment med föreslagna eller andra samlingsord.

- H** Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.
Å Aamen.
eller
- H** Jupmelen: Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.
Å Aamen.
eller
- H** Ajnehke Jupmelen nommesne, gien golme nommh.
Å Aamen.
- H** Mijjieh diekie båateme NN-m gâvnahtidh
jih NN-m Jupmelen gieti sjise luejtedh.

SAALME

I begravningsgudstjänsten ingår minst två psalmer. Psalmernas placering är flexibel.

KROEPTEHÅALOME

Griftetalet kan inledas eller avslutas med en föreslagen bön (se vidare sid. 444–445) eller annan bön. Bibelord kan läsas i samband med Griftetal.

- H** Jupmele, datne jieleden gaaltje.
Datnine veasobe, jielebe jih årrobe.
Vaarjelh mijjem jieliemisnie jih jaemiedisnie
dov gieriesvoetesne.
Baajh mijjem dov aarmoen gielhtie dov ríjhkese båetedh
dov Baernien Jeesus Kristusen, mijjen Åejvine.
Aamen.

***JUPMIELASSE LUEJHTEDH**

- H** Åårmegs Jupmele, NN:m dov güeti sijse laehpebe.
eller
- H** Åårmegs Jupmelen nommesne
NN:m kroepeten liegkedæmman laehpebe.

Fortsättning med något av följande överlätelseord:

Prästen lägger mull tre gånger på kistan eller tecknar korstecknet över kistan.

- H** Multeste leah.
Multine galkh sjidtedh.
(+) Jeesus Kristuse lea tjuedtjielimmie jih jielede.
/Jeesus Kristuse mijjen Lutniestæffa edtja datnem
minngemes biejjen lutnjestidh.
- eller*
- H** Datne altasasse jielemem vedtiejih.
Dåastohth altemse dov raeffesne.
(+) jih baajh altemse aavosne tjuedtjielidh
Jeesus Kristusen gielhtie.

Överlätelsen avslutas enligt följande:

- H** Åejvie, Jupmele, Elmien aehtjie,
Åejvie, Jupmelen Baernie, veartenen Lutniestæffa,
Åejvie, Jupmele, Aejlies Voejkene,
aarmodh mijjem.
(Jaemiedisnie
jih minngemes biejjen
viehkehth mijjem, gieries Jupmele.)
- Å** Aamen.
- eller*
- H** Jupmele,
elmien jih eatnemen Sjogniedæffa,
veartenen Lutniestæffa,
hiegken Voejkene,
vaarjelh mijjem dov rïjhkesne
daelie jih ihkuve aajkan.
- Å** Aamen.

BIJPELELOHKEME

Bibelläsning enligt förslag nedan eller med andra bibelord.

Prästen/Ledaren kan säga:

H/L Bijnelen baakoem goltelibie jearsoesvoeten bijre
Jupmelen luvnie jieliemisnie jih jaemiedisnie.
Lohkebe ...

Smualkoe jih dïedte

Jupmele, datne mijjen maadth-hïejme
boelveste boelvide.
Aerebe goh vaeriah sjïdtin
jih eatneme jih veartene sjugniedovvin, Jupmele lij.
Jupmele ihkuve aekesti ihkuve aajkan lea.

SAALM 90:1–2

Tjijhtjeluhkie jaepieh jielebe
jallh gaektsieluhkie jis starnes libie.
Jieleme geerve jih barkoes,
varke nähkele. Sååjvelibie goh ledtiah.

SAALM 90:10

Bihkedh mijjem buejhkiehtidh
man åenehks mijjen jieleme
guktie vijsies vaajmoem åadtjobe.

SAALM 90:12

Almetjen jielemebjieh goh kraesie,
almetje goh rïesege eatnamisnie.

Gosse beagka, dellie gaatole,
sijjie gusnie tjåadtjoeji
ij vielie daejrieh gusnie lea.

Åejvien aarmoe ihkuve aejkeste ihkuve aajkan.

SAALM 103:15–17

Åejvie, neavroste dutnjen tjåarvoem.

Åejvie, govlh mov tjåarvoehtassem!

Goltelh mannem gosse aanohtem!

Mejtie datne Åejvie, sådtojde mårhtah,
gie dellie maahta tjåadtidh?

Datne sådtojde mijreste luajhtah
guktie datnem goltelibie.

Åejviem, mov håhkoem, vuartam,
tjohtjem altese baakoeħ govledh.

Mov sealoe Åejviem vuertieminie
vielie goh ryōjnesjæjjah aereden mietie,
vielie goh ryōjnesjæjjah aereden mietie.

SAALM 130:1–6

Juktie tjaalasovveme lea: Manne jealam, Åejvie jeahta,
mov uvte gaajhkh almetjh gelkieh boelvestidh, jih gaajhkh
almetjh gelkieh Jupmielasse jaehkedh. Gaajhkesh amma
edtjieh Jupmielasse gaajhkem vuesiehtidh.

ROM 14:11–12

Naemhtie aaj jeemegi tjuedtjielimmine. Dih te mij goerpese seejesåvva, galka eensilaakan tjuedtjielidh. Dih te mij skaa-mojne seejesåvva, hearlo hkevoetine tjuedtjele. Dih te mij viesjiesvoetine seejesåvva, faamojne tjuedtjele.

1 KOR 15:42–43

Mov maanah, iehtsede sinsitniem dahkoejgujmie jih saet-niesvoetine, jih aellede gåaroes baakoejgujmie iehtsieh! Dellie edtjebe daejredh mijjeh saetniesvoeten maanah jih baajebe jijtjemh vaajmoje Jupmelen uvte jaskedh. Juktie Jupmele stuerebe mijjen vaajmoste jih gaajhkem daajra jis mijjen vaajmoeh mijjem dööpmieh. Mov gieries voelph, jis mijjen vaajmoeh eah mijjem dööpmh, dellie maehtebe Jupmelen uvte fraakas årrodh.

1 JÅHH 3:18–21

Jearsoesvoete Jupmelen luvnie

Åejvie mov ryöjnesjæjja,
ij munnjien mij fååtesh.

Mannem baaja kruana såafosne liegkedidh
jih gaaltijasse vuesehte
gusnie åadtjoem jovkedh.

Orre jieledem munnjien vadta.

Jijtse nommen gaavhtan
munnjien hijven baalkam vuesehte.
Jalhts jaemieh-aajmosne vaadtsam,
im bahhasvoeteste bïllh
juktie datne mannine aktesne.

Dov klaahka jih saejhtie mannem jaskehtieh.
Datne buertiem munnjien dealoeh
mov vidtjie-nieri tjelmiej uvte.
Mov æjjiem åljine bådtjedh.
Mov gåasem eevre deavhtah.
Ajve buerievoete jih aarmoe
mannem gaajhkide mov biejjide dåeriedieh
jih Åejvien savkesne åadtjoem ihkuve aajkan åroodh.

SAALM 23

Jupmele mijjen vaarjelimmie jih faamoe,
mijjen viehkie neavrosne jih iktesth mijjen luvnie.
Dan gielhtie ibie bïllh gosse eatneme lankese,
gosse vaeriah mearosne svalkarieh.

Tjaetsie bårsa jih såaka.
Vaeriah lankasieh gosse mearoe tjuedtjele.

SAALM 46:2–4

Iktesth dov luvnie leam,
mannem åelkies gïeteste steerh.
Dov raerine mannem gejvelh
jih mænnan hearlohkevoetese dåastohth.
Giem jeatjah elmierijhkesne åtnam?
Gosse dov luvnie,
im jeatjah eatnamisnie vaajtelh.
Maaje mov redtie jih sealoe bïejstenieh,
dellie Jupmele ihkuve aajkan mov vieksiesvoete.

SAALM 73:23–26

Bæjjese vaeride vuartesjem:
Gustie mov viehkie båata?
Mov viehkie Åejvien luvhtie båata,
elmierijhken jih eatnemen sjugniedæjjan luvhtie.
Åejvie ij baajh datnem snåhkarostedh,
dov vaarjelæjja ij sibjehtallh.
Ijje, ij gåessie gænnah nahkesth,
Jisraelen vaarjelæjja iktesth gåhtsa.
Åejvie dov ryøjnesjæjja,
Åejvie dov soejvenasse,
altese baalte åadtjoeh vaedtsedh.
Biejjie ij datnem gåertieh,
aske ij datnem leajmodh.
Åejvie datnem gaajhkijste saknojste vaarjele,
dov jielemem gorrede.
Åejvie dov vuelkemem
jih dov bætemem vaarjele
daehtie biejjeste jih ihkuve aajkan.

SAALM 121

Gosse aereds-gaejmien såajide vaaltam,
jih mearoen mubpien raadtan vualkam,
dellie mannem desnie aaj vaedtsehth,
dov åelkies giête mannem steerie.

Jeahtam gujht: ”Baajh sjuevnjiedidh
jih tjoevke jijjine sjidtedh”,
dellie ij jemhkele, jemhkele dutnjien.
Jijje goh tjuavkeds biejjie,
jemhkele badth goh tjoevke.

SAALM 139:9–12

Manne daajram maam dijjese sijhtem vedtedh, Åejvie jeah-ta: raeffiem, ij gænnah mîrhtoem. Manne båetije biejjieh jih hâhkoeh dijjese vadtam. Gosse mannem tjåarvode jih munnjen rohkelidie, dellie galkem goltelidh. Gosse man-nem ohtsedidie, edtjede mannem gaavnédh. Gosse man-nem vaajmoste ohtsedidie, dellie dijjem luhpedem mannem gaavnédh.

JER 29:11–14

Jeesuse jeehti: ”Båetede mov gåajkoe, gaajhkesh dijjieh gieh löövles maajsoeh guedtieminie. Dijjem baajem liegke-didh. Mååjsedidie mov maajsoem jih lierede mannesté juk-tie mov vaajmoe lujjies jih boerehke. Dellie raeffiem dijen sealojde åadtjode. Mov maajsoe aelhkie jih gyöhpehke.”

MEEHT 11:28–30

Jeesuse jeehti: ”Mejtie ij sán vijhte tsyjhtsekh doekesovvh göökte skillegi ávteste? Jih Jupmele ij aktem dejstie åajal-dehtieh. Fierhte voeptetjoele jis dijen äejjine ryöknesovveme. Aellede billh! Dijjieh sagke vyörtegåbpoe tsyjhtseh-kiestie.”

LUK 12:6–7

Nemhtie Jupmele eatnemem eahtseme guktie aajnehke baerniem vedtieji guktie dah gieh altasasse jaehkieh, eah galkh jaemedh mohte ikuve jieledem åadtjoeh. Ij leah Jupmele baernebem eatnamasse raajeme eatnemem dööp-medh. Eatnemem edtja hov gorredidh.

JÅHH 3:16–17

Dellie Jeesuse vaestede: ”Manne tjuedtjielimmie jih jielede. Dihete gie munnjen jaahka, jeala jalts jaama, jih dihete gie jeala jih munnjen jaahka, ij gäessie gäennah jaemieh. Datne daam jaahkah?”

JÅHH 11:25–26

Juktie hov daajram, ij gäennah jaememe jallh jieleme, eengkelh jallh faamoeh, ij mij daelie jallh bætiemisnie, faamoe bijjene elmierijhkesne jallh faamoe giengielisnie jallh mij akt mij sjugniedovveme, maehtieh mijjem Jupmelen gieriesvoeteste joekehtidh mij mijjen lea Kristuse Jeesusen, mijjen Åejvien gielhtie.

ROM 8:38–39

Juktie ij gie jielieh jih ij gie jaemieh jijtse gaavhtan. Mejtie jielebe, dellie Åejvien gaavhtan jielebe, jih mejtie jaemebe, dellie Åejvien gaavhtan jaemebe. Mejtie jielebe jallh jaemebe, Åejvien ojhte libie.

ROM 14:7–8

Dåajvoe jih håhkoe

Jaemedem ihkuve aajkan jamhkele.

Åejvie Jupmele gïknjelidie
gaajhkijste skiehrijste njaama
jih altese almetji skaamoem
abpe eatnamisnie orrijahta.

Jupmele hååleme.

Dan biejjen edtjebe jiehtedh:

Giehtjh, daate mijjen Åejvie,
mijjen åabpije mïsse håhkaszjibie.

Daate dïhte Åejvie mïsse håhkaszjibie.

Heevehtibie jih aavoedibie juktie mijjem åabpeme!

JES 25:8–9

Jeesuse jeehti: ”Ij leah Jupmele jeemegi Jupmele. Åejvie lea jielije almetji Jupmele.”

LUK 20:38

Jeesuse jeehti: ”Mov sïrvh mov gïelem demtieh, jih manne dejtie damtem, jih dah mannem dærriedieh. Jih dejtie ihkuve jieledem vadtam; eah gåessie gænnah edtjh gïerehtovvedh, ij gie edtjh dejtie mov gïeteste ruhtedh.”

JÄHH 10:27–28

Jeesuse jeehti: ”Aellede tjooperdh! Jaehkede Jupmelem, jih jaehkede mannem! Mov Aehtjen gåetesne stoere sijjie. Mejtie sån ij lij, luvhtem dellie jiehtedh dijjem laahpam dijjese sijjiem leekedh? Gosse vualkam sijjiem dijjese lee- kedh, dellie bååstide båatam dijjem veedtjedh. Dijjieg aaj edtjede åroodh gusnie manne.”

JÅHH 14:1–3

Daelie Jupmelen ååredæjjam vuejnebe guktie soejvenas- sem vuejnebe, bætije biejjen ååredæjjam tjielkeslaakan vuejnebe. Daelie ånnetjem guarkam, bætije biejjej jis gaajhkem guarkam nemhtie guktie Jupmele mannem ållesth damta. Dellie dah golmesh tjåadtjoeh: jaahkoe, håhkoe jih gieriesvoete. Gieriesvoete díhte lea stööremes.

1 KOR 13:12–13

Díhte mij dåssjene, gåårvede dam mij ij dåssjenh, jih díhte mij jaama, gåårvede dam mij ij jaemieh. Jih gosse díhte mij dåssjene, gåårvedamme dam mij ij dåssjenh, jih díhte mij jaama, gåårvedamme dam mij ij jaemieh, dellie sjædta guktie tjaalasovveme:

Jaemedede njilliestovveme, jih vitneme ihkuve aajkan lea.

Jaemedede, gusnie dov faamoe?

Jaemedede, gusnie dov besteles gietjie?

Jaemeden besteles gietjie lea sådtoi, jih sådtoen faamoe laakeste båata. Gyjhtelassh Jupmielasse gie vitnemem mijjen Åejvine, Jeesus Kristusinie, vadta!

1 KOR 15:53–57

Daejrebe gujht jis lâavth-gåetie skækoe mesnie mijjieh daelie årroeminie, dellie åadtjobe gåetiem elmierijhkesne maam Jupmele mijjese dorjeme, ihkuve gåetiem mij ij gjetigujmie dorjesovveme. Mearan daesnie libie, sjuahkadallebe jih tjohtjebe gåårvedidh dam mij elmesne lea. Gosse dam gåårvedamme, ibie galkh båadtsode årrodh. Mearan lâavth-gåetesne årroeminie, hâjnan libie jih sjuahkadallebe. Juktie ibie sijhth båadtsode årrodh, mohte gåårveldihkie årrodh guktie jielede maahta jaemedem njilliedidh.

2 KOR 5:1–4

Mohte elmierijhke lea mijjen jih debpede vuertebe gorredæjjam, Åejviem, Jeesus Kristusem. Mijjen viesjies redtide edtja orrestehtedh guktie redtie seammalaakan sjædta goh Kristusen redtie altese hearlohkevoetesne juktie Kristusen lea faamoe gaajhkem jijtse gieten nualan vaeltedh.

FIL 3:20–21

Juktie veartanisnie ij naan staare mij ihkuve aajkan lea.
Mohte båetije staarese arhtebe.

HEBR 13:14

Mov gieries voelph! Daelie libie Jupmelen maanah, jih ij leah annje dååjrehtovveme guktie edtjebe sjædtedh. Mohte daejrebe gosse Kristuse dååjrehte, dellie galkebe goh Kristuse sjædtedh juktie dellie åadtjobe vuejnedh guktie Kristuse lea.

1 JÅHH 3:2

Aellieh maa bïllh! Manne voestes jïh minngemes jïh jieliye.
Jaameme lim, vuartesjh badth, ikuve aajkan jealam jïh
mov lea jaemeden jïh jaemieh-rïjhken tjoevtenje.

VOLV 1:17–18

Åajvemes tjahkes-sijjeste reegkes gïelem govlim:
”Vuartesjh, Jupmelen låavth-gåetie almetji luvnie.
Dej luvnie galka årrodh.
Dah leah altese fuelhkie.
Jupmele jïjtje dej luvnie.
Dej Jupmele lea.
Gaajhkh gïknjelh dej tjelmijste njaama.
Jaemedi ij vielie leah,
ij naan sârkoe jallh aajverds-vuelie jallh vaejvie.
Juktie dïhte mij lij, dåssjanamme.”

VOLV 21:3–4

SAALME

GÅVNAHTAHKE

Avskedstagande sker här eller efter Herrens bön och eventuell psalm. Vid avskedstagandet kan musik förekomma.

ROHKELASSE

Förbön med en föreslagen eller annan bön. Möjlighet till tystnad i samband med förbönen.

H/L Rohkelibie.

H/L Jupmele, datnem gjijtebe jielemen åvteste maam vadta.

Jijnje aavoe jih sárkoe,
barkoe jih liegkedimmie.

Daelie gjijtebe NN-n åvteste,
guktie mijjen vuestie lij
jih gaajhki åvteste maam NN vedtieji.

Viehkehth mijjem sárkoem guedtedh
jih ööhpehth mijjem jieledh dej åvteste gieh ennje
jielieminie.

Gijhtebe dov Baernien Jeesus Kristusen åvteste
gie oksem ihkuve jieliedasse ríhpeste.

Årroeh mijjen luvnie – daan biejjiem jih gaajhkide
biejjide

jih gosse biejjie båata, baajh mijjem
raeffesne sealadidh.

Å Aamen.

eller

- H/L** Jupmele,
dov åalan libie NN:m laahpeme.
Dov åalan jijtjemem laehpebe.
Viehkehth jih guedtieh mijjem mijjen sårkosne jih
ohtselimmesne.
Vaarjelh mijjem daelie jih ihkuve aajkan.
Jeesusen nommesne.

Å Aamen.

MIJJEN AEHTJIE

Bönen kan inledas med orden:

- H** Rohkelibie Mijjen Aehtjiem.
- Å** Mijjen Aehtjie guhte leah elmierïjhkesne.
Baajh dov nommem aejliestovvedh.
Baajh dov rïjhkem båetedh.
Baajh dov syjhtedem eatnamisnie sjütedh
guktie elmierïjhkesne.
Vedtieh mijjese daan biejjen
mijjen beajjetje laejpiem.
Luejhtieh mijjeste maam mijjeh meadteme
guktie mijjeh luejhtebe
dejstie guhth mijjese meadteme.
Aellieh luejhtieh mijjem giehtjelimmiej sijse,
vaallah vaarjelh mijjem bahheste.
Juktie rïjhke lea dov,
faamoe jih earoe ihkuve aajkan.
Aamen.

A. Orrijimmie gærhkosne jallh kapellesne

SAALME/MUSIHKE

GÅVNAHTAHKE

Avskedstagande sker här eller före förbönen. Vid avskedstagandet kan musik förekomma.

SAALME

ORRIJIMMIEROHKELASSE

Prästen ber någon av följande eller annan slutbön.

Hearra rohkele gæstoen baalte:

H Jupmele/Åejvie,
vedtieh NN-m dov raeffiem,
jih baajh dov ihkuve tjoevkem (+) altasasse tjoevkedh.

Å Aamen.

eller

H Jesus Kristuse, datne gie tjuedtjielimmie jih jielede
leah,
vedtieh NN-se dov raeffiem
jih baajh dov ihkuven tjoevkem (+) altasasse tjoevkedh.

Å Aamen.

BUERIESJUGNIEDASSE

Prästen kan inleda med orden:

Dåastoehtidie Jupmelen/Åejvien bueriesjugniedassem:

- H** Jupmele datnem bueriesjugnede jih datnem vaarjele.
Jupmele jijtse ååredæjjine dutnjien tjuavka jih
datnem aarmode.
Jupmele jijtse ååredæjjam dov gåajkoe jarkoe jih
dutnjien raeffiem vadta.
(Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
Voejkenen nommesne.
- Å** Aamen.

SAALME

MUSIKHE

RAAJEMEBAAKOEH

Sändningsord kan förekomma med föreslagna eller andra ord.

- H** Raeffesne vaedtsebe, (mijjen Åejvien) Jesus
Kristusen nommesne.
- Å** Aamen.
eller
- H** Jupmelen raeffie mij stuerebe gaajhkijste jiermjiste,
dijjen vaajmojde jih åssjalommesidie vaarjele Kristus
Jeesusinie.
- Å** Aamen.

B. Orríjimmie gærhkoen sjaljosne

SAALME

MUSIHKE

Kistan bär till graven. Klockringning kan förekomma.

JUVLEME

GÅVNAHTAHKE

ORRIJIMMIEROHKELASSE

Prästen ber någon av de föreslagna eller annan slutbön.

H Jupmele/Åejvie,
vedtieh NN-m dov raeffiem,
jih baajh dov ihkuve tjoevkem (+) altasasse tjoevkedh.
Å Aamen.

eller

H Jeesus Kristus, datne gie tjuedtjielimmie jih jielede,
vedtieh NN-se dov raeffiem
jih baajh dov ihkuve tjoevkem (+) altasasse tjoevkedh.
Å Aamen.

BUERIESJUGNIEDASSE

Välsignelsen kan läsas här eller innan kistan bärts ut ur kyrkan eller kapellet.

Prästen kan inleda med orden:

Dåastroehtidie Jupmelen/Åejvien bueriesjogniedassem:

- H** Jupmele datnem bueriesjugnede jih datnem vaarjele.
Jupmele jjytse åaredæjjine dutnjien tjuavka jih
datnem aarmode.
Jupmele jjytse åaredæjjam dov gåajkoe jarkoe jih
dutnjien raeffiem vadta.
(Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
Voejkenen nommesne.
- Å** Aamen.

SAALME

RAAJEMEBAAKOEH

Sändningsord kan förekomma med föreslagna eller andra ord.

- L** Raeffesne vaedtsebe, (mijjen Åejvien) Jeesus
Kristusen nommesne.
- Å** Aamen.
- eller*

- H** Jupmelen raeffie mij stuerebe gaajhkijste jiermijste,
dijjen vaajmojde jih åssjalommesidie vaarjele Kristus
Jeesusinie.
- Å** Aamen.
- eller*
- H** Vaajt Aehtjen håksoe,
Baernien gieriesvoete
jih Aejlies Voejkenen gierteme
mijjine abpe biejjiem orre
jih gosse jijjedåvva
jih gosse tjuedtjielimmien aerede ravkoe.
- Å** Aamen.

Rohkelassh gosse juvleme

Prästen kan inleda eller avsluta Griftetal med böñ, se sid. 424 eller med någon av edanstående böner eller annan böñ.

Rohkelasse 2

Åejvie, mijjen Jupmele,
datne mijjen faasoe boelveste boelvide.
Jaepieh jih biejjieh vaesieh,
mohte datne dihte seamma.
Dov aarmoe jieliemisnie jih jaemiemisnie guadta.
Mujhtiejbie jih gjijtebe dan åvtese maam NN-ine
vedtiejih.
Dåastohth altemse dov rïjhkese.
Dov Baernien Jeesus Kristusen, mijjen Aehtjen
gielhtie.
Å Aamen.

Rohkelasse 7

Jupmele,
ibie guarkah
man hijven jieleme lea jih man jijnje aavoe lea
jih dellie hiehkede jeatjhlaakan jih näake sjædta.
Dåastoeh NN-m dov faarhman
jih guedtih altemse
dov vaajmoen lîhke dov gieriesvoetine.
Guedtih mijjem aaj
jih vedtih mijjese iedtjem jieledh.
Å Aamen.

Rohkelasse 8

Jupmele, dov uvte libie
sårkosne jih staelhpesne.

Datne mijjen gïknjelh vuajnah
jih guktie staelhpesne jih måeresne libie.

Vuajnah aaj man gjijteles libie
NN-n jih altese jielemen åvteste.

Jupmele, båetieh dov gieriesvoetine jih biktedh
mijjem
guktie åajsobe jieledh.

Jeesusen nommesne.

Å Aamen.

Juvleme/Krooptelihtie-juvleme

SAALME

En psalm kan läsas eller sjungas.

INLEDNINGSSORD

L Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.

Å Aamen.

eller

L Jupmelen: Aehtjen jih Baernien jih Aejlies Voejkenen nommesne.

Å Aamen.

eller

L Ajnehke Jupmelen nommesne, gïen golme nommh.

Å Aamen.

BIJPELELOHKEME

Föreslagna alternativa bibelläsningar. Även andra bibelläsningar kan förekomma.

Almetjen jielembeijjeh goh kraesie,
almetje goh riesege eatnamisnie.

Gosse beagka, dellie gaatole,
sijjie gusnie tjåadtjoeji ij vielie daejrieh gusnie lea.
Åejvien aarmoe ihkuve aejkeste ihkuve aajkan
dejtie giéh altemse goltelieh.

SAALM 103:15–17

Mannem duekeste jih åvtelistie geerh, dov giéten nuelesne
leam.

SAALM 139:5

Dellie Jeesuse vaestede: ”Manne tjuedtjielimmie jih jielede. Dihite gie munnjen jaahka, jeala jalts jaama, jih dihite gie jeala jih munnjen jaahka, ij gåessie gænnah jaemieh. Datne daam jaahkah?”

JÅHH 11:25–26

Jeesuse vaestede: ”Aellede tjooperdh! Jaehkede Jupmelem, jih jaehkede mannem! Mov Aehtjen gætesne stoere sijjie. Mejtie sán ij lij, luvhtem dellie jiehtedh dijjem laahpam dijjese sijjiem leekedh? Gosse vualkam sijjiem dijjese leekedh, dellie bååstide båatam dijjem veedtjedh. Dijjeh aaj edtjede årrodh gusnie manne.”

JÅHH 14:1–3

ROHKELASSE

Annan bön kan förekomma.

- L** Åårmegs Jupmele, NN-m dov gietij sijse laehpebe.
Jaehkebe datne mijjese jielemen vadteme,
åroeh mijjine jaemiedisnie jih ihkuve jieliedisnie.
Mijjese daerpies datne mijjen luvnie daelie jih ihkuve
aejkesne.
Gijhtebe NN-n jih altese jielemen åvteste.
Viehkehth mijjem jieliji gaavhtan jieledh
goske sealadibie.
- Å** Aamen.

Kistan/Urnan sänks i graven. Anhöriga kan ta avsked.

MIJJEN AEHTJIE

Bönen kan inledas med orden:

- L** Rohkelibie Mijjen Aehtjie.
- Å** Mijjen Aehtjie guhte leah elmierijhkesne.
Baajh dov nommem aejliestovvedh.
Baajh dov rïjhkem båetedh.
Baajh dov syjhtedem eatnamisnie sjïdtedh
guktie elmierijhkesne.
Vedtieh mijjese daan biejjen
mijjen beajjetje laejpiem.

Luejhtieh mijjeste maam mijjieh meadteme
guktie mijjieh luejhtebe
dejstie guhth mijjese meadteme.
Aellieh luejhtieh mijjem giehtjelimmiej sijse,
vaallah vaarjelh mijjem bahheste.
Juktie rijkhe lea dov,
faamoe jih earoe ihkuve aajkan.
Aamen.

ORRIJIMMIEROHKELASSE

Om andakten inleds i kyrka/kapell och avslutas vid graven kan Slutbön och Välsignelsen byta plats: Välsignelsen i kyrkan, därefter går de församlade till graven. Slutbönen beds enlig förslag nedan eller andra ord.

- L** Jupmele/Åejvie,
vedtieh NN-m dov raeffiem,
jih baajh dov ihkuven tjoevkem (+)
altasasse tjoevkedh.
- Å** Aamen.
- eller*
- L** Upmele, Jeesus Kristus, datne gie tjuedtjielimmie jih
jielede,
vedtieh NN-m dov raeffiem
jih dov ihkuven tjoevkem (+) altasasse tjoevkedh.
- Å** Aamen.

BUERIESJUGNIEDASSE

Ledaren kan inleda med orden:

Dåastoehtidie Jupmelen/Åejvien bueriesjugniedassem:

- L** Jupmele datnem bueriesjugnede jih datnem vaarjele.
 Jupmele jijtse åaredæjjine dutnjien tjuavka jih
 datnem aarmode.
 Jupmele jijtse åaredæjjam dov gåajkoe jarkoe jih
 dutnjien raeffiem vadta.
 (Jupmelen:) Aehtjen jih Baernien (+) jih Aejlies
 Voejkenen nommesne.
- Å** Aamen.

SAALME

RAAJEMEBAAKOEH

- L** Raeffesne vaedtsebe (mijjen Åejvien) Jeesus
 Kristusen nommesne.
- Å** Aamen.

eller

- L** Jupmelen raeffie mij stuerebe gaajhkijste jiermijste,
dijjen vaajmojde jih åssjalommesidie vaarjele Kristus
Jeesusinie.
- Å** Aamen.
- eller*
- L** Vaajt Aehtjen håksoe,
Baernien gieriesvoete
jih Aejlies Voejkenen gierteme
mijjine abpe biejjiem orre
jih gosse jijjedåvva
jih gosse tjuedtjielimmien aerede ravkoe.
- Å** Aamen.

Källförteckning Musik

I källförteckningen hänvisas i förekommande fall till Graduale Romanum och efter reformationstiden till mässmusikböcker eller kyrkohandböcker på svenska. De flesta bearbetningar och harmoniseringar av äldre material som skedde inför kyrkohandboken 1986 utfördes av Harald Göransson. Bearbetningar i Guds-tjänstmusik A i kyrkohandboksförslaget 2017 har huvudsakligen gjorts av Gun Palmqvist.

GUDSTJÄNSTMUSIK

Samling

Kristusrop 1: A1, s. 30, 90 och 150	Harald Göransson 1969; 1976
Kristusrop 2: A2, s. 32, 92 och 152	Per-Olof Sjögren 1986
Kristusrop 3: A5, s. 34 och 94	Trishagion: Efter GR Litaniae S Joseph; 1942; 1976; bearb. 1986
Kristusrop 3: A5, s. 35 och 95	GR I; Hg/Bj; LCU/LCW; 1697; 1897; 1942; 1976
Kristusrop 4: C1, s. 36, 96 och 154	Traditionell från Grekland
Kristusrop 7: E1, s. 37 och 97	Per Harling 2014; arr. Hans Nyberg 2015
Lovsången 3: Gloria A5 och Laudamus A5, s. 38 och 98	Gloria A5: GR I; Hg/Bj; LCU/LCW; 1942; bearb. 1986; Laudamus: 1897 (efter Lossius Psalmodia 1533); 1942; bearb. 1976
Lovsången 7: Gloria A1 och Laudamus A9, s. 40 och 100	Gloria: Harald Göransson 1985; Laudamus: Egil Hovland 1971, 1976; arr. Mikael Fridén 2016, text Sv. Ps. 697:8 Olov Hartman
Lovsången 7: Gloria A7 och Laudamus A10 s. 43 och 103	Gloria: bearb. 1986 efter äldre förebilder; Laudamus: Curt Lindström 1984, text Sv. Ps. 697:9 Olov Hartman
Lovsången 9: Gloria A1 s. 155	Gloria: Harald Göransson 1985; Laudamus: Egil Hovland 1971,
Lovsången 9: Gloria A5 och Laudamus A13 s. 48, 108 och 156	Gloria: GR I; Hg/Bj; LCU/LCW; 1942; bearb. 1986; Laudamus: Psalmer i 2000-talet 806, musik: Frode Fjellheim

Måltiden

Lovsägelsen (Sursum corda och Prefationen), s. 54, 114 och 162	Efter tonus solemnis i Cantorinus romanus; allmän i Prefationen svensk tradition; 1942; 1976; bearb. 2012/2014
Helig 1: A1, s. 71 och 131	GR VIII; Hg; LCU/LCW; 1697; 1897; bearb. 1976
Helig 2: C1, s. 72, 132 och 176	Kevin Mayhew 1989; arr. Hans Nyberg 2012
Helig 4: E1, s. 73 och 133	Per Harling 1984; arr. Karl Wikenståhl 2015
O Guds Lamm 1: A1, s. 76, 136 och 178	Hg; LCU/LCW; 1697; bearb. 1976 s. 76, 136 och 178
O Guds Lamm 4: D1, s. 77 och 137	Karin Runow 2011; arr. Per Olsson 2015
O Guds Lamm 6: E1, s. 78, 138 och 179	Per Harling 2014; arr. Hans Nyberg 2015 s. 78, 138 och 179

Sändning

Lovprisning 1: A3,
s. 80, 140 och 181

Efter GR XI; Hg; 1697; 1897; 1942; 1976

ÖVRIGA SJUNGNA MOMENT

Samling

Inledningsord 13, s. 84 och 144

John Morén 1914; Den svenska mässboken del 2 1945; 1976;
bearb. 2012

FÖRKORTNINGAR

GR	Graduale Romanum; mässans ordningsnummer anges med romersk siffra
Hg	Höghandskriften omkring 1541
Bj	Bjuråkerhandskriften omkring 1541
LCU	Liber Cantus Upsaliensis 1620
LCW	Liber Cantus Wexionensis 1623
1697	Den svenska psalmboken 1697
1897	Musiken till Svenska mässan 1897
1942	Den svenska mässboken, del I 1942
1976	Gudstjänstordning 1976, del II Musik
1982	Musik till Kyrkliga handlingar 1982
1986	Den svenska kyrkohandboken Musik 1986